

ဘုန်းကြီးပျံတွေမှာ ဝါးဘိုးလုံးထဲမှာ ရေနံဆီနဲ့ မီးနဲ့ တို့ပြီးရှို့တော့ အသံ အကျယ်ကြီးထွက်တယ်။ ဝါးဘိုးအမြောက်ကြီးဖောက်ရင် ကလေးတွေနဲ့ အရက် မူးသမားတွေ ပျော်ကြတယ်။ ဝါးဘိုးအမြောက်ကြီးဖောက်ပြီး ဆရာတော်ဘုရား က နတ်ရွာစံမြန်းသွားတယ်-ဆိုတော့ နတ်ပြည်ကို အမြောက်နဲ့ပစ်ပြီးတော့ ဆရာတော်ကို ပြန်လုမယ်ပေါ့။ အပျော်လုပ်ကြတာပါ။ အရက်မူးသမားတွေက အဲဒီလိုလုပ်၊ ကလေးတွေကပျော်နဲ့ အမြောက်ကြီးက အသံတော့မြည်တယ်။ အဆန်မရှိတော့ ဘယ်မှမထိပါဘူး။

တရားသဘောမှာ ရင့်ကျက်ပါ

အခုလည်း လူတွေပြောနေကြတာ၊ နိဗ္ဗာန်တွေ၊ မဂ္ဂင်ယာဉ်တွေ အသံ တော့ ထွက်တယ်။ အဆန်ကတော့ မပါဘူး။ လူတွေက အသံထွက်ပြီး အဆန် မပါတဲ့နေရာမှာ ပျော်နေကြတာ။ အဓိကအားဖြင့် ဘယ်သူတွေလဲဆိုတော့ ကလေးတွေပေါ့။ ကလေးတွေက ဝါးဘိုးအမြောက်သံကြားလို့ ပျော်ပေမယ့် လူကြီးတွေအနေနဲ့ကတော့ နားငြီးတယ်။ ဒီအတိုင်းပဲ တရားသဘောမရင့်ကျက် သေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အသံတွေမှာသိပ်ပျော်ပြီး အနှစ်တွေဘက်မရောက်ဘူး။ တရားသဘော ရင့်ကျက်သိမြင်ပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဒါမျိုးတွေကြားရင် နားငြီး တယ်။ နားငြီးတယ်ဆိုတာ သံဝေဂရတာပါ။ တရားအဆင့်မြင့်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် မှာ မကျေနပ်မှုဆိုတာ မရှိပါဘူး။ သနားကရုဏာတို့ သံဝေဂတို့ပဲ လာတယ်။ အနှစ်မရှိတဲ့နေရာမှာ အနှစ်ရှိတယ်လို့ထင်ပြီး အချိန်ကုန်နေကြပါလား။ ပျော် နေကြပါလားဆိုပြီးတော့ လူကြီးတွေက ကလေးတွေကို သနားသလိုဖြစ်တာပါ။

အသံနဲ့ အဆန်

တိုးတက်ရေးနဲ့ လွတ်မြောက်ရေးဟာ ရောလို့မရပါဘူး။ အဓိကက လွတ်မြောက်ရေးပဲ။ လွတ်မြောက်တော့မှ ငြိမ်းချမ်းမယ်။ ငြိမ်းချမ်းတော့မှ ချမ်းသာတယ်။ အဲဒီသဘာဝဟာ မိမိတို့တွေ သိမြင်ထားဘူးတဲ့ ချမ်းသာမျိုး တော့ မဟုတ်ဘူး။ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာတာမျိုး ဖြစ်တယ်။ လွတ်မြောက်ရေးရဲ့ အဆုံးသတ်ဟာ နိဗ္ဗာန်ပဲ။ ခုလုပ်နေကြတာက လွတ်မြောက်ရေး ဆိုပေမယ့်

၅၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

တိုးတက်ရေးတွေ ဖြစ်နေကြတယ်။ တကယ်လွတ်မြောက်ရေးပါဆိုလည်း အသံကရှိပြီး အဆန်မရှိဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ တရားတိုင်း အရာရာတိုင်းမှာ ဒီသဘာဝနဲ့ ခွဲကြည့်ရမယ်။

အသိဉာဏ်နဲ့ စစ်ဆေးပါ

ဒါနမူပဲပြုပြု၊ ကိုယ်ကျင့်တရား စောင့်ထိန်းတဲ့နေရာမှာဖြစ်ဖြစ်၊ သမထလမ်းကြောင်း၊ ဝိပဿနာလမ်းကြောင်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ် သေချာစိစစ်ဝေဖန်ရမယ်။ မစိစစ် မဝေဖန်ရင် လိုရင်းမရောက်ဘူး။ မိမိတို့ရေသောက်တဲ့အခါ ရေကို စစ်ပြီးမှသောက်ရင် ရောဂါကင်းပြီးကျန်းမာခြင်းဆိုတဲ့ ရလဒ်ကောင်းတွေရမယ်။ ဒီလိုပဲ တရားသဘောမှာလည်း ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာအမှုတွေပြုတဲ့အခါမှာ အသိဉာဏ်ပညာ တရားသဘောနဲ့ စစ်ဆေးပါ။ ဒါဆိုရင် တိုးတက်ရေးအတွက် ရည်ညွှန်းသလား။ လွတ်မြောက်ရေးကို ဦးတည်သလားဆိုတာ ပေါ်မယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် ရောပြီး လည်နေမယ်။ သွားချင်တာကတခြား၊ ရောက်နေ တာကတခြား ဖြစ်လိမ့်မယ်။

နေ့စဉ်နှလုံးသွင်းရမဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း (၄)မျိုး

လူတွေဟာ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေမှာပဲပျော်ကြတယ်။ ဒီတော့ မိမိတို့စိတ်က တိုးတက်ရေးမှာပဲ လုံးပမ်းနေကြတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့စိတ်က တခြား၊ ဘုရားဟောနိဗ္ဗာန်က တခြား ဖြစ်နေတယ်။ အရေးကြီးတာကို မကြိုက်ဘဲနဲ့ အရေးမကြီးတာကို ကြိုက်နေတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက နေ့စဉ်နှလုံးသွင်းရမယ့် ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးမျိုး စတုအာရက္ခ-အစောင့်အရှောက် (၄)မျိုးကို နှလုံးသွင်းပါလို့ မှာထားတယ်။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း မိမိတို့စိတ်တွေဟာ ပူလောင်လှုပ်ရှားမှုတွေနဲ့ပဲ လုံးထွေးနေရလို့ တစ်နေ့တာစိတ်အေးမှုရအောင် အိပ်ရာကထထချင်း စိတ်ကို ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးခုမှာ နှလုံးသွင်းရမယ်။ ဘာတွေလဲဆိုတော့ ... **မေတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ အသုဘ၊ မရဏ**-ဆိုပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးပါးထုတ်ပြတယ်။

မေတ္တာ

မေတ္တာ-ဆိုတာ ကြီးပွားတိုးတက်စေလိုတဲ့ ဆန္ဒ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုရော၊ သူတစ်ပါးကိုပါ ကျန်းမာစေချင်တယ်၊ ချမ်းသာစေချင်တယ်၊ ကြီးပွားတိုးတက်

စေချင်တယ်။ အဲဒါမေတ္တာပဲ။ ပါးစပ်ကနေ ‘အဟံ အဝေရော ဟောမိ၊ အဗျာ ပဇ္ဇော ဟောမိ’ ဆိုပြီး သီချင်းဆိုသလို ဆိုနေရင် ဝစီကံတော့ဖြစ်တယ်။ သို့သော် ဝါးဘိုးဝါးအမြောက်ကြီးဖောက်သလိုပဲ။ အသံကတော့ရှိတယ်။ သဘောတရား ကတော့ စိတ်ထဲရောက်ချင်မှ ရောက်တယ်။ တကယ်ဖြစ်ရမှာက မိမိတို့စိတ် ဟာ မေတ္တာစိတ်လေး ဖြစ်နေရမယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါမရွေး ဆူကြုံ၊ နိမ့်မြင့်မရွေး ပညာရှိ၊ ပညာမဲ့မရွေး အားလုံး ‘သတ္တဝါတွေ တိုးတက်ကြပါစေ၊ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ’ ဆိုပြီး မေတ္တာပို့ရမယ်။ ကိုယ်ကျန်းမာချမ်းသာချင်သလို လူများလည်း ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေလို့ စိတ်မှာ နှလုံးသွင်းရမယ်။ မေတ္တာ ထားတဲ့သူဟာ မေတ္တာဓာတ်ကြောင့် ကြီးပွားတိုးတက်သလို ရန်သူလည်း ပျောက်တယ်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ

နောက် **ဗုဒ္ဓါနုဿတိ**- ဆိုတာ ဘုရားရဲ့ဂုဏ်တော်တွေကို အာရုံပြုတာ၊ ဘုရားဆိုတာ လောကမှာ မကောင်းတာမလုပ်တဲ့အတွက် ဘုန်းကံအလွန် ကြီးမားတယ်။ လိုတဲ့ကိစ္စ အကုန်ပြီးတယ်။ မကောင်းတာမလုပ်တော့ လူတွေက ရိုသေလေးစားချစ်ခင်ပြီး သူ့ကိစ္စမှန်သမျှ အကုန်ပြည့်စုံအောင် ဖန်တီးပေးကြ တယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကံရှိတဲ့ ဘုရားရဲ့ဂုဏ်ကိုအာရုံပြုပြီးတော့ ကိုယ်လည်းပဲ ဘုန်းတန်ခိုးကျက်သရေတွေ တိုးလာလိမ့်မယ်။ ကိုယ်လိုတဲ့ကိစ္စမှာ အများက ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ပြီး အချိန်တိုအတွင်းမှာ ပြီးစီးအောင်မြင်လိမ့်မယ်။ ဘုန်းကံ ရှိဖို့အတွက်လည်း ဘုရားရဲ့ဂုဏ်ကို နှလုံးသွင်းရမယ်။

အသုဘနဲ့ မရဏ

နောက်တစ်ခု အိပ်ရာထ၊ မျက်နှာသစ်ရင်းနဲ့ အသုဘသဘောကို နှလုံး သွင်းရမယ်။ မတင့်တယ် ညစ်ပတ်တဲ့အတွက် မျက်နှာသစ်ရတာ၊ မတင့်တယ် တာဟာ အသုဘပဲလို့ နှလုံးသွင်းရမယ်။ တင့်တယ်နေရင် ဘယ်မျက်နှာသစ်စရာ လိုပါ့မလဲ။ မိမိတို့ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ ပြုပြင် ဖာထေး ဖုံးဖိနေလို့သာ၊ တကယ် တော့ မတင့်တယ်ပါလားဆိုတာ ဆင်ခြင်တဲ့အသိစိတ်လေးဝင်ရမယ်။ ပြီးတော့

၅၄ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

မရဏာနုဿတိ “**တစ်နေ့ကုန်ပြန် ငါ့ရုပ်နာမ် သေရန်တစ်ရက်နီးခဲ့ပြီ**”
ဆိုတာ နေဖို့က မသေချာပေမယ့် သေဖို့ကတော့ သေချာတယ်။ သေဖို့
တဖြည်းဖြည်း နီးလာပြီ ဆိုပြီးတော့ ဆင်ခြင်စဉ်းစားရတယ်။

တိုးတက်ရေးနဲ့ လွတ်မြောက်ရေး

ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းလေးခုမှာ ရှေ့ပိုင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းနှစ်ခုဖြစ်တဲ့ **မေတ္တာနဲ့ ဗုဒ္ဓါ
နုဿတိ**ကို လူတွေကြိုက်ကြတယ်။ လူတိုင်း ကျန်းမာချမ်းသာချင်ကြတယ်။
ဘုန်းတန်ခိုးကြီးချင်ကြတယ်။ ဒါကြောင့်ကြိုက်ကြတာ။ နောက်ပိုင်း ကမ္မဋ္ဌာန်း
နှစ်ခုက မတင့်တယ်တာနဲ့ သေတာကျတော့ ဘယ်သူမှ မကြိုက်ကြဘူး။ ရှေ့ပိုင်း
နှစ်မျိုးက တိုးတက်ကြီးပွားရေး၊ နောက်ပိုင်းနှစ်မျိုးက လွတ်မြောက်ရေး၊
လွတ်မြောက်ရေးအတွက်က အသုဘနဲ့မရဏကိုမြင်မှ စက်ဆုပ်ရွံရှာပြီးလွတ်မှာ၊
ကျန်းမာချမ်းသာဖို့ လိုက်နေလို့ကတော့ မလွတ်မြောက်နိုင်ပါဘူး။ ဒီအခြေအနေ
တွေမှာ ကျန်းမာချမ်းသာတယ်ဆိုတာ ခေတ္တခဏပဲ၊ ထာဝရမဟုတ်ဘူး။

ရုပ်တရားရထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း အသုဘနဲ့ မရဏကတော့ ခဏခဏတိုင်း
ဖြစ်နေတယ်။ **ခဏိကမရဏ**- ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း သေနေကြတယ်။ ဒါကို
မမြင်တဲ့အတွက် ဘဝမှာ ထပ်ကာထပ်ကာ အို နာ သေဘဝတွေ ထပ်
ဖြစ်ပြီးသေနေကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ဒါတွေကို မမြင်လဲဆိုတော့ ကိုယ်ကြိုက်
တာက တိုးတက်ရေး၊ ကိုယ် မကြိုက်တာက လွတ်မြောက်ရေး၊ ဒီတော့
လွတ်မြောက်ရေးလမ်းစဉ်ဘက်ကို မလိုက်မိဘူး။ ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းတွေတော့
နှလုံးသွင်းပါတယ်။ လေးလေးနက်နက်မရှိဘူး။ ဘုရားဟောတဲ့လမ်းကြောင်း
တွေဟာ အတိအကျပဲ။ ကိုယ်က ဒါကို အကျိုးအကြောင်းနဲ့ ဆီလျော်အောင်
ထုတ်ယူရမယ်။ တရားက ယူတတ်မှရတာ၊ မယူတတ်ရင် မရဘူး။ ယူတတ်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ အနည်းငယ်ပြောရုံနဲ့ ဉာဏ်ပါရင် ရတယ်။

ဘုရားပေးတဲ့အမွေ

ကိုယ် ရှာဖွေစုဆောင်းထားတဲ့ပစ္စည်း သူများကို အမွေပေးသလို ဘုရား
ကလည်း ဦးဇင်းတို့ကို ပေးခဲ့တယ်။ ဦးဇင်းတို့ အလှည့်ကျတော့လည်း မရှာ

နိုင်တဲ့သူတွေကို စုဆောင်းရှာဖွေပြီးပေးတဲ့အခါ လက်ခံတဲ့သူအတွက် လွယ်ကူတယ်။ ခရီးတစ်ခုသွားတဲ့အခါ ကုန်းကြောင်းလျှောက်သွားတာနဲ့ လေယာဉ်ယုံနဲ့သွားတာ ဘယ်ဟာပိုမြန်သလဲဆိုရင် လေယာဉ်ယုံနဲ့သွားတာ ပိုမြန်တယ်။ ဒါကို သဘောပေါက်ရမယ်။ လောကသဘာဝမှာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ ဥစ္စာစီးပွားတွေ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ရှာဖွေ စုဆောင်းတာနဲ့ အမွေရတာ၊ အမွေရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ပိုမြန်မြန် ချမ်းသာတယ်။ အခု ဦးဇင်းပြောနေတာတွေက ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရှာစရာမလိုလောက်အောင် ပြောနေတာ၊ ဒါလေးယူပြီး ခေါင်းထဲရောက်အောင် ထည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် အလုပ်လုပ်တဲ့အခါမှာ သက်သာတယ်။

သက်သာရာရဖို့အတွက်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်မှာ သီဟစစ်သူကြီးက ဘုရားကို ဘယ်လိုတရားမျိုးဟောပါသလဲလို့လျှောက်တော့ ဘုရားက **‘အဿာသာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ’** သက်သာရာရဖို့ရန် တရားကို ဟောတယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။ တရားဟောတာလူတွေသက်သာဖို့ ဟောတာ။ ပင်ပန်းဖို့အတွက် ဟောတာမဟုတ်ဘူး။ ဘုရားရဲ့ဆန္ဒက လူတွေကို သက်သာစေချင်တယ်။ ထမင်းကိုယ့်ဟာကိုယ် ချက်စားရရင် ပင်ပန်းတာပေါ့။ သူများချက်ပြီးသား နှိုက်စားရရင် သက်သာသလို တရားလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ရှာဖွေလုပ်ကြံပြီးတော့ တရားတွေအားထုတ်နေမယ်ဆိုရင် ဝေးသေးတယ်။ သူများ အားထုတ်ပြီးသား အတွေ့အကြုံတွေကို လှမ်းယူပြီးတော့ ကိုယ်တိုင်လေ့ကျင့်လို့ သိသွားနိုင်မယ်ဆိုရင် သက်သာ တယ်မြန်တယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ ရသလားလို့မေးရင် ဉာဏ်ရှိပြီးယူတတ်ရင် ရတယ်။

သူများပြောတာ နားထောင်ပြီး သိနိုင်တယ်

ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ နာကျင်မှုဆိုတာ ရှိပါတယ်။ သူတစ်ပါးက ဓားနဲ့ခုတ်လိုက်လို့ လက်ပြတ် ခြေထောက်ပြတ်ဖြစ်ရင် နာတာပေါ့။ နာတာကို သိတဲ့အပိုင်းမှာ ကိုယ်တိုင်အခုတ်ခံရမှ နာတာကိုသိတာ မဟုတ်ဘူး။ သူများအခုတ်ခံရတာကို မြင်ရင်လည်း နာတာကိုသိမှာပါပဲ။ သူများဖြစ်တာကိုကြည့်ပြီး ကိုယ်သိရင် ဉာဏ်ရှိတာ၊ လူမိုက်ကျတော့ သူများဖြစ်တာကိုကြည့်ပြီး မသိဘူး။

၅၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ကိုယ်တိုင်ဖြစ်လာမှသိတာ၊ နောက်ကျမှသိတော့ ပင်ပန်းတယ်။ နာကျင်မှု ခံစားရတဲ့ အပိုင်းမှာ သူများဖြစ်တာကိုကြည့်ပြီး သိသလို၊ တရားရမှုအပိုင်းမှာလည်း သူများဖြစ်တာကို သူများပြောတဲ့အခြေအနေ အသံနားထောင်ပြီးတော့ကို သိရမယ်။

ဘုရားလက်ထက်က ရှင်သာရိပုတ္တရာဟာ ဘုရားထံမှာ တရားနာရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရှင်အဿဒိမထေရ်က **‘ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ၊ တေသံ ဟေတုံ တထာဂတော၊ အာဟ တေသဉ္စ နိရောဓော၊ ဧဝံ ဝါဒီ မဟာသမဏော’**ဆိုပြီး ဂါထာရွတ်တာ တစ်ဝက်ပဲရှိသေးတယ်။ ဟိုမှာနားလည် သွားပြီ။ ဘုရားက ဒီလိုဟောတယ်။ **‘အကျိုးတရားမှန်သမျှ အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်တာ’** လို့ ပြောတော့ သူများသိတဲ့တရားကို ရှင်သာရိပုတ္တရာ ချက်ချင်းသဘောပေါက်သွားတယ်။ သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်။

နောက်တစ်ခါ ဘုရားလက်ထက်က တရားအရအမြန်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန္တာ ဖြစ်တဲ့အထဲမှာ အမြန်ဆုံးဖြစ်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဗာဟိယဒါရုစိယလည်း ဘုရားက ဂါထာလေးတစ်ပိုဒ်၊ စကားလေးတစ်ခွန်းပဲပြောတယ်။ **‘ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ’** မြင်တာ ကို မြင်ရုံနဲ့ရပ်ပါ။ ရှေ့ဆက် ရှေ့မြီးနောက်မြီး ဆွဲမထုတ်နဲ့။ ဆွဲမထုတ်ရင် အစွဲတွေမဖြစ်ဘူး။ မြင်တာကို မြင်တဲ့နေရာလေးမှာတင် မြင်-သိ-ပျောက်ဆိုရင် ကိစ္စပြီးတယ်လို့ ပြောလိုက်တာ၊ ချက်ချင်း ရဟန္တာဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ဓာတ်ခံဉာဏ် ကောင်းတာကိုး။ ယူတတ်လို့ရတာ။ မယူတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဘယ်လောက် ပြောပြော စကားလုံးသာရတယ်။ သဘောတရားမရဘူး။ ဝါးဘိုးအမြောက်သံ ကြားရသလိုပဲ။

ကျားနောက်လိုက်တဲ့ နွားကလေး

တိုးတက်ရေးနဲ့ လွတ်မြောက်ရေးမှာ တိုးတက်ရေးဘက်ပဲလိုက်နေကြတဲ့ နည်းစနစ်တွေနဲ့လုပ်ရင် လွယ်လွယ်ကူကူ မရနိုင်ပါဘူး။ လွတ်မြောက်ရေးကို ယောင်ဝါးဝါးနဲ့ လိုက်စားနေတုန်းပဲလို့ ပြောရင်လည်း ရတယ်။ မိမိတို့က တော်တော်လုပ်ခဲ့ပြီးပြီလို့ ပြောရင်ပြောမယ်။ ဒါပေမဲ့ လမ်းကြောင်းမမှန်ရင်

လွတ်မြောက်ရေး မရပါဘူး။ ဥပမာလေးတစ်ခုကြည့်ရအောင် ကျားနဲ့နွားဟာ ဆန့်ကျင်ဘက်၊ ကျားက နွားကိုတွေ့ရင် ကိုက်တာပဲ။ နွားပေါက်ကလေး တစ်ကောင်က နေဝင်ရီတရောအချိန်မှာ ရှေ့ကသွားနေတဲ့ကျားကို အမေ ထင်ပြီး နောက်ကလိုက်သွားတယ်။ သူ့ထင်တာက အမေနို့စို့ရမှာပဲလို့ ထင်တာ၊ တကယ်တော့ အစားခံရမှာကို သူမသိဘူး။ မိမိတို့လည်း ချမ်းသာမယ်ထင်ပြီး လုပ်တာ၊ သေဖို့အတွက်ပဲ ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် ကျားနောက်လိုက်တဲ့ နွားကလေး လိုပဲဖြစ်နေတယ်။

သင်္ချိုင်းကုန်းသွားလမ်း

ဖျာပုံတိုက်သစ်ဆရာတော် ရေးထားတဲ့ စာအုပ်မှာ ဦးဇင်းတို့ ဖတ်ဖူး တာလေးက သင်္ချိုင်းကုန်းသွားလမ်းဆိုပြီးတော့ သမထတွေကိုပြောတယ်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဇော်ဂျီ၊ တပသီ၊ ဘိုးတော်၊ ဘွားတော်တွေကို ရည်ညွှန်းတာပါ။ ကိုယ်လည်း ဝိပဿနာနဲ့ သမထ မခွဲခြားနိုင်ဘဲ ငြိမ်နေတာကို အဟုတ်ကြီးထင်ပြီး ငြိမ်ဖို့ အတွက်ပဲ လုပ်နေရင် လမ်းလွဲသွားလို့ သင်္ချိုင်းကုန်းရောက်မယ့်လမ်းလို့ ပြောလို့ ရတယ်။

အသေကောင်းဆိုတာ မရှိ

အသုဘနဲ့ မရဏကို များများပွားရမယ့်နေရာမှာ မေတ္တာနဲ့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကိုပဲ စိတ်ကသန်နေရင် ချော်နေကြလိမ့်မယ်။ ချော်နေရင် နိဗ္ဗာန်မမြင်ဘူး။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ကျေးဇူး တော်တော်ကြီးပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးက မေတ္တာအကြောင်းလည်း သိပ်မပြောဘူး။ ဘုန်းကြီးဖို့အတွက် ဘုရားဂုဏ်တော် အကြောင်းလည်း မပြောသလောက်ကို ရှားတယ်။ ဆရာတော်ကြီးရဲ့တရားတွေ ကို နာကြည့်ရင် အသုဘနဲ့မရဏ အသေအပုပ်အကြောင်းပဲ ပြောတယ်။ သေ ခြင်းဆိုးနဲ့ မသာ ဆိုတာတွေပဲပါတယ်။ သေခြင်းဆိုးက မရဏ၊ မသာက အသုဘ၊ လောကမှာ အသက်ကြီးလာရင် မစားနိုင်တော့လို့ ငတ်တာကတစ်မျိုး၊ ရောဂါနဲ့မတည့်လို့ ငတ်တာက တစ်မျိုးနဲ့ ငတ်ပြီးတော့ သေကြရတာပဲ။ လူ့ဘဝ မှာ ဒါပဲပြတယ်။ ဘယ်သူသေသေ အသေကောင်းဆိုတာ မရှိပါဘူး။

နိမိတ်ကြီးလေးပါး

တရားသဘောဆိုတာ လောကသဘာဝပဲ။ ဘုရားလည်း ဒီတရားတွေကို လောကသဘာဝနဲ့ပဲ သိခဲ့တာ။ သူ့အို သူ့နာ သူ့သေ ရဟန်းဆိုတဲ့ နိမိတ်တွေကို မြင်ပြီး သတိသံဝေဂရပြီး လွတ်မြောက်ရေးအတွက် တောထွက်ပြီး တရားကျင့်ခဲ့တာ။ သူ့ဘာသာသူနေတုန်းက လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဘာမှမစဉ်းစားပါဘူး။ ဒီနေရာမှာ ဗဟုသုတအဖြစ်ပေါ့။ ထင်ရှားတဲ့ဖြစ်ပေါ်မှုကို နိမိတ်လို့ခေါ်တယ်။ တချို့တရားအားထုတ်တဲ့အခါ မျက်စိထဲကို ဟိုမြင်ဒီမြင်ဆိုရင် ဒို့တော့ နိမိတ်ရပြီလို့ ပြောကြတယ်။ အတိတ်၊ နိမိတ်၊ စနည်းတဘောင်ဆိုပြီးတော့ လောကီနည်းပညာတွေမှာလည်း သုံးကြတယ်။ သုံးသာ သုံးနေကြတယ်။ နိမိတ်ဆိုတာ ဘာမှန်းမသိကြဘူး။

သမထလမ်းကြောင်းမှာ ကိုယ်ယူထားတဲ့အာရုံ ထင်ထင်ရှားရှား ပြတ်ပြတ်သားသားပေါ်ရင် နိမိတ်ဖြစ်တယ်။ အသုဘရှုရင် အသုဘရုပ်ပုံကြီး ပညတ် နိမိတ်ကြီးကိုယူပြီးတော့ ဆင်ခြင်ပွားများရင် စိတ်ထဲစွဲပြီး မပျောက်တော့ဘူး။ စားလည်းဒီစိတ်၊ သွားလည်းဒီစိတ်ဆိုရင် နိမိတ်ရတယ်။ ဖြစ်ပျက်ရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ ကျတော့လည်း ဖြစ်မှုပျက်မှုကို နံနက်မိုးလင်းက မိုးချုပ်ထိ သတိတရနဲ့ စိတ်ထဲဝင်ရောက်နေရင် နိမိတ်လို့ခေါ်တယ်။ နိမိတ်ကြီးလေးပါးမှာ ဘုရားလောင်း သိဒ္ဓတ္ထ လူသေတွေ့တယ်။ တွေ့တော့ သူ့စိတ်ထဲမှာ တအား ထင်ရှားတာ သာမန်မဟုတ်ဘူး။ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နေရာကနေ ဖြုန်းကနဲ အဖြစ်ဆိုးတွေကို တွေ့လိုက်ရတော့ ထင်ရှားလွန်းတဲ့အတွက် နိမိတ်ကြီးလေးပါးလို့ ပြောရတယ်။

ဒါမျိုးတွေ ရိုးနေပြီ

မိမိတို့အတွက်ကတော့ ဒါမျိုးတွေရိုးနေပြီ၊ မထင်ရှားတော့ဘူး။ သေတာတွေ့လည်း စိတ်ထဲမှာတွေ့ပြီး ပျောက်ပဲ။ အိုတာတွေ့လည်း တွေ့ပြီးပျောက်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် အိုတာတောင်မှ အိုတယ်လို့ နိမိတ်မထင်ဘူး။ နာတာတောင်မှ ဖြစ်တုန်းခဏပါဆိုပြီး နိမိတ်က မထင်ဘူး။ အသေကလည်းပဲ သတိထားကြည့်ရင် ကိုယ့်မှာ ခဏတိုင်းဖြစ်၊ ခဏတိုင်းပျက်နဲ့ ကိုယ့်မှာ ပြောင်းပြောင်း

သွားတဲ့ အသေလေးတွေရှိရဲ့သားနဲ့ နိမိတ်က မထင်ဘူး။ ဒီလို အို နာ သေ နိမိတ်က မထင်တဲ့အတွက် လွတ်မြောက်ရေး လမ်းကြောင်းဘက်ကို မရတာ ပေါ့ . . . ။

ဘုရားလောင်းကတော့ အို နာ သေ နိမိတ်ထင်တဲ့အတွက် နန်းတော် ကနေ ထွက်ပြေးပြီး တရားကို ရအောင် ကြိုးစားသွားတယ်။ မိမိတို့လည်းပဲ နိမိတ်ဟာ ဉာဏ်မှာထင်ရှားရင် သေချာပေါက် လွတ်မြောက်ရေးဘက်ကို လှည့် ပါတယ်။ မထင်ရှားရင်တော့ ဒီအရေးဘက်ကို သိပ်စိတ်မဝင်စားဘူး။ လုပ်တော့ လုပ်နေတာပဲ။ ရလဒ်တစ်ခု ရနိုး ရနိုးနဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မက်လုံးတစ်ခုအနေနဲ့ လိုက်နေတဲ့ အဆင့်ပဲရှိတယ်။

အချက်အလက်တွေကို စုဆောင်းပါ

နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘောသတ္တိတွေကို များများသိဖို့ အချက်အလက်တွေကို စုဆောင်းရမယ်။ နိဗ္ဗာန်ဟာ အို နာ သေရေး ဒုက္ခဘေးတို့၏ ကင်းဝေးရာလို့ သိထားရမယ်။ အအိုမရှိဘူး၊ အနာမရှိဘူး၊ အသေမရှိဘူး။ အသေမရှိရင် ပုပ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောလည်းမရှိဘူး။ မသေတဲ့သဘာဝလို့ပြောတော့ ရှင်ကော ရှင်နေသေးလားလို့မေးရင် **အရှင်ဆိုတဲ့ သဘာဝမျိုးလည်း မဟုတ်ဘူး။** လူတွေက မသေရင်တော့ ရှင်သန်နေမှာပဲ၊ အမြဲတမ်း ရှင်သန်နေတဲ့ အရာ လို့လည်း တွက်ကြတယ်။ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဟာ မသေရာဖြစ်သလို အမြဲတမ်း ရှင်သန်နေတဲ့အရာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒီသဘောတရားကို နားလည် ဖို့ရာ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ကိုင်ပြီး ကြည့်တော့မှ သိရတယ်။

ငြိမ်းအေးစွာနေနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်

ဘုရား၊ရဟန္တာတွေဟာ နိဗ္ဗာန်ကိုအဆင့်အမြင့်ဆုံးမြင်ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်တယ်။ သောတာပန်က ပထမအဆင့်ပဲမြင်တယ်။ အကုန်မလွတ်ဘူး၊ သကဒါဂါမ်က ဒုတိယဆင့်၊ အနာဂါမ်က တတိယဆင့်၊ ရဟန္တာက အမြင့်ဆုံး အဆင့်မြင်တယ်။ လုံးဝကို လွတ်မြောက်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ **‘အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္ဆိသု’** ဆိုပြီး သူတို့ရဲ့စိတ်တွေကို သတ်မှတ်ပြတယ်။

၆၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဥပါဒါန်အစွဲတွေလွတ်ပြီးတော့ ငြိမ်းချမ်းစွာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဆိုပြီးတော့ ပြတယ်။ စိတ်က အာရုံတွေနဲ့ ချုပ်နှောင်မှု နှောင်ဖွဲ့မှု မရှိတော့ဘူး။ ကာမဂုဏ်အာရုံ တွေရဲ့ ချုပ်နှောင်မှုကနေ အားလုံးလွတ်သွားတယ်။

နိဗ္ဗာန်ရဲ့ ဓာတ်သတ္တိအရှိန်အဝါကြောင့် ငြိမ်းအေးစွာနေနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ဓာတ်သဘာဝဟာ မသေရာဖြစ်သလို အမြဲတမ်း ရှင်သန် နေတဲ့အရာလည်း မဟုတ်ဘူးဆိုတာ နားလည်ချင်ရင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ကြည့်လိုက်ပါ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များတွေ့ကြုံခံစားနေရတဲ့အခြေအနေနဲ့ အကဲဖြတ် ကြည့်ရအောင်၊ အထည်ကိုယ်မရှိတာကို ပြောချင်ရင် အထည်ကိုယ်နဲ့ ထောက် ပြောတယ်။ ဓာတ်သဘောကို ပြောချင်ရင် ဓာတ်သဘောရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည့်ပြီးတော့ ပြောလို့ရတယ်။

သေချင်တာနဲ့ ရှင်ချင်တာ

ဒီနေရာမှာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို အသာထားပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို အရင်ကြည့် ရအောင်၊ အခု သင်တန်းသားတွေမှာ ရောဂါဝေဒနာဖြစ်ပြီ ဆိုပါစို့၊ ရောဂါ ဖြစ်ရင် ပျောက်ချင်တယ်၊ အကောင်းပကတိ ပြန်ဖြစ်ချင်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် ရောဂါဒဏ် သိပ်ပြင်းထန်လာပြီဆိုရင် သေချင်တယ်ဆိုတာ စိတ်ထဲဖြစ်လာ တယ်။ သေချင်စိတ်ပေါ်လာရင် သေတတ်တယ်။ ရှင်ချင်စိတ်ပေါက်ရင် ရှင် အောင် ကုပြီး ပြန်ရှင်လာတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို အဆင့်အမြင့်ဆုံး သိမြင်ထားတဲ့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အကဲခတ်ကြည့်ရင် မိမိတို့သဘောနဲ့ ဆန့်ကျင်သွားတာ တွေ့ရမယ်။ မိမိတို့က ရောဂါဝေဒနာဖြစ်လာရင် သေချင်တာနဲ့ ရှင်ချင်တာ နှစ်လမ်းပဲရှိတယ်။

သေချင်တာလည်းမရှိ ရှင်ချင်တာလည်းမရှိ

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ သေလည်း မသေချင်ဘူး။ ရှင်လည်း မရှင် ချင်ဘူး။ ရောဂါဝေဒနာဖြစ်ရင် ရုပ်ရဲ့ဖောက်ပြန်တတ်တဲ့သဘာဝကို မြင်ထား တော့ ဒီရုပ်ကြီးဟာ အမြဲတမ်းဖောက်ပြန်နေတာပဲလို့ သူတို့ကသိတယ်။ ရုပ်

ဖောက်ပြန်တာ သူ့မဟုတ်ပဲ၊ သူမဟုတ်တော့ ဘယ်လောက်နာနာ မသေချင်ဘူး။ မသေချင်ပေမယ့် ဒါကြီးကို နှစ်သက်တွယ်တာပြီးတော့ ရှင်ချင်တာ မဟုတ်ဘူး။ အတိတ်ကံရှိသမျှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲလို့ရသမျှ ပြုပြင်တာပဲရှိတယ်။ ပြုပြင်လို့ရရင်ရ၊ မရရင် သူ့သဘောအတိုင်း သွားပေတော့လို့ သဘောထားတယ်။ သူတို့မှာ သေချင်တယ်ဆိုတာလည်း မရှိဘူး။ ရှင်ပြီးတော့ ပျော်ပျော် ပါးပါးနေချင်တယ်ဆိုတာလည်း မရှိဘူး။

ဝတ္တရားအရပ်

ဘာဖြစ်လို့ သူတို့ ဒီလိုသတ္တိရှိတာလဲဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ထားလို့၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ထားတော့မှ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သတ္တိကိုသိတော့မှ နိဗ္ဗာန်က တန်ဖိုးရှိတာ၊ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘောသဘာဝက မသေတဲ့သဘာဝ၊ အမြဲတမ်းရှင်သန်နေတာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့ သဘာဝ၊ သေချင်တဲ့သဘောလည်း မရှိဘူး။ ရှင်ချင်တဲ့ သဘောလည်း မရှိဘူး။ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေဟာ ခန္ဓာဝန်ဖြစ်တဲ့ စားရေး သောက်ရေးကိစ္စတွေ ဆောင်ရွက်ကြတယ်။ ပြီးတဲ့အခါ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ဆိုတဲ့ အငြိမ်းဓာတ်ကိုယူကြတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်တည်တံ့မှုတရုံမျှပဲ၊ စားချင်လို့လည်းမဟုတ်ပါဘူး၊ မစားချင်တာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ မစားချင် ရွံရှာမုန်းတီး ငြီးငွေ့တာက ဒေါသ၊ စားချင်တယ်ဆိုပြီး နှစ်နှစ်သက်သက်ဖြစ်တာက လောဘ၊ ရဟန္တာတွေဟာ လောဘ ဒေါသတွေကို နိဗ္ဗာန်ရဲ့အစွမ်းသတ္တိဖြင့် ပယ်ဖျောက်ထားပြီးဖြစ်တာကြောင့် ထမင်းစားတာ၊ ရေသောက်တာတွေဟာ ဝတ္တရားအရပ်။ ဒီရုပ်ကြီးရှိနေလို့ ရုပ်ရဲ့ဝတ္တရား အရသာ သွားနေကြတာ။

သတ္တိရှိတဲ့သူနဲ့ ပေါင်းရင်

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သာမန်အားဖြင့်ကြည့်ရင်တော့ သူလိုကိုယ်လို စားနေ သွားနေ ပြောနေကြတာပဲ။ သို့သော် သူတို့က နိဗ္ဗာန်နဲ့ ပေါင်းထားတဲ့ နိဗ္ဗာန်သတ္တိရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သောကြောင့် လောဘ၊ ဒေါသက ငြိမ်းနေပြီ။ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာတွေနဲ့ ချုပ်နှောင်မှုက လွတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ် တယ်။ မိမိတို့လည်း နိဗ္ဗာန်မြင်ထားရင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကိုရမယ်။ သတ္တိ

၆၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ရှိတဲ့သူနဲ့ပေါင်းရင် သတ္တိရှိပြီး မကြောက်တော့သလို၊ မိမိတို့စိတ်ဟာ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘောသတ္တိနဲ့ ပေါင်းမိရင် သေရမှာလည်း မကြောက်တော့ဘူး။ ရှင်နေလို့ လည်း ဘာမှမထူးဘူး။ ဒီသဘောက ထူးတော့ ထူးဆန်းပါတယ်။

ပိတ်ထားရုံနဲ့ ကိလေသာမကင်း

ဒီသဘောကိုရဖို့အရေးဟာ မိမိတို့ရွေးချယ်နေတဲ့ အဆင်း အသံ အနံ့ စတဲ့ အာရုံတွေကို ဖယ်ရှားကျော်လွှားပစ်နိုင်ရမယ်။ အဆင်းစတဲ့ အာရုံတွေကို ‘မကြည့်နဲ့ မျက်စိပိတ်ထားပါ’လို့ ဒီလိုပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ မျက်စိပိတ်ထားလို့ ကိလေသာအာရုံ ကင်းတယ်လို့ မဆိုလိုပါဘူး။ နားမကြားလို့ နားပိတ်နေလို့ ကိလေသာအာရုံ ကင်းတယ်လို့ မဆိုလိုပါဘူး။ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို သိမြင်ပြီး ခွာနိုင်တော့မှ ကိလေသာအာရုံ ကင်းတာ၊ တချို့က မမြင်နဲ့ မကြည့်နဲ့ မစားနဲ့ ပိတ်ပင်တားဆီးပြီးတော့ ကျင့်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် သက်သတ်လွတ်စားတယ် ဘာညာဆိုပြီး ဒါတွေပေါ်လာတာ။ လမ်းလွဲလို့ခေါ်တယ်။ ဒီနည်းဖြင့် မရပါဘူး။ ပိတ်ထားတယ် ခေါ်တယ်။ မျက်စိမမြင် နားမကြားလို့ ကိလေသာကုန်တယ် ဆိုရင် မျက်မမြင် နားမကြားကျောင်းက လူတွေ ကိလေသာတွေ တော်တော် ပါးတယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့လည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ ဘာမှ မထူးပါဘူး။ ဒါကြောင့် မျက်စိလည်း ပိတ်စရာမလိုဘူး။ နားလည်း ပိတ်စရာ မလိုဘူး။ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကိုသိပြီး ကြံစည်တွေးတော မေးခွန်းထုတ်ပြီး အာရုံတွေကို စွန့်ခွာနိုင်တော့မှ နိဗ္ဗာန်ဘက်ကို လှည့်နိုင်တာ။

သတ္တိရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်

နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘောတရားကို နားလည်သွားရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့စိတ်ဟာ သတ္တိရှိသွားပြီ။ ဘာသတ္တိလဲဆိုရင် နိဗ္ဗာန်သတ္တိ၊ နိဗ္ဗာန်သတ္တိရှိတော့မှ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် နေသာထိုင်သာရှိတယ်။ မဟုတ်လို့ကတော့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ ပျက်စီးဆုံးရှုံးရင် သေတာပဲကောင်းပါတယ်ဆိုတာ လာလိမ့်မယ်။ တချို့နိုင်ငံရပ်ခြားမှာ ငွေကြေးချမ်းသာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ စတော့ရှယ်ယာဈေးကွက်ကြီး ပြုတ်ကျသွားတော့ သူတို့ပိုက်ဆံကုန်ရော ... ကုန်တော့ မခံစားနိုင်ဘူး။ ဒီတော့ သေတာ

အေးတယ်ဆိုပြီး တိုက်ပေါ်က ခုန်ချကြတယ်။ နိဗ္ဗာန်သတ္တိမှမရှိတာ။ နိဗ္ဗာန်သတ္တိ ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ပစ္စည်းရှိလည်း ဘာမှမထူးဘူး။ မရှိလည်း ဘာမှမထူးဘူး။ သူ့ရဲ့သဘာဝက သိပ်ထူးခြား ဆန်းကြယ်တာ။ ဒီသဘာဝသတ္တိ ရထားရင် မိမိတို့လည်း လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာပြီ။

ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေဟာ စားတာသောက်တာမှာ ဝတ္တရားအရ လုပ်တယ် ဆိုတာက ပြန်ပြီးတော့ တုံ့ပြန်လာမယ့် အကျိုးတရားကို မမျှော်ကိုးဘဲ သဘာဝ အတိုင်း မျက်စိရှိလို့ ကြည့်တယ်၊ နားရှိလို့ ကြားတယ်၊ လက်ရှိလို့ လုပ်ပါတယ် ဆိုတဲ့ အလုပ်မျိုးလုပ်တာ။ ငါ့အတွက် ငါ့ဖို့ဆိုတဲ့ သဘောတရား မပါပါဘူး။ မျှော်ကိုးပြီးတော့၊ တောင့်တပြီးတော့၊ တပ်မက်ပြီးတော့လုပ်တာ မဟုတ်ရင် ဝတ္တရားအရလုပ်တာ။ မိမိတို့ကတော့ အလုပ်တစ်ခုရှိရင် အခွင့်အရေးတစ်ခု ရှိတယ်ဆိုပြီး မျှော်မှန်းပြီးတော့လုပ်ကြတယ်။ ဒါဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ဓာတ်သတ္တိရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေစာရင်းထဲမှာ မပါသေးဘူး။

ဝတ္တရားဆိုတာ

ဝတ္တရားအရလုပ်တယ်ဆိုတာကို ဥပမာနဲ့ပြောရရင် အသက် ၉၀ လောက် ရှိတဲ့ အဘိုးကြီးတစ်ယောက် သစ်ပင်စိုက်တော့ ဘေးကမေးတယ်။ အဘိုး ... ဘာလုပ်နေတာလဲ တဲ့။ သရက်ပင်စိုက်နေတာဆိုတော့ ဘေးကလူတွေ ရယ်ကြ တယ်။ သရက်ပင်စိုက်တာ သူ့အသက်နဲ့ဆိုရင် သရက်သီးစားရဖို့ မမိတော့ ဘူး။ ကိုယ်စားရမှာမဟုတ်ဘဲ ဘာကြောင့် သရက်ပင်စိုက်သလဲလို့ မေးတဲ့အခါ အဘိုးအိုက ပြန်ဖြေတယ်။ “ငါတို့ စားခဲ့တဲ့အပင်တွေဟာ ငါတို့စိုက်ခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ ရှေးကလူတွေ စိုက်သွားတာ၊ ရှေးကလူတွေ စိုက်သွားလို့ ငါတို့ စားခဲ့ရရင် နောက်လူတွေစားဖို့ ငါတို့ သစ်ပင်စိုက်ရမယ့် ဝတ္တရားရှိတယ်။ ငါတို့ စိုက်မှ နောက်လူတွေ စားရမှာလေ တဲ့” သူများလုပ်ခဲ့လို့ ကိုယ်ကစားခဲ့ရရင် သူများစားဖို့အတွက်လည်း ကိုယ်ကပြန်လုပ်ခဲ့ပေါ့။ ဒါကိုဝတ္တရားလို့ခေါ်တယ်။ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေရဲ့သဘာဝက ဒီအတိုင်းပဲ။ ဝတ္တရားဆိုတာက **ကိုယ့်အတွက် လို့ မျှော်လင့်ပြီးလုပ်နေရင် ဝတ္တရားမဟုတ်ပါဘူး။**

အာရုံငါးပါးလဲလှယ်ရေး

မျှော်ကိုးပြီးလုပ်တာဟာ အပေးအယူလုပ်ကြတာ။ ဒီလို အပေးအယူ ကဏ္ဍကလည်း လောကမှာရှိပါတယ်။ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ တွေ့ထိ စရာဆိုတဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားကိုလည်း လူတိုင်းလိုချင်ကြတယ်။ ဒါရဖို့ အလကားတော့မရဘူး၊ ပေးမှရမယ်၊ အပေးအယူလုပ်ရတယ်။ လူနှစ်ဦး တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မျက်စိနဲ့စတွေ့ပြီး ကြိုက်ကြတယ်။ လက်ထပ်ပေါင်းသင်း ကြတယ်။ ဒါလည်း အပေးအယူပဲ။ အာရုံငါးပါးလဲလှယ်ရေး လုပ်ကြတယ်။ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်ကြည့်ချင်တယ်။ အဆင်းအာရုံ လဲလှယ် ကြတယ်။ တစ်ယောက်အသံ တစ်ယောက် နားထောင်ချင်တယ်။ အသံအာရုံ လဲလှယ်ကြတယ်။ ကိုယ့်ဆီက ဘာမှမပေးဘဲနဲ့တော့ မရပါဘူး။ ယောက်ျား ကလည်း သူမပေးဘဲနဲ့ မိန်းမ မရဘူး။ မိန်းမကလည်း သူမပေးဘဲနဲ့ ယောက်ျား မရဘူး။ လောကမှာ မိဘနဲ့ သားသမီးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဆရာနဲ့ဒကာပဲဖြစ်ဖြစ် လောကကြီးထဲ ကျင်လည်နေသမျှတော့ အပေးအယူ လုပ်နေကြတာ။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အလဲအလှယ်လုပ်နေကြတာ။ အာရုံဆိုတဲ့ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အလဲအလှယ် အရောင်းအဝယ် လုပ်နေကြတာ။ ဒီလိုလုပ်နေသမျှတော့ နိဗ္ဗာန်နဲ့ဆန့်ကျင်နေမှာပဲ။

မီးနဲ့ရေ

မိမိတို့စိတ်မှာ လိုချင်မှုတွေ၊ မကျေနပ်မှုတွေ၊ ထောင်လွှားမှုအစရှိတဲ့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကိုဖြစ်စေတဲ့ ကိလေသာဆိုတဲ့ အပူဓာတ်တွေ ညစ်နွမ်းမှုကိုဖြစ် စေတဲ့ ကိလေသာအပူဓာတ်တွေဟာ မီးနဲ့တူတယ်။ နိဗ္ဗာန်က ရေနဲ့ဥပမာတူ တယ်။ အဲဒီနှစ်ခု စိတ်မှာပေါင်းဆုံမိပြီဆိုရင် ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ကိုနိုင်မလဲ။ ကိလေသာက နိဗ္ဗာန်ကို နိုင်မလား။ နိဗ္ဗာန်က ကိလေသာကို နိုင်မလား။ ရေက မီးကို နိုင်သလို နိဗ္ဗာန်က ကိလေသာကို နိုင်ပါတယ်။ သို့သော် မီးလောင်တဲ့ နေရာကို ရေက သူ့ဘာသာသူ မရောက်နိုင်ပါဘူး။ မီးလောင်နေတာကို ငြိမ်း ချင်ရင် ရေကိုခပ်ပြီး ပို့ရတယ်။ ပိုက်နဲ့သွယ်ပြီး ပို့ရတယ်။ မီးနဲ့ရေပေါင်းဖို့ရာ

ကြားခံလူတွေ၊ ပစ္စည်းကိရိယာတွေ လိုလာတယ်။ ရေနဲ့မီး ပေါင်းမိသွားပြီဆိုရင် လည်း မီးအပူတွေပျောက်ပြီး အငြိမ်းဓာတ် အအေးဓာတ်ရောက်သွားတယ်။

မိမိတို့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ကိုယ်နဲ့စိတ်ဆိုပြီး နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ကိလေသာ အပူတွေဟာ စိတ်မှာလောင်တာ၊ စိတ်မှာလောင်တဲ့ ကိလေသာ အပူမီးကို နိဗ္ဗာန်ရေနဲ့သတ်တော့မှ အပြီးတိုင် ငြိမ်းမယ်၊ အေးမယ်။ ဒါနု၊ သီလ၊ သမထ လမ်းစဉ်ဖြင့်တော့ ခဏတော့ငြိမ်းမယ်၊ အေးမယ်၊ အပြီးမငြိမ်းဘူး။ ဝိပဿနာက တစ်ဆင့် မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ရေနဲ့တွေ့တော့မှ ကိလေသာမီး သည် အပြီးတိုင်ငြိမ်းနိုင်တယ်။ ဒီတော့ စိတ်မှာဖြစ်တဲ့ ကိလေသာမီးငြိမ်းဖို့ အတွက် နိဗ္ဗာန်က အလိုလိုလာငြိမ်းမလားဆိုရင် မီးကိုရေက အလိုလိုလာ မငြိမ်းသလို ကိလေသာတည်းဟူသောမီးကို နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ရေနဲ့ ငြိမ်းဖို့အတွက် မဂ်ဉာဏ် အကူအညီလိုတယ်။ မဂ်ဉာဏ်က နိဗ္ဗာန်အာရုံဖြင့် ကိလေသာမီးကို အပြီးတိုင် ငြိမ်းပစ်တယ်။ ကိလေသာမီးငြိမ်းဖို့အတွက် နိဗ္ဗာန်ချည်းသက်သက် မရဘူး။ လူရှိတယ်၊ ရေမရှိရင်လည်း မီးမငြိမ်းဘူး။ ဒီသဘာဝလေးကို နားလည် အောင် ကြိုးစားကြည့်ပါ။

နိဗ္ဗာန်ဟာ သီးခြားရပ်တည်နေတဲ့သဘောတရား၊ အငြိမ်းဓာတ်၊ အအေး ဓာတ်၊ ဒီအငြိမ်းဓာတ်၊ အအေးဓာတ်သည် ကိလေသာဆိုတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ အပူတွေကို အပြီးတိုင်ငြိမ်းစေနိုင်တယ်၊ အေးစေနိုင်တယ်။ သို့သော် ဒီအငြိမ်း ဓာတ်ဟာ မဂ်ဉာဏ်ကနေ ရွက်ဆောင်ပေးမှလာတာ။ မဂ်ဉာဏ်က သပ်သပ်၊ ကိလေသာက သပ်သပ်၊ နိဗ္ဗာန်က သပ်သပ်၊ နိဗ္ဗာန်က ငြိမ်းအေးစေတဲ့ စွမ်းရည် သတ္တိ၊ အအေးနဲ့အပူ ပေါင်းစပ်မိသွားတော့ အပူကိုငြိမ်းပြီး အအေးရောက်လာ အောင် ဆောင်ရွက်တာက မဂ်ဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်က သူ့ချည်းသက်သက် မဆောင် ရွက်နိုင်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကြောင့် ဆောင်ရွက်နိုင်တာ။

ဖြစ်ပေါ်လာပြီဆိုရင် ပျောက်ပျက်ရမှာပဲ

နိဗ္ဗာန်သည် အသင်္ခတဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ သူ့ရဲ့ဂုဏ်သတ္တိကို ထုတ်ပြ တယ်။ ‘အသင်္ခတ’- ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရားလေးပါးတို့ သည် ပြုပြင်စီရင်လို့ မရခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ဆန့်ကျင်ဘက် သင်္ခတတရားဆိုတာ

‘ဖြစ်ပွား ထင်ရှား ပြုပြင်ငြား မှတ်သားသင်္ခါတ’ လို့ဆိုတဲ့ စကားအရ သင်္ခါတရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို လိုရင်းသုံးချက်မိအောင် မှတ်ရမယ်။ **‘ဇာတ, ဘူတ, ကတ’** ဆိုပြီး ပါဠိလိုသုံးတယ်။ မြန်မာလိုကတော့ ဖြစ်ပွားတာ ထင်ရှားတာ ပြုပြင်တာ။ ဖြစ်ပေါ်လာပြီဆိုရင်၊ ထင်ရှားလာပြီဆိုရင် ပျောက်ပျက်ရမှာပဲ။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေ ဘယ်လောက်ကြီးမားတဲ့အရာတွေ ဖြစ်ပေါ်ဖြစ်ပေါ် ပျောက်ပျက်ကြရမှာပဲ။ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဘယ်လိုပဲလာလာ ပျောက်ပျက်ကြရ မှာပဲ။ သင်္ခါတ တရားတွေဟာ ပြုပြင်မှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်ထင်ရှားလာတယ်။ ပေါ်ပေါက်ထင်ရှားလာရင် ပျောက်ပျက်မှုမှာ အဆုံးသတ်ရမှာပဲ။

ဒါဆိုရင် လူ့ဘဝပဲ ပေါ်လာပေါ်လာ၊ နတ်ဘဝပဲ ပေါ်လာပေါ်လာ၊ ဗြဟ္မာဘဝပဲ ပေါ်လာပေါ်လာ၊ အဆောက်အဦအရာဝတ္ထုအနေနဲ့ပဲ ပေါ်လာ ပေါ်လာ ပြုပြင်လို့ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အတွက် သင်္ခါတတရားဖြစ်သော ကြောင့် အဆုံးသတ်မှာကတော့ ပျောက်ပျက်သွားရမှာပဲ။ ဒါက သင်္ခါတရဲ့ သဘော၊ အသင်္ခါတကျတော့ ပြုပြင်မှုလည်း မရှိဘူး။ ပြုပြင်လို့လည်း မရဘူး။ ဖြစ်ပွားမှုလည်း မရှိဘူး။ ထင်ရှားမှုလည်း မရှိဘူး။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘာဝသည် အသင်္ခါတလို့ပြောတဲ့အတွက် ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရား လေးပါး ပြုပြင်လို့ ဖြစ်ပေါ်လာတာမဟုတ်ဘူး။ ထင်လည်း မထင်ရှားဘူး။ ပေါ်ပေါက်လာမှုလည်း မရှိဘူး။ တော်တော်ကိုအသိရခက်တဲ့ သဘောတရား တော်တော်ဆန်းကြယ်တယ်။

ကောင်းကင်ကြီး ဘာကြောင့်ဖြစ်သလဲ

အသင်္ခါတ သူ့သဘာဝအတိုင်း မပြုမပြင် ပင်ကိုအားဖြင့် ရပ်တည်နေတာ။ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ကောင်းကင်ကြီးဟာ ဘာကြောင့်မှ ဖြစ်တာမဟုတ်ပါဘူး-လို့ မြတ်စွာဘုရားထုတ်ပြထားတဲ့ သဘောတရားမှာ ရှိပါတယ်။ ဘာကြောင့်မှ ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ အကြောင်းက ပြုပြင်လို့ဖြစ်ပေါ်လာတာမဟုတ်ဘူးဆိုတော့ မဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သဘာဝဖြစ်နေတဲ့အတွက်ကြောင့် မပျောက်ပျက်ရတဲ့ အခြေအနေလည်းရှိတယ်။ မထင်ရှားတဲ့အခြေအနေလည်းရှိတယ်။ ဒါဆိုရင်

တကယ်တော့ မရှိဘူးလားလို့မေးတော့ အဟုတ်ကိုရှိတယ်။ ကောင်းကင်ကြီးကို ကြည့်လိုက်ရင် . . . ကောင်းကင်ကြီးဟာ ဘာကြောင့်ဖြစ်ရတာလဲဆို ဘာကြောင့်မှ ဖြစ်တာမဟုတ်ပါဘူး။ ရေတို့ မြေတို့ပေါ်လာရင် ရေမြေမှလွတ်တဲ့ ကောင်းကင်ဆိုတာလည်း ပေါ်လာတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် လက်ညှိုးနဲ့ လက်ခလယ် နှစ်ချောင်းကို ထောင်ကြည့်လိုက်ရင် လက်ညှိုးနဲ့ လက်ခလယ်ကြားမှာ ကွက်လပ်ကလေးပေါ်လာတယ်။ လက်ညှိုးနဲ့ လက်ခလယ်ကိုမထောင်ရင် ကွက်လပ်မပေါ်ဘူး။ အဲဒီလက်ညှိုးနဲ့ လက်ခလယ်ကြားက ကွက်လပ်ကလေးဟာ လက်နှစ်ချောင်းကြောင့် ပေါ်လာတာလား၊ သူ့ဟာသူ ပေါ်လာတာလားဆိုရင် သူ့ဟာသူပေါ်တာ။ လက်နှစ်ချောင်းက ကန့်သတ်ပြတာပဲ ရှိတယ်။ ကြားကလေးဆိုတာ သူ့ဟာသူပေါ်တာ။ နဂိုတုန်းကတော့ မရှိဘူး။ ဖြစ်ပေါ်မှု မထင်ရှားဘူး။ ဘယ်သူကမှ ပြုပြင်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဖြစ်ပေါ်မှု မထင်ရှားတဲ့အတွက် ပျောက်ပျက်မှုလည်း မကြုံရတော့ဘူး။ အစကတည်းကလည်း မရှိဘူး။ မရှိဘူးလား ဆိုတော့လည်း ရှိတယ်။

ကောင်းကင်ကြီးဟာ မြေရေတွေရှိလို့ ဖြစ်ပေါ်လာတာ။ ကောင်းကင်ကြီးဟာ ဘာကြောင့်မှဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ မြေရေတွေရဲ့ကြားခံဆိုပြီး သူ့ဟာသူ အလိုအလျောက် ပေါ်လာတာ။ မြေတွေ ရေတွေ မရှိတော့ရင် သူလည်း မရှိတော့ဘူး။ မြေတွေ ရေတွေက ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲတဲ့ သဘာဝရှိတယ်။ ကောင်းကင်ဟာ ပြောင်းလဲတဲ့ သဘာဝမရှိဘူး။ ကောင်းကင်ဆိုတာ တိမ်တွေကို ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ လွတ်နေတဲ့ ဟာလာဟင်းလင်းနယ်ကြီးကို ပြောတာ။ အာကာသဓာတ်ခေါ်တယ်။

ဖြစ်ပေါ်ပုံ ပျောက်ပျက်ပုံကိုကြည့်တော့မှ

နိဗ္ဗာန်သည် **အသင်္ခတ**ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘယ်အရာကမှ သူ့ကို ဖြစ်ပေါ်အောင် ပြုလုပ်ပေးလိုက်တာမဟုတ်ဘူး။ သူ့သဘောအတိုင်း သူ ရပ်တည်နေတာ။ သင်္ခတကိုထောက်ကြည့်ရင် အသင်္ခတကိုတွေ့ရမယ်။ ဖြစ်ပေါ်ပုံ

၆၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ပျောက်ပျက်ပုံကို ကြည့်တော့မှ မဖြစ်ပေါ်ပုံ မပျောက်ပျက်ပုံကို သဘောပေါက်မှာ။ ဒါကြောင့် ဘုရားက နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ချင်ရင် သင်္ခတဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ်တွေကို မြင်အောင်ကြည့်လို့ ပြောပါတယ်။ ရုပ်နာမ်တွေကို မြင်အောင် ကြည့်တော့ ဖောက်ပြန်နေတဲ့ သဘာဝတွေ၊ ညွတ်ကင်းနေတဲ့ သဘာဝတွေ၊ ပူလောင်လှုပ်ရှားနေတဲ့ သဘာဝတွေ၊ ဖြစ်ပြီး-ပျက်နေတဲ့ သဘာဝတွေကို တွေ့ရမယ်။ ဒါတွေကိုတွေ့ရင် သင်္ခတကိုဖယ်လိုက်တော့ အသင်္ခတပေါ်လာမယ်။ အထူးလုပ်စရာမလိုတော့ဘူး။ ဒီသဘာဝတွေကို နားလည်လာတဲ့အခါမှာ နိဗ္ဗာန်ကို အမြင်ရှင်းလာမယ်။

* * * * *

အပိုင်း (၃)

ချုပ်တိုင်း နိဗ္ဗာန်မဟုတ်

နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘာဝကို သစ္စယမိုက်မှာဟောထားတာရှိပါတယ်။ **“နိရောဓော နိရောဓသစ္စန္တိ နိရောဓသစ္စံ ဌပေတွာ အဝသေသော နိရောဓော န နိရောဓသစ္စံ”** နိရောဓဆိုတာ ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်းကို ခေါ်တယ်။ ချုပ်ငြိမ်းမှုဟာ အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ မဖြစ်လို့ ချုပ်ငြိမ်းတာရှိတယ်။ တဒင်္ဂအားဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းတာရှိတယ်။ ကြာကြာလေး ချုပ်ငြိမ်းတာရှိတယ်။ လုံးဝအပြီးပြတ် ချုပ်ငြိမ်းတာလည်း ရှိတယ်။ ပါဠိလိုတော့ **တဒင်္ဂနိရောဓ၊ ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိနိရောဓ၊ သမုဇ္ဈေဒနိရောဓစသည်ဖြင့်** ရှစ်မျိုးတိတိခွဲတယ်။ စာပေအရခွဲတာတွေ အသာထား၊ **နိရောဓ**-ချုပ်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်ပြီးပျက်သွားရင် ချုပ်တာပဲ။ ပျောက်သွားတာကို ချုပ်တယ်လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီလိုချုပ်တာဟာ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်ဘူး။ **နိရောဓသစ္စာ**က ကိလေသာအပူတွေ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရတွေ အလှုပ်ခတ်တွေကို ငြိမ်းရာ ငြိမ်းကြောင်း ငြိမ်းစေတဲ့သဘောတရား၊ သိပြီးတော့ ချုပ်ပျောက်သွားတာလည်း နိရောဓပဲ။ ဒါပေမဲ့ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တော့ မဟုတ်ဘူး။

နိရောဓသစ္စာကို ဘယ်လိုစိတ်မျိုးနဲ့သိနိုင်သလဲဆိုတော့ မဂ်ဉာဏ်လို့ ခေါ်တဲ့အချက်ရှစ်ချက် ပူးပေါင်းပါဝင်နေတဲ့စိတ်နဲ့ ငြိမ်းအေးတဲ့သဘာဝကို

သိနိုင်တယ်။ နောက် **ဖိုလ်ဉာဏ်** လို့ခေါ်တဲ့ သဘောတရားနဲ့လည်း ငြိမ်းအေးတဲ့ သဘာဝကို သိနိုင်တယ်။

မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်နဲ့မှ သိနိုင်တယ်

မိမိတို့တရားအားထုတ်တဲ့အခါ စိတ်လေးဖြစ်ပြီး စိတ်လေးပျက်တယ်လို့ သိကြတယ်။ ဒီလိုသိတာ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်သေးဘူး။ ဖြစ်ပျက်ကိုသိတာ၊ နိရောဓ ကိုသိတာ၊ နိရောဓသစ္စာ- အငြိမ်းဓာတ် အအေးဓာတ် မဟုတ်သေးဘူး။ ဖြစ်ပျက်ကို သိရုံမျှပဲ ရှိသေးတယ်။ မဂ်ဉာဏ်လည်း မဟုတ်သေးဘူး။ ဖြစ်ပြီး ပျက်တဲ့ အခြေအနေကိုသိတာ၊ နားလည်တာ၊ အနိစ္စဆိုတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပဲ ရှိသေးတယ်။ မဂ်ဉာဏ်မဟုတ်သေးဘူး။ အဲဒီကမှတစ်ဆင့် မဂ်ဉာဏ်ဆိုတာ လာမယ်။ မဂ်ဉာဏ်ပြီးသွားတဲ့အခါ ဖိုလ်ဉာဏ်ဆိုတာ လာမယ်။ မဂ်ဉာဏ်နဲ့ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်နဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ် ငြိမ်းအေးမှုသဘာဝကို အတိအကျသိရလိမ့်မယ်။

လှည့်စားထားတဲ့ နိဗ္ဗာန်

နိဗ္ဗာန်-ဆိုတာ စိတ်ဖြင့်သိရတဲ့အာရုံ ဖြစ်တယ်။ မိမိတို့ ထင်ထားတဲ့ ဘုံဗိမာန်တွေနဲ့ ချမ်းသာသူခံစားရတဲ့နေရာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ကွယ်လွန် အနိစ္စ ရောက်ပြီးတော့မှ ရမဲ့ရလဒ်မျိုးလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဟိုတုန်းကတော့ နိဗ္ဗာန်ဟာ အခုရနေတဲ့ ချမ်းသာတွေထက် ပိုကောင်းတဲ့ချမ်းသာလို့ ထင်ကြတယ်။ အဲဒါ မျိုးလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါမျိုးတွေက ဟိန္ဒူအယူဝါဒတို့ ခရစ်ယာန်အယူ ဝါဒတွေမှာ ရှိတယ်။ သူတို့ရဲ့ နိဗ္ဗာန်တွေက ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နိဗ္ဗာန်တွေ၊ ခံစား မှုနဲ့ဆိုင်တဲ့ နိဗ္ဗာန်တွေ၊ တကယ်တော့ ဘုရားဟောအကြံပြုရင် အဲဒီနိဗ္ဗာန် တွေဟာ တကယ်ငြိမ်းအေးတဲ့ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်ဘူး။ အဖြစ်ရှိရင် အပျက်ဟာ ပြန်လာတာပဲ။ ထာဝရတည်တယ် မတည်ဘူးဆိုတာ သူတို့ရဲ့သတ်မှတ်ချက်ပဲ ရှိတယ်။ တကယ်တော့ ထာဝရတည်တဲ့ အသက်ရှင်သန်မှုဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ရှင်သန်မှုဆိုတာရှိရင် သေဆုံးမှုဟာ လာတာပဲ။ သူတို့က လက်လှမ်းမမီလောက် တဲ့ အရာတစ်ခုကို လှည့်စားပြီးတော့ တင်ပြထားတယ်။

၇၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဒီဘက်က ဘုရားဟောတဲ့နိဗ္ဗာန်ကို နားလည်ရင် ဟိုဘက်ကနိဗ္ဗာန်ကို လှည့်စားထားတဲ့နိဗ္ဗာန် လို့ ပြောနိုင်တယ်။ သူတို့ အယူဝါဒတွေဘက် ကျတော့ လည်း ဒီဘက်က ဘုရားဟောတဲ့နိဗ္ဗာန်ကို မသိမမြင်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေရဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို လှည့်စားမှုပန်းတိုင် ဆိုပြီးတော့ တစ်ခါပြန်စွပ်စွဲတယ်။ နောက်ပိုင်း မှာ နိဗ္ဗာန်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဗဟုသုတတွေ အများကြီးရှိလာရင် သိသွားလိမ့်မယ်။ ဘုရားဟောတဲ့နိဗ္ဗာန် လွတ်မြောက်မှုသဘောတရားကတော့ ရှင်သန်ပြီးရပ် တည်နေတဲ့ သဘောတရားမဟုတ်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဟာ ခံစားမှုသဘောတရားအရ ထာဝရအသက်ရှင်နေတယ်လို့ ထင်ခဲ့ရင် မှားတယ်။ ဘုံဗိမာန်အနေနဲ့ ခံစားစရာ စံစားစရာအနေနဲ့ဆိုရင်လည်း မှားတယ်။ ဘုရားက သူ့နိဗ္ဗာန်ကို အရှင်းဆုံးဟောထားခဲ့တယ်။ အများကြီးပါပဲ။

မသေရာဖြစ်သလို မရှင်ရာလည်းဖြစ်တယ်

နိဗ္ဗာန်ကို ‘အမတ’ဆိုတဲ့ ပါဠိနဲ့ဟောထားတယ်။ အမတဆိုတာ မသေရာ သဘောတရား၊ နိဗ္ဗာန်သည် ဘယ်တော့မှ မသေတော့ဘူး။ ဒီလိုဆိုတော့ လူတွေက မသေဘူးဆိုတော့ ရှင်တယ်လို့ထင်တယ်။ နိဗ္ဗာန်ဟာ မသေရသလို ရှင်လည်း မရှင်ရဘူးတဲ့။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ နောက်ပါဠိတစ်ပုဒ်က ‘အဇာတိ’ ဆိုပြီးတော့ ထပ်ပြတယ်။ အဇာတိဆိုတာ မမွေးဖွားတာ မရှင်သန်တာ၊ ဇာတိရှိရင် မရဏ ရှိတယ်။ မွေးတာရှိရင် သေတာရှိတယ်။ ဘုရားရဲ့နိဗ္ဗာန်က အလွန်ထူးခြား ဆန်းကြယ်တာ၊ တော်ရုံတန်ရုံ မသိနိုင်ပါဘူး။ ဗဟုသုတပေါင်းစုံရင် အသိ ဉာဏ် လိုက်နိုင်ရင်တော့ သိနိုင်ပါတယ်။

မသေရာဖြစ်သလို မရှင်ရာလည်းဖြစ်တယ်။ ဘုရားက လူသားတွေ မွေးဖွားတာကိုလည်း အားမပေးဘူး။ ရဟန်းသံဃာတွေ အိမ်ထောင်သားမွေး မရှိဘူး။ ဘုရားက ဘာလို့အားမပေးဘူးလဲဆိုတော့ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်လို့။ မွေးဖွား မှုတိုင်းဟာ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်လို့ သေဆုံးရအုံးမယ်။ မလိုချင် မလိုလားအပ်တဲ့အရာ တွေ ကြုံရအုံးမယ်။ အဲဒီလိုပဲ နိဗ္ဗာန်ဟာ မသေရာဖြစ်တဲ့အတွက် သတ်လည်း မသတ်ရဘူး။ ရဟန်းတွေ မသတ်ရဘူး။ သတ်ဖြတ်မှုကိုလည်း အားမပေးဘူး။

စဉ်းစားကြည့်နော် ... ဘုရားရဲ့ဝါဒဟာ တော်တော်ထူးခြားဆန်းကြယ်တဲ့ဝါဒ၊ မွေးဖွားတာကိုလည်း အလိုမရှိဘူး။ သတ်ဖြတ်တာကိုလည်း ဆန့်ကျင်တယ်။ နိဗ္ဗာန်သည် အသေအရှင်တို့မှလွတ်နေတဲ့ သဘောတရား တော်တော် နားလည်ရခက်တယ်။ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ရင်တော့ နားလည်ပါတယ်။

သဘာဝအားဖြင့် တစ်လမ်းစီ

မိမိတို့ရဲ့စိတ်တွေဟာ စိတ်မှာမှီပြီးဖြစ်တဲ့ လောဘ၊ မကျေနပ်မှု ဒေါသ အစရှိတဲ့ ကိလေသာတွေနဲ့ မိမိတို့ ရထားတဲ့ခန္ဓာဆိုတဲ့ အစုဝေးမှာ ကပ်နေတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ပြောရင် မိမိတို့ရဲ့စိတ်နဲ့ကိုယ်၊ ရုပ်နဲ့နာမ်ဟာ သဘာဝအားဖြင့်တော့ တစ်လမ်းစီပဲ။ သို့သော် သူတို့နှစ်ခုဟာ ပူးကပ်နေကြတယ်။ ရုပ်တရားကြီးကို စိတ်ကငါ့ရုပ်ပဲဆိုပြီး ကပ်ထားတယ်။ ရုပ်တရားကိုအမှီပြုတဲ့ စိတ်ကလည်း ဒါလည်း ငါပဲဆိုပြီး ကပ်ထားတယ်။ သဘာဝအားဖြင့် တစ်ခုစီ ကွဲပြားနေတဲ့ အရာနှစ်ခု၊ ဒီလိုကပ်နေတော့ တစ်သားတည်းကျနေတယ်။ တစ်ထပ်တည်းလို ဖြစ်နေတယ်။ ဒါလေး သတိထားကြည့်ပါ။ မိမိတို့ရဲ့ စိတ်သည် မိမိတို့ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ဒါငါ့ကိုယ်ပဲဆိုပြီး ကပ်တယ်။ အမှန်တကယ်က မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ခန္ဓာကိုယ်ဆိုတဲ့ သဘာဝဟာ အပူအအေးကြောင့် အမြဲတမ်းပြောင်းတယ်။ ဒါကို ရုပ်သဘာဝ ပြောင်းလဲတယ်လို့ခေါ်တယ်။ စိတ်ကတော့ ပူလည်း သိတာပဲ။ အေးလည်း သိတာပဲ။ ပူလို့ အရည်ပျော်တာ အေးလို့ခဲတာ စိတ်မှာမရှိဘူး။ အေးအေးပူပူ သိတဲ့ကိစ္စ တစ်ခုတည်းလုပ်တယ်။

တစ်လမ်းစီပေမဲ့ ပြိုင်တူဖြစ်တယ်

ရုပ်သဘာဝနဲ့ နာမ်သဘာဝ မတူပေမဲ့ ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်မှာ ရုပ်နဲ့ နာမ်ဟာ သဟဇာတ (ပြိုင်တူ) ဖြစ်ကြတယ်။ မိမိတို့မှာရှိနေတဲ့ သဘာဝချင်း မတူတဲ့အရာနှစ်ခုကို မိမိတို့က တစ်ခုတည်းဖြစ်အောင် ပေါင်းပစ်လိုက်တယ်။ စိတ်နဲ့ရုပ်ကို ကပ်ပစ်လိုက်တာ။ ငါ့စိတ် ငါ့ရုပ်ဆိုတော့ နှစ်ခုလုံးဟာ တစ်ခုတည်း ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီလိုကပ်လိုက်တော့ ကြားကွက်လပ်ဆိုတာ မရှိတော့ဘူး။ ကြား

၇၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ကွက်လပ်မရှိတော့တဲ့အခါ စိတ်ကနေရုပ်ကို ဖန်တီးတော့မယ်။ လူတစ်ယောက် ပြုံးတယ်ဆိုတာ စိတ်ကြောင့်ပြုံးတာ။ အလကားတော့ မပြုံးဘူး။ စိတ်ကပြုံးချင် လို့ ပါးစပ်က ပြုံးတာ။ ပါးစပ်ကပြုံးတော့ နဂိုပါးစပ်မဟာရာကနေ ဟသွားတယ်။ ဒါရုပ်ရဲ့ ဖောက်ပြန်မှုသဘော။ ရုပ်ဖောက်ပြန်မှုသဘောကို စိတ်ကဖန်တီးတာ။ ပါးစပ်ကြီးဟသွားတာ ရုပ်ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ဒါကိုသိတာက စိတ်၊ အဲဒီလို နှစ်ခု ရှိနေတာကို ကိုယ်ကမသိဘူး။

နှစ်ခုဟာ တစ်ခုတည်းဖြစ်နေတယ်

မိမိတို့ရဲ့ စိတ်နဲ့ရုပ်ဟာ စိတ်ကလည်း ရုပ်ကို အမှီပြုပြီးဖြစ်တော့ စိတ် ကလည်း တစ်ခါ ရုပ်ကိုပြန်ပြီး အလုပ်ပေးတယ်။ မျက်စိဆိုတဲ့ ရုပ်ကြီးရယ်၊ အဆင်းဆိုတဲ့ရုပ်ကြီးရယ် နှစ်ခုပေါင်းပြီးတော့ မြင်စိတ်ကလေးကို ကျေးဇူးပြု တော့ မြင်စိတ်ကလေးဟာ သိရတယ်။ မြင်စိတ်ကလေးက ရုပ်ကို တစ်ခါ ပြန်ခိုင်းတယ်။ ဒီလိုသိရင် ဒီလိုပြုံးကွ။ ဒီလိုသိရင် ဒီလိုမဲ့ကွနဲ့ဆိုတော့ ရုပ်က တစ်ခါပြန်ပြီးတော့ ပြုံးတယ်၊ မဲ့တယ်။ သူတို့နှစ်ခုဟာ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု တစ်ယောက်က တစ်ယောက်ကို ခိုင်းနေကြတယ်။ အားလပ်ချိန်ကို မရဘူး။ ကြားကွက်လပ်ကို မရှိဘူး။ အားလပ်ချိန် ကြားကွက်လပ်မရှိတော့ မနေမနားကို တအား လှုပ်ရှားနေကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ မနားရတာလဲဆိုရင် သူတို့နှစ်ခုက ပူးနေတာကိုး။ ကပ်ထားလိုက်တာ ခွာလို့မရတော့ဘူး။ နှစ်ခုရှိတာကိုလည်း နှစ်ခုရှိမှန်း မသိတော့ဘူး။

နောက်ထပ် ဘာနဲ့ကပ်ထားသေးလဲဆိုရင် မိမိကိုယ်ကို ငါပဲဆိုတဲ့ အယူ မှားဒိဋ္ဌိနဲ့ ထပ်ပြီး ကပ်ထားတယ်။ စိတ်လည်း ငါ့စိတ်၊ ကိုယ်လည်း ငါ့ကိုယ်၊ ရုပ်လည်း ငါ့ရုပ်ဆိုတော့ နှစ်ခုဟာ တစ်ခုတည်းဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ကြား ကွက်လပ်ဆိုတာ မရှိတော့ဘူး။ သူတို့ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်ဟာလည်း မနေမနား လုပ်နေရတော့ အားလပ်ချိန်မရတော့ဘူး။ ဒီသဘာဝကို သေချာကြည့်ရင် ပူလောင်လှုပ်ရှား ပင်ပန်းဆင်းရဲနေတာပဲ တွေ့ရတယ်။ ဒီတော့ ရုပ်နာမ်နှစ်ခု ကို ခွာရလိမ့်မယ်။ သူတို့သဘောတရားနှစ်ခု သီးခြားဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကြည့်

ရမယ်။ သီးခြားဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သိလို့ရှိရင် တစ်ခုကနေ တစ်ခုကို ခိုင်းနေ တယ်ဆိုတာသိရင် ခိုင်းနေလို့ ပူလောင်လှုပ်ရှား ဆင်းရဲနေတာကိုသိရင် အား လပ်ချိန်လေး ခွဲခွာချိန်လေးကို ယူချင်တော့မယ်။

အားလပ်ချိန်ယူရမယ်

နာမ်ကခိုင်းတာကိုလည်း ရုပ်ကမလုပ်၊ ရုပ်ကခိုင်းတာကိုလည်း နာမ်က မပါ။ သီးခြားစီခွဲခွာပြီးတော့ ငြိမ်းအေးလွတ်မြောက်သွားရင် ကြားမှာကွက်လပ် ကလေး ရှိနေတာသိခဲ့ရင် ဒါကို နိဗ္ဗာနဓာတ်လို့ခေါ်တယ်။ မိမိတို့က ဒါကိုမသိ တော့ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ် နှစ်ခုပဲအမြဲ သွားပေါင်းနေတယ်။ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဆိုတဲ့ အားလပ်ချိန်ကွက်လပ်လေး မရဘူး။ အနားယူချိန် မရဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေးကြည့်စမ်းပါ။ ဘယ်နှစ်ခါများနားရသလဲလို့။ မျက်စိက ကြည့်တော့ မြင်သိစိတ်ပေါ်တယ်။ မြင်သိစိတ်က ဒါလေး ဒီလိုလုပ်ကွလို့ ခိုင်းတော့ ရုပ်က လိုက်လုပ်ရတယ်။ အားလပ်ချိန် မရှိဘူး။ အနားယူချိန် မရှိဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အငြိမ်းဓာတ် အအေးဓာတ် မပေါ်တော့ဘူး။ ပူလောင်လှုပ်ရှားတာနဲ့ ပင်ပန်း ဆင်းရဲတာနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေတယ်။

ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ချင်ရင် နာမဓာတ် ရူပဓာတ် နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို သိရမယ်။ နာမဓာတ်ဆိုတာက စိတ်၊ ရူပဓာတ်ဆိုတာက ဖောက်ပြန်တဲ့ ရုပ် သဘော၊ ရုပ်သဘောကြီးက အကြမ်းထည်ကြီးမို့လို့ သိသာတယ်။ ရုပ်သဘော ကြီးကို မှီပြီးဖြစ်တဲ့ သိစိတ်ဟာ နူးညံ့သိမ်မွေ့သွားတယ်။ သိရခက်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ်ရှိတယ်။ အဲဒီနှစ်ခုဟာ ပေါင်းနေရင် သူတို့ရဲ့သဘောဟာ ပူလောင်လှုပ်ရှား ရုန်းကန်ပျက်စီးတော့ မငြိမ်သက်ဘူး။ မလွတ်မြောက်ဘူး။ မအေးချမ်းဘူး။ ငြိကပ်တွယ်တာပြီး လုံးထွေးရစ်ပတ်နေကြတယ်။ ရုပ်နာမ်နှစ်ခု ကို ကျော်လိုက်တော့မှ နိဗ္ဗာနဓာတ် အငြိမ်းဓာတ်ကို တွေ့ရမယ်။ အငြိမ်းဓာတ် ကို တွေ့ဖို့အတွက် ရုပ်နဲ့နာမ်ကိုခွာထားလိုက်ရမယ်။ ဒါဆိုရင် ကြားကွက်လပ် ကြီး ပေါ်လာမယ်။ ဒီကြားကွက်လပ်ဟာ နဂိုတုန်းက မရှိပါဘူး။ မရှိဘူးလို့လည်း ပြောလို့မရဘူး။ ဒါနိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘာဝပဲ။

မှီရင်လှုပ်တယ်

နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘာဝကို လူတွေဘာကြောင့် မမြင်နိုင်ရတာလဲ ဆိုတာကို ထောက်ပြတဲ့ ပါဠိတစ်ခုရှိတယ်။ **‘နိဿိတဿ စလိတံ’** နိဿိတဿ - မှီသော သူအား၊ စလိတံ - လှုပ်၏တဲ့။ **မှီရင်တုန်လှုပ်တယ်၊ ‘အနိဿိတဿ စလိတံ နတ္ထိ’**တဲ့။ **မမှီလို့ရှိရင် လှုပ်ရှားမှုမရှိဘူး။** လူတစ်ယောက်ဟာ ပင်ပန်းတဲ့ အခါ အနားယူချင်လို့ သစ်တုံးကြီးတစ်တုံးကို ကျောမှီပြီး အနားယူတယ်။ မညီညွတ်တဲ့ နေရာမှာရှိနေတဲ့ မညီညွတ်တဲ့ တုံးကြီးဆိုတော့ မှီလိုက်တာနဲ့ လှုပ်ရှားတယ်။ အေးချင်လို့ သက်သာချင်လို့ မှီပါတယ်။ မညီညွတ်တဲ့တုံးကို မှီမိတော့ အေးအေးသက်သာမနေရဘူး။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ‘သစ်တုံးမှီသူ တုံးလှုပ်မှု မှီသူ သွက်သွက်ခါ၊ မမှီသီးခြား ထိုသူအား လှုပ်ရှားမရှိပါ’ တဲ့။ မှီတဲ့လူဟာ လှုပ်တယ်။ မမှီရင် မလှုပ်ဘူး။

နိဗ္ဗာန်ဟာ တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းတယ်၊ အမှီအခို ကင်းတယ်၊ ဘာကိုမှ မမှီဘူး။ ဒါကြောင့် လှုပ်ရှားခြင်း မရှိဘူး။ ရုပ်နာမ်တွေကျတော့ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မှီနေရတယ်။ ရုပ်က ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရား ၄-ပါးကို မှီခိုပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ရုပ်ကို အမှီပြုပြီးတော့ စိတ်က ဖြစ်ရတယ်။ ဒီတော့ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မှီနေကြတယ်။ မှီတော့ လှုပ်ရှားမှု သဘာဝ ဖြစ်လာတယ်။ အမှီခံရတဲ့အရာဟာ မညီညွတ်ရင် လှုပ်ရှားမှာပဲ။ အမှီခံရတဲ့အရာဟာ လှုပ်ရှားရင် မှီတတ်တဲ့အရာကလည်း လှုပ်ရှားတာပဲ။

မိမိတို့မှာ ကိုယ်နဲ့စိတ်ရှိတယ်။ ရုပ်ရဲ့သဘာဝက တစ်ခါမှ မညီညွတ်ဘူး။ မညီညွတ်တဲ့ရုပ်ကြီးကို ငါ့ရုပ်ငါ့ခန္ဓာဆိုပြီးတော့ အမှီပြုတယ်။ ရုပ်က အမြဲတမ်း ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်နေတဲ့အတွက် စိတ်ဟာ အေးအေးချမ်းချမ်း ငြိမ်ငြိမ် သက်သက်နေလို့ မရတော့ဘူး။ ရုပ်ကဖောက်ပြန်တိုင်း စိတ်ကလှုပ်ရှားတယ်။ မှီတာမှ စိတ်နဲ့ရုပ်ဟာ လူနှစ်ယောက်ပူးကပ်ပြီး ကြားမရှိတော့လောက်အောင် တွယ်ထားသလိုပဲ။ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ငါ့မျက်စိ၊ ငါ့နားလို့ မှီထားကြတယ်။ မိမိတို့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တင်မကဘူး။ ပြင်ပဥစ္စာတွေ

မှာလည်း ငါ့သား ငါ့သမီး ငါ့ဥစ္စာဆိုပြီးတော့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေကိုလည်း စိတ်က သွားမှီထားတယ်။

ကိုယ်မှီထားတဲ့အရာတွေက အိမ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သားသမီးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တော တောင်ရေမြေပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒီအရာတွေဟာ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်တဲ့ ရုပ် တရားတွေပဲ။ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲနေတဲ့အတွက်ကြောင့် ကိုယ့်စိတ်ကလည်း မငြိမ်တော့ဘူး။ ဟိုဘက်ကပြုံးရင် ပြုံးရပြန်ပြီ။ မဲ့ရင်မဲ့ရပြန်ပြီ။ ရှိရင်ပျော်ရပြန် ပြီ။ ပျောက်သွားရင် ပူရပြန်ပြီနဲ့ ရှိလိုက်ပျောက်လိုက်နဲ့ ဖောက်ပြန်တတ်တဲ့ သဘာဝ၊ မငြိမ်တဲ့သဘာဝမှာ သွားပြီးတော့ မိမိတို့စိတ်ကလည်း တစ်ခါမှ ငြိမ်နေလို့မရဘူး။ အေးနေလို့ မရဘူး။ မညီညွတ်တဲ့ရုပ်ကို မှီပြီး စိတ်လှုပ်ရှား ရသလို ရုပ်ကို အမှီပြုပြီးတော့လည်း စိတ်က ပြန်ဖြစ်တယ်။ မျက်စိကို အမှီ ပြုပြီး မြင်စိတ်ဖြစ်တယ်။ နားအမှီပြုပြီး ကြားစိတ်ဖြစ်တယ်။ မျက်စိကောင်းရင် ကောင်းသလို မြင်စိတ်ကလေး ပေါ်ရတယ်။ မျက်စိမကောင်းရင် မှုန်ဝါးဝါးပဲ တွေ့ရတယ်။ မျက်စိကောင်းရင် ပြတ်ပြတ်သားသား တွေ့ရတယ်။

ရုပ်ကို မှီပြီးဖြစ်တဲ့စိတ်က ရုပ်ကိုပြန်ခိုင်းတယ်။ မြင်သိပြီးသည့်နောက် မှာ ဘာလေးလုပ်လိုက်ပါဦး။ ဘယ်နား သွားလိုက်ပါဦး။ ဘာလေး စားလိုက်ပါဦး ဆိုတာ စိတ်က ရုပ်ကို ပြန်ခိုင်းတာ။ ရုပ်ကလည်း စိတ်မရှိရင် ရပ်တည်လို့ မရဘူး။ မရတော့ ရုပ်ကလည်း စိတ်ကို ပြန်ပြီးတော့ မှီရတာပဲ။ ရုပ်ကို မှီတဲ့ စိတ်ကလည်း မျောက်စိတ်၊ ရုပ်ကလည်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်တဲ့သဘာဝ၊ ကိုယ်အားကိုးထားတဲ့ ရုပ်ကြီးကဖောက်ပြန်နေတော့ စိတ်ကလည်း ဒါကိုလိုက် သိပြီး ဖောက်ပြန်နေရတယ်။ စိတ်ကလည်း မျောက်စိတ်ဆိုတော့ တွေးချင်ရာ တွေး တောချင်ရာတော စိတ်ခံစားချက်တွေနဲ့ ရုပ်ကြီးကို တစ်ခါပြန်ခိုင်းတော့ ရုပ်ကလည်း ငြိမ်ငြိမ်မနေရတော့ဘူး။ ရုပ်နာမ်တွေကို မြင်နေသမျှ ရုပ်ကိုပဲ ကြည့်ကြည့် နာမ်ကိုပဲကြည့်ကြည့် ငြိမ်နေတာမတွေ့ရပါဘူး။ လှုပ်ရှားနေတာပဲ တွေ့ရတယ်။ ဒီတော့ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ဆိုတဲ့ အငြိမ်းဓာတ်ကို မတွေ့ရတော့ဘူး။

ရုပ်နာမ်သဘာဝမှ မသိဘူးဆိုရင်

ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်ကို မြင်အောင်ကြည့်။ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ ဖြစ်ပျက်ကို မြင်အောင်ကြည့်။ ဖြစ်ပျက်ကို မုန်းအောင်ကြည့်။ ဖြစ်ပျက်ကို ဆုံးအောင် ကြည့်တော့မှ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အငြိမ်းဓာတ်ကို တွေ့မှာပါ။ ရုပ်နာမ်ကို ကျော်တော့မှ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အငြိမ်းဓာတ်ကိုတွေ့မှာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို သဘောမပေါက် နားမလည် တော့ နိဗ္ဗာန်ဟာ ရုပ်တရားကြီးလိုလို နာမ်တရားကြီးလိုလိုနဲ့ လျှောက်တွေးပြီး ပြောချင်ရာပြော ရေးချင်ရာရေး ဟောချင်ရာဟော ဖြစ်နေကြတယ်။ တကယ် သဘာဝက ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့သဘောကို ကျော်နိုင်တော့မှ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အငြိမ်းဓာတ် ကို တွေ့ရမှာ၊ ရုပ်သဘာဝ နာမ်သဘာဝကိုမှ မသိဘူးဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ဓာတ်က ပိုဝေးသွားမယ်။

ဒီတော့ ရုပ်နာမ်ကိုမြင်အောင် ပထမဦးဆုံး ကြိုးစားရမယ်။ ရုပ်နာမ်ကို တစ်ခုစီ သီးခြားစီ ခွဲထုတ်ရမယ်။ ဒီလိုခွဲထုတ်နိုင်ရင် ကွက်လပ်လေးအငြိမ်းဓာတ် ပေါ်လာတော့မယ်။ နည်းနည်းခွဲနိုင်ရင် နည်းနည်းငြိမ်းတယ်။ ရုပ်နာမ်ဟာ တာထွက်တော့ ပြိုင်တူထွက်လာတာ။ သို့သော် တစ်ခုနဲ့တစ်ခုဟာ သီးခြားစီ၊ အပြေးပြိုင်ပွဲ ကျင်းပတဲ့အခါမှာ တာထွက်တာတော့ အတူတူပဲ။ ပြေးတော့ တစ်ယောက်တစ်လမ်းစီ ပြေးတာ။ အမြန်နှုန်းလဲမတူဘူး။ မြန်တဲ့သူ ရှေ့ရောက် တယ်။ နှေးတဲ့သူ နောက်ရောက်တယ်။ ဒီလိုပဲ ရုပ်နာမ်ဟာ တာထွက်တော့ အတူတူပဲ။ အနှေးအမြန်ကျတော့ နာမ်တရားက မြန်တယ်။ ရုပ်တရားက နောက်ကျတယ်။

နိဗ္ဗာန်ရရေးအတွက် တရားအားထုတ်ပါတယ်ဆိုပြီးတော့ တရားစခန်း ဝင်ပေမဲ့ လမ်းကြောင်းကျရင် ရမယ်။ လမ်းကြောင်းမကျရင် မရဘူး။ ဒီဓာတ် သဘောတွေကိုသိတော့မှ ဒါတွေဟာခွာထုတ်ပစ်ရမှာပဲ။ ဒါတွေဟာကျော်လွှား ပစ်ရမှာပဲဆိုပြီး သိတော့မှရမှာ။ ဒီလိုမှ သဘောမသိဘဲနဲ့ ရမ်းလုပ်နေရင် ချာလပတ်ရမ်းနေမှာ၊ ရုပ်မှန်းမသိ နာမ်မှန်းမသိ၊ ရုပ်ကိုလည်း မခွဲတတ်၊ နာမ် ကိုလည်း မခွဲတတ်၊ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ဖြစ်ပျက်မှု၊ ပူလောင်လှုပ်ရှားမှု၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲ

မှုကိုလည်း နားမလည်၊ ရုပ်နာမ်မှ နားမလည်ရင် ရုပ်နာမ်ထက်ပိုပြီး သိမ်မွေ့ နူးညံ့တဲ့ နိဗ္ဗာန်ဓာတ် အငြိမ်းဓာတ်ကို နားလည်ဖို့ ဘယ်လွယ်ပါ့မလဲ။

သရက်ပင်နဲ့ သရက်သီးဥပမာ

နိဗ္ဗာန်ဟာ ရုပ်နာမ်ကို ထောက်ဆပြီးတော့မှ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ရတာ၊ ဥပမာ လေးနဲ့ကြည့်ရင် သရက်ပင်နဲ့သရက်သီးမှာ သရက်သီးဟာ သရက်ပင်နဲ့စပ်ပြီး ဖြစ်တာ။ သရက်ပင်မရှိဘဲ သရက်သီးမဖြစ်ဘူး။ သရက်သီးစားတဲ့အခါကျတော့ သရက်ပင် မပါတော့ဘူး။ ရုပ်နာမ်က သရက်ပင်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်က သရက်သီးပဲ။ သရက်သီးစားတဲ့အခါ သရက်ပင်မပါသလိုပဲ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုတဲ့အခါမှာ ရုပ်နာမ် မပါတော့ဘူး။ သရက်ပင်က ရုပ်နာမ်ဆိုရင် သရက်သီးက နိဗ္ဗာန်၊ သရက်သီးကိုစားတာ မဂ်ဉာဏ်၊ ရုပ်နာမ်ဟာ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သဘော ပေါက်အောင် ပြောပြတာ။ နိဗ္ဗာန်ဟာ ရုပ်နာမ်မပါဘဲ မဖြစ်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ရတဲ့ အချိန်အခါမှာ ရုပ်နာမ်ဟာ မဆိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်ဟာ နိဗ္ဗာန် ကို မခံစားရပါဘူး။ ရုပ်တရား နာမ်တရားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုမရပါဘူး။ ဒါဟာ တတ်နိုင်သမျှ မြင်အောင် ဥပမာပေးတာပါ။

သရက်ပင်ဟာ ရုပ်နာမ်ပဲ၊ သရက်သီးဟာ နိဗ္ဗာန်ပဲလို့ဆိုတော့ သရက် ပင်ကြောင့် သရက်သီးဖြစ်တယ်။ ရုပ်နာမ်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဖြစ်တယ်လို့ ဒီလို သွားမယူနဲ့။ တချို့ကျတော့ နားလည်အောင် ဥပမာတင်ပြောတဲ့အခါ ဥပမာ ကို တည့်တည့်ကြီး ကောက်ယူတတ်တယ်။ အဲဒီအခါကျတော့ ချော်သွားတယ်။ ဘုရားက ဥပမာတင်ပြီး ဟောခဲ့တာ ရှိပါတယ်။ ဓမ္မပဒထဲမှာ ‘အမိအဖကိုသတ်’ တဲ့ ဒီလိုဟောထားတယ်။ ဒါ ဥပမာလေးနဲ့ ပြောတာ။ ဘဝတွေရဲ့ အမိအဖ ဆိုတာ အဝိဇ္ဇာနဲ့တဏှာကို ပြောတာ။ မသိမှု တွယ်တာနှစ်သက်မှုကြောင့် ဘဝဆိုတာ ဖြစ်လာတာ။ ဒါကြောင့် ဘဝရဲ့မိခင်နဲ့ဖခင်ဟာ အဝိဇ္ဇာနဲ့တဏှာ၊ မသိမှုနဲ့ လိုချင်မှု၊ ဒီနှစ်ခုကို သတ်တော့မှ ဘဝအပင်ဟာ သေမှာ။ ဘဝဟာ ချုပ်ငြိမ်းသွားမှာဆိုပြီး ပြောတယ်။ ဒါကိုနားမလည်ပဲ အဖေအမေကို သွားသတ် ရင် ပဉ္စာနန္တရိယကံထိုက်မယ်။

၇၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

မမိရင် မတုန်လှုပ်ဘူး

ဒီတော့ ကိုယ်လုပ်တဲ့လုပ်ငန်းစဉ်ဟာ ဘယ်လောက်ခရီးရောက်ပြီ ဆိုတာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် သိပါတယ်။ အထူးပြောစရာ မလိုပါဘူး။ ထပ်ခါ ထပ်ခါ ပြောနေရင်လည်း သူများကို မကောင်းပြောသလို ဖြစ်နေမယ်။ နိဗ္ဗာန် ရောက်ရေး ချီတက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ လမ်းချော်နေတာတွေ လမ်းမှားရောက်နေ တာတွေ တလည်လည် ဖြစ်နေတာတွေကို သတိပေးတာပါ။ ဒီလိုပြောတော့ တချို့က အပြောမခံကြဘူး။ အပြောမခံဘူးဆိုတာ အဲဒီလမ်းမှားမှာ မှီတွယ် နေကြတာကိုး။ ကိုယ်မှီတွယ်နေတဲ့နေရာလေး မမှန်ဘူးပြောမိရင် မကြိုက်ကြ တော့ဘူး။ မှီခိုတဲ့သူဟာ တုန်လှုပ်တယ်။ မမိခိုရင် မတုန်လှုပ်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်က အမှီခိုကင်းတဲ့အတွက် မတုန်လှုပ်ဘူး။

ခန္ဓာငါးပါးဆိုတာ

ရုပ်နာမ်ဆိုတာ သိပ်ကျဉ်းလွန်းအားကြီးတယ်။ ဉာဏ်မြင့်တဲ့သူတွေမှ ဒီနှစ်ခုထဲနဲ့သိနိုင်တာ။ ဒီတော့ ဉာဏ်နည်းနည်း နိမ့်တဲ့သူတွေအတွက် ရုပ်နာမ် ဟာ အစုအဝေးအားဖြင့် (ခန္ဓာငါးပါး) ငါးမျိုးဆိုပြီးတော့ ထပ်ခွဲပြတယ်။ သိပ် မြန်နေတဲ့အရာကို အနှေးကွက်နဲ့ ပြသလို ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို ခန္ဓာငါးပါးဆိုပြီး တစ်ခါထပ်ပြတယ်။ ခန္ဓာငါးပါးဟာ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ် ဆိုပြီးတော့ စကားလုံးအနေနဲ့ သိတာပါ။ စကားလုံးဟာ အသံပါ။ အဆန်တော့ မဟုတ်သေးဘူး။ အသံကို အဆန်ထင်ပြီး ပျော်နေရင် အဆန်ဘယ်တော့မှ မရဘူး။ အပြောဟာ သဘောမဟုတ်သေးဘူး။ အပြောမှာပဲ ကိစ္စပြီးနေရင် သဘောကို မရောက်ဘူး။

ခန္ဓာငါးပါးကို လူတိုင်းသိနေကြတယ်။ ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပျက်ရှုဆိုတာ ကိုလည်း လူတိုင်းသိနေကြတယ်။ ဒီက ပြောတာတောင် နောက်ကျနေပြီ။ သူတို့က ရပြီးနေပြီ။ ဖြစ်ပျက်ရှုပြီး ဖြစ်ပျက်မြင် ဖြစ်ပျက်မုန်း ဖြစ်ပျက်ဆုံးဆို တာလည်း ထောင်းထောင်းကြေနေပြီ။ ခန္ဓာငါးပါးဆိုတာလည်း ရိုးနေကြပြီ။ ဂယနဏတော့ မသိကြသေးဘူး။ ရုပ်မှန်း မသိ၊ ဝေဒနာမှန်း မသိ၊ သညာမှန်း

မသိ၊ သင်္ခါရမှန်း မသိနဲ့။ ဒီလိုမသိတော့ ခန္ဓာငါးပါးကိုမြင်ပြီး ခန္ဓာငါးပါးကို ကျော်နိုင်တော့မှ သိရမဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ မလာနိုင်တော့ဘူး။

ဆိုင်းတီးသလို

ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်ပေါ်ပုံကို ဥပမာအနေနဲ့ကြည့်ရင် ဆိုင်းဝိုင်းတီးတာ တွေ ဖူးကြလိမ့်မယ်။ ဆိုင်းဝိုင်းကြီးမှာ ဆိုင်းဆရာဟာ ဗုံလေးတွေကို တီးနေတော့ လက်ကလှုပ်နေတယ်။ ခေါင်းကလည်း ညိတ်ပြီး လက်က ဗုံလုံးလေးတွေ လိုက်တီး၊ ပါးစပ်က သီချင်းငြီးရသေးတယ်။ ဆိုင်းဆရာကို ကြည့်လိုက်တော့ သူဒီလို လုပ်နေရတာ ပျော်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ ဆိုင်းတီးတဲ့အခါ လက်တွေ ခေါင်းတွေ လှုပ်နေတယ်။ တစ်ပုံစံနဲ့တစ်ပုံစံ မတူဘူး။ ပြောင်းနေတယ်။ ပြောင်း တာမှ သိပ်မြန်တာ။ လက်ကလည်း မြန်တယ်။ ခေါင်းကလည်း မြန်တယ်။ ဒီလို အပြောင်းအလဲမြန်တဲ့ သဘာဝကို ရုပ်လို့ခေါ်တယ်။ ဆိုင်းဆရာကို ကြည့် လိုက်ရင် ရုပ်တရားကို တွေ့ရတယ်။

သူပျော်နေတာကိုကျတော့ ကြည့်လို့မရဘူး။ မျက်စိနဲ့မြင်ရတာ ရုပ်ပဲ မြင်ရတာ။ သူပျော်တာကို သိရတာကျတော့ စိတ်နဲ့သိရတာ။ အသံတွေထွက်၊ ပါးစပ်ကလည်းပြုံးလို့ ဒါကိုကြည့်သောအားဖြင့် ပျော်နေတာကို သိရတယ်။ ဝေဒနာက ရုပ်လိုတော့ မသိရဘူး။ သို့သော် ရုပ်ကိုထောက်ဆပြီး ဝေဒနာကို သိရတယ်။ ဆိုင်းဆရာမှာ သုခဝေဒနာ သောမနဿဝေဒနာ ဖြစ်နေတာကို ပြုံးပျော်နေတာကို ကြည့်ပြီး သိနိုင်တယ်။

လက်တွေ့ကျင့်တဲ့အခါ

တရားထိုင်တဲ့အခါမှာလည်း ဒီလိုပဲ။ အထိုင်ကြာလာတော့ ညောင်းညာ ကိုက်ခဲ ပင်ပန်းမှုဆိုတာ လာတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ အထိုင်ကြာလာသည်နှင့် အမျှ ပြောင်းလဲသွားတာ ထိုင်ကာစနဲ့မတူဘူး။ နဂို မညောင်းရာကနေ ညောင်း လာတယ်။ ပြောင်းသွားတယ်။ မနာရာကနေ နာလာတယ်။ မထုံမကျဉ် မကိုက်ခဲ ရာကနေ ထုံကျဉ်ကိုက်ခဲလာတယ်။ ပြောင်းလဲတာမှန်သမျှ ရုပ်တရားပဲ။ ကိုယ်က မနာရာကနေ နာလာရင် ဝေဒနာလို့ထင်တယ်။ ဝေဒနာနဲ့ရုပ်ကို ခွဲတတ်ရမယ်။

၈၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

မခွဲတတ်ရင် ဝေဒနာမှန်းမသိ ရုပ်မှန်းမသိနဲ့။ ရုပ်နာမ်မှ မခွဲတတ်ရင် သဘာဝကို နားမလည်ဘူး။ သဘာဝကို နားမလည်တဲ့အခါကျတော့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ဆိုတာ ဘယ်ရတော့မလဲ။

ဒိဋ္ဌိဖြုတ်ဆိုတာ ဒီအမှားကို ဖျောက်ပါလို့ပြောတာ။

ဒီတော့ ခန္ဓာငါးပါးခွဲတဲ့အခါမှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပြောင်းလဲတဲ့ အခြေ အနေမှန်သမျှကို ရုပ်လို့မှတ်ပါ။ နာနာ မနာနာ ကောင်းကောင်း မကောင်း ကောင်း ပြောင်းပြီဟေ့ဆိုရင် ရုပ်ပဲ။ ပြောင်းလဲမှုမှာမှ အကောင်းအဆိုးအနေ နဲ့ ခံစားချက်ပေါ်လာတာက ဝေဒနာ၊ နာလို့မခံနိုင်ပါဘူးကွာ ဆိုတာက ဝေဒနာ၊ မနာဘဲ သက်သက်သာသာလေး ရှိနေတာက ဝေဒနာ၊ ရုပ်နဲ့မတူဘူး။ မနာရာက နေ နာတာပြောင်းတာကို ဝေဒနာသွားမထင်နဲ့။ တချို့က ဝေဒနာထင်ပြီးတော့ ဒုက္ခရောက်နေတယ်။ ရုပ်ရဲ့ဖောက်ပြန်မှုဆိုတာ မသိဘူး။ ဝေဒနာပေါ်မှာ ငါ ဖြစ်နေတာပဲဆိုပြီး ငါက တစ်ခါထပ်ပါတယ်။ ဒီမှာတင် မှားသွားတာပေါ့။ ဒီလိုမှားသွားတာကို ဒိဋ္ဌိလို့ခေါ်တယ်။ ဒိဋ္ဌိဖြုတ်ပါ ဒိဋ္ဌိဖြုတ်ပါနဲ့ လူတွေက ပြောကြတယ်။

ဒီသဘောတရားတွေကို ကြည့်တဲ့အခါမှာ ပြောင်းလဲမှု သဘာဝက ရုပ်တရား၊ ခံစားချက်အနေနဲ့ဖြစ်ပေါ်လာတာက ဝေဒနာ၊ သိရုံမျှသိတာက စိတ်၊ အမှတ်သညာပြုတာက သညာ၊ ဒါလေးကို သိဖို့အတွက်ကတော့ ဒီအတိုင်း မသိပါဘူး။ စိတ်ကို ဦးတည်ပေးရတယ်။ လှည့်ပေးရတယ်။ လှုပ်ရှားပေးရတယ်။ ပြုပြင်ပေးရတယ်။ စိတ်ကလေးကို အဲဒီဘက်ကို ဦးတည်ပေးလိုက်တာ ထည့် ပေးလိုက်တာက သင်္ခါရု ဒါဆိုရင် မိမိတို့ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဖြစ်နေတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ စဉ်းစားပြီး ခွဲလို့ရတယ်။ ဒီတော့ ဘယ်ခန္ဓာကို သိပြီးတော့ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ဖျောက်ချင်သလဲ။ ဖျောက်ပစ်မလဲဆိုတာ ကိုယ့်အပေါ်မှာ မှတ်တည်တယ်။

အကောင်ထင်တယ်၊ အကောင်းထင်တယ်

စိတ်ကို သိပြီးတော့ စိတ်ဟာ သဘောတရားပဲ။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ မဟုတ် ဘူးလို့ ပြောလို့လည်း ရတယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုကို ကြည့်ပြီးတော့ အကောင်အထည် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ မဟုတ်ဘူးလို့ ဖျောက်ချင်လည်း ရတယ်။

နဂိုထင်ထားတာက ရုပ်ပဲကြည့်ကြည့်၊ စိတ်ပဲကြည့်ကြည့် ငါထင်ထားတယ်။ အကောင်ထင်တယ်၊ အကောင်းထင်ထားတယ်၊ ဒီလိုအကောင်တွေ အကောင်းတွေ ထင်ထားတာကို ဖျောက်ချင်ရင် သူ့သဘာဝထဲက ကြည့်ပြီးတော့ဖျောက်၊ ခန္ဓာငါးပါးကြည့်ပြီးတော့ ဖျောက်ရမယ်။ အကောင်တွေ အကောင်းတွေထင်ရင် အဲဒီမှာ ဖက်တွယ်ထားတော့မယ်။ ဖက်တွယ်ထားရင် မခွဲနိုင်တော့ဘူး။ မခွဲနိုင်တော့ရင် လှုပ်ရှားမှုတွေ ပူလောင်မှုတွေနဲ့ပဲ သွားရလိမ့်မယ်။

ဒါတွေဟာ မဖြစ်မနေ နေရာတိုင်းမှာ ခွဲခြားစိတ်ဖြာရမှာ။ ဒီလိုခွဲကြည့်လို့ ပေါ်ပြီဆိုရင် ကွဲပြားလာလိမ့်မယ်။ ကွဲပြားလာရင် အဲဒီက လွတ်တော့မယ်။ အဲဒီထဲမှာ ခန္ဓာငါးပါးကို မမြင်တော့ အကောင်ထင်တယ်။ ဒါဟာ ဒိဋ္ဌိပဲ။ အကောင်ထင်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်တည်း အဲဒီအကောင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အကောင်းထင်တာလည်း လာပြန်ရော။ အကောင်းထင်တော့ တွယ်ပြီး ကပ်ငြိလုံးထွေးရစ်ပတ်ပြီး ခွဲခွဲခွဲခွဲခွာမရ ဖြစ်သွားတာက တဏှာ၊ တဏှာနဲ့ဒိဋ္ဌိပဲ။ ခန္ဓာငါးပါးအပေါ်မှာ တဏှာ ဒိဋ္ဌိနဲ့မှီတော့ မခွဲနိုင်တော့ဘူး။ ခွဲခြားမှုတွေ မရှိတော့ဘူး။ အမှားကြီးတွေ လုံးထွေးရစ်ပတ်ပြီး အမှားက ချုပ်ကိုင်တဲ့အတွက် အကောင်းမဟုတ်တာကို အကောင်းထင်သွားရတယ်။

ဒါကို ခွဲခြားကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ အမှားပျောက်ပြီး ငါမှမဟုတ်ဘဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ရုပ်နာမ်သဘာဝ ဖြစ်ရပ်မှန်ကို ခွာထုတ်ကြည့်လိုက်တော့ အမှားပျောက်ပြီး အမှန်ရောက်တယ်။ အမှန်ရောက်လာတော့ အကောင်ပျောက်ပြီ။ အကောင်ပျောက်တော့ အကောင်းလည်း မထင်တော့ဘူး။ ရုပ်က ပေးတဲ့ဒုက္ခ၊ နာမ်ကပေးတဲ့ဒုက္ခတွေကို မြင်တော့မယ်။

ဓမ္မစကြာထဲက ခန္ဓာငါးပါး

ရုပ်နာမ်တွေ ခန္ဓာငါးပါးတွေက ဘယ်လိုဒုက္ခပေးသလဲကြည့်ရင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဒုက္ခက ဓမ္မစကြာဒေသနာတော်မှာ **ဇာတိပိ ဒုက္ခာ** ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဟာလည်း ဒုက္ခပဲ။ ဖြစ်ပေါ်လာတာကတည်းကိုက အပျက်ခံရတော့မှာ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒုက္ခရောက်တာပဲ။ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အတွက် ဇာတိဒုက္ခ၊ တချို့က

၈၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဇောတိဒုက္ခဆိုတာ ပဋိသန္ဓေနေစဉ်အခါတုန်းက ငါတို့ဘာမှ မသိပါဘူး။ ဒုက္ခ မရောက်ပါဘူး။ ဇောတိဒုက္ခမရှိပါဘူးဆိုတာ တုံးတဲ့ အတဲ့ နတဲ့ သူတွေပြောတာ။ ဇရာဒုက္ခကိုလည်း ပိုက်ဆံရှိရင် ဒုက္ခဆိုတာမရှိပါဘူး။ ကောင်းကောင်းနေ ကောင်းကောင်းစားရင် ဘာဒုက္ခမှမရှိဘူးလို့ ယူဆတဲ့သူတွေရှိတယ်။ ပိုက်ဆံ ရှိတဲ့သူက သက်သက်သာသာနေနိုင်တယ်။ ဇရာဒုက္ခမရှိဘူးလို့ တွေ့ကရာ လျှောက်ပြောကြတယ်။

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဒုက္ခ

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဒုက္ခက မွေးလာကတည်းက ဇောတိဒုက္ခ၊ ဇောတိရှိရင် ဇရာဆိုတဲ့ အိုမင်းရင့်ရော်လာတယ်။ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲလာတယ်။ ဆံပင် ဖြူတာတွေ၊ သွားကျိုးတာတွေ၊ နားထိုင်း ခါးကိုင်းတာတွေ၊ အရေတွန့်တာတွေ မဖြစ်ချင်ဘဲ ဖြစ်လာရတယ်။ ရုပ်ကပေးတဲ့ ဒုက္ခတွေပဲ။ ဗျာဓိကလည်း နာကျင် ခံခက်ပြီးတော့ ရုပ်ကပေးတဲ့ဒုက္ခ၊ နောက် မရုဏဒုက္ခဆိုတာ သေကြေပျက်စီး ပြီးတော့ ဆုံးရှုံးရအုံးမယ်။ ဒါလည်း ရုပ်ကပေးတဲ့ ဒုက္ခပဲ။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကို သိတော့မှ ရုပ်ကပေးတဲ့ဒုက္ခကိုမြင်မှာ။ ရုပ်ကပေးတဲ့ဒုက္ခက ဒါပဲလားဆိုရင် မိမိတို့ရုပ်ကြီးက ပညတ်အနေနဲ့ပြောရင် ဒုက္ခက မဆုံးနိုင်ပါဘူး။

စားဝတ်နေရေးကလည်း ရုပ်ကပေးတဲ့ဒုက္ခပဲ။ မစားဘဲနေလို့ မရဘူး။ မဝတ်ဘဲနေလို့ မရဘူး။ နေစရာမရှိရင်လည်း ဒုက္ခရောက်တယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဒုက္ခက စားဝတ်နေရေး ခေါင်းစဉ်တပ်ပြီး ရှာဖွေလုပ်ကိုင်နေရတာ။ မိုးလင်း မိုးချုပ် တကုပ်ကုပ်နဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဒုက္ခတွေ ပြောလို့တောင် မကုန်ဘူး။

နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာဒုက္ခ

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာက ဒုက္ခပေးသလို နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာကလည်း ဒုက္ခပေးတယ်။ နာမ်ဆိုတဲ့ သိမှုလေးမှာ စိတ်က ဟိုဟာလေးသိ ဒီဟာလေးသိနဲ့ စိတ်က တစ်ခါမှ အငြိမ်မနေရဘူး။ သိတာဟုတ်ပြီ။ သိရုံတင်မကဘူး။ မှတ်ချင်ကြသေးတယ်။ အဲဒါ သညာကနေ ဒုက္ခပေးတာ။ ဟိုလူ့နာမည်မှတ်၊ ဒီလူ့နာမည်မှတ်နဲ့ ဒါက

အပေါ်ယံပြောတာပါ။ သညာက ပေးတဲ့ဒုက္ခ ဘယ်တော့မှ အဆုံးမသတ် နိုင်ဘူး။ အခုစာပေတွေသင်ကြနဲ့ နိဗ္ဗာန်ရရေး လွတ်ရေးကျွတ်ရေး ရောက် သွားရင်ကိစ္စမရှိဘူး။ တချို့က ပုဏ္ဏားမျိုးတွေလိုပဲ သင်ရင်းနဲ့ လည်နေကြတယ်။

သညာက နှိပ်စက်ရုံတင်မကဘူး။ ဝေဒနာကလည်း နှိပ်စက်သေးတယ်။ ဟိုဟာလေးကြည့်ချင်၊ ဒီဟာလေးကြည့်ချင်၊ ဟိုဟာလေးစားချင်၊ ဒီဟာလေး စားချင်နဲ့ အကောင်ထင်၊ အကောင်းထင်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်တည်း ခံစားချက် ဝေဒနာကလည်း နှိပ်စက်တော့တာပဲ။ ထမင်းစားစရာ ရှိရဲ့သားနဲ့ ဒီထမင်း မကောင်းဘူး။ ဟိုထမင်းဆိုတာ ဝေဒနာကနှိပ်စက်တာ။ ကြည့်ပြီးရင်း ကြည့် ချင်၊ စားပြီးရင်းစားချင်နေတာ ဝေဒနာကနှိပ်စက်တာ၊ ပူလာရင် အေးချင်၊ အေးလာရင် ပူချင်တာလည်း ဝေဒနာနှိပ်စက်တာပဲ။

ဆိုင်းဝိုင်းကြည့်ချင်တယ်၊ အငြိမ့်ကြည့်ချင်တယ်၊ ရုပ်ရှင်ကြည့်ချင်တယ် ဆိုတာက ဝေဒနာနှိပ်စက်တာ။ ဒါ မကြည့်ဘဲနေလို့ ရရဲ့သားနဲ့ ဝေဒနာကွနွာ က နှိပ်စက်တယ်။ ဒီနေရာမှာ စားချင် သွားချင် ကြည့်ချင်တာက တဏှာပါ။ ဒါပေမဲ့ ခံစားမှုနဲ့ အကောင်းထင်ပေါင်းနေလို့ ဝေဒနာလို့ပဲ ပြောလိုက်တာ။ ကိုယ်က မသိတဲ့အတွက် တရားထိုင်တော့မှ နာကျင်ကိုက်ခဲရင် ခံရခက်တော့ မှ ဝေဒနာလို့သိတာ။ တီဗွီရှေ့ထိုင်ပြီး ပြုံးပျော်နေတာကျတော့ ဝေဒနာလို့ မထင်ဘူး။ ဒီတော့ ဝေဒနာရဲ့ဖြစ်ပျက်ပုံ၊ လှုပ်ရှားပုံတွေကို ဘယ်သိတော့မလဲ။ မသိရင် ငြိမ်းအေးရာ လွတ်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ကို ဘယ်လိုမှမလှည့်နိုင်တော့ဘူး။

တရားရှာရင်း တရားရှား

ဒီတော့ ခန္ဓာငါးပါးကို နေရာတိုင်းမှာ ခွဲကြည့်ပါ။ ခန္ဓာငါးပါးဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကြည့်လည်းတွေ့ရတယ်။ သူများကို ကြည့်လည်းတွေ့ရတယ်။ ကြည့်တတ်မယ်ဆိုရင်တော့ နေရာတကာတိုင်းမှာ တွေ့ရတယ်။ မကြည့်တတ် ဘူးဆိုရင်တော့ ခန္ဓာငါးပါးဟာ အပြောပဲရှိတယ်။ အသံပဲရှိတယ် အဆန်မရှိ ဘူး။ တရားရှာရင်း တရားပျောက်နေလိမ့်မယ်။ တရားရှာရင်း တရားရှား နေသလိုမျိုး ဖြစ်နေတယ်။ ရှာတာကတရား တရားမတွေ့တော့ တရားရှားသလို

၈၄ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဖြစ်တယ်။ ခန္ဓာငါးပါးရှိဆိုရင် အထိုင်နဲ့ဝင်လေ ထွက်လေရူ၊ ရှုပြီးတော့ ပေါ်ရာ ပေါ်ရာလိုက်ဆိုတော့ လျှောက်လိုက်ပြီး ခန္ဓာမှန်းမသိ ဝေဒနာမှန်းမသိနဲ့ အမှားက မပျောက်ဘူး။ အမှားမပျောက်တော့ အကောင်ကြီးက မပျောက်ဘူး။ အကောင်မပျောက်တော့ အကောင်းထင်တယ်။ တဏှာဒိဋ္ဌိဝင်တယ်။ တဏှာဒိဋ္ဌိအားကောင်းတော့ မာနဝင်လာတယ်။ လောဘကြီးရင် ကြီးသလောက် မာနကကြီးတယ်။ အယူမှားရင် မှားသလောက် မာနကကြီးတယ်။ မာနကို မယားပါသားလို့ခေါ်ရမယ်။ သူ့ဟာသူတော့ မလာဘူး။ တဏှာနဲ့ဒိဋ္ဌိမြောက်ရင် မြောက်သလောက် မာနကရောက်လာတာ။

မာန

လောဘကြီးတဲ့သူ မာနကကြီးလာတာပဲ။ ဒိဋ္ဌိကြီးတဲ့သူက ငါစွဲကြီးရင် ကြီးသလောက် မာနကကြီးတာပဲ။ သူ့ဘာသာသူတော့ မာနကမလာတတ်ဘူး။ လောဘနည်းပုဂ္ဂိုလ် လောဘမရှိဘူးဆိုရင် မာနကလည်း မထောင်နိုင်ပါဘူး။ မလိုချင်တော့ပါဘူးဆိုရင် မာနကမရှိဘူး။ လိုချင်ရင် မာနကဖြစ်လာတယ်။ လိုချင်တော့ ရအောင်ရှာတယ်။ ရတော့ မာနဖြစ်တယ်။ မလိုချင်တဲ့သူ မနှစ်သက် မတွယ်တာတဲ့သူဟာ ဘာပြဿနာမှ မရှိဘူး။ မာနလည်း မရှိဘူး။ တဖြည်းဖြည်း ကုန်ခန်းပျောက်ကွယ်သွားတယ်။ ဒါက ခန္ဓာငါးပါး အခြေတည်ပြီးတော့ မသိမမြင်မှုဘက်ကနေလာတာ။ မသိမမြင်တော့ ဒီပေါ်မှာလုံးထွေးရစ်ပတ်ပြီးတော့ ခွဲမနိုင် ခွာမရတွေ ဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ကြားကွက်လပ်ကလေး အားလပ်ချိန်လေး မရတော့ဘူး။

ဘုရားရဟန္တာတို့ရဲ့ အားလပ်ချိန်

ဘုရား, ရဟန္တာတွေက နိဗ္ဗာန်မြင်သွားပြီးသည့်နောက်မှာ မနက်ပိုင်း ပုဗ္ဗကိစ္စဆိုတဲ့ ဆွမ်းခံထွက်ခြင်း၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်း အမှုပြီးရင် နေ့ခင်းနေ့လည်ကျတော့ နေ့သန့်စင်တယ်ခေါ်တယ်။ စားပြီး သောက်ပြီး ဇိမ်ခံပြီး အိပ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာအလုပ်မှ မရှိတော့ အေးအေးချမ်းချမ်းလေးနဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ဝင်စားတယ်။ သမာပတ်ဝင်စားတယ်။ စားပြီးသောက်ပြီးချိန် သူများကို တရား

လိုက်ပြောရင် ငိုက်ကြတော့ မပြောကြဘူး။ သူများအတွက်လည်း လုပ်စရာမရှိ။ ကိုယ့်အတွက်လည်း လုပ်စရာမရှိတော့ သမာပတ်ဝင်စားတယ်။ သမာပတ် ဝင်စားတယ်ဆိုတာ မြန်မာစကားလုံးနဲ့ ရှင်းရှင်းပြောရရင် အနားယူတာပေါ့။ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုကို ရပ်ငြိမ်းပြီးတော့ ကွက်လပ်ကလေး၊ ရုပ်နာမ်တို့ကို ခွဲခွာထုတ်လိုက်ပြီးတော့ အားလပ်ချိန်လေးယူတာ၊ အားလပ်ချိန်ယူတယ်ဆိုတာ ဒီဘက်က လုပ်ငန်းအပေါ်မှာ ငြီးငွေ့မှ အားလပ်ချိန် ယူချင်တာ၊ မဟုတ်လို့ ရှိရင် အားလပ်ချိန် မယူချင်ကြဘူး။

အားလပ်ချိန် မလိုချင်ရင်

အလုပ်လုပ်တဲ့လူတွေမှာ ရုံးပိတ်ရက် အားလပ်ချိန်ရရင် ရသလို ပျော် ကြတယ်။ အလုပ်မှာ သိပ်တွယ်တာတဲ့သူ အလုပ် သိပ်လုပ်ချင်နေတဲ့သူကျတော့ အားလပ်ရက်ကို သိပ်မလိုချင်ဘူး။ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေက အားရင်အားသလို အားလပ်ချိန် ယူကြတယ်။ သက်သာကြတယ်။ မသိတဲ့သူကျတော့ ပူလောင် လှုပ်ရှားတာကိုပဲ ပျော်တယ်။ ဥပမာ - ရုပ်ရှင်တစ်ခုကြည့်တဲ့အခါ ဇာတ်ကား ကောင်းရင် ကောင်းသလောက် အားလပ်ချိန် မယူချင်ဘူး။ ဆက်ပြီးကြည့်ချင် တယ်။ အကောင်းထင်နေတာကြောင့် ရပ်လိုက်မယ်ဆိုရင် မကျေနပ်နိုင်ဘူး။ ဇာတ်ကားမကောင်းရင်တော့ ခပ်မြန်မြန် ပြီးချင်တယ်။ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေရဲ့ သဘာဝက ဒီအတိုင်းပဲ။ လူ့လောက လူ့ဇာတ်တွေက ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲ လှုပ်ရှားနေတဲ့ အခြေအနေတွေမို့လို့ ဒီဇာတ်ကြီးကို သိမ်းချင်ကြတယ်။

နိဗ္ဗာန်နဲ့ဝေးမယ်

မိမိတို့ကျတော့ ဒီဇာတ်ကို အကောင်းထင်တော့ အကြီးအကျယ် ကချင် ကြတယ်။ အဆုံးမသတ်နိုင်ကြဘူး။ သားဇာတ် သမီးဇာတ် မျက်စိ နား နှာခေါင်း ဇာတ်အပြင် အပို တီဗွီဇာတ်လမ်းတွေပါ ဆင်နွှဲကြတယ်။ အားလပ်ချိန် မလိုချင် ကြဘူး။ မနားချင်ဘူး။ နားရတော့မယ်ဆိုရင် မကျေနပ်ချင်ကြဘူး။ ဒီလို စိတ်ဓာတ်မျိုးနဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို လိုက်ရင် မရဘူး။ ဒီလိုစိတ်ဓာတ်မျိုးနဲ့ ရိပ်သာဝင်ဝင်

၈၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

တရားထိုင်ထိုင်၊ တရားအားထုတ်ထုတ် နိဗ္ဗာန် နိဗ္ဗာန်ဆိုပြီး ဘယ်လောက်ပဲ
ကြွေးကြော်နေနေ နိဗ္ဗာန်နဲ့ကိုယ်နဲ့ကတော့ ဝေးနေအုံးမှာပဲ။

နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်သတ္တိ

ဒီလောက်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘောကို နည်းနည်းလောက်တော့ ရိပ်မိ
လောက်ပါပြီ။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘာဝသည် အမှီခိုကင်းတယ်။ ဒီတော့ ဘယ်သူမှ
ဂရုမစိုက်ရဘူး။ မကြောက်ရဘူးဆိုတဲ့ သတ္တိထူးရှိပါတယ်။ မှီခိုနေရရင် သူမှီခို
ထားတဲ့အရာရဲ့ မျက်နှာကို အရိပ်တကြည့်ကြည့်နဲ့ ကြည့်နေရတယ်။ သူခိုင်း
တဲ့အတိုင်း လုပ်ရတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဘယ်သူမှ
မကြောက်ဘူး။ မတွယ်တာဘူး။ မမှီခိုဘူး။ ထားလည်း ထားရဲတယ်။ သွားလည်း
သွားရဲတယ်။ သေလည်း သေရဲတယ်။ နေလည်း နေရဲတယ်ဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ရဲ့
ဂုဏ်သတ္တိပဲ။

ဒိဋ္ဌိနဖားကြိုး

သတ္တိရှိတဲ့သူနဲ့ ပေါင်းတော့မှ သတ္တိရှိတာ။ မိမိတို့စိတ်က နိဗ္ဗာန်နဲ့
ပေါင်းတော့မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာနေနိုင်မှာ၊ မဟုတ်လို့ကတော့ နွားနဖားကြိုး
ထိုးပြီး ဆွဲသလိုပဲ။ ကိုယ်မှီထားတဲ့အရာတွေက ကိုယ့်ကို တွန်းထိုးပြီးဆွဲတယ်။
ဆွဲရင် ဆွဲတဲ့အတိုင်းပါတယ်။ နေမကောင်း ထိုင်မကောင်းဖြစ်တယ်။ သတင်း
ကြားရင် သတင်းသွားမေးရ၊ ကြည့်ပြီးတော့ စိတ်မချမ်းသာဖြစ်ရ၊ ခံစားချက်
ဝေဒနာက မကောင်းတော့ မျက်ရည်ကျရနဲ့၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့ ဒိဋ္ဌိတဏှာတို့
စသည်ဖြင့် ဒီသဘောတရားတွေကပဲ မိမိတို့စိတ်ကို ဆွဲပြီးတော့ ခိုင်းနေတာ။

နွားကို နဖားကြိုးထိုးပြီးဆွဲရင် နွားကမရုန်းနိုင်ပါဘူး။ ရိုးရိုးတန်းတန်း
ကြိုးမပါဘဲဆွဲရင် နွားကအဆွဲမခံဘူး။ ဝှေ့တောင် ဝှေ့လွှတ်လိုက်အုံးမယ်။
ကြိုးထိုးပြီးဆွဲရင် ကြိုးဆိုတဲ့ပျော့ကွက်ကြောင့် မခံနိုင်ဘဲ နွားက ဆွဲတိုင်းပါရ
သလို မိမိတို့လည်း ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ အယူမှားဟာ မိမိတို့ကို တုပ်နှောင်ထားတဲ့အတွက်
ကြောင့် ကြိုးဆွဲတိုင်း ပါရတယ်။ ငါ့သား ငါ့သမီးပဲ ငါ့ခန္ဓာကိုယ် ငါ့ခေါင်း

ငါ့လက်ပဲ စသဖြင့် အမှားကြီးက ဆွဲတော့ ဆွဲတိုင်းပါပြီး မလွတ်နိုင် မငြိမ်းနိုင် မအေးနိုင် ဖြစ်နေကြတယ်။

နိဗ္ဗာန်က ရှိပြီးသား

နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘာဝဟာ သိပ်ထူးဆန်းတယ်။ ဘုံဗိမာန် သီးခြားအနေနဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာလည်း သီးခြားမဟုတ်ပါဘူး။ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ညွှတ်ကိုင်းပြီး သိတဲ့ သဘောတရားလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ကိုယ်တိုင်က နာမ်တရားမဟုတ်ဘူး။ နာမ်တရားမဟုတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘယ်သူ့ကိုမှ ဦးမညွတ်ဘူး။ ဘယ်ကိုမှ မသွားဘူး။ ဘယ်ကိုမှ မလာဘူး။ သူ့သဘာဝအတိုင်း သူဟာ တည်တံ့ပြီး တော့ ခိုင်မာနေပါတယ်။ ရှိသလားလို့မေးရင်လည်း ရိုးရိုးကြည့်ရင် မရှိပါဘူး။ ရုပ်နဲ့နာမ်နဲ့ ထောက်ပြီးကြည့်တော့မှ တွေ့ရမယ်။ ရုပ်နာမ်နှစ်ခု ပေါင်းပြီး လှုပ်ရှားနေရင် နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အငြိမ်းဓာတ်မပေါ်ပါဘူး။ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ ပူလောင် လှုပ်ရှားပုံတွေကို ခွဲခွာပြီးတော့ ငြိမ်းလိုက်မယ်။ အေးလိုက်မယ်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အငြိမ်းဓာတ်ဟာ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒီအငြိမ်းဓာတ် အအေးဓာတ်ဟာ မရှိဘူးလို့လည်း ပြောလို့ရတယ်။ သို့သော် မရှိဘူးလို့လည်း ပြောလို့မရပါဘူး။ ဒါကြောင့် သိပ်ထူးဆန်းတဲ့တရား ခက်ခဲနက်နဲတဲ့တရားလို့ မြတ်စွာဘုရားက ထုတ်ပြောထားတာ၊ ဉာဏ်မပါရင် နိဗ္ဗာန်ဟာမရှိပါဘူး။ ဉာဏ်ပါရင် နိဗ္ဗာန်ဟာပေါ်မှာပါပဲ။ ဉာဏ်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဟာ ပေါ်တာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်က သူ့ဘာသူရှိပြီးသားပဲ။ ဉာဏ်မရှိလို့ မတွေ့တာ၊ ဉာဏ်ရှိရင် သိပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို မရှိဘူးဆိုတဲ့စကားလုံးနဲ့ ဂုဏ်ပြုလို့မရဘူး။ မသိဘူးဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ပဲ ဂုဏ်ပြုလို့ရတယ်။ သိလာတဲ့အချိန်အခါမှာ ရှိလာတယ်။ မသိတဲ့အချိန်အခါမှာ မရှိဘူးလို့ ပြောလို့ရတယ်။

ဇာတ်သိမ်းတော့မှ

မို့ခိုမှုကင်းတယ်ဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘောပဲ။ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ဖို့အတွက် ရုပ်နာမ်မပါဘဲ နိဗ္ဗာန်ကို မမြင်ပါဘူး။ ရုပ်နာမ်ကလည်း နိဗ္ဗာန်မဟုတ်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်တဲ့အခါမှာ ရုပ်နာမ်ဟာ မရှိတော့ဘူး။ မရှိတော့ဘူးဆိုလို့ သိတဲ့

၈၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

စိတ်ကော မရှိဘူးလားဆိုတော့ သိတဲ့စိတ်ကြီးက ရှိပါတယ်။ သိတဲ့စိတ်ဟာ နိဗ္ဗာန်ကို သိတာပဲ။ နိဗ္ဗာန်ကို ရတာ မဟုတ်သေးဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကို ရတာဟာ သိတဲ့စိတ်ကော ရုပ်နာမ်ကော အားလုံးချုပ်ငြိမ်း ဇာတ်သိမ်းသွားတော့မှ ရမှာ။ ငြီးငွေ့လာပြီဆိုရင် ဇာတ်သိမ်းချင်လာမယ်။ ဇာတ်ပွဲပြီးလို့ အဆုံးသတ်တဲ့အခါ မှာ နောက်ထပ်ဒီဇာတ်ပွဲမျိုး မကတော့သလို ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေရဲ့ စုတိနောက် မှာ အပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်းသွားတဲ့ ပရိနိဗ္ဗာနဓာတ် ပေါ်လာမယ်။

* * * * *

အပိုင်း (၄)

ကြီးပွားတိုးတက်ရေးအတွက်

ဘုရားဟောတဲ့ တရားစဉ်မှာ ပထမဦးဆုံး တိုးတက်ကြီးပွားရေး ချမ်းသာ ရေးဖြစ်တဲ့ ဒါန- လှူဒါန်းပေးကမ်း မျှဝေပြီး တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်တဲ့ ကိစ္စ၊ သီလ- ဒီလိုဆောင်ရွက်တဲ့နေရာမှာ ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိအောင် စောင့်ထိန်း တဲ့အပိုင်း၊ ဒါနကထာ၊ သီလကထာဆိုပြီး တိုးတက်ရေးမှာ မျှဝေပြီး ဆောင်ရွက် မယ်ဆိုရင် မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားမထိခိုက်အောင် စောင့်ထိန်းကြမယ်ဆိုရင် သဂ္ဂကထာ ဆိုပြီး အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ ဘဝ ချမ်းသာရရှိတဲ့ နတ်ဘဝကို ရလိမ့်မယ်။ ရိုးရိုး သာမန်အစီအစဉ်အတိုင်းသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ကြီးပွား တိုးတက်ဖို့ ဒါနတွေ သီလတွေ ဟောခဲ့တယ်။ ဒါန သီလပြည့်စုံခဲ့ရင် နတ်ရွာ သုဂတိ ကောင်းတဲ့ဘဝတွေ ရလိမ့်မယ်။ ဒါနဲ့တင် အဆုံးမသတ်ပါဘူး။

ကောင်းပေမဲ့ အပြစ်တွေနဲ့

ဘဝကောင်းတွေဘယ်လိုပဲရရ အပြစ်အနာအဆာတွေ ရှိပါတယ်ဆိုပြီး ‘ကာမာနံ အာဒီနဝ ကထာ’ ဆိုပြီး ဘုရားက ထုတ်ပြတယ်။ မိမိတို့ပိုင်ဆိုင် ထားတဲ့ ဘဝမှာ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေမှာ ပျော်နေကြတယ်။ တိုးတက်မှုတွေရပြီး လူတွေ ပျော်ရွှင်နေကြတယ်။ သို့သော် ဒါတွေဟာ အပြစ်

တွေ ရှိပါတယ်ဆိုပြီး အပြစ်တွေကို ထုတ်ပြတယ်။ အပြစ်တွေကို သိတော့မှ ခွာမှာ၊ မသိရင် အဲဒီမှာပဲ ပျော်နေကြလိမ့်မယ်။ ဒီတော့ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ဖို့အရေး ပထမဦးဆုံး ခြေလှမ်းဟာ လွတ်မြောက်ရေးလမ်းစဟာ ခွဲခွာရေးပဲ။ မချစ်မနှစ် သက်တော့မှ အပြစ်မြင်တော့မှ ခွဲမှာ၊ အပြစ်မမြင်နိုင်သေးရင်တော့ မခွဲနိုင် သေးဘူး။

နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ဖို့လမ်းစမှာ လိုအပ်တဲ့အချက်က ကာမဂုဏ်တရားတွေ၊ မိမိတို့ရဲ့ တိုးတက်ကြီးပွားရေး၊ မိမိတို့ခန္ဓာတွေရဲ့ အပြစ်မြင်အောင် ကြည့်ခြင်း ဆိုတာ၊ တစ်နည်းအားဖြင့်တော့ သံဝေဂ လို့ခေါ်တာပေါ့။ သံဝေဂဆိုတာ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်း အပြစ်မြင်တော့မှ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့မှုဖြစ်မယ်။ ဒီတော့မှ ခွာတော့မယ်။ ဒီလို ခွာထွက်တာကို မြင့်မြတ်သူတို့ရဲ့ လုပ်ငန်းစဉ် ထဲမှာ နေကုမ္မဗျာဓိ ဆိုပြီး သုံးတယ်။ နဂိုအပျော်တွေကနေပြီးတော့ ခွဲထွက် သွားတဲ့ လမ်းစဉ်၊ လွတ်မြောက်မှု ငြိမ်းအေးမှုဘက်ကို ခွဲထွက်တာ၊ အပျော်တွေ ကတော့ အေးအေးချမ်းချမ်းနဲ့ ပျော်လို့မရဘူး။ ပူပူလောင်လောင် လှုပ်လှုပ် ရှားရှားနဲ့ပဲ ပျော်လို့ရတယ်။ ဒီဘက်ကမ်းက မခွာနိုင်ရင် ဟိုဘက်ကမ်းကို မရောက်နိုင်ပါဘူး။

အပြစ်ပြောတာမဟုတ်

အခု ဦးဇင်း ရန်ကုန်လာတဲ့အခါမှာ ကားပေါ်မှာ တံဆိပ်ကြီးတစ်ခု တွေ့တယ်။ ‘လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အန္တရာယ်ကင်း တံဆိပ်တော်’ ဆိုပြီး ကားခေါင်းခန်းထဲမှာ ကပ်ထားတာတွေ့ရတယ်။ ရေးထားတဲ့စကားက တအားမြင့်ပြီး ရေးထားတာ။ အန္တရာယ်ကင်းတံဆိပ်တော်တဲ့ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းတယ်ဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ရောက်မှလို့ ဘုရားကဟောခဲ့တာ။ ဘုရားတောင်မှ အဲဒီလို တံဆိပ်မျိုး မထုတ်ထားနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ဆရာတော်က ထုတ်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ကြားကလူတွေက မယောင်ရာ ဆီလူး လုပ်ကြတာ။ လုပ်တဲ့သူက ရှေ့ကလုပ်တော့ အတုမြင်အတတ်သင်နဲ့ နောက်ကလိုက်တဲ့ သူတွေကလည်း လိုက်လုပ်တော့ ပျက်စီးသွားတာပေါ့။ ဒုက္ခကတော့ မလွတ်နိုင်ဘူး။ နောက်

၉၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဆရာတော်ဆိုရင် ဆရာတော်ပေါ့။ ဘုရားကြီးဆိုပြီး ထည့်ခေါ်ကြတာ မှားနေကြတယ်။ ဘုရားက ဘုရားသပ်သပ်၊ ဆရာတော်က ဆရာတော်သပ်သပ်ပဲ။ ပေါင်းလို့မရတာကို အတင်းမြှောက်ပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးဆိုပြီး ရေးကြတယ်။

ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး မင်းကွန်းဆရာတော်ကြီး ကန့်ကွက်ဖူးတယ်။ မင်းကွန်းဆရာတော်ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိရုပ်စုံ စာအုပ်လေးမှာပါတယ်။ ဆရာတော်လို့ပဲသုံးပါ။ ဘုရားကြီးဆိုတာ မထည့်ပါနဲ့။ ဖြုတ်ပစ်ပါတဲ့။ ဘုရားလက်ထက်တုန်းက ဘုရားပြီးရင် ရဟန်းသံဃာတွေ အများကြီးရှိတာပဲ။ ရှင်သာရိပုတ္တရာ ဘုရားကြီးလို့ တပ်တာမရှိပါဘူး။ ရှင်သာရိပုတ္တရာလို့ပဲ သူ့နာမည်သုံးတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက မြတ်စွာဘုရားပဲ။ မတူတာကို ရောပြီး မသုံးဘူး။ ဒါကို နောက်လူတွေက အသုံးအနှုန်းတွေ မှားနေကြတယ်။ အန္တရာယ်မကင်းတာကိုလည်း အန္တရာယ်ကင်းတဲ့အနေနဲ့ ပြုလုပ်ကြတယ်။ မဟုတ်တဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့လည်း ချီးကျူးဂုဏ်ပြုနေကြတယ်။ ဒီတော့ မှားကုန်တာပေါ့။ ဘေးဒုက္ခက လွတ်မြောက်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်နဲ့ဝေးနေကြမှာပဲ။

သိစေချင်လို့ အပူခံပြီး ပြောရတာ

နိဗ္ဗာန်အကြောင်းပြောရတာ တော်တော်ဝန်လေးပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ပြောနေရတာ သဘာဝချင်းမတူဘူး။ သံရည်ကျိုစက်မှာ အလုပ်လုပ်နေရတာနဲ့ ဥပမာတူတယ်လို့ စဉ်းစားမိတယ်။ သံချောင်းက သိပ်မာတာ၊ မာတော့ သံချောင်းကိုအရည်ကျိုပြီး ကိုယ်လိုချင်တဲ့ပုံစံသွင်းတဲ့အခါမှာ အပူချိန်အများကြီးပေးရတော့ သံရည်ဟာ သိပ်ပူတယ်။ လေးလည်းလေးတယ်။ သံရည်ကျိုစက်မှာ အပူဒဏ်ခံ အလေးကြီး မ၊ပြီးတော့မှ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ သံထည်ပုံစံလေးတစ်ခု ပေါ်လာတယ်။ နိဗ္ဗာန်အကြောင်း ပြောရတာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ နိဗ္ဗာန်ကို နားမလည်တဲ့သူတွေကို နိဗ္ဗာန်အကြောင်းပြောတဲ့အခါမှာ သူတို့ကို ဆန့်ကျင်ဘက် ကြိမ်းမောင်းပြီး အပြစ်တွေကိုပြပြီး နှိုင်းယှဉ်ပြီးတော့ သူတို့ရဲ့ မဟုတ်တာတွေကို လက်ညှိုးထိုးပြပြီးပြောတော့ အပြစ်ဖြစ်တာပေါ့။

မီးပူထဲက လူတွေကို ဆွဲထုတ်ချင်တဲ့အခါ ကိုယ်လည်း အပူဒဏ် ခံရ သလိုပဲ။ အပြစ်ကို ပြတဲ့အခါမှာ အပြစ်သဘောဖြစ်တဲ့အတွက် အပူနဲ့အလုပ် လုပ်နေရတာ။ နောက် ပြောရတာ ခက်ခဲနက်နဲလွန်းတော့ လေးတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရှိ မရှိဆိုတာ မသိလို့ မရှိတာ။ သိရင် ရှိလာလိမ့်မယ်။ တကယ်ရှိလို့သာ ဘုရား ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့တာ။ တကယ်သာမရှိရင် ထောက်ခံတဲ့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေ လည်း ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။

သူ့အဆင့်နဲ့သူ

အခုပြောနေတာတွေ နားလည်သလားဆိုရင် သိတော့သိတယ်၊ တကယ် လက်တွေ့တော့ နားမလည်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ စကား နားလည်တယ် ဆိုတာ သူ့အဆင့်နဲ့သူ နားလည်တာ၊ လူမိုက်က လူမိုက်စကားပဲနားလည်တယ်။ လူမိုက်တွေပြောတဲ့စကား ပညာရှိတွေနားမလည်ဘူး။ ပညာရှိ သူတော်ကောင်း တွေ ပြောတဲ့စကား လူမိုက်တွေ နားမလည်ဘူး။

သောတာပန်တွေက သောတာပန်ပြောတဲ့စကား နားလည်တယ်။ ကလျာဏပုထုဇဉ်ဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်လေး နည်းနည်းရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ ရိပ်ဖမ်းသံဖမ်း သိနိုင်တယ်။ အန္ဓပုထုဇဉ်ခေါ်တဲ့ ခပ်ညံ့ညံ့ပုထုဇဉ်တွေကျတော့ နားမလည်ဘူး။ သကဒါဂါမ် စကားကျတော့ သကဒါဂါမ်တွေ နားလည်တယ်။ သောတာပန်က သိပ်နားမလည်ဘူး။ အနာဂါမ်စကားကျတော့ အနာဂါမ်တွေ နားလည်တယ်။ ရဟန္တာစကားကျတော့ ရဟန္တာတွေ နားလည်တယ်။

လိုရင်ထုတ်သုံးနိုင်တယ်

နိဗ္ဗာန်ရဲ့စွမ်းရည်သတ္တိတွေထဲမှာ ‘အဘူတ’ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသည့်နောက် အဲဒီဓာတ်သဘောဟာ မပျောက်တော့ပါဘူး။ ‘အဘူတ’ ဆိုတာက အံ့ဩဖွယ် ရာ ရှေးကမဖြစ်ဖူးဘူး၊ အခုမှ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ နိဗ္ဗာန်သည် ဟိုးသံသရာ များစွာ ဘဝများစွာက မဖြစ်ဖူးဘူး။ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသည့်နောက်မှာလည်း မပျောက် တော့ဘူး။ မပျောက်တော့ဘူးဆိုတာ အချိန်တိုင်းပေါ်နေတာတော့ မဟုတ်ဘူး။

၉၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ပေါ်ပြီးရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်အတွက် မပျောက်တော့ဘူး။ သူလိုတဲ့အချိန်အခါမှာ အမြဲတမ်းပြန်ထုတ်ပြီး သုံးနိုင်တယ်။

ဥပမာအားဖြင့် ငယ်ငယ်တုန်းက သင်ခဲ့တဲ့စာတွေဟာ အခုအချိန်မှာ မေ့ကုန်ပြီ။ ကကြီး ခခွေးသင်ထားတာတွေဟာ စာအုပ်တွေ့ရင် ဖတ်နိုင်တယ်။ စာအုပ်မတွေ့ရင်တော့ မဖတ်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘောလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘောကို သိထားရင် နိဗ္ဗာန်ရဲ့အအေးဓာတ် အငြိမ်းဓာတ်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်ထုတ်ပြီး သုံးချင်တဲ့အချိန် သုံးလို့ရတယ်။ ပါဠိလိုပြောရင် **ဖလသမာပတ်**လို့ခေါ်တယ်။ ပြန်ဝင်စားတဲ့အချိန်မှာသိတယ်။ တစ်ကြိမ်သိထားပြီးရင် နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်ခေါ်လို့ရတယ်။ ဒါဟာ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ထူးခြားဆန်းကြယ်တဲ့ အရည်အသွေး၊ စက်ဘီးစီးတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ကားမောင်းတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့လည်း တူတယ်။ ကားမောင်းတတ်သွားရင် ကားကို ဘယ်နေရာမှာ တွေ့တွေ့ချက်ချင်းမောင်းနိုင်တယ်။ မပျောက်တော့ဘူး မြနေတာ။ မမောင်းတတ်ခင်က မဖြစ်ဘူး။ မောင်းတတ်သွားရင် ပြန်မပျောက်တော့ဘူး မြနေတယ်။ အရိပ်ပမာ ကပ်ပါနေသလိုမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။ ရှာကြည့်လို့လည်း မတွေ့ဘူး။ သို့သော် အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လို့ ထုတ်ဖော်လိုက်ရင် ချက်ချင်းပေါ်ထွက်လာတယ်။ နိဗ္ဗာန်ဟာ အဘူတဆိုတဲ့ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသည့်နောက် မပျောက်တော့တဲ့ ဓာတ်သဘောရှိတယ်။ ဒီလိုသဘောရှိလို့ သူ့ကို နောက်ထပ် **အစ္စရိယ** - အံ့ဩစရာကောင်းတဲ့ သဘောတရားလို့လည်း ချီးကျူးထားသေးတယ်။ အံ့ဩစရာကောင်းတာကလည်း နိဗ္ဗာန်ရဲ့အရည်အသွေးပဲ။

အနာဂါမ် မဟုတ်သေးတော့

နိဗ္ဗာန်ကို ကြည့်ချင်ရင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထောက်ကြည့်ရတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိ ထင်ဟပ်နေတဲ့ သူတို့ရဲ့ ပြုလုပ်ချက်တွေမှာ တွေ့ရတယ်။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် ကာမရာဂလို့ခေါ်တဲ့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာတွေ ပေါ်မှာ စွဲလမ်းတပ်မက်မှုတွေကို ပယ်ပါတယ်။ ပဋိပသလို့ခေါ်တဲ့ ဒေါသတွေလည်း မထွက်တော့ပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်မြင်ထားလို့ပယ်နိုင်တာ။ ဒါကြောင့် မိမိတို့

အခု စားကာ သောက်ကာ ပျော်ကာ ပါးကာနေတာ အပြစ်မပြောပါဘူး။ အပြစ်ပြောစရာလည်း မရှိဘူး။ ကိုယ်က အနာဂါမ်မှ မဖြစ်သေးတာ။ ဝိကာလ ဘောဇနာ ဆိုပြီးတော့ ပါးစပ်က ပြောပြီး လုံချင်မှလုံမယ်။ နစ္စ ဂီတပြောပြီး လုံချင်မှလုံမယ်။ ဒါတွေဟာ အနာဂါမ်တွေရဲ့သဘာဝ၊ အနာဂါမ်တွေမှ လုံးဝ ပယ်နိုင်တာ။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သေးရင် မလုံသေးဘူး။ တစ်ချက် မငြိ တစ်ချက်တော့ ငြိတာပဲ။

ဒိဋ္ဌိက အရေးကြီးတယ်

နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ဖို့ရာ အရင်ဆုံး အယူမှားတွေကို ဖျောက်ရမယ်။ အယူမှား ဖျောက်မှ သံသယတွေရှင်းမယ်။ အယူမှားဖျောက်ဖို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘာမှား နေသလဲဆိုတာ ပြန်ကြည့်ရမယ်။ မိမိတို့ဟာ ဘဝမှာရလာတဲ့ အခြေအနေလေး ကို ငါ့ကိုယ် ငါ့ဟာ ငါ့ဥစ္စာဆိုပြီး အကုန် အပိုင်သတ်မှတ်ထားတယ်။ ပါဠိလိုပြောရင် ‘**တေ မမ သောဟမသ္မိ သောမေအတ္တာ**’ ဒါငါ့ကိုယ့်ပဲ။ ဒါငါ့ဟာပဲ။ ဒါငါ့ဥစ္စာပဲဆိုပြီးတော့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆုပ်ကိုင်ထားကြတယ်။ အဲဒါကို အယူမှား ဒိဋ္ဌိလို့ခေါ်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ အယူမှားဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ရသလဲဆို တော့ အဓိကအားဖြင့်တော့ အနေကြာလို့ အသုံးကြာလို့ ဖြစ်သွားတာ။

ကိုယ်နေတဲ့အပင်က သီးတဲ့အသီး ကိုယ့်အသီးပေါ့

ဥပမာလေး တစ်ခုရှိပါတယ်။ ရှေးတုန်းက အသီးသီးတဲ့ အပင်ကြီး တစ်ပင်မှာ ငှက်ကလေးတစ်ကောင် နေတယ်။ သူက အဲဒီအပင်ကြီးမှာ အသိုက် ဖွဲ့ပြီးနေတော့ အဲဒီအပင်ကြီးကို သူ့အပင်လို့ထင်တယ်။ အချိန်တန်တော့ အပင် က အသီးသီးပြီးမှည့်လာတော့ အခြားငှက်တွေက လာစားရော၊ အဲဒီအပင်မှာ အနေကြာလာတဲ့ ငှက်ကလေးက တားမြစ်တယ်။ ‘ငါ့ဟာတွေ မစားကြနဲ့ ငါ့ဟာ တွေ မစားကြနဲ့’ တဲ့။ တားပေမဲ့ ငှက်တို့ရဲ့သဘာဝ အသီးသီးရင် စားမှာပဲ။ တားလို့မရဘူး။ ဒီတော့ ငှက်ကလေးရဲ့အထင်ဟာ မှားနေတယ်။ အထင်မှား ကြောင့် စိတ်က ပင်ပန်းဆင်းရဲပြီး အော်နေရတယ်။ အော်ရင်းသာ အသံ ပျောက်ရင် ပျောက်သွားမယ်။ စားတဲ့ငှက်တွေက စားနေမှာပဲ။

ဒိဋ္ဌိကြောင့် နိဗ္ဗာန်ပျောက်တယ်

လူတွေလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ ဒီမှာမွေးလာရင် ဒီအိမ်ဟာ ငါ့အိမ်၊ ဒီမိဘဟာ ငါ့မိဘ၊ ဒီမြို့ဟာ ငါ့မြို့၊ ဒီနိုင်ငံဟာ ငါ့နိုင်ငံ။ ငါ့အိမ် မထိနဲ့။ ငါ့မိဘ မထိနဲ့။ ငါ့ကို မထိနဲ့လို့ အော်နေကြတာ မှန်သလား မှားသလား။ အပြောအားဖြင့်တော့ ဟုတ်တယ်။ သဘောအားဖြင့်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အနေကြာလို့သာ အပိုင်ထင်တာ၊ တကယ်မပိုင်ပါဘူး။ အပြောအားဖြင့်တော့ ဟုတ်တယ်။ သဘောအားဖြင့်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလိုမဟုတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် အယူမှားလို့ ခေါ်တယ်။ ဒိဋ္ဌိလို့ ပြောပါတယ်။ ဒိဋ္ဌိကြောင့် နိဗ္ဗာန်ပျောက်တယ်။ နိဗ္ဗာန်မြင်ချင်ရင် ဒိဋ္ဌိကို ဖယ်ရတယ်။

နိဗ္ဗာန်မြင်ရင် ဒိဋ္ဌိပျောက်တယ်

ဒိဋ္ဌိပျောက်ရင် နိဗ္ဗာန်မြင်တယ်။ နိဗ္ဗာန်မြင်ရင် ဒိဋ္ဌိပျောက်တယ်။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိတွေကြောင့် အယူမှားပျောက်သွားတဲ့အတွက် ငါ့ဟာ ငါ့အိမ် ငါ့ဥစ္စာမရှိတော့တဲ့အတွက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားလည်း မပူတော့ပါဘူး။ ရှိနေလည်းပဲ မထူးတော့ပါဘူး။ တကယ်တော့ ဒီနေရာလေးမှာ မိမိတို့ရောက်လာခြင်းဟာ ခဏရောက်လာတာ၊ ခဏပဲရတာ။ ကိုယ်ဖန်တီးထားတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့သဘောအတိုင်း သူဖြစ်လာတာ။ အခု မိဘနဲ့သားသမီး ဒီလို ဆုံဖို့ဟာ ကိုယ်ဖန်တီးလို့ မရပါဘူး။ ကိုယ်ပိုင်မှ မပိုင်ဘဲ။ ကံအကြောင်းတရားက ဖန်တီးပြီး ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရားလေးပါးက ဝိုင်းပြုပြင်လို့သာ အခုလို တပူးတတွဲတွဲ ဖြစ်နေတာ။

တကယ်တော့ မိမိတို့ ဒီဘဝရလာတယ်၊ ဒီလိုဖြစ်လာတယ်ဆိုတဲ့ အခြေအနေဟာ ကိုယ်က ပိုင်ရှင်အစစ်မဟုတ်ပါဘူး။ ငှက်ကလေး အော်သလို ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ငါ့ဟာလို့ပြောပေမဲ့ ကံကဖျက်ချလည်း သေတာပဲ။ စိတ်ရှူးပေါက်ရင်လည်း သေတာပဲ။ ဥတု အပူအအေး မမျှရင်လည်း သေတာပဲ။ အစားအသောက်မှားရင်လည်း သေတာပဲ။ ကိုယ်က ငါ့ဟာလို့ပြောပေမဲ့ တကယ့်ပိုင်ရှင်အစစ်က ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ၊ ကိုယ်က ကောက်ရထား

တာပဲ ရှိတယ်။ ခဏလေးကောက်ရထားတာကို ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားတဲ့အခါမှာ နှမြော့ ဝမ်းနည်းနေတယ်ဆိုရင် ‘ကောက်ရထားတဲ့သူက ပိုနှမြော့တယ်’ ဆိုတဲ့ စကားပုံလို ဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ဒါတွေကိုမြင်အောင်ကြည့်တော့မှ အယူမှား ပျောက်လိမ့်မယ်။ အယူမှားပျောက်ရင် ငြိမ်းအေးမှု သဘာဝကိုမြင်ရလိမ့်မယ်။

အတုအစစ်ခွဲနိုင်ဖို့

နိဗ္ဗာန်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ရှင်းပြတဲ့အခါမှာ စကားလုံးတွေက တစ်ခါ တစ်ရံကျတော့ ကိုယ်နားမလည်နိုင်လောက်အောင် စကားလုံးတွေ အဆင့်မြင့် တာတွေ့ရတယ်။ သာမန် စကားလုံးတွေလည်း တွေ့ရမယ်။ ဒီတော့ မြင့်တဲ့ စကားလုံးတွေပဲဖြစ်ဖြစ် သာမန်စကားလုံးတွေပဲဖြစ်ဖြစ် မှတ်ထားပြီးတော့ မှီအောင် စဉ်းစားရတယ်။ သာမန်စကားလုံးတောင်မှ ကိုယ်က အတွေးအခေါ် တိမ်ရင် ထိုးဖောက်ပြီး မသိနိုင်ပါဘူး။ အတွေးအခေါ် နက်နက်နဲနဲ တွေးတော မှ ဉာဏ်ဆိုတာ ဖြစ်လာမှာပါ။ တရားသဘောတွေက မသိသေးခင်မှာ ခက်ခဲ နက်နဲ သိမ်မွေ့နူးညံ့ပြီး ဖြစ်တည်နေတဲ့သဘာဝ ရှိတယ်။ သိလာရင် ဘယ် နေရာကြည့်ကြည့် ချက်ချင်းခွဲလို့ ရတယ်။ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် နှုတ်ခမ်းနီ ဆိုးလာတယ် ဆိုကြပါစို့။ သူ့ပင်ကိုယ် နှုတ်ခမ်းနဲ့ ဆေးဆိုးလာတာဟာ သိသာ ပါတယ်။ ဒီတော့ သတိထားပြီးသာ ကြည့်ပါ။ အတုအစစ် ခွဲနိုင်ဖို့ဟာ သိပ် ခဲယဉ်းတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

တရားတွေကလည်း ဒီသဘောတရားအတိုင်းပါပဲ။ သိသွားပြီဆိုရင် စိတ်နဲ့ ဉာဏ်နဲ့ ထောက်ကြည့်လိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်တည်း ကွဲပြား ခြားနားသွားတာပဲ။ ဒီလို သိဖို့ပြောတဲ့အခါမှာ ဘယ်စကားလုံးပဲသုံးသုံး မိမိတို့က သိမြင်နိုင်လောက် အောင် အသိဉာဏ်နဲ့လိုက်ရင် ဒီသဘောတွေကို မိပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်အကြောင်း တော်တော်များများ ပြောခဲ့ပြီးပြီ။ ကိုယ့်အကြိုက် ကိုယ့်အသိနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ သဘောတရားမျိုး မဟုတ်ရင် ဒီဘက်အာရုံပြောင်းဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။ ဒါကြောင့် ဒါတွေကို သိအောင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရှင်းပြရတယ်။ တရားကို သိတဲ့နေရာ မှာ ကြည့်စရာက အထူးအခြား ရှာစရာမလိုပါဘူး။ နေ့တိုင်း တွေ့မြင်နေတဲ့

၉၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

အရာတွေကပဲ ပြနေတာ။ သို့သော် ဘာဖြစ်လို့ တရားအဖြစ် မကြည့်တတ်တာလဲ၊ မသိတတ်တာလဲဆိုရင် မှားပြီး ယူဆထားလို့ လွဲနေကြတာ၊ လွဲနေတော့ သိဖို့ခဲယဉ်းသွားတယ်။

အပြစ်မြင်တော့မှ

နောက်တစ်ချက်က တရားကိုကြည့်ချင်တဲ့ စိတ်ကလေး ဖြစ်ဖို့လိုတယ်။ တရားကို ကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ဟာ တရားဘက်မှာကြည့်ချင်ရင် တရားမဟုတ်တာကို မကြည့်ချင်တော့ဘူး။ တရားမဟုတ်တဲ့ဘက်ကို မကြည့်ချင်တော့မှ တရားဘက်ကို ကြည့်ချင်တာ။ တရားဘက်ကို ကြည့်ချင်ဖို့ တရားမဟုတ်တဲ့ဘက်မှာ ပျော်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် အဲဒီအရာတွေရဲ့ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အပြစ် အနာအဆာတွေကို ဖော်ပြရတယ်။ အပြစ်မြင်အောင် ပထမဆုံး ကြည့်ရတယ်။ အပြစ်မြင်တော့မှ တရားဘက်ကို ပြောင်းချင်စိတ် ပေါ်လာတာ။

မိမိတို့က မိမိတို့ရထားတဲ့ ဘဝခန္ဓာအပေါ်မှာ စိတ်တွေဝင်စားပြီး ဒါနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေကြတယ်။ အဲဒီအချိန်ကုန်တဲ့ သဘောတရားကြီးမှာ ထူးခြားတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ မထူးခြားတာကို အထင်အားဖြင့် ထူးတယ်လို့ ထင်နေတယ်။ ဒီတော့ ထူးတယ်လို့ အထင်ပျောက်အောင် တရားပြောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သံဝေဂရအောင်လည်း အဲဒီဘက်ကို မြင်အောင် ပြောပေးရတယ်။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ငြိမ်းအေးတဲ့ သဘာဝကို သိမြင်ဖို့ရန် ပထမဆုံး သံဝေဂဘက်ကနေ စရတယ်။ သံဝေဂပြီးတဲ့အခါမှာ အမှားဖျောက်တဲ့ ဒိဋ္ဌိဖြုတ်ခန်း၊ ပြီးမှ နိဗ္ဗာန်ကိုချဉ်းကပ်တဲ့ နည်းစနစ်၊ ဒီလိုအဆင့်ဆင့် သွားရတယ်။

သံဝေဂနဲ့စရတယ်

သံဝေဂနဲ့စမယ်ဆိုရင် လူတွေက ဘဝကို တန်ဖိုးထားကြတယ်။ လူတွေရဲ့ ဖြစ်စဉ်မှာ သူ့ရဲ့ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယ အားလျော်စွာ ထူးခြားတဲ့ဖြစ်စဉ်တွေရှိတယ်။ ထူးခြားတဲ့ဖြစ်စဉ်တွေကိုမြင်ပြီး အဲဒီဘက်မှာ အတုလိုက်သွားကြတယ်။ ဒီတော့ ဘဝတွေကို ပျော်တာပေါ့။ ပျော်နေရင် အထင်ကြီးနေရင် ဘဝတွေရဲ့

လွတ်မြောက်ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ဘက်ကို မလှည့်နိုင်ပါဘူး။ ဒီတော့ ဘဝတွေရဲ့ မထူးခြားပုံ အခြေအနေကို သဘောပေါက်အောင် ကြိုးစားရမယ်။ ဒီလို ကြိုးစားဖို့အတွက် မြန်မာစကားလုံးတစ်လုံး ‘သေမထူး နေမထူး’ ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ သာမန်အားဖြင့် လူမိုက်တွေပြောတဲ့စကားပဲ။ တုံးတိုက်တိုက် ကျားကိုက်ကိုက်ဆိုတာ နေချင်သလိုနေတဲ့သူတွေ ပြောတဲ့စကားဖြစ်တယ်။

အရပ်သုံးစကား နားလည်အောင်

ဒီစကားလုံးဟာ သာမန်အားဖြင့် ကိုယ်နဲ့မဆိုင်ဘူးလို့ ထင်ရပေမဲ့ သေသေချာချာ နက်နက်နဲနဲကြည့်လိုက်ရင် အဓိပ္ပါယ်အများကြီးရှိတယ်။ ဒါကို ဖော်ထုတ်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်ရှိတော့မှ သဘောပေါက်မှာပါ။ ကိုယ်နဲ့ ယဉ်နေတဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့ ထုတ်ဖော်ပြောတော့မှ အသိဉာဏ်တွေ အများကြီးရသွားမှာ။ ဒါကြောင့် တတ်နိုင်သမျှ မြန်မာစကားလုံးတွေနဲ့ ထုတ်ဖော်ပေးသွားပါ့မယ်။ မြတ်စွာဘုရား တရားဟောတဲ့အထဲမှာ **အရဏ ဝိဘင်္ဂသုတ်** ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီသုတ်မှာ တရားဟောတဲ့အခါ အရပ်သုံးအားဖြင့် နားလည်အောင်ပြောလို့ ညွှန်ကြားထားတာရှိပါတယ်။

သေမထူး နေမထူး

သေမထူး နေမထူးဆိုတဲ့ စကားဟာ လူမိုက်တွေအတွက် ရည်ညွှန်း တယ်လို့ ကိုယ်က ထင်ပေမဲ့ တစ်လောကလုံးမှာရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ မိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လိမ္မာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲဖြစ်ဖြစ် ပညာတတ် ပညာမဲ့၊ အာဏာရှိ အာဏာမဲ့၊ ရာထူးရှိ ရာထူးမဲ့ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီစကားလုံးဟာ အကျုံး ဝင်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားကစပြီး ဟိုးဆင်းရဲသား နဲ့ချာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအထိ အကျုံးဝင်တာ တွေ့ရတယ်။ မိမိတို့ကတော့ လူတစ်ယောက် ကြည့်လိုက်ရင် ဂုဏ်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရာထူးရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပစ္စည်းရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရုပ်ချောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် တွေ့ရင် ထူးခြားတယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ တကယ်တော့ ဘယ်လိုဘဝမျိုးပဲ ကျင်လည် ကျင်လည်၊ ဘယ်လိုပုံစံပဲဖြစ်ဖြစ် ဘာမှမထူးပါဘူး။ နေမထူးဆိုတာ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်နေ့လာလည်း စားဝတ်နေရေးပဲ။ ဒီပြင် အထွေထွေ

၉၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ကိစ္စတွေ ကြည့်လိုက်ပြန်တော့လည်း သူတို့ လိုချင်တဲ့အရာတွေကလည်း စားဝတ်နေရေး ... ဒါတွေပဲ။ သူတို့ရှောင်ကြဉ်နေတဲ့အရာတွေ ကြည့်လိုက် တော့လည်း ဒါတွေပဲတွေ့ရတယ်။ ဇာတ်သဘောအားဖြင့် ကုသိုလ်ကံကြောင့် ကောင်းကောင်းမွန်မွန်လေးတွေ မြင်ရ ကြားရ ရရှိကြလိမ့်မယ်။ အကုသိုလ်ကံ ကြောင့် မကောင်းတာတွေ ကြုံတွေ့ရလိမ့်မယ်။ သူသူ ကိုယ်ကိုယ် ကုသိုလ်ဇာတ် အကုသိုလ်ဇာတ် အလှည့်ကျ ကြုံနေရတယ်။ ဒီတော့ ဘဝအထွေထွေမှန်သမျှ မထူးဇာတ်ချည်းပဲ။ ကုသိုလ်ဇာတ် အကုသိုလ်ဇာတ်ကလွဲလို့ ဘာမှမဖြစ်ကြဘူး။

အားလုံးအတူတူ

ဘုရားကနေစပြီး ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါပဲဖြစ်ဖြစ် သေတော့လည်း မထူးပါဘူး။ သေခြင်းဆိုတဲ့သဘောတရားက အတူတူတစ်ပြေးညီပဲ။ ဒါပေမဲ့ လူတွေက ထူးခြားတယ်လို့ထင်တတ်ကြတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ဓာတ်တော်ကျ တယ်။ ဗုဒ္ဓကုတ်ဆရာတော်ကြီးတို့ ဓာတ်တော်ကျတယ်။ နောက်ကပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဓာတ်တော်ကျတာ ထူးခြားတယ် ဆိုပြီးတော့ ဓာတ်တော် မကျကျအောင် လိုက်လုပ်ကြတယ်။ ဒီတော့ လုပ်ကြံမှုတွေ ဖန်တီးမှုတွေ ဖြစ်လာတယ်။ ဒီလိုမကျ ကျအောင် လုပ်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တကယ်ကျတာပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီနောက်ကို လူတွေ ပြေးလိုက်ပြီးတော့ အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက်နဲ့ ထူးခြားတယ်လို့ ထင်ကြတယ်။

သေမထူး နေမထူးဆိုတာကို မမြင်တော့ သူက သာတယ်ဆိုပြီး အထင် ကြီးကြတယ်။ အထင်ကြီးတော့ လိုက်ဖြစ်ချင်တယ်။ လိုက်ဖြစ်ချင်တော့ တရား သောနည်းလမ်းတွေရော မတရားသောနည်းလမ်းတွေနဲ့ရော လိုက်ပြီး ကြိုးစား နေတော့ ဒီထဲမှာ ကုသိုလ်ဇာတ် အကုသိုလ်ဇာတ်အနေနဲ့ ပြန်လည်သွားတယ်။ ဒီတော့ ဘဝအထွေထွေသည် မထူးဘူး။ သေလည်း ဘယ်ပုံစံနဲ့သေသေ မထူး ဘူး။ ဒီလို မထူးခြားတာကို အဆင့်မြင့်ဆုံး ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေက သိကြတယ်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေက မာနမရှိတော့ ဘယ်သူ့ကိုမှလည်း အထင်မကြီးဘူး။ သူတို့ ကိုယ် သူတို့လည်း အထင်မကြီးဘူး။ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့အလွတ် အဆင့်အမြင့်ဆုံး နိဗ္ဗာန်ကိုသိထားလို့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေကိုလည်း အထင်မကြီးဘူး။ နာမ်ပိုင်း ဆိုင်ရာတွေကိုလည်း အထင်မကြီးဘူး။

ကိုယ့်လမ်းကိုယ်ရွေး

ဘုရားလည်းပဲ ဘုရားအလောင်းဘဝတုန်းက ဒီပင်္ကရာဘုရားကို အထင်ကြီးပြီး ဘုရားဘဝကိုရောက်ရင် ကျန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါတွေကို ကယ်ချွတ်နိုင်ပါရဲ့ဆိုပြီး ဘုရားဖြစ်စဉ်ကို အထင်ကြီးတာကတစ်ကြောင်း၊ ကျန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို သနားတာကတစ်ကြောင်းနဲ့ သံသရာမှာ အရှည်ကြီး လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကြာသွားခဲ့ရတယ်။ ကိုယ်လည်း ဒီလိုဖြစ်ချင်ရင် ဒီလမ်းကြောင်းလိုက်ပေါ့။ တကယ် ဘုရားဖြစ်လာတဲ့အခါကျတော့ ဘုရားဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားလို့ မဟောခဲ့ပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်ရဖို့အတွက် ဟောသွားတာ။ ကိုယ့်စိတ် ခံစားချက်အရ ထူးထူးခြားခြားဖြစ်ချင်လို့၊ အထင်ကြီးလို့၊ ကယ်ချင်လို့၊ မ၊ချင်လို့။ အဲဒီလိုဘဝမျိုးရချင်ရင်တော့ ကြိုးစားပေတော့။ ကြိုးလည်းကြိုးစားလို့ ရပါတယ်ဆိုတာ ပြခဲ့တယ်။ ဒါ ဘာကြောင့် ပြောတာလဲဆိုတော့ ရွေးချယ်နိုင်လောက်အောင် ပြောပြတာပါ။ မိမိတို့ ကြိုက်တာရွေးလို့ရတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရွေးမလား။ ဘုရားအဖြစ်ကို ရွေးမလား။ ကိုယ်ရွေးချင်တာ ရွေး၊ ကိုယ့်ဘဝကို ကိုယ်တိုင်ရွေးချယ်ခွင့် ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘုရားဖြစ်လည်းပဲ နောက်ဆုံးမှာ သေမထူး နေမထူးပါပဲဆိုတာ တရားကိုသိမြင်လာရင် တွေ့ရမယ်။ တရားမသိရင်တော့ သေတာလည်းပဲ ထူးတယ်လို့ ထင်တတ်ကြတယ်။ နေရတာကိုလည်း ထူးတယ်လို့ ထင်တတ်ကြတယ်။ ထူးတယ်ထင်ရင် ခွဲခြားပြီးမြင်ရင် ဒီဖြစ်စဉ်ကြီးဟာ မဆုံးတော့ဘူး။ မဆုံးနိုင်တဲ့ ဇာတ်ကြီးကို ကရတော့မယ်။ မထူးဇာတ်ကြီးကို ခင်းရတော့မယ်။

မထူးခြားဘူးလို့ သိတော့မှ

မထူးဇာတ်ခင်းတာကို သဘောပေါက်အောင် နက်နက်နဲနဲ စဉ်းစားပါ။ ကိုယ် ဘာမှမထူးပါလားလို့ သိလာရင် မထူးဇာတ် မထူးတဲ့အလုပ်ကနေ စိတ်ကြီးက ငြီးငွေ့လာလိမ့်မယ်။ ထူးတယ် ထင်ရင်တော့ နောက်ကလိုက်နေမယ်။ မထူးခြားဘူးထင်ရင် ငြီးငွေ့လာတယ်။ ကြောက်လာတယ်။ ဒါကြီးရဲ့ ပင်ပန်းဆင်းရဲပုံကို မြင်လာတယ်။ ကြောက်လာတယ်။ ဒါကို သံဝေဂဉာဏ် နေက္ခမ္မဓာတ် လို့ခေါ်တယ်။ မထူးပါဘူးဆိုတာ သိရင် ထွက်တော့မယ်။ ထူးတယ်လို့

၁၀၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ထင်ရင်တော့ မထွက်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဘာကိုမှ အထင်မကြီးနဲ့။ ရဟန္တာ ပေါ်လည်း သူ့ဟာသူ ပေါ်ချင်ပေါ် မပေါ်ချင်နေ။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် သိဖို့ အတွက် ကိုယ်လည်း တန်းတူဖြစ်ဖို့အတွက် ဒီသဘောတရားကိုလေ့လာရတယ်။ ဘုရားက ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအမြင်ရင် ဒါအမှန်မဟုတ်ဘူးလို့ အတိအကျပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူတွေဟာ ဒီအဆင့်မရောက်ပါဘူး။ ထူးခြားတယ်ထင်ပြီး ထူးတဲ့နေရာ ကို ပြေးပြီးအံ့ကြတယ်။

တံခါးတိုင်ကြီးတွေအလား

ရဟန္တာတို့ရဲ့သဘာဝကို ရတနသုတ်ပါဠိတော်မှာ ဟောထားတာ ရှိပါတယ်။ **‘ယထိန္ဒ ခီလော ပထဝိဿိတော သိယာ၊ စတုဋ္ဌိ ဝါတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယော၊ တထူပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ’** ဆိုပြီးတော့ ရဟန္တာတို့ရဲ့ အရည်အသွေး ဂုဏ်ပုဒ်ကို ထုတ်ပြထားတယ်။ မြို့တံခါးတွေမှာ တပ်ထားတဲ့ တံခါးတိုင်ကြီးတွေဟာ ၂၄ တောင်လောက်ရှိတယ်။ အတောင် ၂၀ လောက်ကို မြေကြီးထဲမှာ မြှုပ်ထားလိုက်ရင် အပေါ်မှာ ၄ တောင်လောက်ပဲ ရှိတော့ အခြေခိုင်တဲ့အတွက် အရပ်လေးမျက်နှာမှလာတဲ့လေတွေ တိုက်ချင်သလောက် တိုက် မတုန်လှုပ်တော့ဘူး။ ဒီလိုပဲ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေမှာ ဘယ်လိုကိစ္စပဲ လာလာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပဲ လာလာ၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာပဲ လာလာ သူတို့အတွက် ဘာမှမထူးခြားဘူးဆိုတာ သဘောပေါက်သွားလို့ မတုန်လှုပ်တော့ဘူး။ ဒါလေးကို သေသေချာချာ သတိပြုပါ။

ပြောတိုင်းယုံ ကြုံတိုင်းလိုက် ခိုင်းတိုင်းလုပ်

မိမိတို့ကတော့ ဘာလာလာ အကုန်လုံး တုန်လှုပ်နေတယ်။ ထူးခြားနေ တယ်။ တောင်ဘက်က လေတိုက် မြောက်ဘက်ရောက်၊ မြောက်ဘက်က လေတိုက် တောင်ဘက်ကိုရောက်၊ ဝါဂွမ်းလေးလို့ပဲ တိုက်ချင်တဲ့နေရာက တိုက်၊ လွင့်ချင်တဲ့နေရာကို လွင့်နဲ့ သစ်ပင်က ကြွေကျတဲ့ သစ်ရွက်လိုပဲ ကျချင်ရာ ကျတယ်။ ပါဠိလိုပြောရင် ဝိနိပါတိကဘေး ဆိုတာ ပရမ်းပတာနဲ့ဖြစ်တာ။

မခိုင်မာဘူး။ ခုနပြောတဲ့ သဘောတရားတွေကို နားမလည်တော့ ထူးတယ် ထင်တယ်။ ထူးတယ်ထင်တော့ ထူးတဲ့ဘက်ကို ယိုင်တာပေါ့။

‘ပြောတိုင်းယုံ ကြုံတိုင်းလိုက် ခိုင်းတိုင်းလုပ် ငပေါ’ ဆိုတဲ့ စကားရှိတယ်။ ပြောတဲ့စကားတိုင်း ယုံတယ်။ ကြုံတဲ့နေရာတိုင်း သွားတယ်။ ခိုင်းတဲ့အတိုင်း လုပ်တယ်။ ဘာတစ်ခုမှ ကိုယ့်ဉာဏ်မသုံးဘူး။ အဲဒါမျိုးကို ပေါကြောင်ကြောင် လှုပ်လှုပ်မှာ။ တကယ် အသိဉာဏ်ရှိတဲ့သူ မလုပ်ပါဘူး။ သူတို့ဟာ အရပ် လေးမျက်နှာ အရပ်ရှစ်မျက်နှာက ပြောနေကြတာတွေကို ယုံနေကြရတယ်။ ခေါ်တိုင်း ကြုံတိုင်းလည်း သွားကြလာကြ၊ ခေါ်ကြပြောကြနဲ့ လုပ်နေရတယ်။ သမထကောင်းတယ်ဆိုလည်း လုပ်လိုက်တာပဲ။ ထွက်လေ ဝင်လေ ရှူဆိုလည်း ရှူလိုက်တာပဲ။ မလုပ်ရဘူးလို့ ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပြောတိုင်း ယုံ ကြုံတိုင်းလိုက် ခိုင်းတိုင်းလုပ်နေရင် အခုက တံခါးတိုင်ကြီးလို အရပ်လေး မျက်နှာကလာတဲ့ လေတွေကို ကြုံကြုံခံနိုင်တဲ့ အမျိုးအစားထဲ မပါတော့ဘူး။

အချိန်တန်တော့ ဖြစ်မှာပေါ့

ဒို့သည်ကား ကျွတ်ချိန်တန်ရင်တော့ ကျွတ်မှာပဲ။ ပါရမီလိုနေသေးလို့ပါ ဆိုရင် ဒါ သဿတဒိဋ္ဌိခေါ်တယ်။ အဆုံးစွန်သောဘဝ နောင်ကာလမှာရမှာပဲ။ ဘယ်အချိန်ရမယ်ဆိုတာ သူတို့မှာ ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ချက်မရှိဘူး။ အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီ ဆိုတဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်ချထားတာ မရှိဘူး။ ဖြစ်ကိုဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်မျိုးမရှိဘဲ တော်ရိရော်ရိနဲ့ ကြုံသလိုပဲ အချိန်တန်တော့ ဖြစ်မှာပေါ့။ ပါရမီလိုသေးတယ် ထင်ပါရဲ့ဆိုရင် သဿတဒိဋ္ဌိ၊ အချိန်ကို ဂရုမစိုက်ဘဲ နေသာသလို နေကြတယ်။

အခုချက်ချင်းဆိုရင်လည်း

သဿတဒိဋ္ဌိနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကိုဖြစ်ရမယ်။ အခုချက်ချင်း ဖြစ်ရ မယ် ဆိုတဲ့ အယူမှားကလည်း ရှိသေးတယ်။ အခုချက်ချင်း ဖြစ်ကိုဖြစ်ရမယ် ဆိုရင် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမားတွေက ဇွတ်အတင်းတွေ၊ ဒါမှဒါပဲ လှေ့နံ ဓားထစ်၊ သဿတဒိဋ္ဌိသမားကတော့ မျှောပြီးလိုက်သွားတာ၊ အယူမှား ဘယ်တော့မှမပျောက်ဘူး။ အပင်လေးတစ်ပင်စိုက်ရင် ရေ လေ မြေ ရာသီဥတု

၁၀၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

အကြောင်းအကျိုးညီတော့မှ ပြည့်စုံတော့မှ အသီးအပွင့်ရတာ၊ ချက်ချင်းမရပါဘူး။ ပွင့်ချင်တဲ့အချိန်ကျမှ ပွင့်တာဆိုပြီး ရေမလောင်း ပေါင်းမသင်ရင်လည်း ဒီအပင်လေးဟာ သေသွားနိုင်တယ်။ အလှေ့ကျအပင်တွေက လွဲရင်ပေါ့။ ဒီတော့ ဒီနှစ်ခုကို မျှပြီးတော့ ယူပြီးသွားရတယ်။

မရှိသေးလို့သာ ထူးတာပါ

ဒီတော့ သူများကိုလည်း သာတယ်လို့ မထင်ပါနဲ့။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း မထင်ပါနဲ့။ သဘာဝအားဖြင့်လည်း အားလုံးဟာ သေမထူး နေမထူးပါပဲ။ ဂုဏ်အရည်အသွေးအားဖြင့် ဂုဏ်ဝတ္တိ၊ ဝယဝတ္တိ ဆိုတာတော့ ရှိပါတယ်။ အသက်ကြီးတဲ့ဂုဏ်တွေ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်တွေ ရှိပါတယ်။ ဒါတွေဟာ ကိုယ်မပြည့်စုံသေးတဲ့အချိန်မှာ သတ်မှတ်ပိုင်းခြားလို့ ရှိနေတဲ့အရာတွေပါ။ အကယ်၍များ ကိုယ်သည်ကား သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာဖြစ်ပြီဆိုရင် ဒီဂုဏ်တွေဟာ ကိုယ့်အတွက် မထူးတော့ပါဘူး။ မရှိသေးလို့သာ ရှိသွားရင် ဘာမှမထူးတော့ဘူး။ ဒီလို မထူးပါဘူးလို့ မြင်နိုင်တာ၊ အဲဒီအချိန်ကျမှ မြင်နိုင်တာပါ။

စကားလုံးကတော့သာမန်ပဲ။ သို့သော်သဘောတရားကတော့ နည်းနည်း မြင့်ပါတယ်။ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတယ်။ တော်တော်ကျ မထူးပါဘူးကွာလို့ ပြောနိုင်တာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ဖြစ်ရင် မထူးတော့ဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မဖြစ်သေးရင်တော့ သူများဖြစ်တာ ထူးနေတယ်။ ဒါကိုသဘောပေါက်အောင် ကြည့်ပါ။ နိမ့်ချပြီး ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ သဘာဝကို နားလည်အောင်လို့ နက်နက်နဲနဲ ထုတ်ဖော်ပြီးတော့ ပေးလိုက်တာ။ ဒီတော့ တကယ်ဖြစ်ရမှာက ကိုယ်က မထူးတဲ့အခြေအနေကို သိမြင်အောင် သွားရမှာ၊ တကယ်လည်း မထူးပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ သဘောတရားကို သိမြင်ဖို့ သွားတဲ့လမ်းကြောင်းမှာ ဒါတွေဟာ မထူးဘူးဆိုတဲ့ ကဏ္ဍမှာ ကျန်ခဲ့တယ်။ ထူးနေတယ် ဆိုရင်တော့ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ဝေးနေဦးမှာပဲ။

ထူးတယ်လို့ထင်ရင်

မိမိတို့ ဘယ်ဘဝပဲဖြစ်ဖြစ် သိပ်အထင်မကြီးကြနဲ့။ သေမထူး နေမထူးပဲ။ ရဟန်းသံဃာတွေ သွားကြည့်ပြီး ထူးတယ်လို့မထင်ကြနဲ့။ သူတို့လည်း သေမထူး နေမထူးပဲ။ အဲဒီမှာမှ ထူးခြားအောင် လုပ်တာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ တချို့က ဂုဏ်ပုဒ်လေးတွေ ထူးခြားချက်လေးတွေကိုကြည့်ပြီး ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ပွားကြတယ်။ ကြည်ညိုသဒ္ဓါရှိရုံနဲ့တော့ ကိစ္စမပြီးပါဘူး။ ဥပမာဆိုကြပါစို့။ ဦးဇင်းတို့ ပရိတ်ရွတ်လို့ ရွတ်ပါများတော့ ရေဆူတယ်ဆိုရင် ထူးတယ် ထင်ကြတယ်။ အဲဒါ လာထူးမနေနဲ့။ ထူးတယ်ထင်ရင် အဲဒီနောက် တကောက်ကောက်နဲ့ လိုက်နေတယ်။ ဦးဇောတိက ပရိတ်ဆူတယ် ပရိတ်ဆူတယ်နဲ့ ဒီကနေပြီးတော့ ပရိတ်ရေသောက်လို့ ကင်ဆာပျောက်တယ်။ ဘာညာဆိုတာ လာအုံးမယ်။

ပုံမှန်မဟုတ်ရင်တော့

ဘုရားရဲ့စနစ်မှာ ဒါမျိုးမရှိပါဘူး။ ပရိတ်တွေ ရွတ်ပြီးတော့ ရောဂါတွေ ပျောက်တယ်ဆိုတာ ဘုရားလက်ထက်မှာ မရှိပါဘူး။ ဂိလာနရဟန်းကို ရေနွေးအိုးကျိုပြီး သူကိုယ်တိုင် ရေပတ်တိုက်ပေးခဲ့၊ ပြုစုခဲ့တာ အထင်အရှား ရှိပါတယ်။ **ဘုရားက ပုံမှန်ပဲ။** ပုံမှန်မဟုတ်တာ တစ်ခုမှမရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ နောက်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဦးဇောတိက ပရိတ်ရေဆူလို့ ဒီဟာသောက်ရင် ကင်ဆာ ရောဂါ ပျောက်တယ်ဆိုရင်တော့ ဒါဟာ ပုံမှန်မဟုတ်ဘူးလို့သာ မှတ်ပေတော့။ ပုံမှန် မဟုတ်ရင်တော့ အရူးစာရင်းထဲရောက်တာပဲ။ အဲဒါ သဘောပေါက်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။

ဦးဇောတိက တရားထိုင်လိုက်တာ အလင်းရောင်ကြီး ထွက်လာတယ်။ ဝိဇ္ဇာ ဇော်ဂျီ တပသီ ဗြဟ္မာ နတ်တွေ လာကြတယ်ဆိုရင် ပုံမှန်မဟုတ်တော့ဘူး။ ပုံမှန် မဟုတ်ရင် ရူးတဲ့စာရင်းထဲ ရောက်တော့တာပဲ။ ဒီတော့ ဒါဟာ ဘုရားရဲ့ မျက်နှာ၊ တရားတော်တွေရဲ့ သဘောတရားကိုကြည့်ပြီး အကုန်ပြောလိုက်တာ။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ပြောရင် ကြိုက်ကြမှာ မဟုတ်ဘူး။ သေမထူး နေမထူးဆိုတဲ့ သဘောကို အဆင့်မြင့်လာတဲ့အခါကျရင် သိလိမ့်မယ်။

မနိုင်ဝန် ထမ်းနေကြရတယ်

ကိုယ့်ဘဝမှာ ဒါတင်ပဲလားဆိုတော့ မဟုတ်သေးဘူး။ မနိုင်ဝန်တွေလည်း ထမ်းနေကြတယ်။ မထူးဇာတ်ခင်းပြီး မနိုင်ဝန်ထမ်း၊ မရောင်ရာဆီလူး အလုပ်တွေ လုပ်နေကြတယ်။

မွေးကတည်းက သေတဲ့အထိ လူတွေဟာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာတွေမှာ သိပ်လိုချင်ကြတယ်။ စားဝတ်နေရေးစုံမက်တဲ့သူက စားဝတ်နေရေး လိုချင်တယ်။ ဂုဏ်မက်တဲ့သူက ဂုဏ်လိုချင်တယ်။ ရာထူးမက်တဲ့သူက ရာထူးလိုချင်တယ်။ မွေးကတည်းက သေတဲ့အထိ လိုချင်နေကြတယ်။ ဒါ လောဘဓာတ် နာမ်တရား၊ လောဘဓာတ်က သူ့အတိုင်းထားလိုက်ရင် ပိုကြီးလာတယ်။ လောဘကို လွှတ်ထားလို့ကတော့ ဘယ်တော့မှမနိုင်ဘူး။ လောဘကိုလွှတ်ထားရင် မနိုင်ဝန်ထမ်းတာပဲ။ ဒေါသလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ ဒေါသကြီးပြီဟေ့ဆိုရင် ရှေ့ကို တိုးသွားတယ်။ နောက်ဆုတ်ဖို့ဆိုတာ မရှိဘူး။ ဒေါသကိုလည်း ကိုယ်မနိုင်ပါဘူး။ ကိုယ်မနိုင်တဲ့ ဝန်ကြီးကို နိုင်သလိုထမ်းပြီးတော့ လူတွေဟာ နေနေကြတယ်။

သားတွေ သမီးတွေ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေမှာ အလိုလောဘတွေနဲ့ နှစ်သက်စုံမက်ပြီးတော့ အဆုံးမသတ်နိုင်ကြဘူး။ ဒီတာဝန်က လေးလွန်းအားကြီးတယ်။ ထမ်းလို့ မနိုင်ပါဘူး။ လိုချင်တာမရတော့ ဒေါသဝန်၊ လောဘဝန်၊ ဒေါသဝန်ကို ကိုယ်ကမသိတဲ့အခါကျတော့ လောဘလည်း ကိုယ်က မသိမ်းနိုင်ပါဘူး။ ဒေါသလည်း မသိမ်းကြဘူး။ ဒီတော့ ဘဝမှာ မနိုင်ဝန်လည်း ထမ်းနေကြရတယ်။ သတိ သံဝေဂရဖို့ ပြောတာပါ။ သတိလေးထားပြီး ကြည့်တဲ့အခါမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိပါတယ်။ ဒါက နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာမှာ မနိုင်ဝန်ထမ်းနေတာ။ တစ်ခုခုဖြစ်လာရင် သတိလေးထားပြီး ကြည့်ရင် လောဘပဲ၊ ဒေါသပဲ။ ဒီအတိုင်း ထားရင်တော့ အဆုံးမသတ်နိုင်ဘူး။ ထိန်းချုပ်ရမယ်။ လျော့ချရမယ်။ သတိနဲ့ အသိဉာဏ်လေးနဲ့ သွားတော့မှ မနိုင်ဝန်ကြီး လျော့ကျသွားမှာ။ ဒီတော့မှ လောဘ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီး တဖြည်းဖြည်း ပြုတ်ကျသွားမယ်။ မဟုတ်လို့ကတော့ ကြီးငယ် မဟူ၊ ကျား မ မရွေး မွေးကတည်းကနေ သေတဲ့အထိ လောဘ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးနဲ့ အလိုမပြည့်နိုင်လောက်အောင် လိုက်နေကြတယ်။

မထူးဆန်းတော့ဘူး

မနိုင်ဝန်ထမ်းပြီး မရောင်ရာဆီလူး အလုပ်တွေကတော့ ပြောရလို့ရှိရင် အဆုံးတောင်သတ်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ မိမိတို့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် တွေးခေါ်ပြီး ကိုယ့်ဖြစ်စဉ်ကို ကိုယ်ကြည့်ပါ။ ကြည့်ရင် တွေ့လိမ့်မယ်။ တွေ့တဲ့အခါမှာ ချော်နေပါလား။ မှားနေပါလား။ အဆုံးမသတ်နိုင်တဲ့ ဇာတ်ကြီးပါလား ဆိုတာ သဘောပေါက်ခဲ့ရင် ဒီကနေ ခွာတော့မယ်။ လောကမှာ ထူးထူးဆန်းဆန်း အံ့ဩဘနန်းတွေ ဖြစ်ခဲ့ရင်လည်း ဂရုမစိုက်တော့ပါဘူး။ တကယ်လည်း မထူးပါဘူး။ ဥပမာ ရဟန်းတစ်ပါး ကောင်းကင်ကပျံသွားရင် လူတွေက ထူးတယ် ထင်တာ။ လေယာဉ်ပျံစီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ကောင်းကင်က ပျံသွားကြတာပဲ။ ဒါတွေကို သဘောပေါက်ဖို့အရေးကြီးပါတယ်။ သဘောပေါက်ရင် မတုန်လှုပ်တော့ဘူး။ ဘာလာလာ ကိုယ့်အတွက် အငြိအကပ် အတွယ်အတာ မရှိဘူး။ ကိုယ့်ကို လာမထိခိုက်တော့ဘူး။ ဒီတော့မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရပါတယ်။ ဒါကလည်း သိတော့မှ လွတ်တာ၊ သိလို့လွတ်သလို လွတ်လို့လည်း သိတာ။

ဒီလိုအပြန်အလှန်ဖြင့်သွားရတယ်။ ဒီလို သိနိုင်တာ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ အရည်အသွေးပဲ။ နိဗ္ဗာန်ကို အဆင့်မြင့်ဆုံး မြင်ထားတဲ့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ သူများပြောလည်း မတုန်လှုပ်တော့ဘူး။ ဒါတွေကို လေ့လာရတယ်။ ဒီအတန်း အောင်ချင်ရင် ဒီဘာသာကို လေ့လာကျက်မှတ်ပြီး သိသွားတော့မှ ဒီအတန်းအောင်တာ၊ ရဟန္တာဖြစ်ချင်ရင် ရဟန္တာရဲ့ သဘောတရားအတိုင်း သူ့သတ္တိကို လေ့လာပြီး သူ့လိုအတုလိုက်ပြီးနေရင် အတုကနေ တဖြည်းဖြည်း လေ့ကျင့်ပါများရင် အစစ်ဖြစ်သွားရော။ ဒီတော့မှ ရတာ၊ အချောင်တော့ ဘယ်တော့မှမရဘူး။ သူများပေးလို့လည်း မရဘူး။ မသိဘဲနဲ့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရမ်းပြီးတော့ ကြိုးစားလို့လည်း မရဘူး။

ပုထုဇဉ်နဲ့ အရိယာများ

ဒီနေရာမှာ ပုထုဇဉ် သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ သဘာဝလေး နည်းနည်းပြောပြမယ်။ ပုထုဇဉ်ကတော့ သာမန်

၁၀၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

နေရိုးနေစဉ် မသိလိုက် မသိဘာသာ အမှားတွေနဲ့နေတာ၊ အမှားပျောက်သွား တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သောတာပန်လို့မှတ်ရမယ်။ အမှားအမှန် ကွဲကွဲပြားပြား သိသွား ပေမဲ့ စားဝတ်နေရေးကိုတော့ မစွန့်လွှတ်နိုင်ဘူး။ မှားတာကို မှားမှန်းသိပေမဲ့ မစွန့်လွှတ်နိုင်သေးတဲ့ အပိုင်းတွေရှိသေးတယ်။ **သကဒါဂါမ်**ကျတော့ အာရုံ ငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေမှာ ငြီးငွေ့လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်တယ်။ ပွဲကြည့် အသံနားထောင် အနံ့ရှူတာတွေဟာ ငြီးငွေ့စရာကြီးပါလို့ စိတ်မဝင်စားတော့ဘဲ စိတ်တွေ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ လျော့လာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ စားစရာတွေ ဘယ်လောက် ကောင်းကောင်း တဖြည်းဖြည်းနဲ့ စွန့်ချင်လာပြီ ငြီးငွေ့လာပြီဆိုရင် သကဒါဂါမ်။

အနာဂါမ်ကျတော့ . . . ကာမဂုဏ်အာရုံတွေအပေါ်မှာ တွယ်တာ တပ်နှစ်သက်မှု မရှိတော့ပါဘူး။ ရလာလို့လည်း လောဘမဖြစ်ဘူး။ ပျက်စီးဆုံးရှုံး သွားလို့လည်း ဒေါသမဖြစ်ဘူးဆိုရင် အနာဂါမ်အဆင့်ရောက်ပြီ။ အနာဂါမ်က စွန့်ပြီးသွားပြီ။ ဝတ္တရားမျှပဲရှိတော့တယ်။ စားဝတ်နေရေးတွေမှာ ကြောင့်ကြ မစိုက်တော့ဘူး။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ အနာဂါမ်တွေထက် ပိုပြီး အဆင့်မြင့်တဲ့ စားဝတ်နေရေးမှာတင် မကတော့ဘူး။ ဘဝအရေးပါ အကုန်လုံး စွန့်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ အနာဂါမ်က စားဝတ်နေရေးနဲ့ လောဘ ဒေါသတွေသာ စွန့်တာ၊ ဘဝကို တွယ်တာသေးတယ်။ အဆင့်မြင့်တဲ့ ဗြဟ္မာဘဝကို ရချင်နေသေးတယ်။ ရဟန္တာကတော့ ဘောဂသမ္ပတ္တိ ဘဝသမ္ပတ္တိ အားလုံးကို စွန့်တယ်။

လေ့လာအကဲခတ်ကြည့်ပါ

ဒီတော့ အတန်းအစားကွာပါတယ်။ ဆရာတော်တစ်ပါးပါး ရဟန္တာလို့ ထင်ရှားကျော်ကြားလာရင် အကဲခတ်ကြည့်လိုက်ပါ။ အမှားတွေ ပျောက် ပြီလား။ ဒါတွေကို ငြီးငွေ့နေပြီလား။ စွန့်ပြီးပြီလား။ ဘဝတွေကိုတောင် စွန့်ပြီးခဲ့ပြီလား။ လောဘ ဒေါသတွေ မဖြစ်တော့ဘူးလားလို့ ကြည့်လိုက်ရင် သိပါတယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း လျှောက်ရင်း လှမ်းရင်း အသိဉာဏ်မြင့်လို့ ရှုမြင်သုံးသပ်နိုင်ရင် ဘယ်နားရောက်လာပြီဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသိပါတယ်။ ဘွဲ့လက်မှတ်တွေ သွားယူစရာ မလိုပါဘူး။ သူများကို အားကိုးစရာလည်း

မလိုပါဘူး။ ဒီလိုစွမ်းရည်မျိုးရအောင် နိဗ္ဗာန်က ကူညီပေးတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိကို မိမိတို့စိတ်က မဂ်ဉာဏ်ဆိုတဲ့ သဘောတရား ရှစ်ချက်နဲ့ ပေါင်းမိတဲ့အခါကျတော့ ဒါကိုသိတယ်။ မဂ်ဉာဏ်သည် နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကို မြင် သွားတဲ့စိတ်၊ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အပူဓာတ် အလှုပ်ဓာတ်တွေကိုလည်း သိမြင်နိုင်တယ်။ အအေးဓာတ် အငြိမ်းဓာတ်ကိုလည်း သိမြင်နိုင်တယ်။

* * * * *

အပိုင်း (၅)

မီးရဲ့ဖြစ်စဉ်

မိမိတို့စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အလိုလောဘတွေ ဒေါသတွေဟာ စိတ်ကို ပူလောင်စေတတ် လှုပ်ရှားစေတတ် ညစ်နွမ်းစေတတ်လို့ မီးလို့ ဥပမာပေးပါ တယ်။ ကိလေသာမီးလို့ သုံးတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကျတော့ ကိလေသာကို ငြိမ်းစေ တတ်တဲ့ သဘာဝရှိနေလို့ ရေနဲ့တူတယ်။ ဒီဥပမာလေးမှာ မီးရဲ့ဖြစ်စဉ်ကို တစ်ခါပြန်ကြည့်ရင် မီးတောက်လေးရဖို့ရာ မီးခြစ်ကျောက်လိုတယ်။ မီးခြစ် ကျောက်ကလေးကို ခြစ်လိုက်တဲ့အခါမှာ မီးတောက်လေး ဖြစ်လာတယ်။ မီးတောက်ကလေးကမှ မီးတောက်ကြီးရယ်လို့ ဖြစ်လာတယ်။

မီးမှာအပိုင်းသုံးပိုင်းရှိသလို မိမိတို့ဘဝခန္ဓာမှာလည်း ရုပ်ပိုင်း နာမ်ပိုင်း ဆိုင်ရာမှာ လောင်နေတဲ့မီး အပိုင်းသုံးပိုင်းရှိနေတာကို တွေ့ရတယ်။ လူ တစ်ယောက် မကျေနပ်လို့ အော်ဟစ်ဆဲဆိုနေမယ်ဆိုရင် ကာယကံ ဝစီကံတွေ ဖြစ်နေတာဟာ နောက်ဆုံးအပိုင်း မီးတောက်ကြီးပေါ့။ ကာယကံ ဝစီကံတွေဖြစ် ဖို့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကနေလာတာ။ စိတ်မလှုပ်ရှားရင် လက်ကလည်း မလှုပ်ဘူး။ ပါးစပ်ကလည်း မလှုပ်ပါဘူး။ စိတ်လှုပ်ရှားတာဟာ မီးတောက်လေးပေါ့။ မီး တောက်လေးဖြစ်ဖို့ မီးခြစ်ကျောက်က လာသလို လောဘတွေ ဒေါသတွေ အတွင်းမှာ ခိုအောင်းနေတဲ့ အနုသယလို့ခေါ်တဲ့ ဓာတ်ကနေ စိတ်ကို လှုပ်ရှား အောင် ဖန်တီးလိုက်တာ။

၁၀၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဒီဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်မှာ အကြီးကျယ်ဆုံး အပိုင်းရယ်၊ အကြီးဆုံးအပိုင်းကို ထောက်ပံ့လာတဲ့ ဒုတိယပိုင်းရယ်၊ အခြေခံအမြစ်ပိုင်းရယ် ဆိုပြီးတော့ သုံးပိုင်း တွေ့ရတယ်။ ဒီတော့ အပြောတွေ လက်တွေ့ ပါးစပ်တွေ ငြိမ်းချင်ပါတယ် ဆိုရင် စိတ်လှုပ်ရှားလို့မရဘူး။ စိတ်လှုပ်ရှားအောင် ဖန်တီးပေးတဲ့ အနုသယ ကိလေသာတွေကို ဖြတ်ပစ်တော့မှရမယ်။ အနုသယကိလေသာမရှိရင် စိတ် မလှုပ်ရှားတော့ဘူး။ စိတ်မလှုပ်ရှားရင် လက်တွေ့ ပါးစပ်တွေကလည်း မကြမ်း တမ်းတော့ဘူး။ မရမ်းကားတော့ဘူး။

မီးတောက်စေတဲ့ သတ္တိကိုရှင်းရမယ်

မီးတောက်ကြီးကို ငြိမ်းဖို့အတွက် လူ့အင်အား မီးသတ်ကားတွေ လိုတယ်။ မီးတောက်ကလေးကတော့ ပါးစပ်နဲ့ တစ်ချက်မှုတ်လိုက်ရုံနဲ့ ငြိမ်းသွားမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမီးတောက်လေးဟာ မီးခြစ်ကျောက် ရှိနေသေးရင် နောက်ထပ် ပေါ်လာနိုင်သေးတယ်။ မီးခြစ်ကျောက်ကို အပြတ်ရှင်းတော့မှ မီးတောက်လေး ကော မီးတောက်ကြီးကော မဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တော့မှာ မီးခြစ်ကျောက်ကို ရှင်းဖို့ သေချာကြည့်ရင် ကျောက်ထဲမှာ မီးဆိုတာကို မတွေ့ရဘူး။ ဒါကြောင့် မီးခြစ် ကျောက်ကို ထုချေခွဲဖျက်ပစ်လိုက်စရာ မလိုပါဘူး။ မီးခြစ်ကျောက်မှာ ရှိနေတဲ့ မီးတောက်စေတဲ့ သတ္တိကိုသာ အပြတ်ရှင်းရမယ်။ မာကျောခြောက်သွေ့တဲ့ အတွက် မီးတောက်စေတဲ့ သတ္တိဆိုတာ ဖြစ်လာတာ။ ဒါကို ဖျက်ဆီးပစ်ရမယ်။ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ရင် မီးတောက်လေး မထွက်နိုင်တော့ဘူး။ ဒါဆိုရင် မီးတောက် ကြီးလည်း ဖြစ်မလာနိုင်တော့ဘူး။

ဒေါသဆိုတဲ့ အနုသယအရင်းခံကြောင့် စိတ်လှုပ်ရှားမှုတွေ ဖြစ်ပေါ် လာတယ်။ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကနေမှတစ်ဆင့် ဆဲဆို ရိုက်နှက်မှုတွေ ထပ်ဖြစ်လာ တယ်။ ကာယကံ ဝစီကံတွေ မဖြစ်အောင် အနုသယဓာတ်ကနေ စပြီးရှင်းရ မယ်။ အပေါ်ယံပိုင်းအနေနဲ့ သာမန်ပိတ်ဆို့တဲ့နည်းတွေ သုံးမယ်ဆိုရင် အမြစ် ပြတ် မရှင်းဘူး။ ပါးစပ်က ဆဲတာ လက်က ကျူးလွန်တာဟာ ရာဇဝတ်မှု မြောက်ပါတယ်ဆိုရင် မလုပ်ကြဘူး။ စောင့်ထိန်းရမဲ့ ဥပဒေတွေနဲ့ ကိုယ်ကျင့်

သီလတွေနဲ့ ထိန်းထားနိုင်ပါတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ ကာယကံ ဝစီကံတွေကိုတော့ ချုပ်လို့ရတယ်။ စိတ်ကိုတော့ ချုပ်လို့ မရသေးဘူး။ ဒါဟာ မီးတောက်ကြီးကို နိုင်တယ်။ မီးတောက်ကလေး မငြိမ်းသေးဘူး။

ဒုတိယဆင့်အနေနဲ့ ဒေါသကြောင့် စိတ်လှုပ်ရှားတာကို သတိထားနေ တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ချက်ချင်းသိပါတယ်။ ငါဒေါသကြောင့် စိတ်လှုပ်ရှားနေပါလား။ မကောင်းပါဘူးဆိုပြီး ဒေါသကို ဖျောက်ပစ်လိုက်ရင် ချက်ချင်းငြိမ်းသွားတယ်။ လက်တွေ့ ပါးစပ်တွေအထိ မရောက်ပါဘူး။ ဘယ်လိုငြိမ်းတာလဲဆိုရင် စိတ်ကို အာရုံတစ်ခုပေါ်မှာ ထားလိုက်တဲ့ သမာဓိနဲ့ ငြိမ်းတာ။ ကာယကံ ဝစီကံတွေကို သီလနဲ့ ချုပ်လိုက်တယ်။ စိတ်ကို သမာဓိနဲ့ ချုပ်လိုက်တယ်။ မီးတောက်ကလေး ငြိမ်းသွားတယ်။ ဒါလည်း ခဏပဲရတယ်။ မီးတောက်စေတတ်တဲ့ မီးခြစ်ကျောက် လေးရှိနေသမျှ မီးတောက်ကပေါ်လာအုံးမှာပဲ။ မီးတောက်သေးလို့ နိုင်ရင်နိုင်၊ မနိုင်ရင် မီးတောက်ကြီးဖြစ်ဦးမှာပဲ။

စိတ်ကို သမာဓိနဲ့ ငြိမ်အောင်ထိန်းတယ်။ သို့သော် အနုသယဆိုတဲ့ လောဘ ဒေါသ အမြစ်မပြတ်ရင်ပြန်ပေါ်အုံးမှာပဲ။ ဒါကြောင့် တရားအားထုတ် တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ တစ် နှစ် သုံးရှိတဲ့ အထဲက နှစ်လောက်အထိ သူတို့ ရောက် တယ်။ (တစ်) ကာယကံ ဝစီကံအပိုင်းကို ထိန်းနိုင်တယ်။ (နှစ်) စိတ်ကို မိတယ်။ (သုံး) အနုသယကျတော့ မရသေးဘူး။ တချို့ ဒကာတွေ ခဏခဏ လာပြော ကြတယ်။

“တပည့်တော်တို့ ဒေါသထွက်ရင် ထွက်မှန်းသိတယ်။ သတိလေးထား ပြီး ဖျောက်လိုက်ရင် ပျောက်သွားတယ်။ ဒေါသမထွက်အောင်လုပ်လို့ မရဘူး။ လောဘလည်း ဒီအတိုင်းပဲဘုရား” တဲ့။ များသောအားဖြင့် လူတွေ ဒီလိုဖြစ်နေ ကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ အပြီးအထိ မရှင်းနိုင်တာလဲဆိုတော့ သဘောတရားတွေ သိပြီး လုပ်ငန်းလမ်းစဉ်ကို သေချာသိပြီးတော့ မလုပ်နိုင်လို့ အကယ်၍များ သိပြီးလုပ်နိုင်ပြီဟေ့ဆိုရင် အပြီးအထိ ရှင်းပါတယ်။ ဒါကြောင့် အနုသယ ကိလေသာကို ငြိမ်းဖို့အတွက် နိဗ္ဗာန်လိုပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်မပေါ်မချင်း အနုသယ

၁၁၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ကိလေသာ မပြတ်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ပေါ်တော့မှ အနုသယကိလေသာပြတ်ပြီး အပြီး အထိ ရှင်းသွားတယ်။

ရှာဖွေ သယ်ယူ သိမ်းဆည်း၊ ထုတ်သုံး

အနုသယ၊ ဝီတိက္ကမ၊ ပရိယုဋ္ဌာနအဆင့်ဆင့်ကို မိမိတို့ရဲ့ ဖြစ်စဉ်လေးနဲ့ ကြည့်ရအောင် လောကသဘာဝမှာ လူတွေ ပစ္စည်းတွေ ရှာဖွေကြတယ်။ ရှာဖွေပြီးတော့ သယ်လာကြတယ်။ ပြီးတော့ သိမ်းဆည်းထားတယ်။ နောက် လိုအပ်တဲ့အခါ ပြန်ထုတ်သုံးတယ်။ ဒီဖြစ်စဉ်က ဒီမှာတင် မရပ်ပါဘူး။ ပြန်ထုတ် သုံးပြီးတော့ တိုးပွားအောင်လုပ်တယ်။ ရှာဖွေ သယ်ယူ သိမ်းဆည်း ထုတ်သုံးကြ ပြန်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ လည်နေကြတယ်။ ဒါကို သေသေချာချာ ကြည့်ပါ။ တစ်ခါ လာလည်း ဒါပဲ။ နောက်တစ်ခါလာလည်း ဒါပဲ။

မျက်စိနဲ့ အဆင်းတွေ့တဲ့အခါမှာ မြင်စိတ်ကလေးဖြစ်ပေါ်တယ်။ မြင်စိတ် ပေါ်တော့ ကြိုက်ပါတယ်ဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ မျက်စိက ဟိုကြည့်ဒီကြည့်နဲ့ ရှာဖွေတယ်။ ဒါကို ဝီတိက္ကမ ကိလေသာလို့ ခေါ်တယ်။ လွန်ကျူးမှု ဒါကို ဒီအတိုင်း မဖြတ်ပစ်ဘဲနဲ့ စိတ်ထဲကနေပြီးတော့ အမျှင်ရှည်အောင် ဆွဲလိုက် တယ်။ သယ်လာတာပေါ့။ ပရိယုဋ္ဌာန၊ သယ်လာပြီးတော့ ကြိုက်ရင်လည်း ကြိုက်သလို မကြိုက်ရင်လည်း မကြိုက်သလို သိမ်းထားလိုက်တယ်။ အနုသယ ဖြစ်သွားတယ်။ နောက်တစ်ခါ တိုက်ဆိုင်မှုရှိလို့ တစ်ခါထပ်တွေ့တဲ့အခါ ဒါ ကောင်းတာပဲ ဆိုးတာပဲဆိုပြီး ပြန်ထုတ်သုံးတယ်။ ပရိယုဋ္ဌာန ဖြစ်လာတယ်။ ပြန်ထုတ်သုံးပြီး ဒီအတိုင်းမထားဘူး။ တိုးပွားအောင် လုပ်ပြန်တယ်။ ဝီတိက္ကမ ပေါ့။ ရှင်းလို့မနိုင်ဘူး။ ဒီအတိုင်းလည်နေကြတယ်။

မရှင်းနိုင်ရင်ပေါက်ကွဲမယ်

ဒေါသလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ လူတစ်ယောက်က ကိုယ့်ကို ဆဲလိုက်ရင် စိတ်ထဲကနေ ထောင်းကနဲ ဒေါသထွက်တယ်။ ဒေါသရှိနေလို့ ဒေါသ ပြန်ထုတ် လိုက်လို့ ဒေါသထွက်တာ။ ဒေါသမရှိရင် မထွက်ပါဘူး။ ဒေါသထွက်တော့ ဝီတိက္ကမ ဖြစ်လာပြီ။ စိတ်ထဲမှာ အရှိန်မသေဘူး။ ပြန်တွေးတယ်။ ပြီးတော့

တေးမှတ်ထားလိုက်တော့ အနုသယဖြစ်ပြန်တယ်။ နောက်တစ်ကြိမ် ဒီလူ့ကို တွေ့တော့ ငါ့ကို ဆဲထားတာပဲဆိုတဲ့အသိနဲ့ ဒေါသကပြန်ပြီး ထကြွလာတယ်။ ပရိယုဋ္ဌာနဖြစ်တယ်။ ပြောဟယ် ဆိုဟယ်နဲ့ဆိုရင် ဝီတိက္ကမပြန်ဖြစ်တယ်။ ဒါကို မရှင်းဘဲ လှောင်ထားတော့ မနိုင်ဘူး။ မနိုင်ရင် ပေါက်ကွဲနေမှာပဲ။

သတိထားပြီး စောင့်ကြည့်

ဒီတော့ ရှာဖွေ သယ်ယူ သိမ်းဆည်း ပြန်ထုတ်သုံးနေရင် အဆုံးမသတ် နိုင်ပါဘူး။ ဒီတော့ ပြန်ထုတ်မသုံးနိုင်အောင် မသိမ်းပါနဲ့။ မသိမ်းဖို့အတွက် မသယ်မှဖြစ်မယ်။ မသယ်ဖို့အတွက် မရှာမှ ဖြစ်မယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်ရ မယ်။ အခုပြောတဲ့ သဘာဝလေး ကိုယ့်ဖြစ်စဉ်မှာ သတိထားပြီး စောင့်သာ ကြည့်။ အရေးကြီးတယ်။ မမေ့မလျော့ရင် သိပါတယ်။ မေ့ထားမယ်ဆိုရင် မသိပါဘူး။ ဘုရားရဲ့ တရားတော်တွေထဲမှာ ‘**အပ္ပမာဒေန ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဒေထ**’လို့ မှာထားခဲ့ပါတယ်။ ‘**ဟန္တု ဒါနိ ဘိက္ခဝေ၊ အာမန္တယာမိ ဝေါ၊ ဝယမ္မော သင်္ခါရာ၊ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ**’လို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံကာနီး မှာလည်း သတိပေးခဲ့တယ်။

အရင်းလဲ အဖျားထင်းဖြစ်

ဘဝများစွာ သံသရာကနေပြီး ရှာဖွေသယ်ယူ သိမ်းဆည်း ထုတ်သုံးမှု တွေ ပြုခဲ့တော့ သိမ်းဆည်းမှု အနုသယ ထုထည်က ကြီးမားနေတယ်။ ဒါကို ဖျောက်ဖို့အတွက် သတိထားပြီး အသိဉာဏ်ပညာနဲ့ ဖြေရှင်းမှ ဘာဝနာတွေ များများ ပြုလုပ်တော့မှ ထုထည်ကြီးဟာ တဖြည်းဖြည်း လျော့ကျလာပြီး နောက်ဆုံးအပြီးတိုင် ရှင်းသွားမှာ။ အနုသယက ရှင်းရမလား။ ပရိယုဋ္ဌာနက ရှင်းရမလား။ ဝီတိက္ကမက ရှင်းရမလားလို့ မေးခဲ့ရင် အပိုင်းတွေ နားလည်ပြီးမှ အရင်းလဲလိုက်တော့ အဖျားလည်း အကုန်လိုက်ပါသွားလိမ့်မယ်။ ဒီလိုမှမဟုတ် ဘဲ အဖျားအနားလေးတင် လိုက်ပြီး ဖိနေ ဖုံးနေလို့ကတော့ အပြီးမပြတ်နိုင်ပါ ဘူး။

၁၁၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဒီတော့ ဒေါသထွက်လာရင် ငါတော့ ရှာမိပြီဆိုပြီး သိမ်းမထားဖို့ အရေးကြီးတယ်။ သိမ်းမထားရင် နောက်ထပ်ထုတ်သုံးဖို့ မရှိတော့ဘူး။ သိမ်းထားရင်တော့ သုံးကို သုံးနေရဦးမယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တဲ့အခါမှာ လောဘ ဒေါသ သိမ်းထားတာတွေ အကုန်အပြတ် ရှင်းပစ်လိုက်ပါတယ်။ ဒီတော့ နောက်ထပ် ထုတ်သုံးစရာလည်း ဘာမှမရှိတော့ဘူး။ ထုတ်သုံးစရာမရှိတော့ ဘာတွေ့တွေ့ လောဘလည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒေါသလည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒီတော့မှ အပြီးတိုင်ငြိမ်းပါတယ်။ ဒါဟာ နိဗ္ဗာန်ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိပါ။

ဘဝဇာတ်ပွဲ

နောက်ဆုံးရလဒ်လို့ခေါ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ပြီးတဲ့အခါ နိဗ္ဗာန်ကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အငြိမ်းဓာတ်ကို ရတော့မှ ဘဝဇာတ်ကသိမ်းပြီး အဆုံးသတ် ကြရတယ်။ မဟုတ်ရင်တော့ မိမိတို့ ဘဝဇာတ်တွေဟာ အမြဲတမ်း ကနေရမှာပဲ။ မိမိတို့ဇာတ်ပွဲတွေ ကြည့်ဖူးကြမယ်။ ကြည့်တဲ့သူတွေကလည်း ဇာတ်ပွဲကောင်း ရင် ကောင်းသလောက် နှစ်သက်ကြတယ်။ ကြည့်တဲ့သူတွေ စိတ်ဝင်စားဖို့ အတွက် ကတဲ့သူတွေက အပင်ပန်းခံပြီး ကပြကြရတယ်။ ကြည့်တဲ့သူနဲ့ ကတဲ့ သူ ကတဲ့သူက ပင်ပန်းတယ်။ ငိုခန်း၊ ရယ်ခန်း၊ ပြုံးခန်း၊ မွဲခန်း၊ ဆင်၊ မျောက်၊ ဘီလူး၊ မင်းသား၊ မင်းသမီး ကျရာအခန်းကနေ သရုပ်ဆောင်ပြနေရတယ်။ သူများအနားယူချိန် အိပ်ချိန်တွေမှာ အနားမယူနိုင်ဘဲ ကနေကြရတယ်။

မနေမနား ကကြရတယ်

ဇာတ်ကနေတဲ့ အချိန်အခါမှာ ပင်ပန်းလို့ နားချင်ပါတယ်ဆိုပြီး နားလို့ မရပါဘူး။ အပြီးအဆုံးအထိ ကပြရတယ်။ ဇာတ်ပွဲတစ်ပွဲစာ အစအဆုံး ခေါင်းမူးနေနေ၊ ဗိုက်နာနေနေ မနေမနား ကပြရတယ်။ ထိုနည်းတူစွာ မိမိ တို့လည်း မိမိတို့ ဘဝဇာတ် မသိမ်းသေးသမျှ ငိုတစ်ခါ ရယ်တလှည့် ပြုံးတလှည့် ပျော်တစ်ခါ ချမ်းသာဆင်းရဲ အကုန်စုပေါင်း ရောပြီးတော့ ဇာတ်ကနေရတယ်။ ဘာကြောင့် ကနေကြသလဲ ကြည့်ရင် ပင်ပန်းမှန်း မသိတာရယ်၊ ကချင်လို့

ကတာရယ် နှစ်ချက်တွေ့ရတယ်။ ဘဝကို ခုံမင်တွယ်တာနှစ်သက်ပြီးတော့ ပျော်ရွှင်နေတော့ ပင်ပန်းမှန်း မသိတော့ဘူး။

ကံ သင်္ခါရတွေကြောင့် မိမိတို့ဘဝတွေကို အဆုံးမသတ်နိုင်လောက် အောင်ကို မနေမနား ကနေကြရတယ်။ မနေမနား ကနေရတာကို ပင်ပန်းမှန်း မသိတော့ တဏှာဆိုတဲ့ ပျော်ရွှင်နှစ်သက်မှုတွေနဲ့ ဒီဘဝတွေက ရုန်းမထွက် နိုင်ကြဘူး။ တဏှာရယ် ကံ သင်္ခါရတွေရယ် နှစ်ခုပေါင်းပြီး ဘဝဇာတ်ဟာ မသိမ်းနိုင်ဘူး။ အငြိမ်းဓာတ် အအေးဓာတ် နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို မမြင်တော့ ဒီဘက် က ဖြစ်ပျက် သင်္ခါရဇာတ်ကြီးကို တဏှာနဲ့ပူးပေါင်းကာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ ကနေကြတယ်။ ဒီနေ့ ဝိုရတယ်။ နောက်နေ့ ရယ်ရဦးမှာပေါ့။ ဒီနေ့ ရယ်ရပေမဲ့ နောက်နေ့ ဝိုရဦးမယ်ဆိုတာ မသိတော့ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ပဲ ကနေကြတယ်။ အခုချမ်းသာပေမဲ့ တော်ကြာဆင်းရဲတယ်။ အခုဆင်းရဲပေမဲ့ တော်ကြာ ချမ်းသာ မှာပေါ့ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ အဆုံးမသတ်နိုင်ကြဘူး။ ဒါတွေကို သတိထား ကြည့်ရင် ပင်ပန်းတယ်ဆိုတာ တွေ့ရမယ်။

ပွဲဆက်မရှိတော့

ဘုရား, ရဟန္တာများကျတော့ ဒီပွဲပြီးရင် နောက်ထပ် လက်ခံထားတဲ့ပွဲ မရှိတော့ဘူး။ ဘဝဇာတ်သိမ်းပြီ။ အကုန်လုံး အနားယူသွားပြီ။ ဘဝဇာတ် ချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်းသွားပြီး လက်ရှိအခြေအနေလေးမှာတော့ ပြီးဆုံးအောင် အရှိန်လေးနဲ့ ကနေရပေမဲ့ ဒီဇာတ်ပြီးဖို့အတွက်ကိုပဲ ဆန္ဒရှိနေတယ်။ ဒီဇာတ်ပွဲပြီး သွားရင် သူတို့ကိစ္စ ပြီးသွားပြီ။ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ချင်ရင် ဇာတ်သိမ်းကို မြင်အောင် ကြည့်မှရမယ်။ ဇာတ်သိမ်းကိုမြင်မှ ငြိမ်းအေးမယ်။ ငြိမ်းအေးမှုကိုမြင်မှ ဘဝဇာတ်သိမ်းမယ်။ ဒါကြောင့် လူတွေရဲ့ ဘဝအထွေထွေကို ဖန်တီးပေးနေသော ဖြစ်ပျက်လို့ခေါ်တဲ့ သင်္ခါရ၊ ကံ လို့ခေါ်တဲ့ ပြုပြင်စီရင်မှု သင်္ခါရ၊ တဏှာဥပါဒါန်ဆိုတဲ့ သာယာနှစ်သက်ဖွယ်တွေမှာ ပျော်ရွှင်ခုံမင် တွယ်တာ စွဲလမ်းနေတဲ့ သဘာဝတွေကို မြင်အောင်ကြည့်နိုင်တော့မှ ဘဝဇာတ်သိမ်းလို့ ရတယ်။

ကံဇာတ်ဆရာ

ဒီတော့ ဘဝတွေကို ဖန်တီးနေတဲ့ ကံကို အကဲခတ်ကြည့်လိုက်ရင် ဘယ်သူတွေ ဘယ်လိုဇာတ်မျိုး ကနေသလဲဆိုတာ တွေ့ရလိမ့်မယ်။ ဇာတ်ပွဲ ထဲမှာ မင်းသား၊ မင်းသမီး၊ ရှင်ဘုရင်တို့က နည်းနည်းသက်သာတယ်။ လူကြမ်း တို့ ဘီလူးတို့ကျတော့ ပင်လည်း ပင်ပန်းတယ်။ ပွဲကြည့်ပရိသတ် လူတွေက လည်း မုန်းကြတယ်။ အဲဒီလို အကြမ်း အနု ကွာခြားတယ်။ ဒီလိုပဲ ဘဝတွေမှာ လည်း အကြမ်း အနု ကွာတယ်။ ကိုယ်ကတော့ အချောသား အနုသားလေး ကချင်တာပေါ့။ ကောင်းကောင်းလေး ကချင်တာပေါ့။ ကံဇာတ်ဆရာက ဖန်တီးလိုက်တဲ့အတွက်ကြောင့် မကချင်တဲ့နေရာကလည်း ကနေရတယ်။ မငို ချင်လည်း ငိုနေရတယ်။ မပူချင်လည်း ပူနေရတယ်။ မကြမ်းချင်လည်း ကြမ်းနေ ရတယ်။

‘စိတ္တံ ဝိဓာယတိ ခန္ဓေ၊ နာနာ ရူပေဝ သိပ္ပိနော။

နာနာ ရူပေဟိ တေနေတ္ထ၊ ခန္ဓေဟိ ဝိစရန္တိ တေ’

ဆိုပြီး မိမိတို့ ရထားတဲ့ ရုပ်နာမ်ဆိုတဲ့ ခန္ဓာငါးပါး အစုအဝေးဟာ စိတ်ကနေ စီစဉ်တယ်လို့ ဒီလိုပြောတယ်။ စိတ်ကနေပြီးတော့ ရုပ်နာမ်ဆိုတဲ့ ခန္ဓာကို ကြမ်းတဲ့ဘဝ နုတဲ့ ဘဝတွေဖြစ်အောင် စီစဉ်ပေးတယ်။ အလိုလောဘ၊ ကြမ်းတမ်းမှုဒေါသ၊ အသိ ဉာဏ်တုံးမှုတွေနဲ့ ယှဉ်တဲ့ အကုသိုလ်စိတ်တွေက ကြမ်းတမ်းဆိုးဝါးတဲ့ ရုပ်ခန္ဓာ နာမ်ခန္ဓာတွေ ဖြစ်ပေါ်အောင် စီစဉ်တယ်။ ဘဝရယ်လို့ ရလာရင် ဆင်းရဲ ပင်ပန်းခက်ခဲပြီးတော့ ရုပ်ရည်အားဖြင့်လည်း ဆိုးဝါး၊ ဘဝအားဖြင့်လည်း ကြမ်းတမ်း၊ အသိဉာဏ်ပညာကလည်းမရှိတဲ့ ဘဝခန္ဓာမျိုးတွေကို အကုသိုလ် စိတ်က ဖန်တီးတယ်။

အပါယ်ခံဘဝ

လူတွေမကြိုက်တဲ့ ချမ်းသာကင်းတဲ့ အပါယ်ခံဘဝတွေကို ပါဠိလို ‘အပါယ’ ချမ်းသာကင်းတဲ့ဘဝတွေလို့ သုံးတယ်။ လူ့ဘဝရနေပြီးတော့ ချမ်းသာ ကင်းနေရင် အပါယ်ပဲ။ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ်တွေကို စာလို့မမြင်

ဘဲနဲ့ သဘာဝကိုမြင်အောင်ကြည့်ရင် ငရဲ အသုရကာယ်တွေက ဝေးနေလို့ မမြင်အပ်တဲ့ ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ သဘောတရားတွေဆိုတော့ ဒါတွေကို အသာထားပြီး တိရစ္ဆာန်နဲ့ ပြိတ္တာတွေကို ကြည့်ရအောင်။ ပြိတ္တာဆိုတာ တစ်ခါတစ်ရံ မိမိတို့ မြင်ဖူးကြားဖူးကြမယ်။ သရဲခြောက်တာတို့ အစွဲအလမ်းနဲ့ မကျွတ်မလွတ်တာတို့ ဆိုတာ ပြိတ္တာပေါ့။

လူတွေက တိရစ္ဆာန်တွေကို စာရင်းမသွင်းပါဘူး။ စားသောက်ဖို့ အလှမွှေးဖို့၊ ခိုင်းဖို့လောက်ပဲ စာရင်းသွင်းကြတယ်။ တိရစ္ဆာန်တွေကို လူတွေက ပယ်ထားတဲ့သဘောပေါ့။ စားဝတ်နေရေးမှ မပြည့်စုံဘဲ ဘဝမှာ ပင်ပန်းဆင်းရဲနေမယ်ဆိုရင် အပါယ်ပဲ။ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေကို အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့သူတွေက စာရင်းမသွင်းပါဘူး။ ပယ်ထားတယ်၊ အရေးတယူ ဂရုတစိုက်မရှိကြဘူး။ ပြိတ္တာတွေရဲ့ ဘဝကလည်း စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့ တမျှော်မျှော်နဲ့ ပင်ပန်းဆင်းရဲရတဲ့ ဘဝတွေပဲ။ လူဖြစ်ပြီးတော့ အောက်ကျနောက်ကျနဲ့၊ သူများကို တမော့မော့နဲ့ ကြည့်ပြီးတော့ စားဝတ်နေရေးအတွက် တပူပူတပင်ပင်နဲ့ လိုက်နေရတယ်။ သူများက ကိုယ့်ကို ဂရုမစိုက် စာရင်းမသွင်းဘူးဆိုရင် အပယ်ခံဘဝ ရောက်သွားတယ်။

စားဝတ်နေရေးကြောင့် အပါယ်ခံဖြစ်ရတာက တစ်မျိုး၊ စားဝတ်နေရေး ရှိရှိ မရှိရှိ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ကိုယ် ချမ်းသာပြီးနေနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိပါတယ်။ စိတ်ချမ်းသာပြီးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်သူ့ကိုမှ မော်မကြည့်ရဘူး။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် လွတ်လွတ်လပ်လပ် အင်အားရှိရှိ နေနိုင်တယ်။ ချမ်းချမ်းသာသာ နေနိုင်တယ်။ ဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကျတော့ ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိပေမဲ့ စိတ်က ချမ်းသာနေလို့ ချမ်းသာကင်းတဲ့ အပယ်ခံဘဝလို့ ပြောလို့မရဘူး။ ချမ်းသာတာက ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ချမ်းသာတာနဲ့ စိတ်ချမ်းသာတာ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ဆင်းရဲတဲ့နေရာမှာလည်း ဒီနှစ်မျိုးပဲ။

ဒီတော့ ရုပ်ပိုင်းကော စိတ်ပိုင်းကော ဆင်းရဲပြီဆိုရင် အပယ်ခံဘဝ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတော့ပြည့်စုံပါရဲ့၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဆင်းရဲပြီဆိုရင် စိတ်ဓာတ်တွေ

၁၁၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

နိမ့်ကျလို့ စိတ်ဆင်းရဲမှုနဲ့ ကြုံနေရင်လည်း အပယ်ခံဘဝပဲ။ အပါယ်ဆိုတာ ချမ်းသာကင်းတာ၊ လူရာသွင်းမခံရတာ၊ အဆင့်အတန်းရှိရှိ မနေရတာ၊ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာနဲ့ မဖြစ်ပေါ်တာတွေပဲ။ ဒါတွေဟာ အလကား သက်သက်တော့ မဖြစ်ပါဘူး။ အကုသိုလ်စိတ်ကနေ ဖန်တီးထားလို့ ဒီဘဝမျိုး ရောက်ရတာ။ လောဘကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒေါသကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ အတ္တကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ မာနကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် လူမုန်းများပါတယ်။ လူတွေ့ကြောက်တယ်၊ ရွံ့တယ်။

အထက်တန်းကျတဲ့ဘဝ

ဘဝဇာတ်ပွဲမှာ အကြမ်းကြီးပဲလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အနုလည်းရှိပါတယ်။ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် စားသောက်သွားလာ သူတစ်ပါးကို ခိုင်းစေပြီး အထက် တန်းကနေ ကကြရတဲ့ ဘဝတွေလည်း ရှိပါတယ်။ လောဘ ဒေါသ မောဟဆိုတဲ့ အရာတွေနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အလောဘ အဒေါသ အမောဟဆိုတဲ့ စိတ်တွေနဲ့ ပူးပေါင်းတဲ့ ကုသိုလ်စိတ်ကြောင့် အနုစား ကပြကြရတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ အနုအကြမ်း ရောနေတာတွေလည်း ရှိတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ လူကတော့ မင်းသားပေါ့။ စိတ်ကတော့ အပါယ်လေးဘုံသားလို ဖြစ်နေရင် ပုံစံကတော့ စားဝတ်နေရေး ပြည့်စုံတယ်။ စိတ်က အောက်ကျနေတယ်။ ဒီလို အကြမ်းအနု ရောတဲ့ ဘဝမျိုးတွေက ကုသိုလ်အကုသိုလ်တွေ ရောနေလို့ပဲ။

ကုသိုလ် အကုသိုလ်ရောတယ်ဆိုတာ ကုသိုလ်ဘက်မှာ အလောဘ-မလိုချင်ပါဘူး။ အဒေါသ-မေတ္တာထားပါတယ်။ အမောဟ-အသိဉာဏ် ရှိပါတယ် ဆိုတဲ့ သုံးချိုးက တစ်ခါတလေ ညီချင်မှ ညီမှာ။ မလိုချင်မှု ဖြစ်ပေမဲ့ မေတ္တာတော့ မထားနိုင်တာရှိတယ်။ မလိုချင်မှုလည်း ရှိတယ်။ မေတ္တာလည်း ထားနိုင်တယ်။ အသိဉာဏ်မပါတာလည်း ရှိတယ်။ လိုချင်တဲ့စိတ်လည်း မပါဘူး။ မေတ္တာထားပြီး ကောင်းကောင်းမွန်မွန် လုပ်ပါတယ်။ အသိဉာဏ်တုံးတဲ့ အကုသိုလ်လေးဝင်နေတဲ့အတွက် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ရောနေတဲ့အလုပ် ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီ ကံကြောင့် အကြမ်းအနုရောတဲ့ ဘဝမျိုးရတယ်။ လူက နုပေမဲ့ စိတ်ကကြမ်းတယ်။ စိတ်ကနုပေမဲ့ လူကြမ်းဘဝ ဖြစ်နေကြရတာလည်းရှိတယ်။

ကံဇာတ်ဆရာက မညွှန်ကြားတော့ဘူးဆိုရင်

ကိုယ်က ကချင်လို့ ကနေရတာမဟုတ်ဘဲ၊ ကံ သင်္ခါရတွေက ဖန်တီးလို့ ကနေရတာ။ ဒီအပေါ်မှာ ပျော်ရွှင်နေသမျှ ဘဝဇာတ် မသိမ်းနိုင်ပါဘူး။ ဘဝဇာတ်မသိမ်းနိုင်ရင် ပင်ပန်းဆင်းရဲနေရဦးမယ်။ ဒီတော့ ကံ သင်္ခါရတွေ ငြိမ်းဖို့ကတော့ ဇာတ်မကချင်တော့ပါဘူးဆိုရင် ဇာတ်သိမ်းတာပါပဲ။ ပျော်လည်း မပျော်တော့ဘူး။ ကံဇာတ်ဆရာကလည်း မညွှန်ကြားတော့ဘူးဆိုရင် ဇာတ်သိမ်း တော့မယ်။ ပင်ပန်းဆင်းရဲနေတဲ့ မိမိတို့ဘဝအထွေထွေကို ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ တဏှာရယ် ကံရယ်ကို မြင်အောင်ကြည့်ရမယ်။ ကုသိုလ်လုပ်လည်း ကောင်းကျိုး ရချင်တဲ့ တဏှာက ပါတယ်။ မကောင်းမှုလုပ်တာကတော့ ပြောစရာ မလိုတော့ ပါဘူး။ ဒါလေးကို သတိပြုပြီး သံဝေဂယူကြရမှာ။ တဏှာ ဥပါဒါန်ဆိုတဲ့ လိုချင်မှု၊ ဖြစ်ချင်မှု၊ လုပ်ချင်မှုတွေကြောင့် ကံသင်္ခါရတွေ ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒီသဘောကို မြင်တော့မှ ဒီဘက်က ခွာလို့ရမှာ။ ဒီအကြောင်းမသိဘဲ ခွာချင်လို့တော့မရဘူး။ အကြောင်းက ငြိမ်းတော့မှ အကျိုးတရားက ငြိမ်းမှာပါ။

ဆီမီးတောက်လေး ငြိမ်းသွားသလို

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ ဇာတ်သိမ်းပုံကို ဘယ်လိုများ ထုတ်ပြထားသလဲ ဆိုရင် **‘ဒီဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိံ သမ္ဘဝံ၊ ဝိရတ္တစိတ္တာ’** ယတိကေ ဘဝသ္မိံ၊ **တေဒီဏပီဇာ အဝိရုဋ္ဌိဆန္ဒာ၊ နိဗ္ဗန္တိ ဓိရာ ယထာယံ ပဒီပေါ’** တဲ့။ တောက်နေတဲ့ ဆီမီးတောက်လေး ငြိမ်းသွားသလိုပဲ ဘုရား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် များဟာ ဒီဏ ပီဇာ ဇာတိဆိုတဲ့ နောက်ထပ်တဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ပေါ်ဖို့ အကြောင်းမရှိတော့ဘူး။ ကုန်သွားပြီ။ ဘဝဇာတ်သိမ်းသွားပြီ။ ဥပမာအားဖြင့် စည်ပင်နေတဲ့ သစ်ပင်ကြီးဟာ ရေသောက်မြစ် ပြတ်သွားရင် ဒီအပင်ကြီး နောက်ထပ်အသီးလည်းမသီးနိုင်တော့ဘူး။ အပင်မျိုးဆက်လည်း မပျံ့နိုင်တော့ ဘူး။ ဒီလိုပဲ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ဒီဘဝပြီးတာနဲ့ တစ်ပြိုင်တည်း ဘဝသစ် တွေ မဖြစ်တော့ဘူး။ ဘဝသစ်အထွေထွေ ဖြစ်ပေါ်ဖို့အတွက် အသီးအပွင့်တွေ လည်း မရှိတော့ဘူး။

၁၁၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

အပြင်အပူထက် ပိုပူ

အခု မြန်မာပြည်မှာ တောင်သူလယ်သမား စိုက်ပျိုးရေးဦးကြီးတွေ ရှိပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးနိုင်ငံ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ‘မြေမအား ရေမရှား လူမနား စိုက်ပျိုးရေးဦးကြီးများ’ ဆိုပြီး မြောက်ထားတဲ့ ဆောင်ပုဒ်လေး ရှိပါတယ်။ မြေကြီးကို အအားမထားရဘူး၊ အချိန်တိုင်းစိုက်နေရတယ်။ ရေမရှားအောင် ဆည်မြောင်းတွေ ဖောက်သွယ်ပေးထားတယ်။ လူကလည်း မနားရဘူးတဲ့ တောင်သူလယ်သမားများရဲ့ဘဝက သိပ်သနားစရာကောင်းတာ၊ မြေမအား ရေမရှား လူမနားဆိုသလိုပဲ တစ်ခါမှ မနားရပါဘူး။ အခု ဦးဇင်းတို့ ဒီက ပြန်သွားရင် ပဲနုတ်နေတာ တွေ့ရတယ်။ နေ့ခင်း တစ်ချက်ထိုးအချိန်ဆိုတာ သိပ်ပူတာ အပြင်ကနေပူဒဏ်ကို သူတို့မကြောက်ကြဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အပြင်အပူထက် သူတို့ရင်ထဲကအပူက ပိုပူနေတာကိုး။

တစ်ခါမှ မနားခဲ့ရဘူး

အတွင်းက အေးနေရင် အပြင်အပူဒဏ်ကို မခံနိုင်ပါဘူး။ အတွင်းပူက ပိုပူတော့ အပြင်အပူဒဏ်ကို ဂရုမစိုက်တော့ဘူး။ ကိုယ်လည်း ဒီလိုပါပဲ။ ဘဝ သံသရာတစ်လျှောက် တစ်ခါမှ မနားခဲ့ရဘူး။ အေးအေးဆေးဆေး နေရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် မရှိပါဘူး။ ပိုက်ဆံရှိတဲ့သူလည်း တစ်ခါမှ အေးအေးဆေးဆေး မနေရပါဘူး။ ပိုက်ဆံများများ ရှိချင်လေ များများပိုပြီး အေးအေးမနေရလေပါပဲ။ များများလိုချင်ရင် များများပူလောင်တယ်၊ လှုပ်ရှားတယ်။ နည်းနည်းလိုချင်ရင် နည်းနည်း ပူလောင်တယ်၊ လှုပ်ရှားတယ်။ လုံးဝမလိုချင်ရင် လုံးဝမပူလောင်တော့ဘူး၊ မလှုပ်ရှားတော့ဘူး။

မြေကြီး၊ ရေ၊ မျိုးစေ့

ဒီလိုနိဗ္ဗာန်ကို အဆင့်အတန်းမြင့်မြင့် မြင်တော့မှ ဒီအဆင့်မျိုးရောက်တာ။ အပင်တစ်ပင်ပေါက်ဖို့အတွက် မြေကြီးလိုတယ်။ ရေနဲ့ မျိုးစေ့လိုတယ်။ မြေကြီးရှိပြီး ရေမရှိရင်လည်း အပင်မပေါက်ပါဘူး။ ရေရှိပြီး မြေမရှိရင်လည်း အပင်မပေါက်ပါဘူး။ ရေနဲ့ မြေရှိပြီး မျိုးစေ့မရှိရင်လည်း အပင်မပေါက်ပါဘူး။

လယ်သမားဦးကြီးတစ်ဦး သူ့ဘာသာသူ အေးအေးဆေးဆေး နေနေတာ၊ လူတစ်ယောက်က လာမေးတယ်။ ‘ဗျိုဦးကြီး၊ အပင်မပျိုးသေးဘူးလား။ မိုးကျပြီ အချိန်တန်ပြီ၊ အပင်ပျိုးပါတော့’လို့ လာပြောတော့ ‘ရေလည်း မရှိဘူး။ မြေကြီးလည်း မရှိဘူး။ မျိုးစေ့လည်း မရှိဘူး။ ငါဘာနဲ့ ပျိုးရမလဲ’လို့ ပြန်ဖြေတယ်။

ဒီတော့ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ သူ့မှာ ရေကော မြေကော မျိုးစေ့ကော သုံးမျိုးလုံး မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် အပင်ဘယ်လိုမှ မပေါက်နိုင်တော့ဘူး။ ဒီလိုပဲ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေမှာ မြေကြီး ရေ မျိုးစေ့နဲ့တူတဲ့ သဘောတရား ဘာမှမရှိတော့ဘူး။ ဘဝအပင်တွေ မပေါက်နိုင်တော့ဘူး။ တဏှာက ရေနဲ့တူတယ် အစိုအစေးဓာတ်၊ ကံသင်္ခါရက မြေကြီး ကောင်းမှုကုသိုလ်တို့ရဲ့ စိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်တယ် ဆိုပြီးတော့ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေကို သံဃာ့ဂုဏ်တော်ထဲမှာ ပြထားတာရှိပါတယ်။ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်က မျိုးစေ့နဲ့တူတယ်။

ဒီဥပမာပေးပုံလေးက ဆန်းတယ်။ ဟိုတုန်းက ဦးဇင်းတို့ သိထားတာက ‘မြေ-အဝိဇ္ဇာ၊ ရေ-တဏှာ၊ ကံမှာ မျိုးစေ့မှတ်’ လို့ ကိုယ်ဘာသာကိုယ် မှတ်ပြီး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဟောတုန်းကလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါတယ်။ ဒီဥပမာနဲ့ မတူဘူး။ အခုကံက မြေကြီးဖြစ်သွားတယ်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မြေမရှိ ရေမရှိ မျိုးစေ့မရှိတဲ့ တောင်သူဦးကြီးတွေနဲ့ အတူတူပဲ။ တဏှာဆိုတဲ့ လိုချင်လောဘကလည်း မရှိတော့ပါဘူး။ ဖြစ်ချင်တယ် လုပ်ချင်တယ် ဘဝဇာတ် ကချင်တယ် ဆိုတဲ့ ဆန္ဒလည်း သူတို့မှာ မရှိတော့ဘူး။ တဏှာနဲ့တူတဲ့ ရေလည်း မရှိတော့ဘူး။ ကံဆိုတဲ့ မြေကြီးလည်း သူတို့မှာ မရှိတော့ဘူး။ ပြုလုပ်ကာမျှ ကြိယာဖြစ်နေတယ်။

အတိတ်တုန်းကလုပ်ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတွေက အကျိုးဝိပါက်ဆိုတဲ့ အပင်ပေါက်ဖို့ မျိုးစေ့ကို ပေးတာ။ ကံကြောင့် ဇာတိဖြစ်ရတာ၊ ဇာတိဟာ မျိုးစေ့ပဲ။ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှာ တွေ့ရတယ်။ သင်္ခါရ ကံက မြေကြီး၊ သင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိညာဏ်က မျိုးစေ့။ ဒီနှစ်ခုပေါင်းတော့မှ တဏှာရေလောင်းလိုက်ရင် ဘဝအပင်ပေါက်မှာ။ အဲဒီမှာ

၁၂၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

အတိတ်ကံက ပေးလာမဲ့ ဝိပိက်ဝိညာဏ်ဆိုတဲ့ မျိုးစေ့တွေကိုလည်း ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မျိုးတုံးအောင် အကုန်ဖျက်ပစ်လိုက်ပြီ။ ဒီဇာဗီဇ မျိုးစေ့ ကုန် သွားပြီ။

မယူရင် မရပါဘူး

မိမိတို့ကတော့ အတိတ်ကံမျိုးစေ့ ရှိသေးတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်ကံကနေပြီးတော့ နောင်လိုချင်ပါသေးတယ် ဆိုတဲ့ တဏှာရေနဲ့ ပေါင်းပြီးတော့ မျိုးစေ့အသစ် တွေလည်း ဆောင်ထားတယ်။ မျိုးဟောင်းတွေလည်း အများကြီး၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ ကံကိုလည်း ဖျက်ပစ်လိုက်ပြီ။ အသစ်ပြုလုပ်တဲ့ကံက ကြိုယာဖြစ်သွားပြီ။ အဟောင်းအဟောင်းသော ကံတွေကလည်းပဲ အကျိုးကို မလိုချင်တော့သောအားဖြင့် ကုန်သွားတယ်။ အခုမိမိတို့မှာလည်း အတိတ် က ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဘဝတွေပေးဦးမှာ လိုချင်ရင်တော့ရမယ်။ မလိုချင်ရင်တော့ မရတော့ပါဘူး။ ဒါသဘာဝပဲ။ လက်ခံယူသွားရင် ရလိမ့်မယ်။ မယူရင် ကုန်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ မိမိတို့ စဉ်းစားပါ။ တရားတွေ ပြောလာတာ ကြာပြီ။ ရသလားလို့ မေးရင် အပြည့်အဝ မရကြပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ယူမှ မယူဘဲကိုး။ မယူသောအားဖြင့် ဒီတရားတွေ ကုန်သွားတယ်။

တရားမမြင်ရင် ဘုရားကို မမြင်

ဟိုတုန်းက ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ပြောဖူးတယ်။ ‘ငါ တရားဟောတာ ဆယ့်ရှစ်နှစ်လောက်ကြာပြီ။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ ငါပြောတာ တစ်ခါမှမကြားဘူး’တဲ့။ ‘ငါ ဟောတဲ့ တရားလည်း စုံနေပြီ။ တရားလည်း မမြင်တော့ ဘုရားလည်း မြင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားတရားမှ မတွေ့ရင် သံဃာလည်း တွေ့မဲ့ကောင်တွေ မဟုတ်ဘူး။ ဘုရား တရား သံဃာမှ မတွေ့ရင် မိဘဆရာလည်း ဂရုစိုက်မဲ့ ကောင်တွေလည်း မဟုတ်ဘူးကွာ။ အနန္တောအနန္တငါးပါး ကွယ်ပြီ။ အဲဒီတော့ ငါလည်း သွားပြီ’ ဆိုပြီး သွားရော။

ဒီပြဿနာ ဘယ်ကစသလဲဆိုရင် တရားမမြင်ရာကနေ စတာ။ တရား မမြင်ရင် ဘုရားကိုလည်း မမြင်တော့ဘူး။ ရုပ်ပုံကို ဘုရားလို့ သွားမထင်နဲ့။

ဥဒ္ဒိဿစေတီဆိုတာ ခုသာခံသာရှိအောင် ရည်မှန်းထားတာ။ တကယ် ဘုရားကို တွေ့တာမဟုတ်ပါဘူး။ ဘုရား သက်ရှိထင်ရှားရှိတုန်းက မျက်စိနဲ့ သေချာ မြင်တာကိုတောင် တရားမမြင်ရင် ဘုရားမမြင်ပါဘူး။ တရားမြင်တော့မှ ဘုရားကို မြင်တယ်လို့ ဝတ္တလိမထေရ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဓမ္မပဒဒေသနာတော်မှာ အတိအကျ ပြောခဲ့တယ်။ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေရဲ့ သဘာဝဟာ **‘ကုသလာကုသလံ ဇာတိ’** ဆိုပြီး ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တွေကို စွန့်တယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒါကို စကားအားဖြင့်မသိရင် ကုသိုလ်အကုသိုလ်တွေကို ပယ်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။

ဝတ္တရားအရပဲ

ဦးဇင်းက ကုသိုလ်တွေကို ဂရုမစိုက်ဘူးလို့ပြောရင် ဒီဘုန်းကြီးက ကုသိုလ်ကို ဂရုမစိုက်ဘူးဆိုပြီးတော့ ပြဿနာရှာတော့မယ်။ အမှန်တကယ်က ကုသိုလ်ကိုလည်း ဂရုစိုက်စရာ မလိုဘူး။ အကုသိုလ်ကိုလည်း ဂရုစိုက်စရာ မလိုဘူး။ ကြိယာပြုလုပ်ကာမျှ သဘောဖြစ်အောင် လုပ်ရမှာ။ အကုသိုလ်က တော့ မကောင်းတာမို့လို့ လုံးလုံးပယ်ရမယ်။ ကုသိုလ်ကျတော့ မျှော်လင့်ချက် မထားဘဲနဲ့ ဝတ္တရားအရ ပြုလုပ်ရင် ကုသိုလ်ဟာ ကုသိုလ်လို မဟုတ်တော့ဘဲ ကြိယာထဲ ဝင်သွားမယ်။ လုပ်စရာရှိလို့ လုပ်လိုက်တာပါ။ နောင်အကျိုးပေး တွေကို ဂရုမစိုက်ပါဘူးဆိုရင် ကြိယာပဲ။ ဒီအလုပ်လေးကြောင့် နောင်ဘာလေး အတွက်ပါဆိုရင် မျှော်လင့်ချက်တွေ ပါလာပြီ။ တဏှာရေတွေ လောင်းလာပြီ ဆိုရင် ကုသိုလ်ကံလေးကနေ အကျိုးဝိပါက်တွေ ပေးလာတော့မယ်။ ဒါလေး လက်ခံယူလိုက်ရင် ဘဝဇာတ်ကြီး ရှည်သွားရော မဆုံးတော့ဘူး။

အနှစ်မရှိရင် အပင်မပေါက်

အကုသိုလ်ကို အပြီးတိုင်မလုပ်သောအားဖြင့် မပြုသောအားဖြင့် မကြံ စည်သောအားဖြင့် ပယ်စွန့်ရတယ်။ ကုသိုလ်ကျတော့ မလိုချင်တော့သောအား ဖြင့် ပယ်ရတယ်။ လိုချင်စိတ်ကို ဖျောက်ပြီး အလုပ်လုပ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘော တရားလောက်နဲ့ ပြုလုပ်ရတယ်။ ဒီလိုဆို ကံမျိုးစေ့ကို ဖျက်ပစ်တာနဲ့ အတူ

၁၂၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

တူပဲ။ အလုပ်သဘောအရတော့ ပေါ်တယ်။ မျိုးစေ့ကတော့ ကန်းသွားတယ်။ ကုသိုလ်ကံဆိုတဲ့ ကံစာရင်းထဲမရောက်တော့ဘဲနဲ့ ပြုလုပ်ပုံအားဖြင့် ကုသိုလ် သဘောပေါ်တယ်။ သို့သော် အထဲမှာ အဆန်မရှိတော့ဘူး။ အနှစ်မရှိတော့ ဘူး။ အပင်မပေါက်တော့ဘူး။ ဒါလေး သဘောပေါက်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

အရင်းများပြီး အမြတ်နည်း

မြေမအား ရေမရှား လူမနားဆိုတာ သိပ်ပင်ပန်းတဲ့ကိစ္စပဲ။ လယ်သမား တွေ ပင်ပန်းဆင်းရဲပြီး၊ အကျိုးခံစားရတော့ ကုန်သည်ပွဲစားကပဲ ခံစားသွား ရတယ်။ သူတို့နည်းနည်းလေး အဖျားအနားလောက်ပဲ ရတယ်။ လုပ်အားနဲ့ ရတာနဲ့ မတန်ဘူး။ မိမိတို့ ဘဝမှာလည်း ဒီဥပမာလေးနဲ့ ကြည့်ပါ။ ကံသင်္ခါရ တွေ အများကြီးလုပ်နေပေမဲ့ ရတော့ ချမ်းသာသူခက နည်းနည်းလေးပဲပြန်ရ တာ။ မိမိတို့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ကံက တစ်ကြိမ်ပေးလိုက်တာ။ အဲဒီမှာ စိတ်တွေ ဥတုတွေ အာဟာရတွေ ပြုပြင်လို့ စိတ်ဖောက်ပြန်ရင်လည်း ကံက ပျက်စီး တာပဲ။ အစားမှားလည်း ကံမကုန်ဘဲ သေရတာပဲ။ ဥတုက ဖျက်ဆီးရင်လည်း သေရတာပဲ။ ဥပစ္ဆေဒကံဆိုပြီးတော့ ဝင်ဖျက်ဆီးရင်လည်း သေရတာပဲ။ ဒုက္ခအများကြီးပဲ။ ကိုယ်ကတော့ အရင်းအနှီးများများနဲ့ လုပ်ထားပေမဲ့ ရတာ က နည်းနည်းပဲ ပြန်ရတယ်။

သူများစားသွားတယ်

မိမိတို့ဘဝနဲ့ ယှဉ်ပြီးကြည့်ရင် တော်တော်သံဝေဂရဖို့ ကောင်းပါတယ်။ ကိုယ်မနေမနား လုပ်ထားတယ်။ စားတော့ သူများက စားသွားတယ်။ လုပ်ထား သလောက် ရှာထားသလောက် မကုန်ပါဘူး။ ချန်ထားခဲ့ရတယ်။ ပိုက်ဆံရှိတဲ့ သူတွေ တချို့တန်ဖိုးရှိတဲ့ စိန်ကိုစုတယ်။ စုသာစုရတယ်။ ကိုက်စားလို့လည်း မရဘူး။ သေသွားတော့လည်း ထားခဲ့ရမှာ။ ဦးဇင်းတို့မြို့မှာ ဟိုတုန်းက ကြားဖူး တယ်။ ပြည်တောင်းတို့ နို့ဆီဘူးတို့နဲ့ထည့်ပြီး မြှုပ်ထားတာ။ သူတို့ မနေမနား ရှာတယ်။ ရပြီးတော့ မသုံးရဘူး။ ကျန်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် စောစောစီးစီးက ဒီဟာတွေကို ထိုက်တန်သလို ဖြေရှင်းနိုင်ရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်အတွက် တန်တယ်လို့

ခေါ်တယ်။ မဖြေရှင်းရင် ပင်ပန်းပြီးတော့ ဘာမှမရဘူး။ လက်ရှိဘဝမှာလည်း ထိုက်ထိုက်တန်တန်မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဒါလည်း သတိထားရမယ်။

ငါးဟာ ငါးပဲ

ကုသိုလ်ဇာတ်ပဲ က, က၊ အကုသိုလ်ဇာတ်ပဲ က, က၊ လူဟာလူပဲ။ ဘာမှ မထူးခြားပါဘူး။ ငါးဟာ ငါးပဲ။ အကောင်ကြီးကြီး သေးသေး၊ ငါးဟာ ငါးပါပဲ။ အကောင်ကြီးတော့ အဝေးကနေ မြင်နိုင်တယ်။ ရေထဲမှာ ပိုကူးခပ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ရေထဲနေရတာချင်း အတူတူပဲ။ ဘာမှ မထူးခြားပါဘူး။ အခု လူ့လောကမှာလည်း ရာထူး အာဏာလေးရှိလို့ ပိုက်ဆံလေးရှိလို့ နည်းနည်း လူမြင်ချင်မြင်မယ်။ လူဟာလူပဲ။ ကုသိုလ်ကံကြောင့် သက်သာတဲ့ အခြေအနေ မျိုးမှာ ကြုံရပေမဲ့ သူလည်းပဲ ဇာတ်ကနေရတာ ပင်ပန်းတာပဲ။ တချို့ ဆရာတော် ကြီးတွေ ရှိပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတော့ နားတောင်မနားရပါဘူး။ ထိုင်ချိန်တောင် မရဘူး။ ဒကာ ဒကာမတွေက ကြည်ညိုတော့ မစားချင်တာတွေ လာကပ်လည်း စားရ၊ မသောက်ချင်တာတွေ လာကပ်လည်း သောက်ရနဲ့၊ အသက်ကြီးတော့ မစားနိုင်တော့ပါဘူး။ ဟိုကပင် ဒီကပင်နဲ့ မနားရဘူး။

လည်နေဦးမယ်

ကိုယ်က ဘုန်းကြီးတဲ့၊ သီလ သမာဓိ ပညာရှိတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေ တွေ့ရင် ကြည်ညိုနေကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ဇာတ်ကို ဖမ်းကြည့်လိုက်ရင် ကုသိုလ် ဇာတ်ပဲ။ ကုသိုလ်ဇာတ်ကြောင့် မနားတမ်း ဒုက္ခရောက်နေရပါလားလို့ သိရင် ကြည်ညိုတဲ့စိတ်ကိုတော့ အသာထားခဲ့။ ဟိုဘက်မှာ သံဝေဂရတဲ့ စိတ်ပေါ် လာမယ်။ ကုသိုလ်ဇာတ်ကလည်း ပင်ပန်းတယ်။ ဘာမှမထူးဘူးဆိုတာ ပေါ်လာ တော့မှ ဒီဘဝကလွတ်အောင် သွားတော့မှာ။ မဟုတ်ရင် လည်နေလိမ့်မယ်။ သံသရာလည်တယ်။ ဝဋ်လည်တယ်ဆိုတာ ဒါပဲ။ ဒီလို ရထားတဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကြီး က ဝိပါကဝဋ်၊ ဘုန်းကြီးတဲ့အပေါ်မှာ ပျော်ပြီး နောင်ဒီလို ဘုန်းကြီးအောင် ကုသိုလ်အမျိုးမျိုး ထပ်ပြီးတော့ လုပ်နေဦးမယ်ဆိုရင် ဖြစ်ချင်တဲ့စိတ်ကြောင့် လုပ်ခြင်းကြောင့် ပြန်ပြီးတော့ရလိမ့်မယ်။ ဝဋ်သုံးပါး လည်နေလိမ့်မယ်။

နက်နက်နဲနဲတွေးနိုင်မှ

ဒီတော့ ဝဋ်သုံးပါးက ထွက်ဖို့အတွက် နက်နက်နဲနဲ တွေးနိုင်မှ ကြောက်မယ်။ အပေါ်ယံလေး တွေးလို့ကတော့ အားကျနေလိမ့်မယ်။ အတုယူလိမ့်မယ်။ ရှေ့ကနေသွားတာကို နောက်ကနေ နောက်ယောင်ခံပြီး လိုက်ချင်နေလိမ့်မယ်။ အားကျတယ်။ အထင်ကြီးတယ်။ အတုယူတယ်။ လေးစားတယ်။ ဂုဏ်ယူတယ်။ အမျိုးမျိုးတွေ ဖြစ်ပြီးတော့ အဲဒီဘက်ကို ပါသွားရော။ ဒီတော့ အတွေးအခေါ်မတိမ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ နက်နက်နဲနဲ တွေးတော့မှ ဖြစ်ရပ်မှန်ကို သိပြီး ကြောက်လာလိမ့်မယ်။ သံဝေဂ ရလာလိမ့်မယ်။ သံဝေဂ ရလာရင် လွတ်ဖို့ လမ်းစပေါ်ပြီ။

လမ်းစပေါ်လာပြီ

ဒီတော့ အပြစ်ကို မြင်အောင်ကြည့်ရမယ်။ အပြစ်ကိုမမြင်ရင် မကြောက်ဘူး။ အပြစ်တော့ မြင်တယ်။ ပျော်လွန်းအားကြီးရင်လည်း မကြောက်ဘူး။ မိမိတို့ရဲ့ ရုပ်နာမ်နှစ်ခုဟာ အာရုံတွေအရ ရုပ်တွေနာမ်တွေ ပူးပေါင်းမိပြီး ပျော်နေကြတာ။ တကယ်ကြည့်လိုက်တော့ အဲဒီအပျော်ဟာ တစ်ခဏလေးပဲ။ မြင်တာလေးက မြင်ပြီးပျောက်ပဲ။ ကိုယ့်အတွေးနဲ့ကိုယ် စိတ်ထဲမှာ ပုံဖော်ထားရင် နည်းနည်းကြာတယ်လို့ထင်ရတာ။ သို့သော် စိတ်ဟာ အခုဖြစ်အခုပျက် တစ်ခဏချင်းအားဖြင့် ဖြစ်ပျက်နေတော့ တစ်ခဏချင်းပဲ ရတာ။ ဒါကို အစဉ်အမြဲဖြစ်အောင် ရှည်အောင် ဆွဲထားတယ်။ မှားယွင်းတဲ့အမြင်နဲ့ ဆွဲလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ရှည်သွားရော။ ဥပါဒါန်အစွဲနဲ့ ပုံဖော်ထားတော့ ကောင်းသယောင်ယောင် ဖြစ်နေတာ။ တကယ်တော့ သူ့ရဲ့သဘာဝအမှန်ဟာ ခဏလေးပဲ ကောင်းတဲ့အထင်လေးနဲ့ လှည့်စားပြီး လမ်းစ ပျောက်သွားတာ။

ဒီလမ်းစကို ကိုယ်ကရအောင် ဖော်ရမယ်။ ဖော်တဲ့အခါမှာ နိဗ္ဗာန် သဘာဝကို နားလည်တော့မှ နိဗ္ဗာန်သတ္တိကို နားလည်တော့မှ နိဗ္ဗာန်ဘက်ကို လှည့်ချင်တယ်။ ရေထဲနေတဲ့ငါး ကုန်းပေါ်အကြောင်းပြောရင် နားမလည်သလို မိမိတို့က ရုပ်နာမ်နဲ့ပဲနေတော့ ကိုယ်နဲ့စိတ်နဲ့ ပျော်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တော့ ဒီကိုယ်နဲ့

စိတ်နဲ့ ငြိမ်းရာ သိမ်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့သဘာဝကို နားမလည်နိုင်ကြဘူး။

ဘုရားပွဲမှာ ပြတဲ့ ရုပ်ရှင်

နိဗ္ဗာန်ကို ဘာဖြစ်လို့မမြင်ရသလဲဆိုတာ ဥပမာလေးနဲ့ ကြည့်ကြတာပေါ့။ ဦးဇင်းတို့ ငယ်ငယ်တုန်းက ဘုရားပွဲတွေမှာ ရုပ်ရှင်ပြတယ်။ ပိတ်ကားဖြူကြီးထောင်ပြီး ဖလင်လိပ်ကို မီးနဲ့ထိုးလိုက်ရင် ရုပ်ပုံတွေပေါ်တယ်။ ဖလင်လိပ်ကြီးက အမြန်လည်နေတော့ စကားပြောခန်း၊ လှုပ်ရှားမှုတွေက အဆက်မပြတ် မြင်နေရတယ်။ ရုပ်ရှင်ကြည့်တဲ့အခါ မိမိတို့က ပိတ်ကားပေါ်က အရုပ်တွေနဲ့ ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်းကိုပဲ မြင်ရတယ်။ ဇာတ်လမ်းထဲမှာ ငိုစရာပြောလိုက်ရင် ငို၊ ရယ်စရာပြောလိုက်ရင် ရယ်နဲ့ ကိုယ်တိုင်ဝင်ပြီးတော့ သရုပ်ဆောင်နေသလိုပဲ။ ဒီဥပမာအရ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားကြီးဟာ တစ်ပုံပေါ် တစ်ပုံပျောက်နဲ့ သွားသလို မိမိတို့ဘဝမှာလည်း ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြောင့် ငိုလိုက်ရ၊ ရယ်လိုက်ရ၊ ပျော်လိုက်ရ ပူဆွေးလိုက်ရနဲ့ သွားနေကြတယ်။ အဲဒီရုပ်ပုံတွေရဲ့နောက်မှာ ပိတ်ကားဖြူကြီးရှိသလို ငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန်သဘာဝကြီးရှိတယ်။ မိမိတို့က ကုသိုလ်ဇာတ်၊ အကုသိုလ်ဇာတ်တွေ ဒလကြမ်း က၊နေတော့ ရုပ်နဲ့နာမ်နှစ်ခုပေါင်းပြီး အလုပ်ရှုပ်နေတော့ ငြိမ်းအေးမှုဆိုတဲ့ ပိတ်ကား ဖြူစင်နေတဲ့၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းလွတ်လပ်ပြီး အပြစ်ကင်းနေတဲ့ သဘာဝကြီး ပျောက်နေတယ်။ ရုပ်ပုံတွေ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်တွေကို ကျော်ကြည့်တော့မှ ပိတ်ကားကို တွေ့ရမယ်။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ကျော်ရမလဲဆိုတာ ခံစားချက်လေးနဲ့ ပြောပြမယ်။

ကြောက်ကြောက်နဲ့ကြည့်ရတယ်

ဦးဇင်းတို့ကျောင်းနားမှာ ရုပ်ရှင်လာပြတယ်။ ဆရာသမားက ခရီးထွက်သွားတယ်။ မင်းတို့ မကြည့်ကြနဲ့၊ စာမေးပွဲနီးနေပြီလို့ မှာသွားတယ်။ ပွဲက သုံးရက်ပြတာ၊ ကလေးဆိုတော့ ဘယ်နေမလဲ ကြည့်တာပေါ့။ သုံးရက်မြောက်နောက်ဆုံးညမှာ ဆရာသမားက ပြန်လာတယ်။ မကြည့်ပါနဲ့လို့ ပြောထားတဲ့ ကြားက ဒီလောက်တောင်ကြည့်ချင်နေတဲ့ကောင်တွေ ပေးကြည့်မယ်။ မငိုက်

၁၂၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ရဘူး၊ မသမ်းရဘူး၊ ပြီးတဲ့အထိ ကြည့်ရမယ်ဆိုပြီး၊ နောက်က ဒုတ်ကိုင်ပြီး ရပ်စောင့်နေတယ်။ ရှေ့က နှစ်ညလုံးကြည့်ထားတာဆိုတော့ အိပ်ရေးကလည်း ပျက် မျက်စိကလည်း ကျိန်းနေပြီ။ ပင်ပန်းနေပြီ။ ဆရာသမားလည်း လက်သံ ပြောင်တော့ ကြောက်တယ်။ ကြောက်ကြောက်နဲ့ ကြည့်ရတာ ညဦးပိုင်းတော့ ဘာမှ မဖြစ်သေးဘူး။ ညလယ်ပိုင်းကျတော့ ငိုက်ချင်လာပြီ၊ မဟန်တော့ဘူး ဇာတ်ကားကိုလည်း စိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။ ရယ်စရာပြောလည်း မရယ်နိုင် တော့ဘူး။ ငိုလည်း အရသာမရှိတော့ဘူး။ ဘာမှန်းကို မသိတော့တာ၊ မငိုက် အောင်၊ မအိပ်ချင်အောင် သမ်းချင်လာရင် ပါးစပ်တွေပိတ် တံတွေးမျိုးချနဲ့ ကြိတ်မှိတ်ပြီးနေရတာ။ ဒီနေရာမှာ ဘာတွေ့ရသလဲဆိုတော့ မျက်စိကတော့ ဇာတ်ကားကိုကြည့်နေတာပဲ။ ဝါးတားတားနဲ့ ပုံလေးတွေ တစ်ပုံပေါ်လိုက် တစ်ပုံပျောက်လိုက်နဲ့ ဘာဇာတ်လမ်းမှန်း မသိတော့ဘူး။ ငိုမှန်းလည်းမသိ၊ ရယ်မှန်းလည်းမသိနဲ့ ခပ်မြန်မြန်ပြီးပါစေလို့ပဲ တွေးနေတယ်။ ဒီလိုနဲ့ မနက် အရုဏ်တက် ပြီးပါပြီဆိုတဲ့ စာလုံးကြီးထိုးပြီး မီးလည်း ပိတ်လိုက်ရော ပိတ်ကား အဖြူကြီးပဲ ကျန်တော့မှ စိတ်ချမ်းသာလိုက်တာဆိုတာ ပြောမနေနဲ့တော့။ လွတ်ပြီ ကျွတ်ပြီ အရိုက်မခံရတော့ဘူး။ ဒါကို သေချာ စဉ်းစားကြည့်ပါ။

လုပ်ငန်းလမ်းစဉ်

အဲဒီတုန်းက ခံစားချက်ဟာ အခုနိဗ္ဗာန် သဘာဝကို သိမြင်ဖို့အတွက် လုပ်ငန်းစဉ်ပဲ။ မိမိတို့ တရားထိုင်တော့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ကြည့်တဲ့အခါမှာ ငါ့ ခြေထောက်က နာတယ်ဆိုပြီး အမည်နဲ့ အုပ်ထားလိုက်တယ်။ ခေါင်းက ကိုက် လာတယ်၊ ခါးက တောင့်လာတယ်။ မဖြစ်ဘူး ဖြုတ်လိုက် ပြောင်းလိုက်မှ။ ဒေါသဖြစ်အောင် မထိုင်ရဘူးလို့ ဘုန်းကြီးက ပြောတယ်ဆိုပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို ညှာတဲ့သူလည်း ရှိတယ်။

တချို့ကလည်း ဇွဲတင်း အမြဲလင်းဆိုပြီး သေကာမှသေရော ဇွဲတင်းလိုက်၊ ဒီဘဝဒီခန္ဓာ တရားထိုင်ရင်းသေရတာ မြတ်တယ်ဆိုပြီး မြှောက်ပေးတော့ မိုက်ချင်တဲ့သူလည်း ရှိတယ်။ ဒီနှစ်လမ်းပဲလာတယ်။ ဖြစ်စဉ်ကိုတော့မမြင်ဘူး။

အမိုက်ခံပြီးချတော့ နာမှု ကျဉ်မှု ဖောက်ပြန်မှုဟာ အနိစ္စ၊ ဒီအပေါ်မှာ မခံချိ မခံသာ ဖြစ်တာကလည်း အနိစ္စပဲ၊ အမြဲတမ်းဖြစ်တာမှ မဟုတ်တာ။ ခဏ လာတာဆိုတော့ အမိုက်ခံပြီး ကျော်လိုက်တော့ နည်းနည်းသက်သာသွားတယ်။ ဒါကိုပဲ တို့ထိုင်လိုက်တာ ဝေဒနာကျော်သွားတယ်။ တရားရသွားတယ်ဆိုပြီး ဖြစ်ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ရလဒ်မှာ ဘာကောင်းကွက်လေးရှိလဲ ဆိုတော့ ဒီဟာ ကြာရှည်တော့ မနှိပ်စက်နိုင်ဘူး။ နာမှု ကျဉ်မှုရဲ့အဆုံးမှာ သက်သာသွား တာလေး ရှိသေးတယ်ဆိုတာ သိပြီးတော့ နာမှု ကျဉ်မှုကို မကြောက်တော့ဘူး။ ဒီအမြတ်ကလေးတော့ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒိဋ္ဌိမပြုတ်ဘူး။

ပြောင်းတဲ့သူကလည်း သက်သာသလို လိုက်ပြောင်းရင်းနဲ့ ရေစုန်မျော သွားရော။ ဘာမှ မသိလိုက်ဘူး။ ဘာအသိဉာဏ်မှ မတိုးဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ငြိမ်းအေးတဲ့ သဘောတရားကိုမြင်ဖို့အတွက် ခန္ဓာကိုယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာတွေကို အမည်တွေနဲ့ တွဲမှတ်ထားလို့ကတော့ လမ်းနှစ်လမ်းရှိတဲ့အထဲက ဘယ်လမ်းနဲ့သွားသွား ဉာဏ်တက်မလာပါဘူး။ ထိုင်လိုက်တဲ့အခါ နာလာတယ်။ နာရင် ဒါ ရုပ်ဖောက်ပြန်မှု၊ ငါမှမဟုတ်ဘဲဆိုရင် ဒီ အနာဟာ ကိုယ့်ကို မနှိပ်စက် နိုင်တော့ပါဘူး။ အမည်တွေဖယ်လိုက်တာနဲ့ ကြိုက်တာတွေ၊ ကြောက်တာတွေ၊ မုန်းတာတွေ၊ ချစ်တာတွေ၊ ဒီသဘောတွေကို ဖျောက်ပြီးသား ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ခန္ဓာကိုယ်မှာလည်း ဒီအတိုင်း အမည်တွေ ဖယ်လိုက်တာနဲ့ မခံနိုင်ဘူးဆိုတာ လည်း မရှိဘူး။ ခံနိုင်တယ်ဆိုတာလည်း မရှိဘူး။ သက်ညှာတယ်ဆိုတာလည်း မရှိဘူး။ ကြောက်တယ်ဆိုတာလည်း မရှိဘူး။ ဒုက္ခရောက်ရချည်ရဲ့ဆိုတာလည်း မရှိဘူး လွတ်သွားလိမ့်မယ်။ ဒါ ဒိဋ္ဌိကွာတယ်လို့ မှတ်ရမယ်။

လက်တွေ့ရှိမှု နားလည်မယ်

ဒါဟာ စိတ်အသိနဲ့ လွတ်တာ၊ ခန္ဓာကိုယ်က နာတာတော့ လွတ်ချင်မှ လွတ်မယ်။ ပူနေတာကတော့ ပူနေမှာပဲ၊ အေးနေတာကတော့ အေးနေမှာပဲ၊ ထုံကျဉ်တာကတော့ ထုံကျဉ်နေမှာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ငါ့လက် ငါ့ခြေ ငါ့ကိုယ်မဟုတ်ပဲ ရုပ်ဖောက်ပြန်တဲ့ သဘောတွေပါလို့သိခဲ့ရင် အမည်တွေပျောက်ပြီး သဘာဝ

၁၂၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ရောက်သွားပြီ။ အသိဉာဏ်ပညာဖြင့် စိတ်ကလွတ်သွားတာ၊ ဒါကို လက်တွေ့ လုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ လမ်းမှန်ကမ်းမှန် လုပ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သိပါတယ်။ နားလည်မှု နားမလည်မှုအပိုင်းမှာ လက်တွေ့ရှိတဲ့သူက နားလည်တယ်။ လက်တွေ့မရှိတဲ့သူက နားမလည်ဘူး။

အမည်တွေဖယ်ပြီးကြည့်ပါ

ပထမဆင့်အနေနဲ့ သဘာဝတရားကြီးကို အမည်တွေဖယ်ပြီး မြင်အောင် ကြည့်ပြီးတဲ့အခါ ဒီသဘာဝတရားကြီးက ဒီအတိုင်းမနေပါဘူး။ တစ်ခုဖြစ် တစ်ခုပျက်နဲ့သွားနေတာ ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရမယ်။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်အနေနဲ့ မရှိတော့တဲ့ အခြေအနေပေါ့။ သိလိုက် မရှိတော့ဘူး၊ နောက် တစ်ခုသိလိုက် မရှိတော့ဘူး။ ဒီအတိုင်း အမြဲတမ်း တရစပ်နဲ့ သွားနေတာကို တွေ့ရင် တစ်ခါလာလည်း ဒါ၊ နှစ်ခါလာလည်း ဒါ၊ မထူးပါဘူး။ စိတ်လှုပ်ရှား တာပဲရှိတယ်။ ပင်ပန်းတာပဲရှိတယ်။ မကြည့်တော့ပါဘူးကွာလို့ စိတ်ကိုပိုင်းဖြတ် နိုင်မယ်ဆိုရင် စိတ်လှုပ်ရှားမှုလည်း မလာတော့ဘူး။ ကြောက်ခြင်း၊ ရွံ့ခြင်း မုန်းတီးခြင်း၊ သာယာခြင်း၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ ဝီရိယခြင်း၊ ရယ်ခြင်းဆိုတဲ့ အပူတွေ လည်းပဲ မရှိတော့ဘူး။

အာရုံအသစ်

အမည်တွေဖယ်လိုက်ရင် အမည်တွေကြောင့် ပူရတဲ့အပူလည်း စိတ်မှာ မပေါ်တော့ဘူး။ ဖြစ်ပျက်သဘာဝကို ကျော်လိုက်တော့ မဖြစ်မပျက်တဲ့ အခြေ အနေမှာ စိတ်ကလှုပ်ရှားမှုမရှိတော့ဘဲ အပြီးတိုင် အဲဒီအချိန်အခါမှာ ငြိမ်းသွား ပါတယ်။ စိတ်က အဲဒီအချိန်အခါမှာ အာရုံအသစ်တစ်ခု ရလာပြီ။ စိတ်အပူတွေ မရှိတော့ စိတ်ကအေးတယ်။ ဖြစ်ပျက်ဆိုတဲ့ လှုပ်ရှားနေတဲ့ စိတ်အစဉ်ဟာ ငြိမ်းသွားတယ်။ အာရုံအသစ်ဟာ သဘောတရားအရ ငြိမ်းတဲ့သဘောနဲ့ အေးတဲ့သဘော နှစ်ခုပေါင်းပြီး ပေါ်လာတယ်။

ရုပ်နာမ်နဲ့ပတ်သက်လို့ မိမိတို့မှာ မသိတာမရှိပါဘူး။ ရုပ်နာမ်နဲ့ပတ်သက် လို့ မြင်ကွင်းအမျိုးမျိုးကို မြင်ခဲ့ဖူးပါပြီ။ အသံအမျိုးမျိုးကိုလည်း ကြားခဲ့ဖူးပါပြီ။

အနံ့အမျိုးမျိုးကိုလည်း ရှုခွဲဖူးပါပြီ။ အတွေ့အထိအမျိုးမျိုး အပူအအေး အပျော့အမာတွေကိုလည်း ထိတွေ့ခွဲဖူးပါပြီ။ ချိုချဉ်ငန်စပ်ဖန်ခါး အကုန်စားခဲ့ဖူးပါပြီ။ အမည်သာ ကွာရင်ကွာမယ်၊ အရသာအားလုံးကို သိခဲ့ပြီးပါပြီ။ အဲဒီငါးမျိုးကို ပြန်တွေးတဲ့အတွေးဟာလည်း ကိုယ့်ဘဝမှာ ဟိုးဘဝများစွာ သံသရာမှာကတည်းက အခုချိန်ထိအောင် ရခဲ့ဖူးပါပြီ။ ဒီရလဒ်တွေဟာ နောက်ထပ်ရလည်း ဘာမှမထူးပါဘူး။

တစ်ခါမှ မရခဲ့ဖူးဘူး

နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ငြိမ်းအေးမှုအာရုံကျတော့ တစ်ခါမှမရခဲ့ဖူး၊ မသိခဲ့ဖူးပါဘူး။ တကယ်လို့များ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ငြိမ်းအေးမှုအာရုံကို ကိုယ့်စိတ်ဖြင့် သိမယ်၊ မြင်မယ်၊ အာရုံပြုနိုင်မယ်၊ ရောက်ပြီ ရပြီဆိုရင် ဒီထက် နောက်ထပ်ရစရာ မရှိတော့ဘူး။ အာရုံတွေကုန်သွားပြီ။ နောက်ဆုံးရစရာရလဒ်က နိဗ္ဗာန်အာရုံ တစ်ခုတည်းပဲ ကျန်တော့တယ်။ သွားရမဲ့အဆင့်မှာ တစ်က ရုပ်နာမ်သဘာဝကို မြင်ဖို့၊ နှစ်က ဖြစ်ပျက်မြင်ဖို့၊ ဖြစ်ပျက်မြင်တော့မှ ဒီဖြစ်ပျက်ကြီးက မထူးပါဘူး၊ ငြီးငွေ့ပါပြီဆိုပြီး ဖြစ်ပျက်ကို လွှတ်လိုက်တော့မှ ဖြစ်ပျက်လည်းမပါ။ အမည်တွေလည်း မပါတဲ့ ငြိမ်းအေးတဲ့ သဘာဝကြီး ပေါ်လာမှာပါ။

မှားတတ်တယ်

တချို့ကကျတော့ ထွက်လေဝင်လေပေါ်မှာ အာရုံတစ်ခုတည်းပေါ်မှာ စိတ်ကိုအငြိမ်ချထားတယ်။ ဒီအာရုံတစ်ခုတည်းပေါ်မှာပဲ ငြိမ်ပြီး စိတ်က သိနေတယ်။ နောက်တစ်ချက်က ဒီအာရုံက ကြိုက်စရာလည်းမဟုတ်ဘူး။ ကြောက်စရာအာရုံလည်း မဟုတ်တဲ့အတွက် စိတ်ကအေးချမ်းနေတယ်။ ဒါကို တချို့က နိဗ္ဗာန်လို့ထင်တတ်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အယူမှားကတော့ မပျောက်ဘူး။ အမည်နဲ့ ကိုင်ပြီး မှတ်နေရတော့ ဒီအပေါ်မှာ ကျေနပ်နေတယ်။ ဒါလေးကောင်းတယ်လို့ ထင်ပြီး ခံစားချင်နေတယ်။ ဒီရလဒ်လေးပေါ်မှာ ကျေနပ်နှစ်သက်သာယာပြီး ခံစားနေတာ ခေါင်းတွေ၊ ခြေထောက်တွေ မပျောက်ပါဘူး။ ဒီအာရုံလေးက ထတော့ နဂိုအတိုင်း ပြန်ဖြစ်တယ်။

၁၃၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြုံခဲ့ရတာ

ဦးဇင်း အသက်နှစ်ဆယ်ကျော် အစိတ် ဝန်းကျင်လောက်မှာ ဒီလမ်းကြောင်းကို လိုက်ဖူးတယ်။ လမ်းသွားရင်လည်း သမထအာရုံပေါ်မှာနေတော့ လမ်းမှာဘယ်သူရယ် ဘယ်ဝါရယ်ဆိုတာ မသိပါဘူး။ အထိုက်အလျောက် ငြိမ်းချမ်းမှုတော့ ရတယ်။ စားတော့လည်း သိပ်ပြီး အရသာမတွေ့ဘူး။ ကြည့်တော့လည်း သိပ်အရသာမရှိဘူး။ ဟိုဟိုဒီဒီ တွေ့မြင်တော့လည်း ဘာမှသိပ်မထူးဘူး။ ဒါ တရားရတာမဟုတ်ဘူး။ ပတ်ဝန်းကျင်က သူငယ်ချင်းဦးဇင်းတွေက ပြောတယ်။ ဒီကောင် ပုံစံပြောင်းသွားတယ်တဲ့။ ဟုတ်တယ် ပြောင်းသွားတာပေါ့။ စိတ်က အာရုံတစ်ခုတည်းကို ယူထားတော့ ဒီအာရုံမှာပဲ ကျနေတော့ ကျန်တာတွေကို မပြောချင် မဆိုချင်နဲ့ ဖြစ်နေတယ်။

ဟိုတုန်းက ကိုယ်ဟာကိုယ် တရားရသလိုလို ထင်ခဲ့တယ်။ ပစ္စည်းပစ္စယတွေပေါ်မှာ တွယ်တာမှုတွေနည်းပြီး တော်တော်လွတ်မြောက်သွားပြီလို့ ထင်တယ်။ မှန်တယ်လို့လည်းထင်တယ်။ ဦးဇင်းရဲ့ ခမည်းတော်ဒကာကြီးက သမထလို့ သတိပေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်က စာကလည်းတတ်ထား၊ လုပ်ငန်းကလည်း လုပ်ထားတော့ သိပ်လက်မခံချင်ဘူး။ ဒါဟာ တကယ်တော့ သမထ ဟုတ်ပါတယ်။ သမာဓိရှိတုန်း သတိထားတုန်း ဒါမျိုးရတာ ဉာဏ်ပညာနဲ့ မကျော်နိုင်ပါဘူး။ ဒီလုပ်ငန်းကို လွှတ်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ နဂိုအတိုင်းပဲ ပြန်ရောက်တယ်။ ဒီလုပ်ငန်းလုပ်နေတဲ့အချိန်မှာ တစ်နှစ်တန်သည် နှစ်နှစ်တန်သည် ထိန်းထားနိုင်သလောက် လွတ်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ မပျောက်ဘူး။

သမထဆိုတာ အသေခါတ်

ဒီသမထအာရုံဟာ ငြိမ်နေတယ် ငြိမ်းနေတယ်။ အမျိုးသားအာရုံ၊ အမျိုးသမီးအာရုံ မယူဘဲနဲ့ ကျော်သွားနိုင်တယ်။ ကျော်သွားပေမဲ့ တကယ်မလွတ်ဘူး။ သမထမှာ သူ့ရဲ့စွမ်းရည်သတ္တိရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်တော့မရဘူး။ ခဏတော့ အသုံးတည့်ပါတယ်။ နောက်ပိုင်း နိဗ္ဗာန်အကြောင်း

သေချာလေ့လာတော့မှ ပညာနဲ့သွားရမယ့်ကိစ္စ ဖြစ်တယ်။ သမာဓိလည်း ပါတယ်။ တခဏချင်းဖြစ်တဲ့ ခဏိကသမာဓိ ပါရတယ်။ ဘုရားရဲ့ဝါဒက အရှင်ဝါဒ၊ မသေရာဆိုတာ ရှင်သန်လွတ်မြောက်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းတယ်။ ဒါကြောင့် အသေခါတ်တွေမှာ အသုံးပြုလို့မရဘူး။ သမထဆိုတာ အသေခါတ် အာရုံတစ်ခုတည်းမှာ စိတ်ကို ပုံသေချထားတာဖြစ်တယ်။

ဝိပဿနာကအရှင်

ဝိပဿနာကျတော့ အရှင်၊ အရှင်ဆိုတာ ပေါ်ရာကိုလိုက်ကြည့်ရတာ။ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့သဘာဝက အခုဖြစ် အခုပျက်နဲ့ ပြောင်းလဲနေတော့ ပုံသေကြည့်လို့ မရဘူး။ အခု ဒီပုံစံလာပေမဲ့ နောက်တစ်ခါ ဒီပုံစံ လာချင်မှလာတာ။ ပုံသေ မဟုတ်ဘူး။ ပေါ်လာတိုင်း ပေါ်လာတိုင်းသော အာရုံကို သတိထားပြီး လိုက် ကြည့်ရမယ်။ သဘာဝက အမှန်ကိုမြင်အောင် ကြည့်ရမယ်။ သဘာဝက အသေလား အရှင်လား၊ မြဲနေသလား၊ ဖြစ်ပျက်နဲ့သွားနေသလား။ ဖြစ်ပျက်နဲ့ သွားနေတော့ အရှင်၊ သဘာဝကို ရှင်တယ်လို့ပြောတာ။ လူတွေ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတွေလို ရှင်သန်နေတာကို ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။

အမြဲရှိတဲ့အရာ

လောကကြီးမှာ မမြဲတမ်းဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သဘောတရားနှစ်ခု ရှိတယ်။ ဖြစ်ပျက်နဲ့နိဗ္ဗာန်ဟာ အမြဲတမ်းရှိနေတယ်။ ရုပ်နာမ်တွေဖြစ်လာတာနဲ့ ဖြစ်ပျက် က သူ့ဟာသူဖြစ်ပြီးသား အမြဲတမ်းရှိနေသလို ဖြစ်ပျက်တွေရဲ့ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာ သိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကလည်း အမြဲတမ်းရှိပြီးသားပဲ။ သို့သော် ဖြစ်ပျက်ကို မြင်နေတဲ့ အချိန်အခါမှာ နိဗ္ဗာန်ကိုမမြင်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်တဲ့အချိန်အခါမှာ ဖြစ်ပျက်က မရှိဘူး။ ဒီနှစ်ခုက အမြဲတမ်းရှိတယ်။ သို့သော် တစ်ခုမြင်ရင် တစ်ခုမမြင်ဘူး။ ဒီတော့ မိမိတို့ ဘယ်ဘက်ခြမ်းမှာနေသလဲဆိုတာ ကိုယ်ဟာကိုယ် မေးကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဖြစ်ပျက်နဲ့နေရင်လည်းနေမှန်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိပါတယ်။ မဖြစ် မပျက် နိဗ္ဗာန်မှာနေရင်လည်း နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုနေမှန်း သိပါတယ်။

ပွဲဈေးတန်းက ကလေးတွေ

နိဗ္ဗာန်ဟာ သိမြင်ဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။ မိမိတို့ဘဝတွေမှာ အထင်မှားတွေနဲ့ ပျော်နေကြတယ်။ အထင်မှားတယ်ဆိုတာ လောကသဘာဝမှာကြည့်ရင် အသိဉာဏ်မပြည့်စုံသေးတဲ့ ကလေးတွေရဲ့သဘာဝမှာ တွေ့ရတယ်။ ဦးဇင်းတို့ ငယ်ငယ်တုန်းက ပွဲဈေးတန်းတွေမှာဆို ကလေးတွေသိပ်ပျော်တာပဲ။ ကလေးတွေ လူငယ်တွေ အသိဉာဏ်မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ပျော်စရာမဟုတ်တာကို ပျော်စရာလို့ထင်ပြီး ပျော်နေကြတယ်။ ပျော်ရုံတင်မကဘူး။ ပွဲဈေးတန်းမှာ ရောင်းတဲ့ ပုတီးလေးတွေ လက်ကောက်လေးတွေတွေ့ရင် မက်မောကြတယ်။ ဘာမှ တန်ဖိုးရှိတာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။

လူကြီးတွေကတော့ ဒါတွေကို ကျော်ဖြတ်ပြီး လူကြီးဘဝရောက်လာတာ။ ဒါလေးတွေဟာ ဘာမှတန်ဖိုးမရှိဘူးဆိုတာ သိနေပြီ။ သိတော့ ပျော်စရာလည်းမဟုတ် မက်မောစရာလည်း မဟုတ်ဘူးဆိုတာ တွေ့ရတယ်။ အခု သင်တန်းသားတွေ ကလေးတွေလို ပွဲဈေးတန်းလျှောက်ပြီး ပျော်ကြသေးလား မေးရင် မပျော်ကြတော့ပါဘူး။ လမ်းဘေးမှာရောင်းချတဲ့ ဘာမှတန်ဖိုးမရှိတဲ့ ပစ္စည်းပစ္စယလေးတွေကိုကော မက်မောသေးလားဆိုရင် မမက်မောတော့ပါဘူး။ သိသွားတဲ့အတွက်ကြောင့် မမက်မောတော့ဘူး။ မသိသေးရင် ဉာဏ်မရှိသေးရင် ဒီအပေါ်မှာ ပျော်မယ်။ မက်မောမယ်။ ဒီတော့ အသိဉာဏ်ဆိုတာ အလကားတော့မရဘူး။ အသိဉာဏ်ဖြစ်ဖို့အတွက် သုတမယဉာဏ် ကြားဖူးနားဝ ရှိဖို့ လိုတယ်။

ကြားဖူးနားဝ

သုတမယဉာဏ်ရဖို့ သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ထုတ်ပြောရတယ်။ မိမိတို့က သုတဆိုတဲ့ နားဖြင့် ကြားရတယ်။ ကြားပြီးတော့ ဒီသဘောတရား ဟုတ်သလား မဟုတ်ဘူးလားဆိုတာ မိမိတို့ရဲ့ဉာဏ်နဲ့ ရှေ့ဆက်ပြီးတော့ ပွားများကြံစည် တွေးတော လေ့ကျင့်ကြည့်ရတယ်။ ဒါကို စိန္တာမယ၊ ဘာဝနာမယ ဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ သုံးပါတယ်။ အပိုင်း သုံးပိုင်းအနေနဲ့ သိသွားပြီဆိုရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်

အတွက် ပြည့်စုံသွားပြီ။ ကြားဖူးနားဝလေး သိနေရုံနဲ့တော့ မပြည့်စုံသေးဘူး။ အကြားအမြင် မရှိရင်လည်း မတွေးနိုင်ဘူး။ မတွေးနိုင်ရင် ကောင်းတဲ့ မှန်တဲ့ သဘာဝတွေကို ပွားများမှုဆိုတာ မပြုလုပ်နိုင်ဘူး။ မပြုလုပ်နိုင်ရင် ကလေး တွေရဲ့သဘာဝလို့ပဲ မသိတဲ့အတွက် ပျော်နေမယ် မက်မောနေမယ်။

သိရင် တန်ဖိုးရှိတယ်

ဘဝအထွေထွေမှာ မိမိတို့ရဲ့ ပြစ်ချက်တွေကို ကြည့်တဲ့အခါ သေသေ ချာချာ မခွဲခြမ်း မဝေဖန်နိုင်တဲ့အတွက် စိတ်ထဲမှာရောထွေးပြီးတော့ အကောင်း မဟုတ်တာကို အကောင်းထင်ပြီး လိုက်နေကြတာ ရှိပါတယ်။ ဒီသဘာဝကို ဘုရားရဲ့တရားတော်တွေ ဘုရားခေတ်က အပြုအမူအနေအထိုင် အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အပြုအမူအနေအထိုင်တွေနဲ့ ထောက်ပြီး ဝေဖန် စဉ်းစား သုံးသပ် ကြည့်ရတယ်။ ဘုရားက သိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တဲ့အတွက် တန်ဖိုးသတ်မှတ်ချက် ချထားတာ ရှိပါတယ်။ အဓိပ္ပါယ်မရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို တန်ဖိုးမထားပါဘူး။

ပညာကို တန်ဖိုးထားတယ်

ဘုရား တန်ဖိုးထားတာက ဘုရားပြီးရင် နှစ်နံပါတ် ရှင်သာရိပုတ္တရာ (အဂ္ဂသာဝက) အသိဉာဏ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကို တန်ဖိုးထားတာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ တန်ဖိုးထားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ နောက် တန်ခိုးအရာ ရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ နံပါတ်သုံး ရှင်မဟာကဿပဆိုတဲ့ အကျင့်နေရာမှာ ဧတဒဂ် ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က နံပါတ်လေး၊ နောင် သာသနာတော်မှာ ဘုရားရဲ့အရိုက်အရာ အဖြစ် အလွဲခံရတယ်။ ဒါလေးကို ဗဟုသုတအနေနဲ့ ပြောပြတာပါ။ မသိရင် ထင်ယောင်ထင်မှားတွေ ဖြစ်တတ်တယ်။ ပညာကို တန်ဖိုးထားရမှန်းမသိ၊ တန်ခိုးကို တန်ဖိုးထားရမှန်းမသိ၊ အကျင့်ကို တန်ဖိုးထားရမှန်းမသိဆိုတဲ့ အခြေ အနေတွေ ဖြစ်မှာစိုးလို့ပါ။

တန်ခိုးကိုတော့ ပိတ်ပင်တယ်

ဘုရား သက်ရှိထင်ရှားရှိစဉ်အခါမှာ ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနေနဲ့ တရား ဓမ္မတွေ ဘယ်လိုပဲဟောဟော၊ တရားဓမ္မတွေ ပြန့်ပွားဖို့အတွက် ခွင့်ပြုတယ်။

၁၃၄ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဒါပေမဲ့ တန်ခိုးကိုတော့ ပိတ်ပင်ထားတယ်။ နန္ဒောပနန္ဒနဂါးမင်းကို ခရီးလမ်း သွားရေးမှာ အနှောင့်အယှက်ဖြစ်နေလို့ ဖယ်ရှားလိုက်တဲ့ကိစ္စက လွဲလို့ ကျန်တဲ့ ကဏ္ဍတွေမှာ ဘာတန်ခိုးမှ အသုံးပြုခွင့်မပေးပါဘူး။ ပြင်းပြင်းထန်ထန် တားမြစ် ထားတယ်။ တန်ခိုးဆိုတာ စွမ်းရည်သတ္တိတွေ၊ လုပ်နိုင်တာတွေ၊ အလုပ်ကိစ္စပြီး အောင် ပြုလုပ်နိုင်တာတွေဟာ တန်ခိုးပေါ့။ ဘုရားသတ်မှတ်ချက်အရ တန်ခိုး ဟာ ပညာလောက် တန်ဖိုးမရှိဘူးလို့ သတ်မှတ်ပေးထားတယ်။ ဒါကို လူတွေက မကွဲပြားကြဘူး။ အလုပ်လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ တန်ခိုးရှိတာ။ သွားချင်ရာကို တစ်ခဏချင်းသွားနိုင်တယ်။ အဆောက်အဦးတွေဆောက်နိုင်တယ်။ လူတွေ အများကြီး စည်စည်ကားကား ခမ်းခမ်းနားနားနဲ့ လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ တန်ခိုး ရှိတာ ပညာမဟုတ်ဘူး။

ပညာကို မမြင်ကြဘူး

ပညာက တထီးတည်းဖြစ်နေတယ်။ တစ်ခုတည်းသော်လည်းကောင်း၊ အများသော်လည်းကောင်း ဘာမှ အံ့ဩထူးဆန်းစရာ ဘာမှမပါဘူး။ သိမြင်မှု ကိစ္စတစ်ခုပဲ။ ဒီတော့ လူတွေက ပညာကို မမြင်ဘူး။ တန်ခိုးကိုပဲ မြင်ကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ တန်ခိုးက လုပ်နိုင်ကိုင်နိုင်တာကိုး။ အလုပ်အကိုင်ကြောင့် နာမည်ဂုဏ်သတင်းတွေ ကြီးမားလာတယ်ဆိုရင် လူတွေမြင်ကြတယ်။ ဒါတွေ ကိုလည်း ဟုတ်တယ်လို့ထင်တယ်။ ထင်တော့ တန်ခိုးဘက်ကိုလိုက်ကြတယ်။

တန်ခိုးကို ကြိုက်ကြတယ်

ဘာဖြစ်လို့ဒီလိုတင်ပြရသလဲဆိုတော့ ဦးဇင်းငယ်စဉ်က စာသင်တိုက်ကြီး တစ်တိုက်မှာ ပညာသင်ကြားခဲ့ဖူးတယ်။ စာသင်တိုက်ကြီးက ပညာရေးစနစ် သိပ်ကောင်းတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ ဘာရောလာသလဲဆိုတော့ ဆရာတော် တစ်ပါး ပုတီးစိပ်တယ်၊ ဖိုထိုးတယ်၊ ပရိတ်ရေတွေ ဆူသလိုလို၊ အကြားအမြင် တွေ ရသလိုလို၊ ဥစ္စာပျောက် ဟောနိုင်ပြောနိုင်သလိုလို၊ ရုက္ခစိုးက ကိုးကွယ် သလိုလိုတွေ ဖြစ်လာတယ်။ အတိအကျတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျောင်းစုတ်လေး ကနေ ကျောင်းကြီးကန်ကြီး ဖြစ်လာတယ်။ ကျန်တဲ့ ဘေးကကျောင်းလေး

တွေက ဝိုင်းကြည့်ပြီးအားကျတယ်။ စာသင်စာချလုပ်နေတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေက တော့ ဒီအတိုင်းပဲ ကျောင်းကော စားစရာကော ဟိုးအရင်က ပုံစံအတိုင်းပဲ။

ဒါကို အသက်အရွယ်ကြီးမားတဲ့ ဆရာတော်တွေက မတုန်လှုပ်ပါဘူး။ သူတို့ နဂိုပုံစံအတိုင်း ပုံမှန်သွားတယ်။ သိပ်မကြီးမားသေးတဲ့ နောက်ပေါက် စာချငယ်တွေက ဒါကိုကြည့်ပြီး အားကျပြီး သူတို့လည်းပုတီးတွေစိပ်၊ ညောင်ပင် တွေမှာ အမွှေးတိုင်ထွန်းလိုထွန်း ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီနောက်ကို အတုလိုက် ကုန်ကြရော၊ ဒီတော့ ပညာရေးကဏ္ဍတွေ အကုန်ပြုတ်ကျကုန်ရော။ ဒီလို တွေ့ရတော့ ဦးဇင်းတို့အနေနဲ့ကြည့်ရင် ဘုရားတရားတော်အရဆိုရင် သံဝေဂ ခေါ်တာပေါ့။ ထိတ်လန့်စရာကိစ္စပဲ။ ပျက်စီးသွားတဲ့ အကြောင်းအရာပဲ။

ဘုရားကခွင့်မပြု

ဘုရားက တန်ခိုးကို တားမြစ်တယ်ဆိုတာ ပြနိုင်ရင် ကိစ္စမရှိဘူး။ မပြ နိုင်ရင် ပြနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ မပြနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကွဲပြားပြီး၊ နောင် ဒကာ ဒကာမတွေ ပြဿနာဖြစ်လိမ့်မယ်ဆိုတာ သိလို့ တားမြစ်ခဲ့တာ။ ဘုရားလက်ထက်က တန်ခိုး ပြခဲ့တဲ့ အရှင်ပိဏ္ဍောလမထေရ်ကို ဘုရားက မချီးကျူးဘဲနဲ့ နောင်မလုပ်ရဘူး။ လုပ်ခဲ့ရင် အပြစ်ရှိတယ်ဆိုပြီး ပိတ်ခဲ့တယ်။ မြတ်စွာဘုရားနဲ့အတူ ရှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန် ဝေရဇ္ဇာပြည်ကို ကြွတဲ့အခါမှာ မိုးခေါင်ရေရှား အငတ်ဘေးဆိုက် တော့ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်က တန်ခိုးနဲ့ဖြေရှင်းဖို့လျှောက်တယ်။ မြတ်စွာဘုရား က လက်မခံပါဘူး။ သူ့ရဲ့အစွမ်းအစကို အသိအမှတ်ပြုတဲ့ စကားတော့ ပြော တယ်။ ဘုရားကိုယ်တိုင် မုယောစပါး၊ မြင်းတွေစားတဲ့ ဂျုံကိုစားခဲ့ရတယ်။ ကျန်တဲ့ ရဟန်းတွေလည်း ဝါတွင်းသုံးလ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ငတ်ငတ်ပြတ်ပြတ်နဲ့ နေခဲ့ရ တယ်။ တန်ခိုးစွမ်းရည်သတ္တိတွေကို ထုတ်ပြခွင့်မပေးဘူး။

တားမြစ်ဆေး

ဒီတော့ တန်ခိုးဆိုတာ ဘုရားရဲ့တားမြစ်တဲ့အရာ၊ ဒါလေး သေချာ စဉ်းစားပါ။ အသိဉာဏ် ရှိစေချင်လို့ပြောတာ ယောင်ဝါးဝါး ဇေဝဇဝါနဲ့ အထင်

၁၃၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ကြီးပြီး လမ်းမှားနေကြလို့။ အခုခေတ် အားကစားပွဲတွေမှာ ကိုင်ပိုင်စွမ်းရည်နဲ့ သာ ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရှိတယ်။ ဆေးဝါးတွေ အကူအညီနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်မရှိဘူး။ ဒါကို တားမြစ်ဆေးလို့သုံးတယ်။ တားမြစ်ဆေးသုံးပြီး ယှဉ်ပြိုင်တာကိုသိရင် ပြိုင်ပွဲက အပယ်ခံရတယ်။ ဒီလိုပဲ တန်ခိုးဆိုတာ ဘုရားရဲ့တားမြစ်ဆေးပဲ။ ဒါ မြန်မာ စကားလုံးနဲ့မှတ်မိအောင် ပြောတာ တန်ခိုးတွေပြနေတယ်။ စွမ်းရည်သတ္တိတွေ ရှိလို့ ဟိုဟိုဒီဒီတွေ လျှောက်လုပ်နေတယ်။ ကျောင်းတွေ အကြီးအကျယ် ဆောက်၊ ကားတွေအမျိုးမျိုးစီး၊ အပြေးအလွှားလှုပ်ရှားပြီး ပရိတ်တွေရွတ်၊ ဘုန်းတွေကြီး၊ ဗေဒင်တွေတွက်၊ ဓါတ်တွေရိုက်၊ နှစ်လုံးဂဏန်းတွေပေး စသည် ဖြင့်ပေါ့။ ဒီလိုတွေလုပ်နေတာ သူတို့ရဲ့ အလုပ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိ တော့ ရှိကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘုရားက ဒါကိုတားမြစ်ထားတယ်။ တားမြစ်ဆေး သုံးပြီး အောင်မြင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ စာရင်းမဝင်ပါဘူး။ သာသနာတော်မှာ စာရင်းမဝင်ပါဘူး။ ရဟန်းတွေအတွက် ဒီလိုအလုပ်ရှုပ်တာ တားမြစ်ဆေးပဲ။ လူတွေမြင်တာက ဒီလိုလုပ်နိုင်လေ အထင်ကြီးလေပဲ။ ကလေးငယ်တွေရဲ့ သဘာဝလိုပဲ ပွဲလမ်းသဘင်တွေရှိရင် ပျော်ကြတယ်။ အဲဒီမှာရောင်းချတဲ့ ပစ္စည်း လေးတွေကို မက်မောကြတယ်။ မိမိတို့လည်း ဒီအတိုင်းပဲ ပျော်တယ်၊ မက်မော တယ်ဆိုရင် ဒီကနေ မထွက်နိုင်ကြပါဘူး။

တွန်းအားနဲ့ဆွဲအား

ဒီနေရာတွေကို မဝေဖန်တတ်ရင်တော့ မိမိတို့ လမ်းမှန်ပေါ်ရောက်ဖို့ ဟာ နည်းနည်းခဲယဉ်းလိမ့်မယ်။ ဒါလေးလည်း သတိပြုပါ။ ရဟန်းသံဃာတွေ မှာ လူတွေနဲ့ မတူတဲ့ အခက်အခဲတွေ ရှိပါတယ်။ လူတွေမှာက သူတို့ကို ဖိစီး နှိပ်စက်လာမဲ့ တွန်းအား ဆွဲအားဆိုတာ သိပ်မရှိပါဘူး။ လူ့လောကထဲမှာ လူလို နေရင် တွန်းအားတွေရဲ့ဒဏ် ဆွဲအားတွေရဲ့ဒဏ် သိပ်မခံရပါဘူး။ ရဟန်းတွေ မှာတော့ တွန်းအားတွေရဲ့ဒဏ်နဲ့ ဆွဲအားဒဏ်ကို ခံနေရတယ်။ လူတွေမှာ စီးပွားရေး ကြီးပွားရေးလုပ်လို့ တိုက် ၁၀ လုံးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကား ၁၀ စီးပဲဖြစ်ဖြစ် ကောင်းတယ်။ ဘာပြဿနာမှမရှိဘူး။ ဇနီးမယား သားသမီးတွေနဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေနဲ့ နေလို့လည်း ရတယ်။

အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားဆိုတာ လူတွေရဲ့စိတ်တွေကို နှစ်သက်စေလို့ ဆွဲဆောင်အားလို့ခေါ်တယ်။ အဆင်းလှလှ၊ အသံကောင်းကောင်း၊ အနံ့မွှေးမွှေးကြိုင်ကြိုင်၊ အရသာရှိရှိ၊ အတွေ့အထိ နူးနူးညံ့ညံ့တွေဟာ ဆွဲအားရှိတယ်။ စိတ်ကိုဆွဲဆောင်တယ်။ လူတွေမှာ ဒီဆွဲအားတွေရဲ့ဒဏ်ကို အထူးကာကွယ်စရာမလိုပါဘူး။ ရဟန်းသံဃာတွေကျတော့ ဆွဲအားတွေရဲ့ ဒဏ်ကို ကာကွယ်ရတယ်။ ဆွဲအားတွေနောက် မလိုက်မိအောင် ကြိုးစားရတယ်။

တွန်းအားဆိုတာ သာသနာ့ဘောင်မှာနေရင် ပေါ့ပေါ့နေလို့ မရဘူး။ စည်းကမ်းချက်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ စည်းကမ်းချက်တွေက သာသနာ့ဘောင်မှာ မနေနိုင်အောင်လို့ တွန်းထုတ်နေတာ။ ဟိုဟာ မလုပ်ရဘူး။ ဒီဟာ မလုပ်ရဘူး။ မျက်စိပါလို့ ကြည့်တာတောင်မှ ဟိုလိုမကြည့်ရဘူး။ ဒီလိုမကြည့်ရဘူးဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ချက်တွေရှိတယ်။ ဒါတွေဟာ သာသနာ့ဘောင်မှာ မနေနိုင်အောင်လို့ တွန်းတဲ့ တွန်းအားတွေပေါ့။ ဒီတွန်းအားတွေကိုလည်း ကြံ့ကြံ့ခံရတယ်။ ဆွဲအားတွေနောက်ကိုလည်း မပါအောင်လည်း နေရတယ်။

ဆွဲအားတွေ နောက်ကောက်ကောက်ပါ

ဒါကြောင့်မို့လို့ ရဟန်းဘဝ ဒုလ္လဘဆိုပြီး ဘုရားက သတ်မှတ်ပေးခဲ့တာ နေနိုင်ဖို့ တော်တော်ခက်ခဲတယ်။ သို့သော် ဒီလိုနေတဲ့နေရာမှာ အခုပြောတဲ့ သဘာဝနဲ့ကြည့်ရင် အလုပ်တွေရှုပ်နေတာတွေ့ရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဆွဲအားတွေကြောင့် အလုပ်တွေရှုပ်ပြီး ဆွဲအားတွေနောက် တကောက်ကောက်ပါနေကြတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေ ဘုရားတည်တဲ့အမှု၊ ကျောင်းဆောက်တဲ့အမှု ဟိုပစ္စည်းရှာ၊ ဒီပစ္စည်းရှာအမှုနဲ့ ဆွဲအားတွေနောက် ကောက်ကောက်ပါနေကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒါတွေကို လူတွေက အထင်ကြီးတယ်။ ဘယ်ဘုန်းကြီးက ဘာရှိတာ ညာရှိတာ၊ ဘယ်လိုကျောင်းတိုက်ကြီး၊ ဘယ်လိုရိပ်သာကြီး စသည်ဖြင့် နာမည်ဂုဏ်သတင်း ကျယ်ပြန့်တာဆိုပြီး လူတွေက အပြစ်မမြင်ကြဘူး။

ရဟန်းသံဃာတွေမှာ လယ်ယာကိုင်းကျွန်းမရှိပါဘူး။ သူများတွေ စွန့်တဲ့ ပစ္စည်းတွေနဲ့ တည်ထောင်ထားရတာ။ စွန့်ပစ္စည်းတွေများပြီး အပုံလိုက်

၁၃၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

အပင်လိုက် ဖြစ်နေတာကို ကျေနပ်နှစ်သက်ပြီးတော့ မမြင်ကြဘူး ဖြစ်နေတယ်။ လူတွေက မြှောက်ပေးတယ်။ သူတို့က စွန့်ပစ္စည်းတွေနဲ့ ကြီးပွားနေတယ်။ တားမြစ်ထားတဲ့ လုပ်ငန်းတွေနဲ့ အောင်မြင်နေတယ်။ ဒါ ဘုရားသာသနာတော် မှာ ဖြစ်နေတာ၊ သာသနာတော်ဆိုင်ရာ မတရားတဲ့ဝါဒတွေ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တယ်ဆိုပြီးတော့ ကြိုးစားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိပါတယ်။ အဓမ္မဝါဒ တားဆီးရေးဆိုတာ လေးလေးနက်နက်ကြည့်ရင် အခုပြောတဲ့ကဏ္ဍတွေဟာ တရားလား မတရားလားဆို မတရားပါဘူး။ ဟုတ်၏ မဟုတ်၏ဆိုတာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ဝေဖန်ကြည့်ပါ။ ဒါ မကျေနပ်လို့ မနာလိုလို့ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။

တိုးတက်မှုရဲ့ရလဒ်

သဘာဝအရကြည့်ရင် ဘုရားက ပုံမှန်ပဲ။ ရိုးရိုးသားသားနေတာ ရဟန္တာတွေက အရိုးသားဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘာဆွဲအားဒဏ်မှ သူတို့မှာမရှိဘူး။ ဘာဆွဲအားနောက်မှ သူတို့မလိုက်ဘူး။ ထွေလီကာလီမရှိဘူး၊ တကယ်ရိုးတာ။ ဒါကို အမှန်မြင်တတ်ဖို့အတွက် ထုတ်ပြောပြတာပါ။ ပူလောင်လှုပ်ရှားမှုဖြင့် မိမိတို့ဘဝမှာ ဘယ်လောက်ပဲ ကြိုးစားကြိုးစား၊ ဘယ်လောက်ပဲ တိုးတက် တိုးတက် နောက်ဆုံးရလဒ်က နောင်တပဲရှိတယ်။ ဘဝအထွေထွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဒီဘဝ ချုပ်ငြိမ်းရတော့မယ်၊ နောင်ဘဝသစ် ဖြစ်ပေါ်ခွင့်ရဦးမယ်ဆိုရင် ဒီဘဝ ဒီခန္ဓာ ချုပ်ငြိမ်းရတဲ့ကဏ္ဍမှာ စိတ်ထဲမှာ နောင်တရတာပဲရှိတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ နောင်တရတာလဲဆိုတော့ သေခါနီးမှာ ငါတော့မှားလေပြီ။ ဘာမှအဓိပ္ပာယ်မရှိတော့ဘူး။ ရှာထားတာလေး ထားခဲ့ရတော့မယ်။ ကိုယ်တယုတယနဲ့ ကျွေးမွေးထားခဲ့ရတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးလည်း ထားခဲ့ရတော့မယ်ဆိုပြီး ပူပင်သောကတွေ ရောက်ပြီး နောင်တရတယ်။

စားဝတ်နေရေးဆိုတဲ့ မြစ်ကြီးကို အလျားလိုက်ဖြတ်ကူးသလိုပဲ၊ ကမ်းပေါ်ရောက်နိုးရောက်နိုးနဲ့ ကူးနေရင်း နောက်ဆုံး ခြေကုန်လက်ပန်း ကျတော့မှ ကိုယ်ကူးခဲ့တာ အလကားပဲဆိုပြီး နောင်တရကြတယ်။ ဘယ်လောက်ကူးကူး

နောက်ဆုံးမှာ မြုပ်သွားရတာပဲဆိုတာ တွေ့လိမ့်မယ်။ မြစ်ကို အလျားလိုက် မကူးဘဲ ကန်လန်ဖြတ်ကူးလိုက်တော့မှ ကုန်းပေါ်ရောက်သွားသလို အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေကို စွန့်ပြီး ဘဝတွေကို ကျော်လွန်ပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ နောက်ဆုံးရလဒ်ကတော့ ငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန်ဆိုတာဖြစ်တယ်။

* * * * *

အပိုင်း (၆)

နိဗ္ဗာန် (၂)မျိုး

နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘာဝကို ပိုင်းခြားတဲ့နေရာမှာ ဘုရားက သတ်မှတ်ပေး ထားတာ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးရှိပြီးတော့ ကိလေသာအပူမီးတွေ မရှိ တော့ရင် **သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်**၊ နောက်တစ်ခါ ဘဝဇာတ်သိမ်းလို့ ခန္ဓာလည်း မရှိတော့ဘူး၊ ကိလေသာလည်း မရှိတော့ဘူးဆိုရင် **အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်**၊ ဒါကို **ပရိနိဗ္ဗာန်**ဆိုပြီးတော့ သုံးပါတယ်။ ဒါကိုပဲ ကိလေသနိဗ္ဗာန် ခန္ဓနိဗ္ဗာန်လို့ သုံးထားတာလည်း ရှိသေးတယ်။ သဘာဝလေးနဲ့ ကြည့်ရင် လောင်စာနဲ့ မီး တွဲနေရင် ဘဝ၊ လောင်လည်း လောင်နေတယ်။ အလောင်လည်း ခံနေရတယ်။ လောင်စာကတော့ ကျန်နေတယ် မီးမရှိတော့ပါဘူးဆိုရင် သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သက်ရှိထင်ရှားရှိစဉ်အခါမှာ ကိလေသာအပူမီးတွေ မရှိတော့ဘူး။ သို့သော် ခန္ဓာကိုယ်ကြီး အကြွင်းအကျန်ရှိနေသေးတာ သဥပါဒိ သေသ နိဗ္ဗာန်၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေ စုတိစိတ်ရဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ သူတို့ရဲ့ ဥတုဇရုပ်ကလာပ်တွေပါ မကျန်တော့ဘူးဆိုရင် **အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်**၊ အဲဒီ အချိန်ဟာ လောင်စာလည်းသိမ်း၊ မီးလည်းငြိမ်းတဲ့နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ ဓာတ် သဘောဟာ ငြိမ်းအေးခြင်းဆိုတဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိရှိပါတယ်။ ဒီဘဝ သက်ရှိ ထင်ရှား ရှိနေစဉ်အခါမှာ ကိလေသာ အပူမီးတွေကို အေးအောင်လုပ်ပေးရင် နိဗ္ဗာန်ရဲ့ ဓါတ်သဘောပဲ။ ခန္ဓာရှိနေသေးတဲ့အတွက် ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကတော့ အမြဲတမ်း လှုပ်ရှားနေမှာပဲ။ မငြိမ်သေးဘူး။ ဒါကို သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်။

၁၄၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

အပြည့်အဝငြိမ်းတာ မဟုတ်သေးဘူး။ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာလို့ခေါ်တဲ့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး လုံးဝချုပ်သွားတော့မှ အပြီးတိုင် ရပ်ဆိုင်းသွားမှ နိဗ္ဗာန်ခါတ် စစ်စစ်မှန်မှန်ကြီး ပေါ်လာတာ။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်လို့လည်းခေါ်ပါတယ်။

မြင်စိတ်လေးတစ်ခုမှာ အမြင်ခံရတဲ့အရာကော မြင်စိတ်ရဲ့မို့ရာ မျက်စိ ဒါတွေသည် လောင်စာနဲ့မီးပေါင်းနေတာ အလောင်ခံရတဲ့အရာကော မီးကော ရှိနေသမျှ မငြိမ်းဘူး။ ဒါဆိုရင် မြင်ကွင်းအမျိုးမျိုးမှာ နိဗ္ဗာန်မရှိဘူး။ ငြိမ်းအေး မှု မရှိဘူး။ မြင်နေကြားနေရသမျှတော့ ငြိမ်းအေးမှု မရပါဘူး။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် များကျတော့ မြင်တယ် မပူဘူး။ မပူပေမဲ့ လှုပ်ရှားသေးတယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖောက်ပြန်မှုအရ သင်္ခါရအရ လှုပ်ရှားနေသေးတယ်။ ဒီတော့ အပြည့်အဝ မဟုတ်ဘူး။ သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ပေါ့။ နိဗ္ဗာန်ကိုသိနေရင် မြင်ကွင်း၊ ကြားကွင်း တွေဟာ အာရုံမှာပျောက်နေလိမ့်မယ်။ နိဗ္ဗာန်ခါတ်သဘောက အငြိမ်းခါတ် အအေးခါတ်၊ စိတ်မှာ ငြိမ်းအေးမှုသဘာဝကြီးကို သေချာသိမြင်နေရတယ်။ ဒီလိုသိမြင်တော့ အမြင်အာရုံလည်း မဟုတ်ဘူး။ အကြားအာရုံလည်း မဟုတ် ဘူး။ အမြင်အကြားအာရုံတွေခွါပြီး စိတ်ကို တစ်ဖက်လှည့်နိုင်ခြင်း၊ ပဋ္ဌာန်း အာရမ္မဏပစ္စည်းမှာ အာရုံပြောင်းရွှေ့ခြင်း အတတ်ပညာလို့ ဘုရားက ထုတ်ပြ ခဲ့ပါတယ်။

တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန်

တချို့က တရားအားထုတ်နေရင် ဟုတ်လှပြီ ထင်တတ်ကြတယ်။ တရား အားထုတ်လို့ ငြိမ်သွားပြီ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး အေးချမ်းသွားရင် နိဗ္ဗာန်လို့ ထင်တတ် ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်လည်း သိနေတယ်။ ငါ့ကိုယ်ကြီး အေးနေပါလား။ ငါ့စိတ်တွေ အေးနေပါလားဆိုရင် နိဗ္ဗာန်မဟုတ်သေးဘူး။ စိတ်ကငြိမ်လို့ ရုပ်ကငြိမ်သွားတဲ့သဘောပဲ။ ဒါကို တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန်လို့ သုံးချင်လည်း သုံးလို့ရတယ်။ ဝိပဿနာကုသိုလ်၊ ကာမာဝစရကုသိုလ်လို့လည်း သုံးလို့ရတယ်။ တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အစစ်မဟုတ်ဘူး အတု။ ဒီဘက်က ဓာတ်သဘောနဲ့

ဟိုဘက်က ဓာတ်သဘောတူတယ်။ ဒါပေမဲ့ အစစ်မဟုတ်ဘူး။ ဒီလို မသိတော့ ပြဿနာတွေက ပေါ်လာတယ်။

စိတ်နဲ့သာသိနိုင်တာ

တချို့တရားထိုင်ရင်းနဲ့ ကျောရိုးထဲကစိမ့်အေးပြီးတက်လာလိုက်တာ ဆိုတဲ့ ဓာတ်ကြီး၊ ဒါကို နိဗ္ဗာန်ပဲလို့ ဇေဝဇေဝါနဲ့ ကိုယ်တိုင်လည်း သေချာမသိဘဲ ပြောကြတယ်။ ယောင်ဝါးဝါးနဲ့ ရေးကြတယ်။ နိဗ္ဗာန်မှာ ရုပ်လည်း မရှိဘူး။ နာမ်လည်း မရှိဘူး။ ဓာတ်သဘောကို စိတ်နဲ့ပဲသိရတာ။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ကြီးဆိုတဲ့ ကာယပသာဒနဲ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံရုပ်တွေကို သိနေရင် ဒါနိဗ္ဗာန်ကို သိတာမဟုတ်ဘူး။ အခု နားထောင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ လက်တွေ့သိရတာ မဟုတ်တော့ ပြောရတာ တော်တော်ခက်ပါတယ်။ လက်တွေ့သိရမဲ့ တရားတွေက လက်တွေ့လုပ်ကြည့် မှ ကိုယ်တိုင်သိနိုင်တာပါ။

ရာဂချုပ်ရင်

နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ရဖို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှာ မြတ်စွာဘုရားက လည်ပုံနဲ့ ပြတ်ပုံ ကို ဟောထားပါတယ်။ လည်ပုံမှာ ‘အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ . . . ’ စသည်ဖြင့် အားလုံးရကြပါတယ်။ မသိမှုကစပြီး အိုနာသေရေးမှာ အဆုံးသတ်တယ်။ ပြတ်ပုံ ကျတော့ ‘အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသ ဝိရာဂ နိရောဓာ သင်္ခါရ နိရောဓော’ ဆိုပြီး နိဗ္ဗာန်ကိုထုတ်ပြတယ်။ မသိမှုတွေ အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်နှစ်သက်ခြင်း တွေ ကင်းပြီးတော့ ချုပ်ငြိမ်းသွားတယ်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ဆိုပြီးတော့ သုံးထားတယ်။

ဝိရာဂ-ဆိုတာ ရာဂကင်းတာ။ ရာဂကင်းရင် နောက်ကချုပ်ငြိမ်းမှုကြီး လိုက် လာမယ်။ ရာဂဆိုတဲ့ တွယ်တာစွဲလမ်းမှု၊ တပ်နှစ်သက်မှု၊ တဏှာချုပ်ရမယ်လို့ ဟောတာ။ ရာဂအကြွင်းမရှိချုပ်ရမှာ။ မျက်စိစတဲ့ ပသာဒတွေ ချုပ်ရမယ်လို့ မပါပါဘူး။ ရာဂချုပ်ရင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက် ပြတ်မယ်။ ရဟန္တာ ဖြစ်မယ်။ နိဗ္ဗာန် မြင်မယ်။

ဝိရာဂဆိုတဲ့ မဂ်ဉာဏ်ဟာ ဒုက္ခသစ္စာမြင်တဲ့အချိန်မှာ ပေါ်ပါတယ်။ သင်္ခါရကိုမြင်ရင် ဒုက္ခပေါ်တယ်။ သမုဒယ ပျောက်တယ်။ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်တဲ့

၁၄၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

အချိန်မှာ သမုဒယသစ္စာဆိုတဲ့ ရာဂချုပ်ငြိမ်းမယ်။ ရာဂချုပ်ငြိမ်းရင် နိရောဓ နိဗ္ဗာန် အငြိမ်းဓာတ်ပေါ်မယ်။ ဒါက လုပ်ငန်းစဉ်ပဲ။ အခုလူတွေဟာ ဖြစ်ပျက် ဖြစ်ပျက်နဲ့ ဇွတ်တိုးပြီး လုပ်နေကြတယ်။ ဖြစ်ပျက်မြင် ဖြစ်ပျက်မုန်း ဖြစ်ပျက် ဆုံးတယ်ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူကို လူလို့မြင်နေတာတော့ မပျောက်ဘူး။ ယောက်ျား၊ မိန်းမ မပျောက်ဘူး။ သဘာဝကို သဘာဝလို့မြင်ဘူး။

ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ

သဘာဝကိုမရောက်ဘဲ သင်္ခါရကို ကျော်ပြီးချနေတော့ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ အားနည်းတဲ့ ဝိပဿနာလို့ ပြောရမယ်။ ဘုရားလက်ထက်က ရှင်ဆန္ဒဟာ ဖြစ်ပျက်မြင်တယ်။ သို့သော် ငါမပျောက်ဘူး။ ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ မပျောက်ဘူး။ သဘာဝကိုကျော်ပြီး သင်္ခါရကို သွားတဲ့အခါကျတော့ မရဘူး။ ဒိဋ္ဌိမပြုတ်ဘဲ ဝိပဿနာအလုပ်ကို လုပ်သောကြောင့်၊ ဖြစ်ပျက် ဒုက္ခသစ္စာကို ကြည့်သောကြောင့် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ - အားနည်းတဲ့ ဝိပဿနာ၊ ဉာဏ်မပွင့်ဘူး။ ဉာဏ်မပွင့်ရင် ဒုက္ခသစ္စာလည်း မမြင်ဘူး။ ဒုက္ခသစ္စာမမြင်ရင် သမုဒယသစ္စာဆိုတဲ့ တွယ်တာမက်မောမှုတွေ မပျောက် ပါဘူး။ ဒါဆိုရင် ငြိမ်းအေးမှုသဘာဝ မပေါ်လာနိုင်ဘူး။ ဒါလုပ်ငန်းစဉ်မှာ အဆင့်ဆင့်သွားရမဲ့သဘောတရားတွေပါ။ ဒါတွေကိုမြင်အောင် ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကြည့်ဖို့ပဲ လိုတော့တယ်။

အပူတွေ အဆင့်ဆင့်လျော့ပုံ

သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာတွေရဲ့ သဘာဝကိုလည်း သိထားဖို့လိုပါတယ်။ မသိထားရင် သူများတွေရဲ့ လှည့်စားတာကို ခံရမယ်။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ပြီးသားဖြစ်တဲ့အတွက် အပူကြီးတွေ သူတို့မှာ မလာတော့ပါဘူး။ အပူလေးတွေတော့ ကျန်သေးတယ်။ ဘာနဲ့ ဥပမာ ကြည့်ရမလဲဆိုတော့ ထမင်းဟင်းတွေကို မီးဖိုပေါ်တင်ပြီးချက်ကြတယ်။ ဒီ ထမင်းဟင်းတွေဟာ မီးဖိုပေါ်ရှိနေသမျှ မီးနဲ့တွေ့နေသမျှ ပူနေမှာပဲ။ ထမင်း ကျက်ပြီးရင် မီးဖိုပေါ်က ချလိုက်တော့ အိုးဟာ ရှေ့ဆက်မပူတော့ဘူး။ ဒါပေမဲ့

အပူဟာ ဖြုန်းခနဲမငြိမ်းဘူး။ အပူတော့ရှိသေးတယ်။ တစတစနဲ့ယပ်ခပ်ပေးရင် အိုးဟာ ပိုပိုပြီးအေးသွားလိမ့်မယ်။

သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ မီးဖိုပေါ်ကချလိုက်တဲ့ ထမင်းအိုး ဟင်းအိုးလို့ပဲ ရှေ့ဆက်မပူတော့ဘူး။ သို့သော် သူ့မှာအပူတော့ ရှိနေသေးတယ်။ အဲဒီမှာ ဖိုလ်ဝင်စားတယ်ဆိုတာက အပူတွေကို တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အေးအောင် ယပ်ခပ်ပေးတာ။ မဂ္ဂသစ္စာ ဘာဝနာကိစ္စနဲ့ ထပ်ကာထပ်ကာ ပွားများပေးရင် တစတစ ပိုပိုပြီးအေးသွားမယ်။ သောတာပန်ထက် သကဒါဂါမ် ပိုအေးတယ်။ သကဒါဂါမ်ထက် အနာဂါမ်က ပိုအေးတယ်။ အနာဂါမ်ထက် ရဟန္တာက လုံးဝ အေးတယ်။ အေးစက်သွားပြီး ဘာအပူမှမရှိတော့ဘူး။ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားတာကျတော့ အလှုပ်ခါတ်ကြီးကို ငြိမ်းတာ။ အပူခါတ်တော့ မရှိတော့ဘူး။ ရုပ်နာမ် ရှိနေသေးတဲ့အတွက် လှုပ်ရှားနေရသေးတယ်။ ပင်ပန်းနေရတယ်။ ဒီတော့ သက်သာရာရအောင်ဆိုပြီး အားတဲ့အချိန်မျိုးမှာ၊ တရားဓမ္မရေးရာကိစ္စတွေမရှိတဲ့ အချိန်အခါမျိုးမှာ သူတို့အေးအေးချမ်းချမ်း နေကြတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုပြီးနေတယ်။ လှုပ်ရှားပြီး မနေကြဘူး။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားတာတို့၊ ဖလသမာပတ်ဝင်စားတာတို့ လုပ်ကြတယ်။ ဘုရားတရားဟောရင်းနဲ့ သူများတွေ သာဓုခေါ်တဲ့အချိန်ကလေးမှာ နိဗ္ဗာန်ကို စိတ်ပို့ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး သက်သာရာရတာ ဖြစ်လို့ပါ။

ကိုယ့်တရားကိုယ်စစ်

အများတွေပျောက်ပြီး သံသယရှင်းရှင်းနဲ့ လုံးဝ ငြိမ်းအေးခွင့် ရရင် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီ။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်လည်း ဖြစ်ရင်ဖြစ်မှန်း သိပါတယ်။ ဘယ်သူ့ဆီကမှ အဆုံးအဖြတ်ခံယူစရာမလိုဘူး။ တရားရမရဆိုတာ လမ်းကြောင်းသာမှန်ရင် နည်းစနစ်သာမှန်ရင် ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် သိပါတယ်။ ဒီတော့ တရားစစ်တယ်-တရားစစ်တယ်ဆိုတာ စစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သူ ဘယ်လောက်တောင် သိသလဲ။ ကိုယ်ကလည်း သွားအစစ်ခံရ လောက်အောင်

၁၄၄ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဘာတွေများမသိဘူးလဲဆိုတာ ဖြေရှင်းကြပေတော့။ ဒါကြီးဟာ ရိုးရာဓလေ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာအနေနဲ့ပေါ်လာပြီ။ ကြာရင်အတည်ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ အတည် ဖြစ်သွားရင် တရားနဲ့ပတ်သက်လို့ စစ်ပေးတဲ့သူက စစ်ပေး၊ အစစ်ခံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အစစ်ခံနဲ့ အပေးအယူတွေနဲ့ သွားနေကြလိမ့်မယ်။ တကယ်တော့ မရလိုက်ကြ ပါဘူး။ ပေးတဲ့သူကလည်း မရှိတာကြီးကို ပေးလိုက်ကြလိမ့်မယ်။ ရတဲ့သူ ကလည်း သူ့ကိုယ်သူ ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်ကြလိမ့်မယ်။

ကိလေသာတို့၊ လောင်စာတို့၊ မီးတို့၊ ရုပ်နာမ်တို့၊ ခန္ဓာတို့ဟာ ကိုယ့်ဆီ မှာ အပြည့်ရှိနေတာ။ ဒါကို ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် အေး-မအေး စစ်ဆေးကြည့် လို့ ရပါတယ်။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် လှုပ်မလှုပ်စစ်ဆေးလို့ ရပါတယ်။ တခြားမှာ သွားပြီး အဆုံးအဖြတ်ခံစရာ လိုသလား။ ဉာဏ်တွေ တင်စရာ လိုသလား။ ဒါတွေဟာ စကားလုံးအနေနဲ့ပဲရှိတာ။ မှတ်တမ်းအနေနဲ့ပဲရှိတာ။ မှတ်တမ်းက လည်း ဖျောက်လို့မရပါဘူး။ မှတ်တမ်းဖျောက်ရင် လမ်းကြောင်းမတည့်တော့ ဘူး။ မှတ်တမ်းအတိုင်းလည်း ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဒါတွေနဲ့အမည်တပ်လို့ မရပါဘူး။ သဘောတရားအနေနဲ့ပဲ ဖြစ်ပေါ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ သဘောတရားအတိုင်း အကုန်စာနဲ့ရေးလို့ မရပါဘူး။ ရေးထားတဲ့စာအတိုင်းလည်း သဘောတရားက လာချင်မှ လာတာ။

တစ်ခုပဲသိတယ်

သဘောတရားပိုင်းမှာ ခန္ဓာငါးပါးက တာထွက်တူတဲ့ အပြေးပြိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလိုပဲ။ လမ်းတစ်ဝက်ကျမှ ပြုတ်ကျကျန်တဲ့သူ ရှေ့ရောက်သွားတဲ့သူ တွေပါတယ်။ ဒီလိုပဲ ရုပ်နာမ်နှစ်ခုဟာ တာထွက်က အတူတူပဲ။ လူတစ်ယောက် ကိုမြင်လို့ ပြုံးလိုက်တယ်ဆိုရင် ပြုံးတဲ့စိတ်နဲ့ ပြုံးလိုက်တဲ့ရုပ် ပြိုင်တူဖြစ်တာ။ ချုပ်တဲ့အခါကျတော့ စိတ်က အရင်ချုပ်တယ်။ ပါးစပ်ဟနေတာကြီးက ကျန် ခဲ့တယ်။ စိတ်ကတော့ ပြုံးပြီးပျောက်သွားပြီး နောက်စိတ်တစ်မျိုးပြန်ဝင်လာ တယ်။ တာထွက်တူတယ်။ အတူတကွဖြစ်တယ်။ ခန္ဓာငါးပါး ရေးထားတယ်။ ခန္ဓာငါးပါးက တစ်ခုစီဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ပြိုင်တူဖြစ်တာ။ ဒါပေမဲ့ သိရင်

တစ်ခုပဲသိတယ်။ ပြိုင်တူဖြစ်တဲ့အရာကို ကြည့်လိုက်တော့ တစ်ခုပဲမြင်ရတယ်။ တာထွက်လာတဲ့ အားကစားသမားတွေကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ ကိုယ်ကြည့် တဲ့သူ တစ်ယောက်ပဲ မြင်ရတယ်။ ကျန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မတွေ့ဘူး။ အကုန်လုံး မြင်တယ်လို့မထင်နဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်က အုပ်စုလိုက်ကြီး တွေ့တယ်ထင်တာ၊ မဟုတ်ဘူး။

ဒီတော့ ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ပတ်သက်ရင် ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်ပျက်ရှုဆိုတော့ တစ်ပါးစီလိုက်ပြီး ရှုနိုင်မှလို့ထင်ကြတယ်။ ငါးပါးလုံးကို ပြိုင်တူရှုနိုင်မှလို့လည်း တွက်ကြတယ်။ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ စာအရ ရေးတော့သာ ခန္ဓာငါးပါး၊ သိတာက တော့ တစ်ခါကြည့်တစ်ပါးပဲ သိနိုင်တယ်။ စာမှာကတော့ ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်ပျက် ရှုလို့ ရေးတယ်။ တစ်ခုရှုမိရင် သဘာဝနဲ့ သင်္ခါရက အတူတူပဲ။ သဘာဝက ဘာမှမထူးခြားဘူး။ တစ်မျိုးကိုသိရင် အတူတူပဲ။ ဘယ်ခေါင်းစဉ်နဲ့ပဲ အလုပ်လုပ်၊ လုပ်။ ဘယ်အမည်နဲ့ပဲ အလုပ်လုပ်၊လုပ်။ သဘာဝနဲ့သင်္ခါရကျရင် အတူတူပဲ။ ဒါဆိုရင် နည်းနည်းတော့ သဘောပေါက်ပါပြီ။

ဘယ်ဉာဏ်စဉ်ရောက်ပြီလဲ

အခု ဒီမှာ ဘာပြောချင်တာလဲဆိုတော့ ဉာဏ်စဉ်ဆယ်ပါးပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆယ့်ခြောက်ပါးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်သလို အကယ်၍ များ မိမိသန္တာန်မှာ ဉာဏ်စဉ်တွေ ဝင်လာရင် တစ်ခုပြီးမှတစ်ခု ကုပ်ဖွဲ့ပြီး လှေကားထစ်တက်သလို တက်တာမဟုတ်ဘူး။ လုံးပြီးတော့ ဝင်လာတာပါ။ ခွဲခြားလို့မရပါဘူး။ စာအရ သာ ခွဲပြတာ။ ဖြစ်စဉ်မှာကတော့ ခန္ဓာငါးပါးပေါင်းဖြစ်သလို ဉာဏ်ဟာလည်းပဲ ဖြစ်ချင်ရင် ပေါင်းပြီးဖြစ်ပါတယ်။ မဖြစ်သေးရင်တော့ သူ့ဟာသူ အပိုင်း သုံးပိုင်းလောက်ရှိတယ်။ အစပိုင်းမှာ ဉာဏ်သုံးခုရှိတယ်။ အဲဒီသုံးခုလုံး ပေါင်း ဖြစ်တယ်။ အလယ်ပိုင်းမှာ လေးခုရှိရင် လေးခုလုံး ပေါင်းတယ်။ အဆုံးပိုင်းမှာ သုံးခုရှိရင် သုံးခုလုံး ပေါင်းတယ်။

တချို့က ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကြည့်တယ်။ ဘယ်ဉာဏ်လေး ဘယ်ဉာဏ်လေးနဲ့ အထစ်ကလေးတွေ လိုက်ထစ်နေကြတယ်။ စာအရ လျှောက်ထစ်နေကြတာ။

၁၄၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

သဘာဝက ဒီလိုမထစ်ဘူး။ ဖြစ်စရာရှိပေါင်းပြီးဖြစ်တယ်။ မဖြစ်စရာရှိလည်း ဖြစ်ကိုမဖြစ်ဘူး။ ဒီတော့ ဒါလည်းပဲ ဗဟုသုတအဖြစ် မှတ်ထားပါ။ မဟုတ်ရင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးပြောသလိုပဲ စာတွေက ခုခံနေလို့ သဘာဝအမှန်ကို မရောက်ပါဘူး။ စာကို ပယ်တာမဟုတ်ဘူး။ စာက ရှိရမယ်။ ရှိပြီးတော့ လက်တွေ့ အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ စာကသပ်သပ်၊ လက်တွေ့ကသပ်သပ်၊ စာမပါဘဲနဲ့တော့ မလုပ်တတ်ဘူး။ သိလာတဲ့ အခြေအနေအခါမှာ စာက တစ်မျိုး၊ အလုပ်သဘောအရ သိတာကတစ်မျိုးဆိုတာ ပေါ်လာတယ်။ စာထဲ က အတိုင်း မဟုတ်ဘူးလားဆိုတော့ ဟုတ်တယ်။ ဟုတ်ပေမဲ့ စာရေးသလိုတော့ ဆစ်ဆစ်ပိုင်းပိုင်း မဟုတ်တော့ဘူးဆိုတာ သတိပေးတာပါ။ မဟုတ်ရင် မသိ တော့ လည်နေကြတယ်။ လည်ပြီးတော့ မရတာကို ရတယ်ထင်ပြီး ဒီနေရာမှာ တင်ပဲ ရပ်ကုန်ကြတယ်။

ဒီဘဝမှာတင် သိနိုင်ပါတယ်

နိဗ္ဗာန်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မိမိတို့သတိထားရမဲ့ ကိစ္စတစ်ခုရှိတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို အများက သေပြီးမှရမယ်၊ ရောက်မယ်ဆိုတဲ့ အတွေးမျိုးရှိကြတယ်။ တကယ်တော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဒီဘဝမျက်မှောက်မှာတင် သိနိုင် မြင်နိုင်တဲ့တရား၊ အခြားဘာသာတွေရဲ့ နိဗ္ဗာန်က သေပြီးရင် ရမည့် ရောက်မည့် ထာဝရတည်တံ့ နေတဲ့ ဘုံဗိမာန်ဆိုပြီး မက်လုံးတွေနဲ့ထုတ်ပြကြတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေလည်း များသောအားဖြင့် ဒီလိုအထင်မှားပြီးတော့ နေကြတယ်။ ဘုရားဟောထားတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကျတော့ ယခုဘဝမှာပင် သိမြင်ခွင့်ရှိတဲ့ သဘောတရား ဓာတ်သဘော ဆိုတာ ကြပ်ကြပ်သတိပြုရမယ်။ ဒါကို သတိမထားနိုင်တဲ့အခါကျတော့ ဒို့ဒီဘဝ ရမှာမဟုတ်ပါဘူးဆိုတဲ့ အတွေးဝင်တယ်။ နောက်တစ်ချက်က ဘဝများစွာ သံသရာ ပါရမီပြည့်တော့မှ ဆိုတာမျိုးလည်း တွေးကြတယ်။

အခုရအခုယူမလား

ဒါဆိုရင် အခုရ အခုယူနိုင်သလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းမျိုး ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လူငယ်လေး တစ်ယောက်က ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကို မေးတယ်။

“အရှင်ဘုရား နိဗ္ဗာန် အခုရ အခုယူမလား” လို့မေးတယ်။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက ‘လာမေးမနေနဲ့၊ မင်းလည်း ရမှာမဟုတ်ဘူး။ ငါလည်း ရမှာမဟုတ်ဘူး’ လို့ ပြန်ပြောတယ်တဲ့။ ဒါ သူမသိလို့ ဒီလိုပြန်ပြောတာ။ တကယ်တော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အခုဘဝမှာပင် သိမြင်ခွင့်ရှိတဲ့ သဘောတရား၊ အခုချက်ချင်း သိနိုင်သလားဆို သိချင်ရင်လည်း သိနိုင်တာပဲ။ မသိချင်ရင်လည်း မသိဘူး။ သိချင်ရင်ဆိုတာ သိချင်တဲ့စိတ်ရှိရင် အရည်အသွေး ပြည့်ဝလို့ရှိရင် သိနိုင်တယ်။ သူ့မှာ ရှိသင့် ရှိထိုက်တဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိတွေရှိရင်သိတယ်။ အဲဒီလို စွမ်းရည်သတ္တိမရှိရင်တော့ မသိနိုင်ပါဘူး။

သဘာဝချင်း ညီမျှရင်

နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘာဝက လေးလေးနက်နက် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်၊ မိမိတို့ သဘာဝက ပေါ့တီးပေါ့ဆ၊ အရာရာတိုင်း ဘာမှ လေးလေးနက်နက်မရှိဘူး။ ပေါ့ပင်ပဲ။ သဘာဝချင်းမညီတော့ ချက်ချင်းမသိနိုင်ဘူး။ သဘာဝချင်းညီမျှရင် ချက်ချင်းသိတယ်။ နောက်တစ်ချက် နိဗ္ဗာန်ကိုသိနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် လောကမှာ စွမ်းနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ တတ်နိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဘုရားက ဗောဓိရာဇဏုမာရသုတ် မှာ- ဥပမာလေးပေးပြီး ဟောထားတာရှိပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို ဒီဘဝနဲ့တင် ချက်ချင်း မြင်နိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘယ်လိုအရည်အသွေးရှိတယ်ဆိုတာကို ဆရာသမားတစ်ယောက်က တပည့်တစ်ယောက်ကို ပညာသင်တဲ့ကိစ္စနဲ့ ဥပမာ ပေးထားပါတယ်။

ဆရာလက်မခံတဲ့ တပည့်

ဆရာက တပည့်တစ်ယောက်ကို လက်ခံတယ်ဆိုတာ တပည့်ရဲ့အခြေ အနေကို ကြည့်ပြီးမှ လက်ခံတာ။ ဆရာက သူ့ကိုပညာတကယ်တတ်တာ မဟုတ်ပါဘူးလို့ မယုံကြည်ဘဲနဲ့ လာသင်နေတဲ့ တပည့်မျိုးဆိုရင် လက်မခံပါဘူး။ သူ့ရဲ့ပညာရပ် သူ့ရဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိကို တကယ်ယုံကြည်တဲ့ တပည့်မျိုးကိုပဲ သင်ပေးချင်တယ်။ နောက်တစ်ချက်က စိတ်ကောင်းမရှိ စိတ်ထားကောက်ကျစ် တဲ့ တပည့်မျိုးကိုလည်း ဆရာသမားက အလိုမရှိပါဘူး။ နောက်ပျင်းရိလေးလံ

၁၄၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ထိုင်းမှိုင်းနေတဲ့ တပည့်မျိုးကိုလည်း ဘယ်ဆရာသမားကမှ မသင်ချင်ပါဘူး။ ဉာဏ်တုံးတဲ့တပည့်၊ ချူချာတဲ့တပည့်မျိုးကိုလည်း ကရိကထခံပြီး မသင်ကြဘူး။

ရှိရမဲ့အရည်အချင်းတွေ

နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်နိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဆရာမသင်ပေးချင်တဲ့ **တပည့်ငါးယောက်** ထဲမှာမပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်ရမယ်။ ယုံကြည်ချက်ခိုင်မာရမယ်။ ဉာဏ်ရှိရမယ်။ မပျင်းရဘူး။ ကြိုးစားတဲ့ ဝီရိယရှိရမယ်။ စိတ်ထား တဖြောင့်တည်းသွားရမယ်။ စိတ်ကို ယိမ်းယိုင်လို့မရဘူး။ တုန်လှုပ်လို့မရဘူး။ ဒီတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝေဖန်ကြည့်ပါ။ ဒီဘဝမှာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင်တယ်လို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ယုံကြည် ချက်ရှိရဲ့လား။ မြင်ချင်တဲ့ စိတ်ထားရော ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ် ရှိရဲ့လား။ မြင်ဖို့ရန်အတွက် ကြိုးစားမှုရောရှိရဲ့လား။ ဒါကိုလိုက်ပြီး သိနိုင်အောင် ဉာဏ် ကော ထည့်ရဲ့လားဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်မေးရမယ်။ ဒီအချက်တွေညီခဲ့ရင် တော့ အခုချက်ချင်းသိနိုင်တယ်။ သို့မဟုတ် ဒီဘဝနဲ့တင် သိနိုင်တယ်။

ဒီလို အရည်အချင်းတွေမှမရှိဘဲနဲ့ အခုရ အခုယူမလားဆို အခုလည်း မရပါဘူး။ မယူနိုင်ပါဘူး။ နောင်ကော ရမလားဆိုတော့ လွဲဖို့ပဲရှိတော့တယ်။ အခု အခွင့်အရေးရနေတာတောင်မှ မရနိုင်ဘူးဆိုရင် နောင်ဆိုတာ မသေချာ တော့ပါဘူး။ နောက်တစ်ချက်က သိဖို့အရေး ကြိုးစားတဲ့အပိုင်းတွေမှာ တကယ်ကော ကြိုးစားတဲ့ ပုံစံကျရဲ့လားဆိုတာ သတိထားရမယ်။ ပညာသင်တဲ့ နေရာ၊ အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာတွေမှာ စည်းကမ်းတွေလိုက်နာကြရတယ်။ နိဗ္ဗာန် နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ သိမြင်ဖို့အရေးမှာလည်း မိမိတို့စည်းကမ်းချက်တွေ ဘယ် လောက်လိုက်နာသလဲဆိုတာ ပြန်ကြည့်ရမယ်။ စည်းကမ်းချက်တွေကိုလည်း သိရမယ်။

လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းများ

တရားလုပ်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အပေါ်ယံစည်းကမ်းချက် ချထားတာ ရှိပါတယ်။ ဒါကို ပါဠိလိုပြောရင် **သီလ**လို့ပြောလို့ရတယ်။ နံပါတ်တစ်အနေနဲ့

အမှုကိစ္စ မများရဘူး။ အမှုကိစ္စများရင် မတည်ငြိမ်ဘူး။ မိမိကိစ္စ သူတပါး ကိစ္စတွေများနေရင် တည်ငြိမ်အေးချမ်း လွတ်လပ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်သဘာဝကို မမြင်နိုင်ဘူး။ နောက်တစ်ချက်က ကုန္ဒြေစောင့်ထိန်းရမယ်။ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ခန္ဓာကိုယ်တွေကို ကုန္ဒြေလို့ခေါ်ပါတယ်။ သူ့ဆိုင်ရာကိစ္စတွေမှာ အစိုးရတယ်။ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာတွေကို အလိုလိုက်ပြီး ကြည့်ချင်တိုင်းကြည့်၊ နားထောင်ချင်တိုင်းနားထောင်၊ စားချင်တိုင်းစား၊ သွားချင်တိုင်းသွားလည်း မလုပ်ရဘူး။ ကြည့်မိရင်လည်းအရှိန်မလွန်စေနဲ့တဲ့။ မနိုင်ခင်မှာတော့ ကြည့်မိလိမ့်မယ်။

နောက်တစ်ခါ ဘာကိုမှမသိစေနိုင်လောက်တဲ့ အိပ်စက်ခြင်းအမှုကိုလည်း နည်းအောင် ကြိုးစားရမယ်။ အအိပ်မကြီးရဘူး။ တော်ရုံ သင့်ရုံ ခန္ဓာကိုယ် မျှတရုံလောက်ပဲ အိပ်ရမယ်။ အအိပ်များသွားရင် အသိနည်းသွားလိမ့်မယ်။ အိပ်တာ အသေနဲ့တူတယ်။ နိဗ္ဗာန်က အရှင်၊ ဒီတော့ သေနေရင် ရှင်နေတာကို ဘယ်မြင်ရမလဲ။ နောက်တစ်ချက်က နေထိုင်တဲ့အခါမှာ တစ်ဦးတည်း နေထိုင်ရင် အကောင်းဆုံးပဲ၊ တစ်ဦးတည်းဆိုတော့ ခန္ဓာကိုယ်အားဖြင့် မဆက်စပ်ဘူး အများနဲ့နေပေမဲ့လည်း ကိုယ်တစ်ယောက်တည်းလို အာရုံပြုနိုင်ရင်လည်း တစ်ဦးတည်းနေတာနဲ့ တူပါတယ်။ စိတ်ချင်းလည်း မဆက်စပ်ရဘူး။ တစ်ယောက်တည်းနေပေမယ့် အများဆီရောက်နေရင်လည်းပဲ တစ်ယောက်တည်းနေတာနဲ့ မတူဘူး။ ဒီတော့ တစ်ယောက်တည်းနေနိုင်တဲ့ သဘောတရားလည်းရှိရမယ်။

နောက်တစ်ချက်က အစားအသောက်လည်း မမက်မောရဘူး၊ အစားလည်း မကြီးရဘူး၊ ဟိုဟာစားချင် ဒီဟာစားချင် အမှုကိစ္စများစေကြောင်းကိုလည်း ရှောင်ရမယ်။ နိဗ္ဗာန်မြင်ဖို့ တပည့်တော်တို့ ကြိုးစားနေပါတယ်လို့ ပြောပေမယ့် စည်းချက်တွေနဲ့ မညီဘူးဆိုရင် သီလမရှိဘူးလို့ခေါ်တယ်။ တကယ်တော့ များသောအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါတွေဟာ စည်းကမ်းမရှိတာများတယ်။ တစ်ဦးချင်းအနေနဲ့လည်း စည်းကမ်းမရှိဘူး။ သီလပျက်နေတဲ့အတွက် ဆိုင်ရာကိစ္စတွေမှာ မပြီးစီး မအောင်မြင်ဘူး။

၁၅၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ ဥပမာပေးထားတာရှိပါတယ်။ သီလဟာ မြေကြီးနဲ့တူတယ်။ အလုပ်လုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မြေကြီးပေါ်မှာ အလုပ်လုပ်ရတာ၊ လေထဲမှာ လုပ်လို့ မရဘူး။ မြေကြီးပေါ်မှာ ခြေနှစ်ချောင်းကို ခိုင်ခိုင်မာမာရပ်တည်ပြီး မ၊ချင်တာမ၊ သယ်ချင်တာသယ်၊ ရွှေ့ချင်တာရွှေ့ ပြုလုပ်လို့ရတယ်။ ဒီအတိုင်းပဲ သီလမရှိတဲ့ ကျင့်ဝတ်မပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လေထဲမှာကားရားကြီးဖြစ်နေတဲ့ သူလို ဘာမှကို လေးလေးပင်ပင် မ၊လို့ မရတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် သီလဆိုတဲ့ အကျင့်တွေ ဘယ်လောက်ကျင့်နိုင်ပြီလဲ မိမိကိုယ်ကို ပြန်မေးရမယ်။

နိဗ္ဗာန်သည် ယခုဘဝမှာတင် သိနိုင်မြင်နိုင်တဲ့ သဘာဝတရားဆိုတာ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေက အသီးသီးသက်သေထုတ်ပြသွားတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့စွမ်းရည် သတ္တိနဲ့ သူတို့နေထိုင်ပြသွားတယ်။ သေလည်း သေရဲတယ်။ နေလည်း နေရဲတယ်ဆိုတာ ပြသွားတယ်။ နောက်တစ်ခါ အကောင်းအဆိုးဆိုတဲ့ သဘာဝ တရားတွေကြောင့် မတုန်လှုပ်ပါဘူးဆိုတဲ့ သတ္တိတွေကိုလည်း ပြသွားတယ်။ ဒီလို သက်သေပြနိုင်တာကလည်း ဒီဘဝမှာတင် သူတို့ရသွား၊ သိသွားလို့ ဒါကို ကြည့်သောအားဖြင့် မိမိတို့လည်း ဒီဘဝမှာတင် သိနိုင် မြင်နိုင် ရနိုင်တယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလို့ရတယ်။

သေပြီးမှ ရောဂါပျောက်တဲ့ဆေး

အခြားအခြားသော ဘာသာတွေကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ရောဂါဖြစ်နေတဲ့သူကို ဆေးတိုက်တယ်။ မင်းသေပြီးရင် ပျောက်လိမ့်မယ်ဆိုပြီး ပေးတဲ့ ဆေးလို ဖြစ်နေတယ်။ သေပြီးမှပျောက်တဲ့ဆေးက ဘာမှအားမကိုးလောက်ဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာတောင် ဂိုဏ်းကွဲသွားတဲ့ ဘာသာတွေက ဒီလိုညွှန်ပြတယ်။ သေပြီးရင်ရောက်မဲ့ သုခဝတီဆိုတဲ့ စံရာဘုံဗိမာန်ကြီးကိုညွှန်ပြတယ်။ သေပြီးမှ ပျောက်တဲ့ ဆေးကတော့ မသောက်တာကောင်းပါတယ်။ အခုဒီမှာ ရိုးရာ ထုံးတမ်းစဉ်လာတွေပဲ များနေကြတယ်။ ဒါတွေကိုပဲ အမှန်ထင်ပြီး ဆုပ်ကိုင်ထားကြတယ်။ ဘယ်လိုရိုးရာလဲဆိုတော့ ဥပုသ်နေ့ဆိုသီလယူကြတယ်။ ယူတုန်း

ခဏလေးပဲ၊ ဘာရယ်လို့မသိပါဘူး။ သီလသာယူထားတယ်၊ တကယ်ရသလား မေးရင် . . . ရတဲ့သူနဲ့တူတာ တစ်ယောက်မှမရှိဘူး။

အပြစ်မပြောချင်ပါ

သီလခန်းကနေ ဘာဝနာခန်းကို ရွှေ့ကြည့်တော့လည်း တရားအား ထုတ်ရင် ခုနပြောတဲ့ အရည်အသွေးတွေ စည်းကမ်းချက်တွေနဲ့အညီ နေရမှာ၊ တရားအားထုတ်တဲ့သူတွေ ကြည့်လိုက်တော့လည်း တရားအားထုတ်တဲ့သူနဲ့ တူတဲ့သူ တစ်ယောက်မှမရှိဘူး။ ဒီတော့ တရားရပါ့မလားလို့ မေးစရာမလိုတော့ ဘူး။ ရကိုမရဘူးလို့ပဲ ပြောရမယ်။ ဒီတော့ သူတို့ကို စော်ကားတယ်ထင်ပြီး တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေက ခေါင်းထောင်လာတယ်။ အနုသယအနေနဲ့ ကိုယ့်ဆီ မှာ ကိန်းနေတာ၊ ဒီဓာတ်ခံတွေနဲ့ တချို့ကဆင်ခြေပေးတယ်။ ကောင်းမှုကုသိုလ် ကော မဖြစ်ဘူးလားလို့ မေးတယ်။ ကုသိုလ်ဖြစ်ပေမယ့် ဘဝဇာတ်က မဆုံး ပါဘူး။ ဘဝဇာတ်ကို ကံနဲ့ဉာဏ်က ဖြတ်ရမှာ။ အပြစ်တွေပဲ ပြောသလိုဖြစ်နေ တယ်။ အပြစ်ပြောတော့မှလည်း ဒီကထွက်ခွာနိုင်မှာမို့လို့ အပြစ်ကို မပြော မဖြစ်ဆိုသလို တစ်ခါတစ်ခါ ပြောရတာပါ။

ဒီလိုပြောတဲ့နေရာမှာ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ်တင်ပြီး ပြောရတာမို့လို့ အမည်နာမတွေ ပညတ်တွေတင်ပြီး ပြောရတာဖြစ်တော့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးတွေ ပါလာသလိုဖြစ်သွား တယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပဲ ဝေဖန်ဝေဖန်၊ သူများကိုပဲ ဝေဖန်ဝေဖန် သီလယူထား ပြီးတော့ သီလရှိတဲ့သူနဲ့ မတူဘူး။ တရားအားထုတ်တယ် ဆိုပြီး တရား အားထုတ်တဲ့သူနဲ့ မတူဘူးဆိုရင် တူမှမတူတာ ဘယ်လိုဖြစ်နိုင်မလဲ။ ဒီတော့ ဖြစ်ချင်ရင် တူအောင်လုပ်ရမယ်။ အတုလိုက် လုပ်ပါများရင် ကြာရင် တူလာ လိမ့်မယ်။ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်တွေဟာ ဒီလိုပဲတူအောင် လေ့ကျင့်ရင်းနဲ့ ကျရာ ဇာတ်ရုပ်မှာ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်သွားတာ။

မြတ်စွာဘုရားက သုတ္တန်ဒေသနာတော်တွေကို ဟောထားတာ အလကား မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်သူက ဘယ်လိုယုတ်မာတယ်။ ဒီတော့ ဒါမျိုးလိုက်မလုပ်နဲ့၊ ရှောင်ရမယ်။ သူ့အတုလိုက်ရင် သူ့လိုဒုက္ခမျိုး မိမိတို့ တိုးမှာပဲဆိုပြီး သာဓက

၁၅၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

အနေနဲ့ ထုတ်ပြထားတာ။ အဘိဓမ္မာတရားတော်မှာကျတော့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးမဖက်၊ သဘာဝတရားပဲ သက်သက်ထုတ်ပြသွားတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ မရှိဘူးဆိုတဲ့ အခြေအနေကို ပြတယ်။ မိမိတို့ကတော့ ဘာတွေ အတုလိုက်လုပ်ကြသလဲ ဆိုတော့ ရှေးကသွားတဲ့ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်းပဲ လိုက်ကြတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရောက်မယ့် ပုံစံမျိုးမဟုတ်ဘဲ နိဗ္ဗာန်မရောက်မယ့် ပုံစံမျိုးကျတော့ အကုန် အတုလိုက်တယ်။

ဖြတ်လမ်းနည်း

နိဗ္ဗာန်ကို အခုရ အခုယူမလား၊ အခုကြည့် အခုမြင်နိုင်လားဆိုရင် ဒီအရည် အသွေးတွေနဲ့ ထောက်ကြည့်ရတယ်။ ဒီအရည်အသွေးမရှိဘဲနဲ့ ဘုရားက ‘ရော့ ယူလို့’ ပေးလို့မရဘူး။ ဦးဇင်းတို့ကလည်း ပေးလို့မရဘူး။ ဒီလိုပေးလို့ မရတာကို ဇွတ်အတင်းပေးပြီး ဇွတ်အတင်းယူနေတဲ့ အဓမ္မဝါဒတွေလည်း ရှိသေးတယ်။ ဘုရားလက်ထက်ကတည်းက ဝိသမလောဘတို့၊ အဓမ္မရာဂတို့ ဆိုတာတွေ ရှိတယ်။ ကိုယ်လုပ်တာကနည်းနည်းလေး၊ ရသင့်ရထိုက်တာထက်ပိုပြီးလိုချင်ရင် ဝိသမလောဘ၊ အဓမ္မရာဂ မဖြစ်သင့်တဲ့နေရာမှာ ဆန္ဒတွေ အားကြီးတာပေါ့။ ဒါဆိုရင် ဓမ္မလမ်းကြောင်း မဟုတ်တော့ဘူး။ အဓမ္မလမ်းကြောင်းလို့ခေါ်တယ်။ ဥပမာအနေနဲ့ ကြည့်ရင် . . . မရင့်သေးတဲ့ အသီးနုနုလေးတွေကို ဆေးထိုးပြီး ရင့်အောင် မှည့်အောင်လုပ်သလိုပဲ။ သဘာဝနည်းမဟုတ်ဘဲ ဖြတ်လမ်းနည်းနဲ့ လုပ်တာ အဓမ္မ၊ အခုခေတ်မှာ ဒီနည်းစနစ်တွေကို နေရာတကာမှာ သုံးနေကြ တယ်။

အချိန်မတန်ဘဲ သီးနေကြတယ်

ရန်ကုန်ကိုလာရင်းနဲ့ ကားပေါ်မှာတပ်ဆင်ထားတဲ့တီဗွီက ကလေးလေး တွေ လူကြီးသီချင်းကို ဆိုနေတာတွေ့ပြီး၊ ဦးဇင်းတို့ သံဝေဂဖြစ်မိတယ်။ ကလေးတွေက မျက်ရည်တွေကျပြီး၊ လူကြီးတွေဆိုတဲ့သီချင်းတွေ ဆိုနေတာ။ ဪ ဒီအသီးလေးတွေ အချိန်မတန်ဘဲ သီးနေကြပါလားလို့ သံဝေဂ ဖြစ်မိ တယ်။ ဒီအချိန်ဟာ သူတို့ ဒီလိုခံစားပြီး ငိုရမယ့်အချိန်မဟုတ်သေးဘူး။ ဒါကို

လူကြီးတွေကလည်း လက်ခုပ်တီးပြီး မြောက်ပေးတယ်။ ဆယ့်လေး ငါး
ခြောက်နှစ်ကျမှ ဒီလိုခံစားချက်တွေပေါ်ပြီး ငိုရမယ့် ရယ်ရမယ့် အချိန်ကို
ရောက်ရမှာ။ အခုတော့ လေးငါးခြောက်နှစ် ဆယ်နှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။
ကလေးတွေ ရင်ကွဲပက်လက်ဖြစ်နေကြပြီ။ ကောသလအိမ်မက်ထဲမှာ လေးငါး
နှစ်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျပြီး သားမွေးကြတယ်ဆိုတာ ဒါတွေပဲပေါ့။ ဒါတွေဟာ
အဓမ္မရာဂ၊ ဝိသမလောဘ၊ မတရားတဲ့ဝါဒလို့ ခေါ်တယ်။

ဒါပေမဲ့ ခုခေတ်မှာ ဒါတွေဟာ ရှေ့တန်းထွက်လာတယ်။ ကလေးတွေ
ပေမယ့် လျှော့မတွက်နဲ့။ ဒီလိုစိတ်ဓါတ်တွေဝင်လာပြီဆိုရင် သတ်မယ့်ဖြတ်မယ့်
စိတ်တွေလည်း ဝင်လာတော့မှာ။ ငယ်ငယ်နဲ့မဝင်ဘူးလို့ မပြောနဲ့။ ငယ်ငယ်
တည်းက ဒီလို မဟုတ်တဲ့ခံစားချက်တွေ ဝင်လာရင် ဒီခံစားချက်တွေကို မနိုင်
တဲ့အခါ ပေါက်ကွဲလာပြီး သတ်တာ၊ ဖြတ်တာ၊ ခိုးတာ၊ လိမ်တာ၊ ကောက်တာ
တွေ အကုန်လာတော့မှာ။ ဒါသံဝေဂယူစရာပါ။ မိမိတို့လည်း ဒါတွေကြည့်ပြီး
အားမပေးကြနဲ့။ ဒါမှပိုကောင်းတယ်လို့ထင်ပြီး ကြည့်တဲ့လူကလည်း ရှိတယ်။
ကိုယ့်မှာလည်း သားသမီးတွေရှိနေတာပဲ။ သတိသာ ထားပေတော့။

ဆင်ခြေတွေမပေးနဲ့

နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘာဝက တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် လေးလေးနက်နက် သွားရမယ့်
ကိစ္စမှာ မိမိတို့လုပ်နေတာက ပေါ့တီးပေါ့ပျက် ပုံစံလည်းမကျဘူး၊ တူလည်း
မတူဘူး၊ စည်းကမ်းလည်းမရှိဘူးဆိုရင် ဘာမှမတိုးတက်ပါဘူး။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ
အဆင့်မြင့်တဲ့ ထိပ်တန်းကျတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ စည်းကမ်းတကယ်ရှိတယ်။
ဂျစ်ပစ်တွေ ဟစ်ပီလိုကောင်မျိုးတွေဟာ ဘာစည်းကမ်းဥပဒေမှမရှိဘူး။ ဒီတန်ဖိုး
ကို သဘောပေါက်ရမယ်။ မိမိတို့လည်း နိဗ္ဗာန်မြင်ဖို့အတွက် စည်းကမ်းချက်
တွေကိုလိုက်နာရမယ်။ နိဗ္ဗာန်မြင်ဖို့အတွက် ပါရမီလိုတယ် မလိုဘူးလို့ ငြင်းခုံ
ကြတာတွေကို အသာထားပြီး၊ ကိုယ့်မှာ အရည်အသွေးတွေ ရှိမရှိကို အရင်
စစ်ကြည့်ရမယ်။ စာပေတွေထဲမှာ ဒွိဟိတ်တွေ တိဟိတ်တွေလည်း ခွဲတယ်။
ဒါကို ကိုယ်က ငါဉာဏ်မှပါရဲ့လား ဒွိဟိတ်များလားလို့ သံသယဖြစ်မနေနဲ့။

၁၅၄ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ကိုယ့်ဟာကိုယ် စည်းကမ်းချက်တွေနဲ့ညီအောင် မနေနိုင်ဘဲ ပျင်းနေတာကိုပဲ ဉာဏ်မရှိသလိုလို ပါရမီမပြည့်သေးသလိုလိုနဲ့ လွဲချတတ်ကြတယ်။

လောကက လွန်တဲ့တရား

ပြီးတော့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဗဟုသုတလည်းရှိဖို့လိုအပ်တယ်။ သုတမှ အသိဉာဏ်ပညာကို သွားမှာ ဗဟုသုတနေရာမှာလည်း အဆင့်အတန်း အနေအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ လောကုတ္တရာတရားလို့ အမည်သတ်မှတ်တယ်။ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ လောကသဘောတရားကြီးကနေ လွန်မြောက်သွားတာကို လောကုတ္တရာဆိုပြီးတော့ သုံးပါတယ်။ မဂ်လေးပါး၊ ဖိုလ်လေးပါး၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုပြီး ကိုးပါးရှိတယ်။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာမှာကြည့်ရင် မဂ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ်က နာမ်ခါတ်၊ ဒီသဘာဝနဲ့မတူတဲ့ ခါတ်က နိဗ္ဗာန်ခါတ် ဒီလိုခွဲထားတယ်။ လောက,က လွန်သွားတဲ့အရာဆိုတော့ လောကထဲကဟာတွေနဲ့ လိုက်နှိုင်းကြည့်လို့ကတော့ ဘယ်လိုမှ မမြင်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ခါတ်ကို မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်နဲ့မြင်တယ်။ လောက,က လွန်တဲ့ စိတ်နဲ့ လောက,က လွန်ရာ ခါတ်သဘာဝကို မြင်တယ်။

လောက,က လွန်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလွန်တာလဲဆိုတော့ အယုတ်တွေ အမြတ်တွေထက် ကျော်လွန်တယ်။ အယုတ်အမြတ်တွေကို ဘုရားက ဘယ်လို ခွဲပြသလဲဆိုတော့ လူတွေစားဝတ်နေရေးအတွက် သွားလာနေကြတာ၊ ဘာမှ မထူးပါဘူး။ တောသားလည်း စားတာပဲ၊ မြို့သားလည်း စားတာပဲ။ ပုံစံလေးသာ ပြောင်းချင်ပြောင်းမယ်၊ အမွှေးအကြိုင်နဲ့ အနူးအညွှလေးသာ ကွာချင်ကွာမယ်။ သဘောတရားကတော့ အတူတူပဲ။ အဆီခါတ် အစေးခါတ်ကို ထုတ်ယူသုံးဆောင်ပြီးနေကြတာ။ ဒါတွေဟာ ဘာမှမထူးဘူး၊ လူတွေ စားဝတ်နေရေးတွေ ရှိကြတယ်။ ပျော်ရွှင်ချင်ကြတယ်။ ဒီလိုပဲ ခွေးလည်းပျော်တဲ့အခါ အမြီးနှုတ်တာပဲ။ အဲဒီလိုတူညီတဲ့ သဘာဝတွေမို့လို့ စားဝတ်နေရေးဆိုတာ ယုတ်ညံ့တယ်။ လောကတွင်းက သဘာဝဖြစ်တယ်။ စားဝတ်နေရေး မက်မောနေသေးရင် နိဗ္ဗာန်မမြင်နိုင်သေးဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကျတော့ လောကထက် လွန်တယ်

မြင့်မြတ်တယ်ဆိုပြီးတော့ ပြတယ်။ လောကထက်လွန်တဲ့တရားမို့ စားဝတ်
နေရေး လောကကြီးနဲ့တော့ ဆန့်ကျင်နေမှာပဲ။

လောကုတ္တရာသမားတွေက လောက,ကလွန်သွားရင် လောကထဲက
အကြောင်းတွေကို နှစ်နှစ်သက်သက်နဲ့ ပြောနေတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ လောက
ကနေ လွန်ပြီးတော့ ပြောရတော့မယ်။ ကိုယ်က လောကထဲမှာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
ဖြစ်နေတော့ လောကထက်လွန်တဲ့တရားကို လောကထက်လွန်တဲ့အပြုအမူ
ဖြင့်ပဲ သိရမှာ။ လောကထဲနေတဲ့ အပြုအမူနဲ့တော့ မသိရဘူး။

* * * * *

အပိုင်း (၇)

လောကလူသားတွေ

ဘုရားက လောကလူသားတွေကို အပိုင်းနှစ်ပိုင်း ပြန်ခွဲပြတယ်။ လောက
လူသားတွေဟာ ကုသိုလ်ဇာတ်, အကုသိုလ်ဇာတ်နဲ့ သွားနေကြတယ်။ ကုသိုလ်
ဇာတ်ကတော့ နူးနူးညံ့ညံ့, သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့, ချောချောမောမော, လှလှပပ
ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ဖြစ်ကြတယ်။ အကုသိုလ်ဇာတ်ကတော့ ရှုံ့မဲ့ပြီး ကြမ်းတမ်းဆိုးဝါး၊
အစားအသောက် အနေအထိုင်တွေ ပင်ပန်းဆင်းရဲရတယ်။ ဒါကို ‘ကံ’လို့လည်း
သုံးပါတယ်။

ဒီတော့ လောကတွင်းသားတွေ ကံတွေနဲ့ နေတာဖြစ်လို့ ကံကိုလည်း
နားလည်ထားရမယ်။ အခု လက်ရှိ ရပ်တည်နေတဲ့ နေရာကို ကြည့်တဲ့အခါ
ကံသမားတွေဖြစ်နေကြတယ်။ ကံကနေ ကျော်တော့မှ ကံကုန်တော့မှ နိဗ္ဗာန်
ခါတ် ရမှာဖြစ်တယ်။ ကံသည် လောကထဲမှာပဲ လှည့်လည်တယ်။ ဘဝခန္ဓာတွေ
အနေနဲ့ သွားတယ်။ လူတိုင်းဟာ ကံ,ကံ၏အကျိုးတရားကို ယုံကြည်သိမြင်တဲ့သူ
ရှိသလို မသိတဲ့သူလည်း ရှိတယ်။ လက်ခံတဲ့သူရှိသလို လက်မခံတဲ့သူလည်း
ရှိတယ်။ ကံကိုအားကိုးတဲ့သူရှိသလို မသိတဲ့သူကတော့ လုံးလုံးအားမကိုးဘူး။

၁၅၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ကံကိုယုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ကောင်းတာလေးလုပ်ရင် ကောင်းကျိုးရမှာပဲဆိုပြီး ကံကို အားကိုးကြတယ်။ အားကိုးတဲ့အတိုင်း ပြုလုပ်ကြတယ်။

ကံကိုတကယ်မယုံကြဘူး

ဒီတော့ မိမိတို့ကံတွေပြုလုပ်တဲ့နေရာမှာ ကံကိုယုံသလားဆိုရင် ယုံတယ် လို့ပဲ ပြောရမယ်။ တကယ်တိတိကျကျ ယုံသလားလို့မေးရင် ကံကို တကယ် ယုံတဲ့ပုံစံနဲ့တူတာ မတွေ့ရပါဘူး။ ကံကိုယုံတယ်လည်း ပြောသေးတယ်။ မကောင်းတာတွေလည်း လုပ်နေကြတယ်-ဆိုတာ ကံကို တကယ်မယုံလို့ မကောင်းတာလုပ်ရင် မကောင်းကျိုးရမယ်-ဆိုတာ တကယ်ယုံကြည်ရင် မကောင်းတာ မလုပ်ပါဘူး။ အဆိပ်သောက်ရင် သေမယ်ဆိုတာ ယုံကြည်ရင် အဆိပ်ကို ဘယ်တော့မှ မသောက်ပါဘူး။ မယုံကြည်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ လုပ်နေ ကြမှာပဲ။ ကိုယ်က ကံလမ်းကြောင်းမှာပဲ လျှောက်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလို့ ပြောပေမဲ့ ကံကို တကယ်မယုံတဲ့သူတွေ ဖြစ်နေကြတယ်။

ဒိဋ္ဌိနဲ့ပြုတဲ့ကံ

ကံကိုတော့ အားကိုးတယ်။ ကုသိုလ် အတိုးအမျိုးမျိုး ပြုလုပ်ကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဒိဋ္ဌိက အပိုင်စားပေးတယ်။ ဒါက မင်းအတွက် ကောင်းဖို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလေးလုပ်ထား။ ဒါမှ မင်း သုဂတိဘဝရောက်မှာ။ ဒီလို ဒိဋ္ဌိက ပေးတော့ တဏှာက ပျော်တယ်။ ဥပမာ- အိမ်တစ်အိမ်မှာ ကလေးလေး တစ်ယောက် မွေးလာရင် ပျော်ကြတယ်။ သဘောကျကြတယ်။ ချစ်ကြခင်ကြ တယ်။ ဒါလေးက ဒုက္ခတုံးလေးဆိုတာ သူတို့မသိကြဘူး။ ဒီကလေးက ပေးမယ့် ဒုက္ခကို သူတို့မမြင်ဘူး။ ဒီကလေးကို ဒိဋ္ဌိကနေ မင်းအပိုင်လို့ ပေးလိုက်တာ။ ဒီကလေးကို ဦးဇင်းတို့အနေနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ ဦးဇင်းတို့နဲ့ လုံးဝမဆိုင်ဘူး။ အဲဒီ ကလေးကို မြင်ပြီး ပျော်စရာလည်း မဖြစ်ဘူး။ မက်မောစရာလည်း မမြင်ဘူး။ ဒုက္ခပေးမယ့်ကောင်လို့ပဲ မြင်တယ်။ ဒါ ဒိဋ္ဌိကမပေးတော့ ကိုယ်နဲ့ဘာမှ မဆိုင်ဘူးလို့ ကန့်သတ်လိုက်တာ။ ဒိဋ္ဌိကွာတယ်လို့ ခေါ်တယ်။

ဒိဋ္ဌိရဲ့သဘောကို ‘**ဧတံ မမ သောဟမသို့ သော မေ အတ္တာ**’ ဆိုပြီး ဘုရားက ထုတ်ပြတယ်။ **ငါ၊ ငါ့ကိုယ်၊ ငါဟာ၊ ငါ့ဥစ္စာဆိုရင် ဒိဋ္ဌိတွေ၊ တဏှာတွေ၊ မာနတွေ** ဖြစ်ကုန်တယ်။ အဲဒီ **တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတိုင်းမှာ အတ္တ** ဆိုတာ ပါတယ်။ ငါတို့ပဲ၊ ငါတို့က မြင့်တာပဲ၊ မြတ်တာပဲဆိုရင် **မာနအတ္တ**၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ငါ၊ ငါ၊ ငါနဲ့ ပျော်ရွှင်နေရင် **တဏှာအတ္တ**၊ ငါ့ကိုယ်၊ ငါ့ဟာဆိုရင် **ဒိဋ္ဌိအတ္တ**ဆိုပြီး အတ္တသုံးမျိုးဖြစ်တယ်။ ဒိဋ္ဌိက အပိုင်ပေးတော့ ပျော်တယ်၊ တဏှာ လာတယ်။ ခွဲခြားတော့ မာနလာတယ်။ ဒိဋ္ဌိမပါတော့ဘူး။ ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်တော့ဘူးဆိုရင် အဲဒီအပေါ်မှာ ပျော်လည်းမပျော်တော့ဘူး။ မက်လည်း မမက်မောတော့ဘူး။ ဖြစ်ရပ်မှန်အတိုင်းမြင်သွားတာ။ ဒီလိုဖြစ်ရပ်မှန်ကို မြင်ရင် ယထာဘူတဉာဏ် ဖြစ်တယ်။ ဝိပဿနာရဲ့ရှေ့ပိုင်းပေါ့။

ကံတွေက ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ဆိုင်တယ်

ဒီတော့ ကံတွေကို တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိက ချုပ်ကိုင်ထားတယ်။ ကံတွေ ဟာ အားကိုးစရာလားဆိုတာ သေချာပြန်ကြည့်ရအောင်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ကို စိတ်ထဲက ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ပြုလုပ်နေရင် ကောင်းတဲ့စိတ်လေးထားရင် မနောကံ၊ သုစရိုက်ဆယ်ပါးထဲမှာ ပါတယ်။ မနောသုစရိုက်ပေါ့။ ဒီအပြင် ကုသလကမ္မပထတရားဆိုတာလည်း ရှိတယ်။ ကုသိုလ်ကံမြောက်တဲ့အမှုမျိုး၊ ဒီလိုမျိုးကျတော့ စိတ်ထဲကနေ လှူနေလို့မရဘူး။ သီလဆောက်တည်နေလို့ မရဘူး။ ကာယကံမြောက် ဝစီကံမြောက်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ရတယ်။ လှူတယ် ဆိုရင် လက်ကလည်းလှူ၊ စိတ်ကလည်းပါ၊ ပါးစပ်ကလည်းပြော ဒီတော့မှ ကံ မြောက်တယ်။ ကံဆိုတာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် တစ်ယောက်တည်း ကံနေလို့ မရဘူး။ သူများနဲ့ပေါင်းပြီး လုပ်ရတယ်။ ကံဆိုတာ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ သက်ဆိုင် တယ်။ **ဒါနမူ** - အများနဲ့သက်ဆိုင်တယ်။ **သီလမူ** - သူများကို ဂရုစိုက်ပြီးတော့ ကိုယ်က ရှောင်ရတာ။ **ဘာဝနာမူ**ကတော့ ကိုယ့်အရေးပေါ့။

၁၅၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ကံတွေက မခိုင်မာဘူး

တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတွေအုပ်ချုပ်နေတဲ့ကံကို မိမိတို့က အခိုင်အမာထင်ပြီး အားကိုးထားတယ်။ အတ္တဒိဋ္ဌိဖြစ်တယ်။ ကံတွေရဲ့ အကျိုးပေးက တကယ် ခိုင်မာတာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူများနဲ့ ဆက်စပ်နေတော့ ကိုယ့်စိတ်တောင်မှ ပြောင်းတတ်သေးတာ၊ သူများက သူတို့စိတ်နဲ့သူတို့ကိုယ် ပိုတောင်မှပြောင်း တတ်သေးတယ်။ ဒါကို သဘောပေါက်အောင်ကြည့်ပါ။ ကိုယ်ကောင်းတာလုပ် တိုင်း ကောင်းကျိုးလာချင်မှလာတာ။ မုချအကျိုးအနေနဲ့ကတော့ ကောင်းတာ လုပ်ရင် ကောင်းကျိုးရမယ်။ ဒါပေမဲ့ ကောင်းတာလုပ်နေပေမဲ့ မကောင်းကျိုး ဝင်ပေးချင်ပေးတာ။ ဒီတော့ ကံတွေဟာ မခိုင်မာဘူးလို့ ဘုရားက အတိအကျ ဟောထားတာ။ ‘**ကံဟုမူလ သမ္ပဒ္ဒတို့ ဟောပြုသည်မှာ အရင်းသာတည်း**’ တဲ့။ သို့သော် လက်ရှိဘဝမှာ ဘာက အရေးကြီးသလဲဆိုတော့ ‘**ဥစ္စာဘောဂ ဇီဝိတနှင့် သုခပွားရန် ဤလူထံ၌ ဉာဏ်ဝီရိယ ပယောဂတည်း**’ တဲ့။ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေရဖို့၊ အသက်ရှည်ဖို့၊ ကျန်းမာဖို့ ဉာဏ်နဲ့ဝီရိယ လိုက်ရသေး တယ်။ ဒါကို မသိတော့ မိမိတို့က ကံကိုပဲ ပုံချတယ်။ တစ်ခုခုဖြစ်လာရင် ဒို့ကံမကောင်းတာပါပဲကွာ-လို့ ပြောကြတယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပျင်းနေတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ်တုံးနေတာတော့ မသိဘူး။ ကိုယ်အလို့ ကိုယ်ခံလိုက်ရတာတော့ မသိဘူး။ ကံကို အားကိုး ဆုပ်ကိုင်ထားတာကိုး။

ကံဆန်းကြယ်

ကံက မူလအရင်းခံဟုတ်တယ်။ သို့သော် ကံသည် သူများနဲ့ ဆက်စပ် တော့ သူများပြုပြင်လိုရှိရင် ဒီကံဟာ ပြောင်းလဲသွားတတ်တယ်။ ကံတွေရဲ့ ကိစ္စက သိပ်ထူးခြားဆန်းကြယ်တယ်။ ကိုယ်မလုပ်တဲ့ကိစ္စ ကိုယ်လာခံရတာတွေ ရှိတယ်။ အဲဒါ ကံမဟုတ်ဘူးလားဆိုတော့ ကံတွေက အရင်းခံပဲ။ သို့သော် ပစ္စုပ္ပန်မှာ ဉာဏ်နဲ့ဝီရိယ မကောင်းလို့ ဝင်လာတဲ့ကိစ္စတွေဆိုတာလည်းရှိတယ်။ ဥပမာလေးနဲ့ကြည့်ရင် သစ်သီးစားရဖို့ သစ်ပင်စိုက်ထားတယ်။ အသီးသီးလာ တော့ သူများခိုးသွားရင် ကိုယ်မစားရပါဘူး။ ကိုယ်က ပိုက်ဆံလိုချင်လို့ ရောင်း

လိုက်ရင်လည်း မစားရပါဘူး။ ကံလည်း ဒီအတိုင်းပဲ သစ်ပင်စိုက်တာနဲ့တူတယ်။ သစ်ပင်မစိုက်ဘဲနဲ့တော့ အသီးဟာ မရပါဘူး။ သစ်ပင်တော့ စိုက်ရမယ်။ သို့သော် ဒီအသီး ငါအကုန်ရမယ်လို့ ပုံသေမှတ်မထားပါနဲ့။

ဘုရားက ‘ကမ္မဝိပါကော အစိန္တိယော’ ဆိုပြီးတော့ ကြံစည်တွေးတော လို့တောင် မရနိုင်လောက်တဲ့ ဆန်းကြယ်တဲ့သဘာဝရှိတယ်ဆိုပြီးဟောခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ ပုံသေသတ်မှတ်ချက်ကတော့ မပြောင်းလဲပါဘူး။ ပြုလုပ်လိုက်တဲ့ကံနဲ့ အဲဒီကံတွေရဲ့ လားရာ၊ ရောက်ရာ အကျိုးပေးတွေကို နားလည်ထားရင် သိပ်ပြီး ထူးခြားဆန်းကြယ်တာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါရယ်လို့ဖြစ်လာရင် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်တဲ့အခါမှာ လားရာဂတိဆိုတာ ရှိတယ်။ လားရာ၊ ရောက်ရာကို ပါဠိလို ဂတိလို့သုံးတယ်။ ဒေဝ၊ မနုဿ၊ ပေတ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ငရဲ ဆိုပြီး လားရာငါးမျိုးရှိတယ်။ ဒီလိုအဆင့်အတန်းငါးမျိုးဖြစ်အောင် ကံတွေက ခွဲခြားထားလိုက်တာ။ ဒီတော့ ပြုလုပ်ချက်နဲ့ လားရာရောက်ရာ ဂတိတွေကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရမယ်။

မီးကျိုးတွင်းထဲကျတဲ့သူ

ဒါကို ဘုရားက ဥပမာလေးတွေနဲ့ပြတယ်။ အောက်ဆုံးအဆင့်ဖြစ်တဲ့ **နိရယ**-ငရဲဆိုတာ ချမ်းသာကင်းတာ။ ပူလောင်ဆင်းရဲခြင်းကို ခံစားနေရတဲ့ နေရာ မိမိတို့က ငရဲဆိုရင် ဘုရားမှာ ပန်းချီဆွဲထားတဲ့ ဒယ်အိုးတွေ၊ မီးလျှံတွေ၊ ခက်ရင်းတွေ၊ ခွေးတွေနဲ့ ဒါတွေပဲပြေးမြင်တယ်။ ဒါက ကလေးတွေအတွက် ပုံဖော်ပြထားတာ။ ဒီငရဲကိုပဲ ပုံသေကိုင်ပြီး ပြောနေကြတာရှိတယ်။ ဘုရားရဲ့ ဥပမာကျတော့ ... ပူလောင်ပြင်းပြတဲ့ဘဝကို မီးကျိုးတွင်းကြီးနဲ့ ဥပမာပေးထား တယ်။ ပင်ပန်းဆင်းရဲနွမ်းနယ်စွာနဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ မီးကျိုးတွင်းကြီးဆီကို လမ်းလျှောက်လာတယ်။ ဘေးကကြည့်နေတဲ့သူတွေက သူ မီးကျိုးတွင်းထဲကို ကျတော့မှာပါလားလို့ သိကြတယ်။ သွားရင်းနဲ့ သူဟာ ပြုတ်ကျသွားတယ်။ မီးကျိုးတွင်းထဲ ပြုတ်ကျတဲ့သူဟာ ပူလောင်ပြင်းပြတဲ့ ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရလိမ့် မယ်။ ဘယ်လိုမှ မလွတ်နိုင်ဘူး။ ငရဲဆိုတာလည်း ဒီသဘာဝပဲ။

၁၆၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

အကယ်၍ များ မိမိတို့က မကောင်းမှုကြောင့် ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ပူလောင် ဆင်းရဲပြီဆိုရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် ငရဲကိုဦးတည်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရင်ပူစေမယ့်အလုပ်မျိုး ကိုလုပ်ရင် ဒီလိုရလဒ်မျိုးရမှာပဲ။ မိမိတို့ဘဝမှာ တစ်ခါတလေ ဉာတိဗျသန၊ ဘောဂဗျသနတွေဖြစ်တဲ့ ဆွေမျိုးပျက်စီးလို့၊ ဥစ္စာပစ္စည်းတွေ ဆုံးရှုံးလို့၊ ရောဂါ ဖြစ်လို့ ရင်ထဲမှာ မခံချိ မခံသာနဲ့ ပူလောင်ပြီး ဆင်းရဲစွာ ငိုကြွေးအလူးအလိမ့် ခံစားနေရရင် ငရဲရောက်နေတာ။ အပူကြီးလေ ငရဲကြီးလေပဲ။ သေတော့မှ ရောက်မယ်လို့ တချို့က ထင်တတ်ကြတယ်။ ဘုရားပေးထားတဲ့ သဘာဝအတိုင်း ယူလိုက်ရင် အဲဒီလိုခံစားနေတာကို ငရဲလို့သာ မှတ်ပေတော့။ သားသေ၊ သမီးသေ ပစ္စည်းဆုံးရှုံးတဲ့အခါ လူတိုင်းမပူပါဘူး။ ဒါကြောင့် လူတိုင်း ငရဲ မရောက်ဘူးလို့ပြောတာပါ။ မကောင်းတဲ့ အလုပ်တွေလုပ်ရင် ပူလောင်ပြင်းပြ တဲ့ ဆင်းရဲဒဏ်ကို ခံစားရတယ်။

မစင်တွင်းထဲကျတဲ့သူ

နောက်ဒုတိယ တိရစ္ဆာန်ကျတော့ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက် ဟာ ညစ်ပေပြီးနေတဲ့ မစင်တွင်းကြီးဆီကို ရှေးရှုသွားနေတယ်။ ဘေးကကြည့် တဲ့ သူတွေက သူဒီအတိုင်းသွားရင် ပြုတ်ကျတော့မှာပဲလို့ တွေးတဲ့အတိုင်းပဲ သူဟာ ဆက်သွားပြီး ပြုတ်ကျသွားတယ်။ မစင်တွင်းထဲကျတော့ ညစ်ပေပြီး နံစော်နဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ရတာပဲ။ အပူဒဏ်ကတော့ သိပ်မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ညစ်ပေစုတ်ပဲ့ပြီး အောက်တန်းကျတယ်။ အဲဒီသဘာဝကို တိရစ္ဆာန်တွေမှာ ကြည့်။ ဘယ်တိရစ္ဆာန်မှ သန့်ရှင်းတယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ ခွေးကို ဘယ်လောက်ပဲ သန့်ရှင်းအောင်လုပ်ပြီး အိမ်ပေါ်တင်ထား ခွေးနံ့ကတော့ ထွက်တာပဲ။ ညစ်ပတ် ပြီး နေထိုင်ပြုမူပုံကလည်း အဆင့်မရှိဘူး၊ အဆင့်အတန်းနိမ့်တယ်။

ညစ်ပတ်စုတ်ပဲ့ပြီး ကောက်ကျစ်တဲ့ အလုပ်တွေကိုလုပ်ရင် ကိုယ့်ကို အောက်တန်းကျစေမဲ့ အလုပ်မျိုးလုပ်ရင် စိတ်ကောင်း စေတနာကောင်း မထားဘဲနဲ့ ဒီကောင်ဟာ တော်တော်ညစ်ပတ်တဲ့ကောင်လို့ အပြောခံရမယ့် အလုပ်မျိုးလုပ်ရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တိရစ္ဆာန်ဘဝကို ရောက်နေတာနဲ့တူပါတယ်။

သေပြီးတော့မှ တိရစ္ဆာန်ဘဝကို ရောက်တယ်ဆိုတာ အစွဲနဲ့ရောက်တာ။ အခုလက်ရှိဘဝမှာလည်း ဒီလိုဘဝတွေဖြစ်နေရင် တိရစ္ဆာန်ဘဝကို ရောက်နေတာပါပဲ။

သစ်ခြောက်ပင်အောက် ပန်းကောက်သူ

တတိယအနေနဲ့ ပေတဂတိ၊ ပြိတ္တာဆိုတာ စားရမဲ့သောက်ရမဲ့ တမျှော်မျှော် တခေါ်ခေါ်နဲ့ စားဝတ်နေရေးအတွက်ပဲ လုံးပန်းနေရတာ၊ မျှော်လင့်ပြီးတော့ မဝရေစာနဲ့ သူ့ဘဝ ခြောက်ခြောက်သွေ့သွေ့ အထီးကျန်နေတာ။ ဒါကိုလည်း ဘုရားက ဥပမာပေးထားတာ တော်တော်ပေါ်လွင်တာ တွေ့ရတယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်စွာနဲ့ လမ်းလျှောက်လာတယ်။ အရိပ်အာဝါသ ရှိနေတဲ့ နေရာကို သွားချင်ပေမယ့် သူ ဦးတည်နေတာက သစ်ခြောက်ပင်ကြီးဖြစ်နေတယ်။ နေပူကျဲကျဲ ကန္တာရမှာ ပေါက်နေတဲ့ သစ်ခြောက်ပင်ကြီးအောက်ကိုသွားပြီး အနားယူမိတယ်။ ဒီတော့ သူအနားယူရကျိုး မနပ်ပါဘူး။ ပြိတ္တာရဲ့သဘာဝက ဒီလိုရှိတယ်။

လူ့လောကမှာလည်း သက်သာချင်ပါတယ်ဆိုပြီးတော့ အလိုလောဘတွေနဲ့ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ စားဝတ်နေရေးအတွက် ပိုပြီးတော့ လိုချင်တယ်။ လိုချင်တာမရတော့ မကျေနပ်မှု ဒေါသတွေနဲ့ ပေါက်ကွဲ လောင်မြိုက်ပြီး သစ်ခြောက်ပင်အောက်မှာ အနားယူမိတဲ့သူလို ဖြစ်ကြရတယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းက ကြားဖူးတာ ပြိတ္တာဆိုတာ လျှာကြီးထွက်လာရင် တစ်တောင်လောက်ရှိတယ်။ နားရွက်တစ်ဖက်ခင်းအိပ်ပြီး နားရွက်တစ်ဖက် ခြုံပြီးနေတဲ့ ဖြူဖြူကောင်ကြီး မဲမဲကောင်ကြီးလို့ လျှောက်ပြောကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘုရားပေးသွားတဲ့ ဥပမာကတော့ ခက်ခဲပင်ပန်းစွာ မပြည့်စုံဘဲ ရုန်းကန်နေရရင် ပြိတ္တာပဲ။

အရိပ်ရအပင်အောက် အနားယူသူ

နောက်တစ်ခါ လူ့ဂတိပေါ့။ ဘယ်လိုဥပမာပေးသလဲဆိုရင် လူတစ်ယောက်ဟာ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်စွာနဲ့ အရိပ်အာဝါသကောင်းတဲ့သစ်ပင်ကြီးဆီကို ဦးတည်လျှောက်လာတယ်။ သစ်ပင်အောက်ရောက်တော့ ရေအေးအေးလေး

၁၆၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

သောက်ပြီး အနားယူရတယ်။ လူ့ဘဝက တိရစ္ဆာန်တွေလို ငရဲလိုမဟုတ်ဘူး။
သောက်စရာ ရေအေးအေးလေးရှိတယ်၊ အရိပ်လေးလည်း ရှိတယ်။

ပည့်စုံတဲ့အိမ်မှာနေရသူ

နောက် နတ်တို့ရဲ့ဂတိပေါ့။ လူတစ်ယောက် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်စွာနဲ့ လျှောက်
လာတယ်။ စားဖွယ်သောက်ဖွယ် ပြည့်စုံစွာနဲ့ အဆောက်အဦးတစ်ခုဆီကို
ဦးတည်သွားနေတယ်။ အဲဒီအဆောက်အဦးဆီကို တည့်တည့်ရောက်သွား
တော့ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်တာတွေ ပျောက်ပြီး အနံ့ကလည်းကောင်း အရသာက
လည်းကောင်း စားဖွယ်သောက်ဖွယ်တွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံနဲ့ နေထိုင်ရတယ်။ ဒါ
နတ်တို့ရဲ့ သဘာဝလို့ ဘုရားက ဥပမာပေးခဲ့တယ်။

ဒါတွေဟာ ကိုယ်ပြုလိုက်တဲ့ကံတွေကြောင့်ဖြစ်တယ်။ လူ့ဘဝမှာလည်း
အတန်းအစားခွဲကြည့်ရင် ငရဲကျနေတဲ့လူတန်းစားမျိုးတွေ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်နေတဲ့
လူစားမျိုးတွေ၊ ပြိတ္တာဖြစ်နေတဲ့လူစားမျိုးတွေ၊ လူနဲ့တူတဲ့လူမျိုးတွေ၊ နတ်နဲ့တူ
တဲ့ လူမျိုးတွေလည်း ရှိတယ်။ အဲဒါ ကိုယ့်လမ်းကိုယ်လျှောက်ကြတာပဲ။
ကိုယ့်ကံကိုယ် ဖန်တီးပြီးတော့ ကိုယ့်လမ်းကိုယ်လျှောက်ကြတာ။ ကံတွေရဲ့
သဘာဝကို လားရာဂတိနဲ့ ပြတဲ့အခါ ပေါ်လွင်ပါတယ်။ ငရဲ ငရဲနဲ့ ဟုတ်တာကို
ဟုတ်တဲ့အတိုင်းပြောတဲ့အခါ ငရဲကြီးမှာ ကြောက်တယ်ဆိုတာမျိုးတွေ မလာပါ
နဲ့တော့၊ ကိုယ်မဟုတ်တာတွေ လုပ်ထားပြီးတော့ ငရဲကလွတ်မယ် ပူပင်သောက
က လွတ်မယ်လို့လည်း မမှန်းနဲ့။ မှန်းလို့မရဘူး။

ပြန်လှည့်လို့ရပါတယ်

ကံဆိုတဲ့ ပြုလုပ်ချက်တွေက သူတို့လျှောက်လာတဲ့ လျှောက်လမ်းပဲ။
ကမ္မပစ္စယောမှာ စေတနာကံသည် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကောင်းတဲ့လမ်း၊
မကောင်းတဲ့လမ်း၊ ဒီလို ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်မှာ ခွဲပြထားတယ်။ ဒီတော့
ဒီလမ်းတွေကို လျှောက်တော့ လျှောက်နေကြပြီ။ အကယ်၍ များ လမ်းဆုံးကို
မရောက်ခင်မှာ ပြန်လှည့်ချင်ရင် ပြန်လှည့်လို့ရတယ်။ မီးကျိုးတွင်းကို လျှောက်
နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဘေးကမြင်ရတဲ့သူက ‘ဟေ့ကောင် တည့်တည့်သွားရင်

မီးကျိုးတွင်း ... ပြန်လှည့်’ လို့ပြောရင် သူက အသိဉာဏ်လည်းရှိမယ်၊ ပြောတဲ့ အတိုင်းလည်း လိုက်နာမယ်ဆိုရင် မီးကျိုးတွင်းထဲ မကျတော့ဘူး။

အသွားအပြန်ရှိတယ်

ဒီတော့ ကံတွေဟာ အသွားရှိသလိုအပြန်လည်းရှိတယ်။ တစ်ခါတုန်းက ဘုန်းကြီးတစ်ပါးရဲ့အဖေ ကရင်ကြီးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းက တောတွေတောင်တွေထဲမှာနေရပြီး ငါးဖမ်း ဖားဖမ်းနဲ့လုပ်ခဲ့တယ်။ အသက်ကြီး လာလို့ ရောဂါဝေဒနာတွေ ပြင်းထန်တော့ ‘ငါးတွေဖမ်းကြ’ ဆိုပြီး ကယောင် ကတမ်းတွေ ပြောတယ်။ သူ့သတိပြန်ရလာတော့ ဒီအတိုင်းဆို ငရဲရောက်မှာပဲ လို့ သားဘုန်းကြီးက ပြောတော့ “ရောက်လည်းရောက်ပေါ့ကွာ၊ ဘာတတ်နိုင် မှာလဲ။ သူ့ဟာသူ ရောက်ပြီး ပြန်တော့လွတ်လာဦးမှာပဲ” လို့ ပြန်ပြောတယ်။ သူ့စကားဟာ မှန်တယ်။ အသွားအပြန်ရှိတယ်။ ကံတွေဟာ အသွားအပြန် ရှိတယ်။ ဘယ်တော့မှ ခရီးမဆုံးဘူး။ ဒီကိုသွားရင် ဒီကိုရောက်တယ်။ မရောက် ခင် ပြန်လှည့်လို့လည်း ရတယ်။ ရောက်သွားပြီးတော့မှ အရှိန်ကုန်ရင်လည်း ပြန်လှည့်လာတယ်။

**ဥက္ကံတ္တာ ပုညတေဇေန၊ ကာမဇူပဂတိံ ဂတာ။
ဘဝဂ္ဂတမ္ပိ သမ္ပတ္တာ၊ ပုနာဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။**

ဆိုပြီးတော့ ဥပမာလေးပေးထားတာရှိတယ်။ ခဲလုံးတစ်လုံးကို ပစ်တင် လိုက်ရင် အရှိန်ကုန်ရင် ပြန်ကျလာလိမ့်မယ်။ ကံတွေရဲ့သဘာဝက ဒီအတိုင်းပဲ မတည်ငြိမ်ပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကတော့ ကံတွေကုန်မှရောက်ရ သိမြင်ရတဲ့ သဘော တရား ဖြစ်တယ်။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘာဝသည် အသွားအလာမရှိပါဘူး။ ဒါကို နိစ္စ ဓုဝ သဿတ မြတ်ယုံလို့ခေါ်တယ်။ မြတ်ယုံ၊ မရွေ့လျားဘူး၊ မလှုပ်ရှားဘူး။ မယိမ်းယိုင်ဘူး၊ အသွားအလာမရှိဘူး၊ ကံက အသွားအလာရှိတယ်။ နိဗ္ဗာန် ရောက်ပြီ ရပြီဆိုရင် ပြန်လှည့်တာလည်း မရှိပါဘူး။ တိုးလာတယ်လို့လည်း မရှိဘူး။ လျော့သွားတယ်လို့လည်း မရှိဘူး။

၁၆၄ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဒီသဘောကို ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ်တင်ပြီး ကြည့်ရတယ်။ မိမိတို့မှာ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ ဆွေမျိုးသားချင်း ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေ ရှိကြတယ်။ ဒီတော့ သာရေး နာရေး တွေက လာပြီ။ သာရေးဆိုတာ မင်္ဂလာဆောင်တို့ ဆွမ်းကျွေးတို့ပေါ့။ နာရေး ကတော့ နေမကောင်းတာနဲ့ သေတာပေါ့။ ဒီလိုကိစ္စတွေဖြစ်ရင် တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် စကားပါး၊ သတင်းမေး သွားကြလာကြတယ်။ ကိုယ့်အလှည့် လာသလို သူ့အလှည့်ကျတော့လည်း သွားရတယ်။ ဒါတွေဟာ ကံတွေပဲ။ ဒါကြောင့် ကံမှာ အသွားအလာရှိတယ်။ ဒီလို အသွားအလာ လုပ်နေသမျှ နိဗ္ဗာန်ကို ဘယ်တော့မှမရဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရမယ်။ နိဗ္ဗာန်က အသွားအလာ မရှိဘူး၊ တည်ငြိမ်နေတယ်။ ဘုရားလက်ထက်တုန်းက ရောဂါဝေဒနာဖြစ်လို့ တရားဟောဖို့ ပင့်ရင်ကြပါတယ်။ တရားဟောဖို့ကြတာ။ လူမမာ သတင်းမေး မဟုတ်ဘူး။ ရောဂါဝေဒနာ အခြေအနေကြည့်ပြီး တရားဟောဖို့ အတွက် မေးရတာတွေ ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူတွေရဲ့သဘာဝလို သံယောဇဉ်တွေ၊ တဏှာ တွေ၊ ဒိဋ္ဌိတွေနဲ့ အသွားအလာမရှိပါဘူး။

အသွားအလာမရှိ ငြိမ်းအေးတဲ့သဘော

ရှေးတုန်းက အင်္ဂလိပ်လက်ထက် ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးရှိတယ်။ အညာ ဒေသကနေ အောက်ပြည်အောက်ရွာဘက်ကို သွားတော့ သူ့အစ်မတွေက လမ်းခရီးသွားတဲ့အခါသုံးဖို့ ငွေဒင်္ဂါးကို လက်ကိုင်ပဝါလေးနဲ့ထုပ်ပြီး သွားတိုက်ဖို့ တမာရိုးနဲ့လုပ်ထားတဲ့ သွားတိုက်တံလေးနဲ့အတူ ရထားထွက်ခါနီး လိုက်ပေး တယ်။ ဒီဆရာတော်ဟာ အဲဒီအကြိမ်သာ ငွေကိုမြင်ဖူးတဲ့ ဆရာတော်ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကွဲသွားလိုက်တာ အနှစ်သုံးလေးဆယ်ကြာတယ်။ တစ်ခါမှ အညာ ဒေသကို မပြန်ဘူး။ အသက်အရွယ်တွေ ကြီးလာတော့ အစ်မတွေက လိုက်လာ ကြတယ်။ တွေ့တော့ ပြောဟယ်၊ ဆိုဟယ်၊ ငိုဟယ်နဲ့ပေါ့။ ဒီတော့ ဆရာတော်က နင်တို့တွေ နောက် လိုက်မလာတော့နဲ့။ သံသရာမှာ ဒီလိုအသွားအလာ လုပ်နေ တာ များပြီ။ ဘာမှမထူးပါဘူးလို့ ပြောတယ်။

ရွာအနီးအနား ပတ်ဝန်းကျင်က ဆရာတော်ကို သာရေးနာရေးလာပင့်ရင် အဲဒီရွာမှာရှိတဲ့ဘုန်းကြီးပဲပင့်ပါ။ သူ့ကိုတော့ ပင့်ရတာ ဝေးလည်းဝေးသေးတယ်။

စာချာစာသင်လည်းပျက်တော့ မပင့်ဘဲ ချန်ထားပေးပါလို့ ပြောတယ်။ ဒီသဘောဟာ အလာအသွားမရှိတဲ့သဘော၊ နိဗ္ဗာန် ငြိမ်းအေးမှုရဲ့ သတ္တိပေါ့။ မိမိတို့ဆိုရင် ညီအစ်ကိုမောင်နှမဆွေမျိုးသားချင်းတွေနဲ့ အကြာကြီးခွဲခွာနေရပြီး ပြန်တွေ့မယ်ဆိုရင် ဝမ်းသာလိုက်မယ့်ဖြစ်ခြင်း၊ မေးလိုက်မယ့်သတင်းတွေ၊ ပြောလိုက်မယ့် စကားတွေ ဒါအလာအသွားခေါ်တယ်။ လူလည်းပဲ အလာအသွား၊ စကားလည်းပဲ အလာအသွားရှိတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘာဝက ဒါနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်လို့ နိဗ္ဗာန်ကို ဒီလိုအကဲခတ်ရတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ်တင်ပြီး အကဲခတ်နိုင်တော့မှ အလာအသွားမရှိ လှုပ်ရှားမှုလည်းမရှိတာကို ခန့်မှန်းနိုင်တယ်။ လှုပ်ရှားမှုမရှိတော့ တည်ငြိမ်တယ်။ ဒါကို နိဗ္ဗာန်ရဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိတွေဆိုပြီး ပြပါတယ်။

မိမိတို့ကတော့ အလာအသွားမှာ ပျော်နေသလား၊ မပျော်ဘူးလား၊ နိဗ္ဗာန်ဘာကြောင့် ပျောက်သလဲဆိုတာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် မေးကြည့်ပေတော့။ နိဗ္ဗာန်တော့ လိုချင်လိုက်တာ။ သို့သော် သူ့သဘောအတိုင်း ရရာရကြောင်းတော့ မလုပ်ဘူး။ ဉာဏ်လည်းမရှိ၊ စည်းကမ်းလည်းမရှိရင် မရနိုင်ဘူး။ ကံကိုအားမကိုးမှ။ မိမိတို့က ကံကိုအခိုင်အမာလုပ်ထားတယ်။ အားကိုးတယ်။ သို့သော် ကံက သိပ်ရှုပ်ထွေးတာ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ . . . ကံဆိုတာ အများနဲ့ပေါင်းနေ၊ အများဆိုင် ဖြစ်နေတာကိုး။ ကိုယ်က ချိုချိုကြိုက်ပေမယ့် အခြားသူက အချင်ကြိုက်ချင်ကြိုက်တာ မတူဘူး။ ကံပြုလုပ်တဲ့အခါမှာ ကိုယ့်တစ်ယောက်တည်း လုပ်လို့မရဘူး။ ဒါနမူဆိုရင် အများကိုလှူရတာ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လှူပါ၏ဆိုပြီး ထမင်းကောင်းကောင်းချက်ကျွေးရင် ဒါနမဟုတ်ဘူး။ ဒါနဆိုတာ အများနဲ့ သက်ဆိုင်တယ်။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်က မြင့်မြတ်ရင် မြင့်မြတ်သလို ဂုဏ်ရှိရင် ဂုဏ်ရှိသလို အကျိုးပေးတွေက ကွာကုန်ရော။

ဘုရား ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေက ရပ်နေပြီ

ဘုရား, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေက ကံအကြောင်းကို နားလည်ပါတယ်။ နားလည်လို့ ကံနဲ့ပတ်သက်ပြီး သူတို့ဖြစ်ပစ်လိုက်တယ်။ ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အလုပ်တွေ လုပ်ရုံမျှပဲ လုပ်တယ်၊ မကောင်းတဲ့အလုပ်တွေကို လုံးဝမလုပ်ဘူး။

၁၆၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

မီးကျီးတွင်းထဲသွားနေတာတွေကနေ ပြန်လှည့်တယ်။ မစင်ပုံဘက်သွားနေတာ တွေကနေ ပြန်လှည့်တယ်။ သစ်ခြောက်ပင်အောက်သွားပြီး ရနီးနီးနဲ့ ရှာရ မယ့် အလုပ်တွေကို သူတို့မလုပ်တော့ဘူး။ လက်ရှိဘဝမှာ အရိပ်အာဝါသနဲ့ လုံလုံ ခြံခြံ လုပ်ငန်းမျိုးတွေလုပ်တယ်။ လုပ်ပေမယ့် အဲဒီနေရာတွေမှာ နေချင်လို့ လုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ လူဖြစ်နေလို့ လူအလုပ်လုပ်တာ ဒီလောက်ပဲရှိတယ်။ အတိတ်ကံကြောင့် ရထားတဲ့ရလဒ်လေး အရှိန်အဝါလေး ကုန်တဲ့အထိတော့ ဒီလုပ်ငန်းတွေ လုပ်သေးတယ်။

ဘုရားလက်ထက်တုန်းက အင်္ဂုလိမာလဟာ လူတွေသတ် လက်ညှိုးတွေ လိုက်ဖြတ်နေတာ နောက်ဆုံးသူ့မိခင်ကို သတ်မယ့်အခြေအနေမှာ ဘုရားက ကြားဝင်လိုက်တော့ ဘုရားကိုသတ်ဖို့လိုက်တယ်။ ဘုရားကတန်ခိုးနဲ့ သူမမိ နိုင်လောက်တဲ့ ပုံမှန်အကွာအဝေးကို ဖန်တီးထားတယ်။ အင်္ဂုလိမာလက အလွန် အပြေးမြန်တယ်။ ဘုရားကို လိုက်လို့မရတော့ ‘ဘာလို့ဒီလောက်တောင် ပြေး နေတာလဲ၊ မပြေးနဲ့ရပ်’ လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဒီတော့ ဘုရားက ‘ငါသံသရာမှာ ရပ်နေပြီ။ သင်ကသာ ပြေးနေတုန်း’ လို့ ပညာရှိတဲ့စကား နိဗ္ဗာန်ရဲ့စွမ်းရည် သတ္တိနဲ့ ယှဉ်တဲ့စကားကို ပြောပြတယ်။

နိဗ္ဗာန်မြင်ထားတော့ သံသရာတစ်ခွင်မှာ မီးပုံထဲလည်း မသွားတော့ဘူး။ မစင်တွင်းထဲလည်း မသွားတော့ဘူး။ သစ်ခြောက်ပင်အောက်လည်း မသွား တော့ဘူး။ အရိပ်ရတဲ့ အပင်အောက်လည်း မသွားတော့ဘူး။ ပြာသာဒ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ နေရာလည်း မသွားတော့ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားက ရှင်းပြတော့ အင်္ဂုလိမာလ နားလည်သွားတယ်။ ပြေးခဲ့ဖူးတဲ့သူက ပြေးရတာ ပင်ပန်းတာ ကို သိတော့ စွန့်ပစ်လိုက်တယ်။ ဒါကိုသိပြီး အင်္ဂုလိမာလက အသိဉာဏ်ရှိ တော့ ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို အဆင့်အမြင့်ဆုံးမြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ် သောကြောင့် စိတ်ဓာတ်ပြောင်းသွားတယ်။ ဘုရားမြင်ထားတဲ့ အလာအသွား မရှိတဲ့စိတ်မျိုး ရသွားတယ်။

မိမိတို့က ပြေးလွှားနေရတယ်

မိမိတို့ကတော့ ဘဝရယ်လို့ကြုံလာရင် စားဝတ်နေရေးတွေမှာ ပြေးလွှားနေရတယ်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအတွက် ပြေးလွှားနေရတယ်။ အချို့စားချင်၊ အချဉ်စားချင်တယ်ဆိုတဲ့ ဝေဒနာအတွက် ပြေးလွှားနေရတယ်။ မှတ်သားမှု စပ်စုမှု သညာအတွက်လည်း ပြေးလွှားနေရတယ်။ အပြေးကမရပ်နိုင်ဘူး။ ပြေးတဲ့ နေရာမှာလည်း လမ်းကြောင်းကမှားသေးတယ်။ မီးပုံဘက်ပြေးမိ၊ တစ်ခါတလေ မစင်တွင်းဘက်ပြေးမိ၊ သစ်ခြောက်ပင်အောက် ပန်းကောက်မိတော့ ဘာပန်းမှ မရပါဘူး။ တစ်ခါတလေကျတော့လည်း အရိပ်အာဝါသဘက်ကို တိုးမိတယ်။ ပြည့်စုံတဲ့နေရာတွေလည်း တိုးမိတဲ့အခါ ရှိတယ်။

လားရာဂတိတွေဟာ မမြဲဘူး။ လှုပ်ရှားနေရတော့ မခိုင်မာဘူး။ အရှိန်ကုန်တာနဲ့ ပြန်ပြီးလည်သွားကြတာပဲ။ မိမိတို့အပြေးအလွှားရှိနေသမျှ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိ မရသေးဘူး။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိရရင် အပြေးအလွှားလည်းပဲ မရှိတော့ဘူး။ ငြိမ်သက်သွားပြီ။ ဣန္ဒြေရသွားပြီ။ ကြည့်လို့ကောင်းသွားပြီ။ ဒါကို ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ်တင်ပြီး အကဲခတ်ကြည့်ရတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သူတို့ ဒီလိုနေရင် ကိုယ်လည်းလိုက်နေတော့ နောက်ပိုင်းမှာ သူတို့လိုပဲ အတူဖြစ်သွားတယ်။ စည်းကမ်းချက်နဲ့အညီ အသိဉာဏ်ရှိရှိနဲ့ လိုက်လုပ်သွားရင် အတူဖြစ်သွားတာပဲ။

အငြင်းအခုံလည်းမရှိဘူး

နောက်တစ်ချက်က အပြေးအလွှားမရှိတော့ သံသရာခရီးက ရပ်ပြီ။ ဒါတင်မဟုတ်သေးပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အဝိဝါဒဘူမိ အငြင်းအခုံလည်း မရှိဘူး။ ငြင်းခုံနေရင် ပြဿနာ မငြိမ်းချမ်းနိုင်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဟာ ငြိမ်သက်အေးချမ်းတဲ့ သဘာဝရှိလို့ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘယ်တော့မှ မငြင်းခုံဘူး။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ပြဿနာ သူတို့မှာမရှိဘူး။ အကုန်လုံးလက်ခံထားတယ်။ လူတွေက အပြောနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ငြင်းခုံကြတယ်။ သူပြော သူမှန်တာပဲ။ ကိုယ်ပြော ကိုယ်မှန်တာပဲ။ ဘုန်းကြီးတွေက ထမင်းကို

၁၆၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဆွမ်းလို့ပြောတယ်။ လူတွေကျတော့ ဆွမ်းလို့သုံးရင် အရူးဖြစ်မှာပေါ့။ ‘ငါ့ကို ဆွမ်းကပ်စမ်း’ လို့ ပြောလို့မရဘူး။ ‘ထမင်းပေးပါ’လို့ ပြောရတယ်။ ထမင်းနဲ့ ဆွမ်း ငြင်းစရာမလိုဘူး။ ထမင်းမှန်းမသိ ဆွမ်းမှန်းမသိတဲ့ ကလေးတွေကျတော့ ငြင်းချင်ငြင်းမှာပေါ့။ သိရင် မငြင်းဘူး။ မသိရင် ငြင်းတယ်။

ဉာဏ်သုံးဆင့်

မြတ်စွာဘုရားဟောထားတဲ့အထဲမှာ ဉာဏ်စဉ်က ဉာတပရိညာ၊ တိရဏ ပရိညာ၊ ပဟာနပရိညာရယ်လို့ သုံးဆင့်ပြတယ်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာ ဟောထား တာက အပိုင်းပိုင်းအထစ်ထစ်နဲ့ ပိုများတယ်။ သဘာဝမှာလည်း သုတမယ ဉာဏ်၊ စိန္တာမယဉာဏ်၊ ဘာဝနာမယဉာဏ်တို့၊ ယထာဘူတဉာဏ်၊ ဝိပဿနာ ဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်တို့ဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ အဲဒါကိုပဲ ဟုတ်တယ် မဟုတ်ဘူး။ အငြင်းအခုံတွေက လာကြသေးတယ်။ ဒီတော့ ဘာဉာဏ်ပဲလာလာ၊ နိဗ္ဗာန် မြင်ဖို့ ဖြတ်သန်းသွားရမယ့်ခရီးမှာ သိရမယ့် အသိဉာဏ်သုံးပိုင်း ရှိတယ်။ **ယထာဘူတဉာဏ်**- ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကိုသိတဲ့ဉာဏ်၊ **နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်**-ငြီးငွေ့တဲ့ ဉာဏ်၊ **မဂ်ဉာဏ်**-နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်သွားတဲ့ လမ်းမှန်သွားတဲ့ဉာဏ်၊ ဒီသုံးဆင့်က **မဖြစ်မနေ** သိရမယ်။

ဥပမာလေးနဲ့ကြည့်ပါ

ဒီသဘာဝကို လူတစ်ယောက်နဲ့ ဥပမာထားပြီးကြည့်ရင် လူတစ်ယောက် ကို အခေါ်အဝေါ်အားဖြင့် ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ကုလား၊ တရုတ်၊ ကရင် စသည်ဖြင့် အမည်အမျိုးမျိုးနဲ့ ခွဲတယ်။ ခွဲတော့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မတူဘူးလို့ထင်တယ်။ ဒီလိုခွဲတော့ ပြဿနာဖြစ်လာတယ်။ ပြဿနာမဖြစ်အောင် တရုတ်၊ ကုလား၊ ကရင်၊ ဗမာထဲကမှ ယေဘုယျထုတ်လိုက်၊ လူဆိုတဲ့ အမည် လေးတစ်ခု ကျန်ခဲ့မယ်။ ဒီလူဆိုတဲ့အမည်ဟာ အပြီးသတ် အမှန်မဟုတ် သေးဘူး။

ဒီတော့ လူတစ်ယောက်ကို ကြည့်လိုက်ရင် မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ခန္ဓာကိုယ်-ဆိုတာပဲ တွေ့ရတယ်။ မျက်စိက ပူရင်တစ်မျိုး၊ အေးရင်တစ်မျိုး၊

ပြောင်းတယ်။ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ခန္ဓာကိုယ်တွေလည်း ပူရင်တစ်မျိုး၊ အေးရင် တစ်မျိုး ပြောင်းတယ်။ စိတ်ကြောင့်လည်း အမူအရာတွေ အမျိုးမျိုးပြောင်း တယ်။ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရားလေးပါးကြောင့် ပြောင်းလဲ နေလို့ ဒီမျက်စိစတာတွေကို ရုပ်တရားလို့ သတ်မှတ်တယ်။ အဲဒီရုပ်တရားတွေ၊ မျက်စိစတာတွေကို အမှီပြုပြီးတော့ အဆင်း၊ အရောင်လေးတွေပေါ်မှာ သွား ရောက်ကပ်ငြိ ညွတ်ကိုင်းတတ်တဲ့ မြင်စိတ်လေးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ စိတ် တွေဟာ သံလိုက်လိုပဲ။ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိအာရုံတွေ မှာ ပြေးပြေးကပ်တတ်တဲ့ သဘာဝရှိလို့ မြင်စိတ်၊ ကြားစိတ် စသည်တွေကို နာမ်-လို့ခေါ်တယ်။

ယထာဘူတဉာဏ်

ဒီတော့ တရုတ်ကြီးကြည့်ကြည့်၊ ကုလားကြီးကြည့်ကြည့်၊ ဘယ်လူကိုပဲ ကြည့်ကြည့် ရုပ်နာမ်ပဲတွေ့ရတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကြည့်လည်း ရုပ်နာမ်ပဲ တွေ့ရတယ်။ ဒီသဘာဝတရားဟာ အကုန်လုံးမှာ ရှိတယ်။ ပြောရင်လည်း နားလည်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒါကို ဖြစ်ရပ်မှန်လို့ခေါ်တယ်။ ဒီရုပ်နာမ်သဘာဝကို သိတဲ့အခါမှာ အမည်တွေမပါတော့ဘူး။ လူလည်း မဟုတ်တော့ဘူး။ တရုတ်၊ ကုလား၊ ကရင်၊ ဗမာတွေလည်း မဟုတ်တော့ဘူး။ သဘောတရားသက်သက် သာ တွေ့ရတယ်။ ပြောင်းလဲနေတဲ့သဘာဝနဲ့ ညွတ်ကိုင်းပြီးသိရတဲ့သဘာဝ၊ ဒီသဘာဝကို မျက်စိနဲ့ ကြည့်လို့မရပါဘူး။ ဉာဏ်နဲ့ကြည့်မှ ရတယ်။ မကြည့် တတ်ရင် မမြင်ပါဘူး။ ကြည့်တတ်ရင်တော့ ထင်းထင်းကြီးပေါ်နေတာ။ ဒါကို မြင်ရင် ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို မြင်တဲ့ **ယထာဘူတဉာဏ်**လို့ ခေါ်တယ်။

အတွင်းက နွားချေးခံ အပြင်က ရွှေရည်သုတ်

ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို သိတဲ့ဉာဏ်ဟာ အမှားတွေကို ဖျောက်ပစ်တယ်။ နဂိုတုန်းက ထင်ထားတဲ့ ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ခေါင်း၊ ခါး၊ ခြေ၊ လက်တွေကို ဖျောက်ပစ်တယ်။ ဒီသဘာဝကို သိတဲ့အခါမှာ ငါကြောင့်ဖြစ်နေတဲ့ စိတ်အပူတွေ မလာတော့ပါဘူး။ ဒါကို ဥပမာလေးနဲ့ကြည့်ရင် တစ်ယောက်နဲ့

၁၃၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

တစ်ယောက် ဖီးလိမ်းဝတ်စားလာရင် သဘောကျကြတယ်။ အထဲက အသုဘ ဆိုတဲ့ ညစ်ပတ်ပေပွနေတာတွေကို မမြင်ဘူး။ ဒါကို ဉာဏ်နဲ့သေချာမြင်အောင် ကြည့်နိုင်ရင် ဘယ်လောက်ပဲ သူဝတ်လာ ဝတ်လာ၊ ဒါ ဆေးဆိုးပန်းရိုက်ပဲဆိုတာ သိနေတယ်။ ဒီတော့ “အတွင်းကနွားချေးခံ အပြင်ကရွှေရည်သုတ်” ဆိုတဲ့ စကားပုံလိုပဲ အပြင်က ရွှေရည်ဘယ်လောက်ပဲသုတ်သုတ်၊ အတွင်းက နွားချေးခံ ထားတာသိတော့ ဒီခွက်နဲ့ မစားချင် မသောက်ချင်ပါဘူး။

ဉာဏ်နဲ့ကြည့်မှတွေ့မယ်

ဒီသဘာဝလိုပဲ ရုပ်-နာမ်ရယ်လို့ သေချာသိရင် အမည်တွေနဲ့ နှောင်ဖွဲ့ နေရတဲ့ သဘောကနေ လွတ်သွားတယ်။ အမည်တွေကြောင့် ပူရတဲ့အပူတွေ အားလုံးအေးသွားတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဘာဖြစ်ဖြစ် အပူမရှိနေတော့ဘူး။ လက် မှာ အဖုပေါက်လည်း စိတ်မပူတော့ဘူး။ ကိုယ်မှာ ကင်ဆာဖြစ်လည်း စိတ်မပူ တော့ဘူး။ ဒါတွေဟာ ရုပ်ဖောက်ပြန်တယ်ဆိုတာ သိနေတာကိုး။ ဒါ ယထာ ဘူတဉာဏ်ရဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိပဲ။ ယထာဘူတဉာဏ်မှ မရသေးရင် အအေးခါတ် သဘာဝကို ရဖို့မလွယ်ဘူး။ ဒီတော့ လူတစ်ယောက်တွေ့ရင် ရုပ်-နာမ်သဘာဝ ကို မြင်အောင် ကြည့်ရမယ်။ မျက်စိနဲ့ကြည့်လို့ မတွေ့ဘူး။ ဉာဏ်နဲ့ကြည့်မှ တွေ့မယ်။

ဉာဏ်နဲ့ကြည့်တော့ ရုပ်သဘာဝက ဒီအတိုင်း မနေဘူး။ ဓါတ်ကြီးလေးပါး ကြောင့် လှုပ်လှုပ် လှုပ်လှုပ်နဲ့နေတယ်။ ဒီလို လှုပ်နေတဲ့ရုပ်ကို မှီတဲ့ နာမ်တရား စိတ်ကလည်း တဖျပ်ဖျပ်နဲ့ လိုက်လှုပ်ရတယ်။ ရုပ်-နာမ်တို့ရဲ့ သဘာဝဟာ အမြဲတမ်း ရုပ်ကလှုပ်ရင် လှုပ်တဲ့အတိုင်း နာမ်ကလည်း လှုပ်-ဆိုတော့ အခုဖြစ် အခုပျက်နဲ့ သွားနေတယ်။ တစ်ချက်မှ အငြိမ်မနေရဘူး။ မျက်စိက မြင် သိပျက်၊ တစ်ခါကြည့်ပြီး၊ စိတ်က တစ်ခါ ထပ်ကြည့်ချင်တော့ မျက်စိက မြင် သိပျက်၊ စိတ်က မျက်စိကိုခိုင်းလိုက်၊ မျက်စိကကြည့်လို့ စိတ်ကသိလိုက်နဲ့ တစ်ခါမှ ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ယထာဘူတဉာဏ် ရထားပြီးရင် ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမ အထင်တွေ မရှိတော့ဘူး စိတ်ထဲမှာ အပူမရှိ

တော့ဘူး။ စိတ်မပူတော့ပေမယ့် စိတ်တွေဟာလှုပ်ရှားနေသေးတယ်။ မြင်နေ၊ ကြားနေ၊ သွားနေ၊ စားနေရတော့ အချိန်တိုင်း လှုပ်ရှားနေသေးတာပေါ့။

အနိစ္စဉာဏ်

ဒီလှုပ်ရှားနေတဲ့ သဘာဝကြီးကို မြင်အောင်ကြည့်တဲ့အခါ အခုဖြစ်ပြီး အခုသိလိုက်တဲ့ အချိန်အခါမှာ မရှိတော့တာကို တွေ့ရတယ်။ ဒီလိုသိတာ ရိုးရိုးသိတာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ရိုးရိုးသိတာက အခုမြင်တယ်၊ အခုသိတာ။ ထူးခြားတာက သေချာ သတိထားကြည့်တော့ ကိုယ်မြင်သိတာလေးက မရှိ တော့ဘူး။ သိတဲ့စိတ်ကလေး ပျောက်သွားတယ်။ သတိထားလိုက်ရင် နောက် တစ်ခါ ထပ်သိတာပဲရှိတယ်။ ဒီတော့ စိတ်ကလေးတစ်လုံးပြီးတစ်လုံးပေါ်တာကို သတိထားကြည့်ရင် မရှိတော့တဲ့ အခြေအနေနဲ့ သိသိနေတယ်။ ဒါကို ပါဠိလို **အနိစ္စဉာဏ်**လို့ ခေါ်တယ်။ အပျက်ကို မြင်တယ်လို့ခေါ်တယ်။ ဖြစ်-ပျက် မြင်တယ်လို့လည်း သုံးတယ်။ တကယ်တော့ ဖြစ်တာလည်း မမြင်ရဘူး။ ပျက်တာလည်း မမြင်ရဘူး။ မရှိတော့တဲ့အခြေအနေကိုပဲ နားလည်သွားတာ။ ဒါ ဉာဏ်နဲ့ စိတ်နဲ့ပဲနားလည်တာ။ စိတ်မှာမှီနေတဲ့အသိဉာဏ်နဲ့ ပိုင်းခြားပြီးတော့ နားလည်တာမို့ ဒါကို အနိစ္စဉာဏ်လို့ခေါ်တယ်။

ဒုက္ခဉာဏ် အနတ္တဉာဏ်

ဒီလောက်တောင် ဖြစ်လိုက်-ပျက်လိုက်နဲ့ ပင်ပန်းဆင်းရဲလိုက်တာ၊ နဂိုက အကောင်းထင်ထားတာ။ အခုတော့အကောင်းမှမဟုတ်ဘဲ၊ ဖြစ်ပျက် မွေး၊သေ နဲ့ ခဏတိုင်းသေနေတဲ့သဘောပဲ။ ပျက်စီးဆုံးရှုံး ပျောက်ပျက်သွားတဲ့သဘောပဲ။ ဘဝတိုင်းမှာ ဝမ်းနည်းကြေကွဲစရာကောင်းတဲ့ သဘာဝကြီးဆိုတော့ အကောင်း ရယ်လို့ မမြင်နိုင်တော့ဘူး။ ဒီအခြေအနေမှာ **ဒုက္ခဉာဏ်** ဖြစ်လာတယ်။ ဒီလို ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သဘာဝဉာဏ်တွေဟာ ဘယ်သူမှ ဖန်တီးတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်အနေနဲ့ ဘာမှမတတ်နိုင်ဘူးလို့ သိသိလာတာ **အနတ္တဉာဏ်**၊ နဂိုကတော့ ကိုယ် တတ်နိုင်တယ်ထင်ပြီး ပြင်နေတာ မတတ်နိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အခြေအနေကို နားလည်ရင် အနတ္တဉာဏ်ခေါ်တယ်။ စိတ်လျှော့တာ မဟုတ်ဘူး။

၁၇၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

မဂ်ဉာဏ်

ဒီလို ဖြစ်ပျက်မြင်ပါများရင်၊ အပျက်ကိုမြင်ပါများရင် ငြီးငွေ့မုန်းလာပြီး တစ်ခါလာလည်းဖြစ်-ပျက်၊ နှစ်ခါလာလည်းဖြစ်-ပျက်ဆိုရင် သဘာဝအရ ဒါကို စိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။ ငြီးငွေ့လာတယ်။ အမည်နာမတွေဘက် ပြန်လှည့်ကြည့်တဲ့အခါကျတော့လည်း အမည်တွေက အဓိပ္ပါယ်မှမရှိဘဲ မရှိတဲ့အရာကြီးက စိတ်အပူကိုပဲ ပေးတယ်။ ဒီအမည်တွေကိုလည်း မကြည့်ချင်၊ ဖြစ်-ပျက်ကိုလည်း ငြီးငွေ့နဲ့ ဒါတွေကိုလည်း မကြည့်ချင်တော့ပါဘူးဆိုပြီး ကျော်လိုက်တော့မှ စိတ်က လွတ်သွားလိမ့်မယ်။ လွတ်လပ်တယ်-ဆိုတာ ဘဝင်စိတ်ကျသလို စိတ်ခါတ်ကျပြီး အိပ်ပျော်သွားတာ မဟုတ်ဘူး။

ဒီဘက်အာရုံ ဖြစ်-ပျက်တွေကနေလွတ်ပြီးတော့ မဖြစ်-မပျက်တဲ့အာရုံ၊ နဂိုတုန်းက ပူလောင်နေတဲ့အာရုံတွေကနေ လွတ်ပြီးတော့ အေးချမ်းတဲ့အာရုံ (နိဗ္ဗာန်)ဟာ ဒီတော့မှ ပေါ်လာတာ။ ဒီလိုပေါ်ဖို့ အလုပ်စဉ်ကနေ သွားရတယ်။ ယထာဘူတဉာဏ်မရဘဲနဲ့ စိတ်ကိုအပူအေးအောင် လုပ်လို့မရဘူး။ ဖြစ်-ပျက်ကို လိုက်ပြီး ဝိပဿနာဖြစ်နေသမျှ နိဗ္ဗာန်မရသေးဘူး။ ဝိပဿနာကိုလွတ်တော့မှ လွန်တော့မှ နိဗ္ဗာန်ကိုရတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာ သိမြင်သွားတဲ့ဉာဏ်ကို **မဂ်ဉာဏ်**လို့ခေါ်တယ်။

ကိုယ်တိုင်သိတယ်

ဒါကို ဘယ်သူကမှ ပေးလို့မရဘူး။ ဘယ်သူမှ ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးနဲ့တပ်လို့ မရဘူး။ ကိုယ်ရရင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိပါတယ်။ ကိုယ်လွတ်နိုင်ရင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိတယ်။ ကိုယ်က သားသမီးကိုကြည့်ပြီး သားသမီးမဟုတ်ဘူးလို့ သိနိုင်တာ၊ နေနိုင်တာ၊ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ကိုယ်ပဲနေနိုင်တာ၊ သူများစိတ်နဲ့ငြီးနေလို့လည်း မရဘူး။ သူများက အတင်းနေခိုင်းလို့လည်း မရဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ငါမဟုတ်ဘူးလို့ သိတဲ့ဉာဏ်ကလည်း ကိုယ့်စိတ်နဲ့ကိုယ်ပဲသိတာ။ ကိုယ့်ဉာဏ်နဲ့ကိုယ်ပဲသိတာ။ ဒီလိုရလဒ် ရလာရင် သဘာဝသတ္တိလေးတွေ ဝင်လာတော့ အခြားသူအပေါ် အကဲခတ်လို့ရတယ်။ ကိုယ်ရသလောက် သူရသလား၊ မရဘူးလား

ဆိုတာ ရထားတဲ့သူက သိတယ်။ ရတဲ့သူအချင်းချင်း သိတယ်။ မရတဲ့သူကို ရတဲ့သူကသိတယ်။ ရတဲ့သူကို မရတဲ့သူက မသိဘူး။

ဒါကို **သစ္စာလေးပါး**ဆိုပြီးတော့ အမှန်တရားလေးခုနဲ့ပြတယ်။ **‘ဖြစ်ပျက်သမျှ သင်္ခါရ ဒုက္ခသစ္စာမှတ်’** ဆိုပြီးတော့ ဝိပဿနာဉာဏ်မှာ ဒုက္ခသစ္စာကို ထုတ်ပြတယ်။ ယထာဘူတဉာဏ်မပါဘဲနဲ့ မြင်တဲ့ဖြစ်ပျက်ဟာ သူဖြစ်ပျက် ငါဖြစ်ပျက် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဖြစ်ပျက်မို့လို့ ဒုက္ခသစ္စာအမှန်မရဘူး။ သဘာဝရဲ့ ဖြစ်ပျက်ကို မြင်တော့မှ ယထာဘူတဉာဏ်ကို အခြေခံပြီး ဖြစ်ပျက်မြင်တော့ မှ ဒုက္ခသစ္စာအမှန်ကို ရတာ။ **‘ဖြစ်ပျက်မှုတွင် ငါကောင်ထင် ခင်မင် သမုဒယမှတ်’**တဲ့။ ဖြစ်ပျက်ကို ဖြစ်ပျက်လို့ မသိဘဲနဲ့ ငါ၊ သူတစ်ပါးရယ်လို့ သိနေရင် တွယ်တာနေပြီး ခွဲခြားနေတာတွေဟာ **သမုဒယသစ္စာ**တွေပဲ။ အဲဒီ အချိန်အခါမှာ သမုဒယသစ္စာဆိုတာ ပေါ်တယ်။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး

အဲဒီ **ဒုက္ခနဲ့ သမုဒယသစ္စာ** နှစ်ခုပျောက်ဖို့အတွက် မဂ္ဂနဲ့ နိရောဓကနေ ဖန်တီးကြတယ်။ **မဂ္ဂသစ္စာ**လမ်းကြောင်းမှန်မှာ သတိထားရတယ် (သမ္မာသတိ)၊ ကြိုးစားရတယ် (သမ္မာဝါယာမ)၊ စိတ်ငြိမ်ရတယ် (သမ္မာသမာဓိ)၊ သတိထား ကြိုးစားပြီး စိတ်ငြိမ်တဲ့အခါကျတော့ ဖြစ်ရပ်မှန် သဘာဝတွေကို ကြံစည် တွေးတောပြီး (သမ္မာသင်္ကပ္ပ)၊ သိမြင်နိုင်တယ် (သမ္မာဒိဋ္ဌိ)။ ဒီငါးခုပေါင်းလိုက် ရင် သဘောပေါက်သွားပြီ။ မဟုတ်တာတွေ မလုပ်တော့ဘူး။ သူ့ရဲ့ အသက် ရှင်သန်မှုဟာ အဓိပ္ပါယ်ရှိသွားပြီ။ အေးချမ်းသွားတယ်။ လွတ်လပ်သွားတယ်။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ပြည့်စုံသွားတယ်။

ဒီရှစ်ပါးကို တစ်ကြိမ်တည်းနဲ့တော့ မရပါဘူး။ နဂိုတုန်းက ထင်မှတ် လာတာတွေက ထူနေတော့ သစ်သားချောင်းကို ရွှေပေါ်နဲ့ ချောအောင် ပွတ် သလို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွတ်ပေးရတယ်။ ပွတ်ရုံတင်မရဘူး။ ကော်ပတ်နဲ့စား ဆေးသုတ်ရသေးတယ်။ ဒီလိုပဲ ရုပ်နာမ်သဘာဝတွေကို ယထာဘူတဉာဏ်နဲ့ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပြီး ပွတ်တိုက်ပါများလာရင် လွတ်ပြီးတော့

၁၇၄ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ငြိမ်းအေးမှုဘက်ကို ရောက်လာတယ်။ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်လို့ခေါ်တယ်။ ယထာဘူတ ဉာဏ်နဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်အဆင့်မှာ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ် မဂ္ဂင်ငါးပါးနဲ့ပဲ အလုပ်လုပ် သွားတာ။

သစ္စာ ၄ပါး တစ်ပေါင်းထဲဖြစ်တယ်

ဒါကြောင့် အပူကိုမြင်တယ်။ အအေးကိုမြင်တယ်။ အပူနဲ့အအေး ပေါင်းပြီး အပူပျောက်ပြီး အအေးရောက်သွားတယ်ဆိုတာ မဂ္ဂသစ္စာကဆောင်ရွက်တာ၊ အအေးကိုသိလို့ အပူပျောက်တာ အအေးကို မသိမချင်း အပူမပျောက်ပါဘူး။ အအေးခါတ်သဘောက နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန် အငြိမ်းခါတ်၊ ဒီအအေးခါတ် အငြိမ်းခါတ်ကိုသိတာ မဂ်ဉာဏ်၊ မဂ္ဂဉာဏ်ဖြစ်ရင် နိဗ္ဗာန်လည်းပေါ်ပြီ။ ဒီတော့ သစ္စာတွေရဲ့ သဘာဝတွေဟာ တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်တာပါ။ ရေးထားတော့သာ လေးခုခွဲရေးထားတာ။ တကယ်နားလည်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ လေးခုလုံးပေါင်းပြီး ဖြစ်သွားတာ။ ဒုက္ခမြင်တယ် မဂ္ဂဉာဏ်ဖြစ်တယ်။ သမုဒယသစ္စာပျောက်တယ်။ အငြိမ်းခါတ် အအေးခါတ်ကို အာရုံပြုတယ်ဆိုတာ တပြေးညီ တစ်ချက်တည်း ဖြစ်တာ တစ်ချက်ခုတ် လေးချက်ပြတ်သွားတယ်။

ဒါတွေကိုသိဖို့က နားထောင်နေရုံနဲ့တော့မသိပါဘူး။ တွေးကြည့်ရင်တော့ နည်းနည်းရချင်ရမယ်။ အနုမာနခေါ်တယ်။ တကယ်လက်တွေ့ ကိုယ်တွေ့ သိတာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်တွေ့သိဖို့အတွက် ဒီစည်းကမ်းချက်တွေအတိုင်း ဒီလို အသိမျိုးနဲ့ သိအောင်ကြိုးစားရင် သိလိမ့်မယ်။ အာရုံတွေပေါ်မှာ ကပ်နေတဲ့ ပမာဏများရင် များသလောက် ဘာဝနာအများကြီးလိုက်ရမယ်။ နည်းရင် နည်းသလောက် ဘာဝနာခပ်ပါးပါးနဲ့ အမြင်ပေါက်ပါလိမ့်မယ်။

**‘ ဖြစ်ပျက်သမျှ၊ သင်္ခါရ၊ ဒုက္ခသစ္စာမှတ်၊
ဖြစ်ပျက်မှုတွင်၊ ငါကောင်ထင်၊ ခင်မင်သမုဒယမှတ်၊
ရုပ်နာမ်အားလုံး၊ ဖြစ်ပျက်သုဉ်း၊ ချုပ်ဆုံးနိဗ္ဗာန်မှတ်၊
ချုပ်ဆုံးမှုတွင်၊ ဉာဏ်သက်ဝင်၊ သိမြင်မဂ်ဟုမှတ်-တဲ့။’**

သစ္စာလေးပါးကို ပြထားပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာ သိမ်းရာ ကုန်ရာ။ ဘာတွေကုန်သလဲဆိုတော့ ကိလေသာအပူခါတ်တွေ ကုန်တယ်။ အဓိကအားဖြင့်တော့ သမုဒယသစ္စာ-တွယ်တာမှု လောဘကုန်တာ။ ယထာဘူတဉာဏ်က အယူမှားဒိဋ္ဌိကို ဖျောက်တယ်။ ဝိပဿနာဉာဏ်က နဂိုပျော်ရွှင်နေတဲ့ သဘာဝပေါ်မှာ တွယ်တာငြိကပ်ပြီး ဒီအပေါ်မှာ စိတ်ဝင်စားနေတဲ့ သမုဒယသစ္စာ တဏှာလောဘကို တဖြည်းဖြည်းနဲ့ လုံးပါးပါးအောင် ပြုလုပ်ပေးတယ်။ မဂ်ဉာဏ်က အငြိမ်းခါတ် အအေးခါတ်ကိုသိတော့ ဖြစ်ပျက်ကို လွတ်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ကိလေသာအပူတွေကော၊ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရတွေကော အားလုံး ချုပ်ငြိမ်းသွားတယ်။

အပူတောထဲကလူ အပူမကြောက်

လူတွေက မီးတောထဲကလူ မီးအပူမကြောက်သလိုပဲ အပူတောထဲနေလာတာကြာတော့ ပူလို့ပူမှန်းမသိဘူး။ အေးသွားပြီးတဲ့သူကျတော့ အပူကို ပူမှန်းသိတယ်။ ဒီတော့ မီးတောထဲက သူက အအေးခါတ်ကို ရချင်ရင် မီးတောထဲမှာ မီးကိုရေနဲ့ငြိမ်းလို့ မရနိုင်ပါဘူး။ မီးထဲကနေ ထွက်ရတယ်။ မိမိတို့စိတ်တွေဟာ အပြောတွေကြောင့် ပူရတာ။ ဒါကြောင့် အပြောတွေကနေ ထွက်ရတယ်။ ထွက်တော့ ယထာဘူတဉာဏ်အရ သဘာဝတရားကြီးကို ရောက်သွားတယ်။ ရုပ်နာမ်ဆိုတဲ့ သဘာဝတရားကြီးကို ရောက်သွားရင် အပြောတွေပျောက်သွားတယ်။ အပြောတွေ ပျောက်သွားရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် မီးတောထဲကနေ အပြင်ကို ရောက်တာ။ အပြင်ရောက်ပေမဲ့ မီးက မငြိမ်းသေးဘူး။ ရေခပ်ပြီး ထိုးပက်တော့မှ မီးငြိမ်းတာ။

ဒီလိုပဲ မိမိတို့ခန္ဓာကိုယ်မှာ ခေါင်းပဲ၊ ခြေထောက်ပဲစတဲ့ ပညတ်မီးတွေ လောင်နေတာ။ ပညတ်တွေဖယ်လိုက်လို့ သဘာဝရောက်သွားရင် ဆက်ပြီး ဝိပဿနာတို့၊ မဂ်တို့နဲ့ အပြတ်ရှင်းမှ နိဗ္ဗာန်ရတာ။ ဒီတော့ နိဗ္ဗာန်သဘာဝလည်း တော်တော်ပေါ်နေပါပြီ။ ဒါကြောင့် ဘုရားက ‘ဂမနေန နပတ္ထဗော’ ကုန်းကြောင်း လျှောက်လို့တော့မရဘူး။ နိဗ္ဗာန်မှာ ကြယ်တွေ၊ လတွေ၊ နက္ခတ်တာရာ

၁၇၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

တွေလည်း မရှိဘူး။ ‘ယတ္ထ အာပေါစ ပထဝီ တေဇော ဝါယော နဂါဓေါ’
ခါတ်ကြီးလေးပါးလည်း မရှိဘူး။

ငြိမ်းသွားတဲ့မီးလို

နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘာဝကို ‘နိဗ္ဗန္တိ မိရာ ယထာယံ ပဒီပေါ’လို့ ဥပမာလေး
ပေးထားတယ်။ ငြိမ်းသွားတဲ့ မီးလိုပဲတဲ့။ ငြိမ်းသွားတဲ့အခါ မီးတောက်ဟာ
ဘယ်ရောက်သွားတယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ သံတုံးလေးနှစ်တုံးကို ဂဟေဆော်
တဲ့အခါ လျှပ်စစ်မီးနဲ့မှုတ်တော့ မီးပွင့်လေးတွေထွက်တယ်။ အဲဒီမီးပွင့်လေးတွေ
ဘယ်ရောက်သွားမှန်း မသိသလိုဘဲ ပျောက်သွားတယ်လို့ပဲ ပြောလို့ရတယ်။

ဒီသဘောပဲ ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေ နိဗ္ဗာန်ကို အဆင့်အမြင့်ဆုံး မြင်ထား
ပြီးတော့ ဘဝတွေ၊ ဂတိတွေ၊ ယောနိတွေဆိုတဲ့ လားရာတွေကို မသွားတော့
ဘူး။ ဒီဘဝ ဒီတင်ပဲ ချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်းပြီးတော့ ဘယ်ဘဝမှ မရောက်တော့ဘူး။
ကွယ်ပျောက်ချုပ်ငြိမ်းသွားရတယ်။ ဒါကို ပရိနိဗ္ဗာန် အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်
လုံးဝလောင်စာလည်း မရှိတော့ဘူး။ မီးလည်းမရှိတော့ဘူး။ ခန္ဓာအကြွင်း
အကျန်လည်း မရှိတော့ဘူး။ ကိလေသာလည်း မရှိတော့ဘဲနဲ့ ချုပ်ငြိမ်းသွားတဲ့
နိဗ္ဗာန်လို့ သုံးတယ်။

ရဟန္တာသေရင်

ဒါကိုပဲ လူတွေက ရဟန္တာသေသေးလား၊ မွေးသေးလားဆိုတာမျိုးတွေ
မေးသေးတယ်။ ဒါက မဆိုင်တဲ့ မေးခွန်း၊ မဆိုင်တာတွေနဲ့ ကိုင်မေးတယ်။
တချို့ကလည်း ရဟန္တာဆိုတာ သေပြီးရင် ဘာမှမဖြစ်တော့ပါဘူး ဆိုပြီးတော့
ပြောကြတယ်။ ဘုရားလက်ထက်က ယမကရဟန်းက ဒီလိုပြောတော့ ...
ရှင်သာရိပုတ္တရာက ဖြေပြတယ်။ ရဟန္တာသေရင် ဘာမှမဖြစ်ဘူးဆိုတာ အယူ
မှားတာ။ ဘယ်ကနေ စမှားလဲဆိုတော့ ရဟန္တာလို့ အထင်ကနေစပြီး မှားတာ။
လောကမှာ ရဟန္တာဆိုတာ အပြောပဲရှိတယ်။ ဘယ်ဟာ ရဟန္တာလဲလို့ ထောက်ပြ
ခိုင်းတော့မှ ရဟန္တာဆိုတာ အမည်ပဲ။ ခန္ဓာငါးပါးပဲဆိုတာ သိသွားတော့

ယမကရဟန်း ဒိဋ္ဌိပြုတ်သွားတယ်။ အယူမှားပျောက်သွားတယ်။ အငြင်းအခုံ ငြိမ်းသွားတယ်။ အယူမှားပျောက်ရင် နိဗ္ဗာန်မြင်တယ်။

နိဗ္ဗာန်မြင်ရင် အခုပြောတဲ့ ဆန်းကြယ်တဲ့ အခြေအနေတွေ အကုန်လုံး တွေ့ကြုံရတယ်။ ဒါဟာ ကိုယ်တွေ့ လက်တွေ့ကျမှ သိရမယ့်အရာဖြစ်တော့ တတ်နိုင်သမျှ မဲတင်းပြီး ဥပမာတွေနဲ့ ပြောရတာ။ သဘောပေါက်ချင်လဲ ပေါက်မယ်။ နားမလည်နိုင်သေးရင် နားလည်နိုင်လောက်တဲ့ အခြေအနေ ရောက်လာအောင် လက်တွေ့ကျင့်သုံးရမယ်။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ဆက်ပြီး တော့ ကြိုးစားဖို့ပဲ ရှိပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘောတရားများ

နိဗ္ဗာန်သည် ‘**ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ**’ ဤအရာသည်ကား ငြိမ်သက်တဲ့ အရာ၊ မြင့်မြတ်တဲ့အရာ၊ ‘**ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရ သမထော**’ နိဗ္ဗာန်မှာ သင်္ခါရ တွေ အကုန်ငြိမ်းနေတယ်။ ‘**သဗ္ဗုပမိ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ**’ ဥပမိဆိုတဲ့ ‘**ကာမုပတိ**’ ကာမဂုဏ်တွေကိုလည်း စွန့်ထားတယ်။ ဥပမိဆိုတာ တည်ရာ၊ ဘာတွေတည် နေသလဲဆိုတော့ ပုံသဏ္ဍာန်အခြေအနေတွေ တည်နေတဲ့ သဘောတရား။ ဒါတွေကိုလည်း စွန့်တယ်၊ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရတွေ ငြိမ်းတယ်။ ဥပမိဆိုတဲ့ သဘော တရားတွေမရှိဘူး။ **တဏှက္ခယော**-လိုချင်မှုတဏှာ၊ တောင့်တမှုတဏှာ လုံးဝ ကုန်ခန်းနေတဲ့သဘောတရား၊ **ဝိရာဂေါ**- အစွဲတွေ့၊ အတွယ်တွေ့၊ အကပ်တွေ့ မရှိဘူး။ **နိရောဓော**-ချုပ်နေတယ်။ ချုပ်ဆုံးနေတဲ့အတွက် **နိရောဓော နိဗ္ဗာန်**- ဆိုပြီး နောက်ဆုံး ငြိမ်သက်အေးမြပြီး လွတ်လပ်ပေါ့ပါးနေတဲ့ သဘာဝကို ထုတ် ပြတယ်။

နိဗ္ဗာန်မှာ ဘယ်လိုသဘောတရားတွေရှိလဲဆိုတော့ ဖြစ်ပျက်တွေ ငြိမ်း နေတာတွေရှိတယ်။ ဥပမိတွေကို စွန့်လွှတ်ပြီးတော့ တည်တံ့ငြိမ်းချမ်းနေတာ တွေရှိတယ်။ တဏှာတွေ ကုန်ပြီးတော့ လွတ်မြောက်ငြိမ်းချမ်းနေတာတွေ ရှိတယ်။ စွဲလမ်းမှုတွေကနေ ကင်းကွာကျော်လွန်ပြီးတော့ ငြိမ်းချမ်းနေတာတွေ ရှိတယ်။ တချို့က နိဗ္ဗာန်ဟာ ရေအိုးအလုံးတစ်ရာနဲ့လောင်းလိုက်သလို အေးစိမ့်

၁၇၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

သွားတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ဒါက ရုပ်သဘာဝ။ နိဗ္ဗာန်မှာ ရုပ်သဘာဝမရှိဘူး။ ‘သဗ္ဗုပဓိ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ’ နိဗ္ဗာန်မှာ ဥပဓိဆိုတဲ့ ရုပ်သဘာဝတွေကို စွန့်ထားလို့ လုံးလုံးမရှိဘူး။ ဒါကို သေချာသဘောမပေါက်တော့ စာပေထဲက ဥပမာပုံရိပ် လေးတွေကို ယူပြီးတော့ ... နိဗ္ဗာန်ဟာ အေးချမ်းတဲ့အရာဆိုတော့ ရေအိုးနဲ့ လောင်းလိုက်သလိုပဲဆိုပြီး ယူကြတယ်။ ရေအိုးနဲ့အလောင်းခံရတာ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ ခံစားချက်၊ နိဗ္ဗာန်သိတာက စိတ်ကသိတာ။

ဒီလိုပဲ တချို့လည်း ကျောထဲမှာစိမ့်ပြီးတော့ အအေးခါတ်ချောင်းကြီး ဝင်လာတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ဒါ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖောက်ပြန်မှု၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ငြိမ်းချမ်းရင် ခန္ဓာကိုယ်လည်း အေးချမ်းသွားတာပဲ။ ပီတိတို့၊ သုခတို့ နာမ်တရား တွေ၊ ကျေနပ်နှစ်သက်ပြီး ခန္ဓာကိုယ်က ပေါ့ပါးလန်းဆန်းပြီး အေးချမ်းသွား တာတွေဟာ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်ဘူး။ တချို့ကျတော့လည်း ဟိုမသိ ဒီမသိနဲ့ မေ့မေျာ သလိုလို ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်ဘူး။

နိဗ္ဗာန်သည်အလင်းရောင်လား

တချို့တရားထိုင်ရင်းနဲ့ အလင်းရောင်ကြီးတွေ မြင်ရသလို၊ အရောင် အလင်းတွေ ဖြစ်ပေါ်လာသလို ပြောကြတယ်။ ဒါ သမထနိမိတ်၊ စိတ်ငြိမ်သက် တဲ့အခါမှာ အရောင်အလင်းဆိုတဲ့ ထင်ရှားမှုတွေပေါ်လာတယ်။ ဒါကိုပဲ နိဗ္ဗာန် လို့ ပြောကြတဲ့စကားတွေ ရှိပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ဟာ အလင်းရောင်လားဆိုတော့ ဓမ္မစကြာမှာ ‘အာလောကောဒုပပါဒိ’ ဆိုပြီးတော့ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်လာပြီလို့ တဆင့်ခံ သုံးထားတဲ့ စကားရှိပါတယ်။ တိုက်ရိုက်သုံးထားတာမဟုတ်ပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်က အလင်းရောင် မဟုတ်ပါဘူး။ အလင်းရောင်ဆိုတာ ဓါတ်ကြီးလေးပါး ပေါင်းစုပြီးတော့ ဖြစ် ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်သဘာဝပါ။

ဒါကို ဘာလို့ အလင်းရောင်နဲ့နှိုင်းရသလဲဆိုတော့ မှောင်နေရင် မမြင် တွေ့ရဘူး။ မမြင်တွေ့ရင် မသိရဘူး။ အလင်းရောင်ရှိလို့ ရှင်းလင်းနေရင် မြင်တွေ့ရတယ်။ ဒီသဘောပဲ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘာဝက သိပြီဆိုတာနဲ့ ရှင်းသွားတယ်။

လင်းသွားတယ်။ စိတ်ထဲ ဉာဏ်ထဲမှာ ရှင်းလင်းသွားတာကို တဆင့်ခံနဲ့ပြောတဲ့ စကားပါ။ ဒါတွေကို ဝိပဿနာညစ်ညူးကြောင်းဆိုပြီးပြတယ်။ **ဩဘာသ**-ဆိုတဲ့ အရောင်အလင်းတွေ၊ **ဝီတီ**-ဆိုတဲ့ နှစ်သက်မှုတွေ၊ **ပဿဒ္ဓိ**-ဆိုတဲ့ ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး ငြိမ်းအေးမှုတွေ ဒါတွေဟာ ဝိပဿနာအဆင့်ကိုတောင်မှ ဖျက်ဆီးလို့ ညစ်ညူးကြောင်းတရားလို့ပြောတယ်။ ဒီသဘာဝတွေက စိတ်ငြိမ်တဲ့အတွက် ခန္ဓာကိုယ်က ငြိမ်တယ်။ ခန္ဓာကိုယ်က ငြိမ်တဲ့အတွက် စိတ်ကလည်းငြိမ်တယ်။ အဲဒီလို ငြိမ်သည့်အားလျော်စွာ အေးချမ်းမှုလေးရတာ။ ဒါ နိဗ္ဗာန်သဘာဝ မဟုတ်ဘူး။

နိဗ္ဗာန်ကို မြင်, ရတယ်

နိဗ္ဗာန်ဟာ ပြောရတာ တော်တော်ကျဉ်းကျပ်တယ်။ တိုက်ရိုက်ပြောလို့ မရဘူး။ တဆင့်ခံနဲ့သွားရတာ။ တဆင့်ခံကို ဖော်နိုင်တော့မှ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ရတာ။ မြင်ရတယ်ဆိုတာကလည်း မြင်တာနဲ့ရတာကို တွဲပြီးသုံးထားတယ်။ သိတာနဲ့ ရတာ အထည်ဝတ္ထုကြီးရသလို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ကြီး ရတာမဟုတ်ဘူး။ စိတ်ဖြင့်သိလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်တည်း အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ရသွားပြီ၊ ရပုံ ရနည်းက ခန္ဓာ ကိုယ်ကို အထည်ကိုယ်နဲ့ ခံစားချက်တွေအနေနဲ့ ရတာမဟုတ်ဘူး။ သိမြင်မှု အနေနဲ့ရတာ။ ဒါကိုနားမလည်တဲ့အခါကျတော့ နိဗ္ဗာန်ရပြီဆိုရင် တစ်မျိုး တစ်မည် ပြောင်းသွားတယ်လို့ ထင်တတ်ကြတယ်။ ပြောင်းလဲမှု သဘာဝမရှိ ဘူး။ သိမြင်သွားတာပဲရှိတယ်။ သိမြင်တာကို သိရသည် မြင်ရသည်လို့ ရတဲ့ အနေနဲ့ ပြောတာ။ ဒီလိုစကားလုံးနဲ့ပြောတော့ တချို့ လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ရတယ် လို့ ထင်ကြတယ်။ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ဉာဏ်နဲ့ပဲ ကိုယ်သိတာပါ။

ပညာရှိမှသိနိုင်တာ

ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ တရားဂုဏ်တော်ထဲမှာ **‘ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညုဟိ’** ဆိုပြီး နိဗ္ဗာန်ကို ပညာရှိတို့သာ အသီးသီးပိုင်းခြားပြီး သိနိုင်တယ်လို့ သုံးထားတယ်။ နောက်တစ်ချက် နိဗ္ဗာန်ရဲ့ဂုဏ်ပုဒ်ထဲမှာ **‘ပဏ္ဍိတ ဝေဒနိယာ’** ပညာရှိတို့သာလျှင် ခွဲခြားပြီးတော့နားလည်တာ။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘာဝ

၁၈၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

တွေကို တဆင့်ခံနဲ့ ပြောသွားတာကို တိုက်ရိုက်ကြည့်လို့မရဘူး။ ဥပမာအားဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ဝိုင်းကြီးသင်တဲ့အခါ ဆရာတော်က တုတ်လေးနဲ့ ထောက်ပြ ရတယ်။ သူ ညွှန်ပြတဲ့ တုတ်ကမ္ပတဆင့် ဘယ်နေရာလေးကို ထောက်တယ် ဆိုတာ သိရသလိုပဲ။ တဆင့်ခံနဲ့ ဟောထားတဲ့တရားကို တိုက်ရိုက်ယူလို့ မရ ပါဘူး။ တိုက်ရိုက်ယူရင် အမှန်ကို မမြင်တော့ဘူး။ ဒီတော့ အသီးသီးပိုင်းခြားပြီး သဘောကို ကွဲကွဲပြားပြားသိနိုင်တော့မှ ပညာဆိုတဲ့ကဏ္ဍကို ရောက်တာ။ အခုလို ပြောတာလေး နားထောင်ပြီးတော့သိတာ၊ စာတွေပေတွေ လေ့လာပြီးသိတာ ဟာ သညာသိပဲဖြစ်တယ်။ ပညာရှိမဟုတ်ဘူး။

ပညာနည်းရင်ကွက်ကျော်မမြင်ဘူး

ပညာရှိတော့မှ လူတွေ့ရင် လူလို့မမြင်ဘဲနဲ့ ဖြစ်ပျက်တို့၊ ရုပ်နာမ်တို့ မြင်အောင် ကြည့်နိုင်တာ၊ လူကိုကျော်ပြီး ကွက်ကျော်ကြည့်နိုင်တာ။ ‘ပညာ နည်းရင် ကွက်ကျော်မမြင်ဘူး’၊ ကွက်ကျော်မမြင်ရင် နိဗ္ဗာန်မမြင်ဘူး။ ဒါကို မြတ်စွာဘုရားက ဘာဝနာလို့ပြောတယ်။ ကိုယ်အယူမှားတွေနဲ့ မှတ်လာတာ ထုနဲ့ထည်နဲ့ဖြစ်နေပြီ။ ဒီထုထည်ကြီးပျောက်ဖို့က တစ်ကြိမ်တစ်ခါနဲ့တော့ မရဘူး။ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ပုံစံပေါင်းများစွာ အခြေအနေပေါင်းများစွာမှာ ကြည့်ရမယ်။ ဘာဝနာများတော့မှ ကွက်ကျော်မြင်မှုဟာ ခိုင်မာလာတယ်။ ဘာဝနာနည်းရင် အမှားက ပြန်အုပ်သွားတယ်။

ဒီတော့ ဘာဝနာများများ ကွက်ကျော်ကို ခပ်စိပ်စိပ်မြင်ဖို့အတွက် စိတ် ငြိမ်ဖို့လိုလာတယ်။ ပါဠိလိုပြောရင် သမာဓိရှိဖို့လိုလာတယ်။ ‘သမာဓိနည်းရင် ခပ်စိပ်စိပ် မမြင်ဘူး’၊ ‘လှေကျင့်ခန်းဆိုတဲ့ ဘာဝနာနည်းရင် လျှင်လျှင် မြန်မြန်မမြင်ဘူး’။ ဒီတော့ လုပ်ငန်းစဉ်မှာ ပညာနဲ့သမာဓိက အဓိကကျလာ ပြန်ရော။ ပညာက သမ္မာဒိဋ္ဌိနဲ့ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမာဓိက ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိဆိုတဲ့ မဂ္ဂင်သုံးခု၊ မဂ္ဂင်ငါးခု ပေါင်းရတယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် တစ်ချက်မြင်လိုက်၊ ဆယ်ချက်ပျောက်လိုက်၊ တစ်ချက်မြင်လိုက်၊ အချက်တစ်ရာပျောက်လိုက်နဲ့ ဒီလိုဖြစ်နေတယ်။

ကိလေသာကြားတရားခို

ဦးဇင်းငယ်ငယ်တုန်းက ဆရာတော်ကြီးကိုလျှောက်ဖူးတယ်။ ယောဂီတွေ တရားအားထုတ်ကြတာ တော်တော်ကြီးကြာနေပြီ။ သူတို့ အခုထိ တရားလည်း ရတာမတွေ့ဘူး။ တရားအားထုတ်တယ်ပြောပြီး တရားအားထုတ်တဲ့ ပုံစံလည်းမပေါ်ဘူး။ အဲဒါဘာဖြစ်လို့လဲဘုရားလို့ ဆရာတော်ကြီးကို လျှောက်တော့ ဆရာတော်ကြီးက မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး လေသံအတိုင်းပဲပြောလိုက်တယ်။ ‘ကိလေသာ ကြားခိုလို့ပေါ့ကွာ’ တဲ့။ ဦးဇင်းတွက်တာက သမာဓိနည်းလို့ ဒီလောက်ပြောနေရဲ့သားနဲ့ တရားတွေ သူတို့ဆီမှာ မတည်တာလို့။ ဒီတော့ စိတ်ထဲက ဖျပ်ကနဲ မှတ်ချက်ချလိုက်တယ်။ ဒီယောဂီတွေ ကိလေသာ ကြားခိုတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိလေသာက အပြည့် တရားလေးက ခဏတဖြုတ် ဝင်ခိုတာဆိုတော့ ဘယ်လိုလုပ် တရားရနိုင်တော့မှာလဲဆိုပြီး စိတ်ထဲတွေးမိတယ်။

သောတာပန်တောင် ငိုသေးတယ်

ဒါဘာကြောင့်လဲလို့မေးရင် သမာဓိမရှိတော့ ခပ်စိပ်စိပ် မမြင်ဘူး။ ပညာမရှိတော့ ကွက်ကျော်မမြင်ဘူး။ ဘာဝနာနည်းတော့ မမြန်ဘူး။ ဒါမိမိတို့မှ မဟုတ်ဘူး။ သောတာပန်ဖြစ်တာတောင်မှ ဘာဝနာနည်းရင် အဲဒီသောတာပန်ဟာ အငိုအရယ်တွေနဲ့ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေမှာ လှိမ့်ပြီးတော့ ပါတတ်သေးတယ်။ ဘာဝနာပွားများမှုများတဲ့ သောတာပန်က အလျှင်အမြန်ကျော်လွှားနိုင်တယ်။ အမှားပျောက်တဲ့အခါမှ အပူတွေ ပျောက်တယ်။ အကောင်းအဆိုးဆိုတဲ့ ခံစားချက်တွေမှာ သူတို့ဟာ မတော်လှန်နိုင်ကြသေးဘူး။ ဒီတော့ အကောင်းအဆိုးဘက်ပါပြီး မျက်ရည်ကျတယ်ဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ အမြင်မှန်ရှိထားတော့ ဘာဝနာများရင် မြန်မြန်ကျော်လွှားနိုင်တယ်။ ဘာဝနာနည်းတဲ့ သောတာပန်က နည်းနည်းကြာတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ ဘာဝနာအမှုဟာ ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ နောက်ဆုံးအချိန်ထိအောင် ပွားရမယ်။ ရဟန္တာဖြစ်သွားပြီဆိုရင်တော့ ကြွေးကြော်လို့ရပြီ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဘုရားက ဂုဏ်တင်ထားတဲ့စကားလုံးရှိပါတယ်။ ‘**ကတံ ကရဏီယံ**’

၁၈၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ပြုလုပ်ဖွယ် ကိစ္စတွေ ပြုပြီးပြီ။ ‘နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ အပ္ပညာသိ’
နောက်ထပ် ဘာမှကြိုးစားစရာမလိုတော့ဘူး ဆိုတာလည်း သိခဲ့ပြီ။ ‘ဝုသိတံ
ဗြဟ္မစရိယံ’ မြတ်တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းဟာ ပြီးသွားပြီဆိုပြီးတော့ ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အခြေအနေကို ပြပါတယ်။ မိမိတို့လည်း ဒီဘဝနဲ့တင် ရောက်နိုင်
ပါတယ်။ လမ်းကြောင်းမှန်၊ ဖြစ်စဉ်တွေမှန်ဖို့ပဲ အရေးကြီးတယ်။

* * * * *

အပိုင်း (၈)

ချုပ်ဆုံးခြင်း

နိဗ္ဗာန်ကို နိရောဓော-ချုပ်ဆုံးခြင်းလို့လည်းသုံးတယ်။ ဖြစ်ပေါ်မှုတိုင်းဟာ
ချုပ်ပျောက်တယ်။ ချုပ်ပြီး ပြန်ဖြစ်၊ ပြီးတော့ ပြန်ချုပ်ရတယ်။ ဖြစ်ပြီး ပျက်နေ
ရတယ်။ ဖြစ်ပျက်ဖြစ်ပျက်နဲ့ သွားနေတော့ ပျက်သွားတာကို ချုပ်မှုဆုံးတယ်လို့
ပြောလို့မရဘူး။ ချုပ်တော့ချုပ်တယ် မဆုံးဘူး။ တစ်ခုဖြစ် တစ်ခုပျက်၊ နောက်
တစ်ခုဖြစ်၊ နောက်တစ်ခုပျက်-ဆိုတော့ မဆုံးဘူးဆိုတာတွေ့ရတယ်။ ဘာအရာ
ဝတ္ထုပဲလာလာ ဖြစ်ပြီးပျက်တော့ မဆုံးနိုင်တဲ့အခြေအနေကို မြင်နေရတယ်။
ဒီလိုရိုးရိုး ချုပ်ပျောက်သွားတာကို ခဏနိရောဓလို့သုံးတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့နိရောဓော
ဆိုတဲ့ သဘာဝကျတော့ ချုပ်လည်းချုပ်တယ်၊ အဆုံးလည်းသတ်သွားတယ်။
နောက်ထပ်တစ်ဖန် ဘယ်တော့မှ ပြန်မပေါ်တော့ဘူး။ ဒါကိုတော့ **အစ္စန္ဒ
နိရောဓ**-လို့သုံးတယ်။

နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘာဝသည် **နိစ္စ၊ ဓုဝ၊ သဿတ**ဆိုပြီး ရှိသေးတယ်။ လောက
မှာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါတွေဟာ တကယ်တော့မရှိဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါမရှိခြင်းက
အမှန်တရား၊ ရှိခြင်းက အမှန်တရား မဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်မဟုတ်တဲ့တရားက
အမြဲတမ်းပြောင်းလဲတတ်တယ်။ အမှန်တရားဟာ မပြောင်းဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ
သည် အပြောအားဖြင့်ရှိတယ်၊ သဘောအားဖြင့်မရှိဘူး။ ဒီသဘာဝသည် ဘယ်
တော့မှ မပြောင်းလဲတဲ့ အမှန်တရားမို့လို့ **နိစ္စ**-လို့သုံးတယ်။ ကိုယ့်အဖေကို

ကိုယ်က အဖေလို့မှတ်ထားတယ်။ ကွယ်လွန်လို့ အစိမ်းသရဲပြိတ္တာဖြစ်တယ်။ အဖေမဟုတ်တော့ဘူး၊ နောက်တစ်ယောက် ပြောင်းသွားပြီ။ ကိုယ့်အဖေ မှတ်တုန်းကတော့မကြောက်ဘူး။ ပြိတ္တာကြီးဆိုတော့ ကြောက်ကြတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါထင်ရင် အပြောင်းအလဲဖြစ်တတ်လို့ မမြဲတဲ့အနိစ္စတရားပဲ။ ဒါကြောင့် မြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ မရှိတော့မှ နိဗ္ဗာန်မြင်တယ်။

အတွေးအားလျော်စွာ ဘဝတွေဖြစ်တယ်

လူတွေဟာ အတွေးအားလျော်စွာ ဘဝတွေဖြစ်တယ်။ ကောင်းတာ တွေးတဲ့သူက ကောင်းတဲ့ဘဝ၊ မကောင်းတာတွေတဲ့သူက မကောင်းတဲ့ဘဝ၊ အမှန်အတိုင်းတွေးတဲ့သူက မှန်တဲ့ဘဝ၊ အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ ကောင်းတာတွေ တဲ့ သူက ကောင်းတဲ့အလုပ် လုပ်တယ်။ ဒီအပြုအမူတွေကြောင့်ပဲ ကောင်းတဲ့ ဘဝတွေ ဖြစ်ပေါ်ကြရတယ်။ မကောင်းတာတွေတဲ့သူက မကောင်းတဲ့အလုပ် တွေ လုပ်မိကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ အပြုအမူကြောင့်ပဲ မကောင်းတဲ့ဘဝတွေ ရောက် ကြရရှာတယ်။ မှန်တဲ့အတွေး တွေးတဲ့သူက မှန်ကန်တဲ့အလုပ်တွေလုပ်ပါတယ်။ မှန်ကန်တဲ့ အလုပ်တွေကြောင့်ပဲ ဘဝဟာ မှန်ပါတယ်။ ကိုယ်ပြုလုပ်ချက် အတိုင်း ဘဝအသီးသီး ဖြစ်ပေါ်လာကြပါတယ်။

ဒီတော့ ကောင်းတာပြုလုပ်တာနဲ့ မကောင်းတာပြုလုပ်တာကို အထူး ပြုလုပ်ချက်လို့ သုံးပါတယ်။ မှန်မှန်ကန်ကန် ပြုလုပ်တာကျတော့ အထူးပြုလုပ် တာ၊ ဘာမှမပါဘူး ရိုးရိုးပဲ။ ဒီတော့ အထူးပြုလုပ်ချက်တွေသည် အကောင်း ကနေ အဆိုးပြောင်း၊ အဆိုးကနေ အကောင်းပြောင်းနေတဲ့အတွက် ဘဝဟာ အမြဲတမ်း မငြိမ်ပါဘူး။ အကောင်းအဆိုး တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု ပြောင်းနေတယ်။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဆိုတာ အနိစ္စ မမြဲဘူး။ ပြောင်းလဲခြင်း သဘောတရား ထဲမှာ ပါပါတယ်။

အထူးပြုလုပ်ချက်တွေ မပါရဘူး

ဒါကြောင့် အကောင်းအဆိုးတွေကနေ လွတ်ပြီးတော့ ရိုးရိုးပြုလုပ်ရ တယ်။ ကောင်းတဲ့အနေနဲ့လည်း ပြုလုပ်တာမဟုတ်ဘူး။ ဆိုးတဲ့အနေနဲ့လည်း

၁၈၄ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ပြုလုပ်တာမဟုတ်ဘူး။ လူဆိုတော့ လူသဘာဝအရ ထမင်းစားရတယ်။ ရေချိုးရတယ်။ ရိုးရိုးသားသားပဲပြုလုပ်တာ။ ထူးထူးခြားခြား ဒီအင်္ကျီလေးကောင်းလို့ ဝတ်တယ်ဆိုတာလည်း မပါရပါဘူး။ မကောင်းတဲ့အင်္ကျီဝတ်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲနေတယ်ဆိုတာလည်း မပါရပါဘူး။ ပြုလုပ်တာမှရိုးရိုးပဲ၊ အကောင်းအဆိုး မခွဲခြားရင် ပုံမှန်ဖြစ်နေတဲ့အတွက်ကြောင့် သူ့သဘောအတိုင်း သူ့သွားတယ်။ ဒီလိုညီမျှသွားပြီဆိုရင် ကြိယာဖြစ်တယ်။ ကံဆိုတာ ဘယ်တော့မှ အဆုံးမသတ်နိုင်ဘူး။ ကြိယာကတော့ ရိုးရိုးဖြစ်နေလို့ ဘာမှမထူးခြားဘူး။ မထူးခြားတဲ့အရာဟာ ပြီးရင်ပြီးသွားတာပဲ။ ထူးခြားတဲ့အရာကတော့ ထူးခြားသလောက် မပြီးပါဘူး။ ထူးခြားတယ်ထင်ရင် စိတ်ကညွတ်တယ်။ ထူးခြားတဲ့အရာမှာ စိတ်ဝင်စားတယ်။ မထူးခြားရင်တော့ စိတ်မဝင်စားတော့ပါဘူး။

ထူးတယ်ထင်ရင် အဆုံးမသတ်နိုင်

အခုခေတ်မှာ ထူးထူးခြားခြား ဘုရားတွေ ပေါ်နေတယ်။ မသိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ထူးခြားတယ်ထင်ပြီး အဲဒီမှာ စိတ်ဝင်စားတယ်။ တချို့လူတွေကတော့ အမျိုးမျိုးလုပ်ပြီး လိမ်စားနေကြတယ်။ တွင်းတူးပြီးတော့ အထဲမှာ ပဲတွေထည့် ရေဖျန်းပြီးမြုပ်ထားတယ်။ အပေါ်က ဘုရားရုပ်တုတွေ တင်ထားတော့ ဘုရားက မြေကြီးပေါ် ကြွတက်လာတာကို ပေါ်တော်မူဘုရားလို့ သတင်းလွှင့်ကြတယ်။ အထူးပြုလုပ်ချက်ကို ထူးတယ်ထင်ရင် လူတွေက ဝိုင်းအုံကြည့်ပြီး စိတ်ဝင်စားကြတယ်။ ရာဇမတ်ကွက်တွေကာ၊ စေတီတွေတည်နဲ့ ပေါ်တော်မူဘုရား၊ ဘယ်လိုအန္တရာယ်ကင်းတာဆိုပြီး ပိုပြီးထူးခြားအောင် ကြေညာတယ်။ ဒါထူးတယ်ထင်ရင် အဆုံးမသတ်နိုင်ဘူး။ မထူးဘူးထင်ရင်တော့ ကြည့်ပြီး ပြီးသွားတာပဲ။ လယ်ကွက်ထဲမှာ သာမန်အားဖြင့် စေတီသေးသေးလေး တစ်ဆူတွေ့ရင် တွေ့ပြီး ပြီးသွားတာပဲ၊ ဘာမှမထူးဘူး။

ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်နဲ့ ကြိယာကို သဘောပေါက်အောင် ပြောတာပါ။ ကြိယာဆိုတာ ဘာမှမထူးပါဘူး။ လူကိုကြည့်တော့လည်း ဒီကောင်ကြီးဟာ ဘာကောင်ကြီးလို့ မထူးပါဘူး။ မြင်ပြီး ပြီးသွားတာ မခွဲခြားဘူး။ မခွဲခြားတဲ့

အတွက် ကြိယာအနေနဲ့ပဲ ဖြစ်သွားတယ်။ မြင်ကာမျှပဲ သိကာမျှပဲ ဖြစ်သွား
တယ်။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကတော့ အဆုံးမသတ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဘုရား,
ရဟန္တာတွေက ခွဲခြားမှုမပြုတော့ဘူး။ အဆိုးဘက်လည်း မပါတော့ဘူး။
အကောင်းဘက်လည်း မပါတော့ပါဘူး။ ဒီသဘောတရားကို နားလည်အောင်
ကြိုးစားပါ။

လွတ်မြောက်မှုအရသာ

မြတ်စွာဘုရားပွင့်လာခြင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ **ဝိမုတ္တိရသာ**
လွတ်မြောက်မှုအရသာကို အားလုံးသိစေချင်လို့ ပွင့်လာတာ ဖြစ်တယ်။
ဝိမုတ္တိရသာ-ဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ဥပမာအရကြည့်ရင် မိမိတို့မသိသေးခင်မှာ မိမိတို့
ရပ်တည်နေတဲ့နေရာနဲ့ အလှမ်းကွာဝေးနေတဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းကြီးလို့ပဲ။ နိဗ္ဗာန်
ကို **ပါရ**-တစ်ဖက်ကမ်းလို့ သုံးထားတာရှိတယ်။ ဒီလို ကမ်းနှစ်ဖက် မိမိတို့
ရပ်တည်နေတဲ့ ဒီဘက်ကမ်းရဲ့သဘာဝနဲ့ ဟိုဘက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘာဝဟာ
မတူပါဘူး။ ဒီဘက်ကမ်းမှာ မီးလောင်ခံနေရတယ်၊ လေတိုက်ခံနေရတယ်။
ဟိုဘက်ကမ်းမှာ မီးမရှိ လေမရှိပါဘူး။ ဒီဘက်ကမ်း မီးလောင်ခံနေရတာတွေ၊
လေတိုက်ခံနေရတာတွေက လွတ်မြောက်သွားရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို လွတ်မြောက်
သွားပြီလို့ ပြောပါတယ်။ ဟိုဘက်ကမ်း ရောက်သွားပြီ။

ဒီဘက်ကမ်းမှာ ဒုက္ခရောက်

အခုကမ္ဘာပေါ်မှာ ဓါတ်ကြီးလေးပါးဟာ တော်တော်သိသာ ထင်ရှား
ပါတယ်။ **မြေ ရေ လေ မီး**ဆိုတဲ့ သဘာဝ၊ ကမ္ဘာကြီးဟာ ဒီဓါတ်တွေနဲ့ တည်
ဆောက်ထားပြီး ဒါတွေကပဲ ဖျက်ဆီးနေလို့ အခုနေလုံးကြီးကလည်း ပူလာပြီ။
နေကလည်းပေါက်ကွဲပြီး၊ ဘေးကိုစင်ထွက် အပူတွေတိုးနဲ့ ဖောက်ပြန်နေတယ်။
လေကလည်း ဖောက်ပြန်တယ်။ မြေကြီးတွေကလည်း မခိုင်မာတော့ဘူး။
ဒီတော့ မိမိတို့ ရပ်တည်နေတဲ့ ဒီဘက်ကမ်းသည် လေတိုက်လည်းပဲ ဒုက္ခ
ရောက်တယ်။ မီးလောင်လည်းပဲ ဒုက္ခရောက်တယ်။ ဒီသဘာဝရှိပါတယ်။

ဟိုဘက်ကမ်းရောက်မှ လွတ်မြောက်

ဟိုဘက်ကမ်းကျတော့ ဒီလိုအပူခါတ်တွေလည်း မရှိဘူး။ အလှုပ်ခါတ်တွေလည်း မရှိဘူး။ အကယ်၍များ မိမိတို့သည် စိတ်မချရတဲ့ ဒီဘက်ကမ်းကနေ စိတ်ချရတဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းရောက်သွားရင် လွတ်မြောက်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လို့ သုံးတယ်။ လွတ်မြောက်ခြင်းကို တွေ့ကြုံခံစားသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒီသဘောတရားကို ဝိမုတ္တိရသလို့ သုံးတယ်။ ဝိမုတ္တိရသဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်း သိခြင်းပါပဲ။

ဟိုဘက်ကမ်းကို အပြီးတိုင်ရောက်ပြီလား

ဒီတော့ ဟိုဘက်ကမ်းလို့ခေါ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ဒီဘက်ကမ်းမှာနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ ဘယ်လိုများ ဆက်စပ်နေသလဲဆိုတော့ ဟိုဘက်ကမ်းကို လုံးဝမကူးရသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒီဘက်ကမ်းမှာပဲ လုံးဝ ရပ်တည်နေသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိကြတယ်။ ဟိုဘက်ကမ်းကို ကူးချည်သန်းချည်နဲ့ သွားနေတဲ့သူတွေလည်း ရှိကြတယ်။ ဟိုဘက်ကမ်းကို အပြီးတိုင်ကူးပြီး နောက်ပြန်မလှည့်တော့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိကြတယ်။ ဟိုဘက်ကမ်းကို မကူးသေးဘဲနဲ့ ဒီဘက်ကမ်းမှာတင် ပူပူလောင်လောင် လှုပ်လှုပ်ရှားရှားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေလို့ အမည်တပ်ပါတယ်။ ကိလေသာဆိုတဲ့ အပူတွေ အလှုပ်တွေနဲ့ ထူးခြားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပေါ့ ...။

ဟိုဘက်ကမ်းကိုတော့ ရောက်တော့ရောက်ဖူးပါတယ်။ သို့သော် အမြဲတမ်း အခြေမချနိုင်သေးဘူး။ ဒီဘက်ကို ကူးချည်သန်းချည်နဲ့လုပ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိသေးတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေကို သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်လို့ အမည်တပ်တယ်။ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်တယ်။ နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်တယ်။ သို့သော် ဟိုဘက်မှာပဲ အတည်တကျ စိတ်နှလုံး ဒိုးဒိုးကျ မကူးမြောက်နိုင်ဘူး။ နောက်ဆံတင်ငင်နဲ့ ဒီဘက်ကိုပြန်လာလိုက်၊ ဟိုဘက်ကိုကူးလိုက်နဲ့ ကူးချည်သန်းချည်လုပ်နေကြသေးတယ်။

နောက် ဟိုဘက်ကို ကူးမြောက်ပြီး၊ နောက် ဘယ်တော့မှ ပြန်မလှည့်တော့ဘူးဆိုပြီး ငြိမ်းအေးသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုတော့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်လို့ အမည်

တပ်တယ်။ ဒီအခြေအနေတွေကို သိပြီး မိမိတို့ ဘယ်မှာ ရပ်တည်နေသလဲ ဆိုတာ ကြည့်ရလိမ့်မယ်။ နိဗ္ဗာန်သို့ အပြီးတိုင် ကူးမြောက်ပြီးပြီလား၊ ကူးချည် သန်းချည်နဲ့ လုပ်နိုင်တဲ့အဆင့်လား။ ဒီဘက်မှာပဲ ချာလည် လည်ပြီးတော့နေတဲ့ အခြေအနေလားဆိုတာ တွေ့ရမယ်။ ဒီချာလည် လည်နေတာကိုတော့ သံသရာ လို့ မြတ်စွာဘုရားက သုံးတယ်။

လှိုင်းလေထန်လို့ လှုပ်ရှားရတယ်

မြတ်စွာဘုရားက စိတ်ကို ကြည်လင်နေတဲ့ရေနဲ့ တူတယ်လို့ ဥပမာ ပေးပါတယ်။ ကြည်လင်တဲ့ရေလေးဟာ သူ့ဟာသူနေရင် ဘာပြဿနာမှ မရှိ ပါဘူး။ သို့သော် မီးအပူပေးခံရရင် အဲဒီရေဟာ ငြိမ်သက်အေးချမ်းမှုတွေ ပျောက်ပြီး ပူလောင်ဆူပွက်လာရတယ်။ လှုပ်ရှားလာရတယ်။ အခိုးအငွေ့ တထောင်းထောင်းထတယ်။ လေတိုက်ရင်လည်း ငြိမ်သက်နေတဲ့ ရေဟာ လှိုင်းထန်ပြီးတော့ ကြောက်စရာကြီးဖြစ်လာတယ်။ ဒီတော့ မိမိတို့စိတ်ဟာ ရေနဲ့တူတယ်ဆိုရင် ရေသဘာဝဟာ ဖြူစင်ပြီး အေးချမ်းနေတာ။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ မီးတွေလောင်ပြီဆိုရင် အေးချမ်းနေတဲ့ စိတ်လေးဟာ ပူလောင်ရတယ်။ စိတ်တွေ လှုပ်ရှားရတယ်။

မီး လေကြောင့် ရေသည် ပူလောင်လှုပ်ရှား

ရေဟာ မီးကြောင့် ပူလောင်လှုပ်ရှားရသလို လေကြောင့်လည်းပဲ လှိုင်း ထန်ရတယ်။ လေတိုက်တဲ့အခါ ရေဟာ ငြိမ်မနေရပါဘူး။ ဖြည်းဖြည်းတိုက်ရင် လှိုင်းကြက်ခွပ် ဖြစ်မယ်။ ပြင်းပြင်းထန်ထန် မုန်တိုင်းလို လေပွေကြီးတွေနဲ့ တိုက်ရင် ရေလုံးကြီးတွေဟာ ပေပေါင်းများစွာ မြင့်တက်ပြီးတော့ လှုပ်ရှားရ တယ်။ ထိုနည်းတူစွာ ဖြစ်ပျက်လို့ခေါ်တဲ့ သင်္ခါရလေတွေ တိုက်တဲ့အခါ ရေနဲ့ တူတဲ့ တည်ငြိမ်အေးချမ်းတဲ့ စိတ်သဘာဝဟာ ငြိမ်မနေနိုင်တော့ပါဘူး။ လှုပ်ရှား နေရတယ်။ မီးကြောင့်၊ လေကြောင့် ရေဟာ ပူလောင် လှုပ်ရှားရတယ်။ ကိလေသာကြောင့် သင်္ခါရကြောင့် စိတ်ဟာ ပူလောင်လှုပ်ရှားရတယ်။

၁၈၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ကိလေသာကို ကျော်နိုင်မှ ဟိုဘက်ကမ်းရောက်မည်

ဟိုဘက်ကမ်း ရောက်သွားရင် မီးလည်းမရှိဘူး။ လေလည်းမတိုက်ဘူး။
ဝဲလည်း မလှည့်ပါဘူး။ ဝဲမလှည့်တဲ့အတွက် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ရှိပါတယ်။
လေမတိုက်တဲ့အတွက် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား မရှိပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ဖို့၊ ရဖို့၊
မင်ဖို့အတွက် ဖြစ်စဉ်မှာ ကိလေသာတွေကိုလည်း ကျော်နိုင်တော့မှ၊ ဖြစ်ပျက်
သင်္ခါရတွေကိုလည်း ကျော်နိုင်တော့မှရမယ်။ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရက အမြဲတမ်း
တိုက်ခတ်နေတဲ့ လေလိုပဲ။ ကိလေသာက အမြဲတမ်း အပူဓာတ်ပေးနေတဲ့ မီး
လိုပဲ။ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရတွေကို မကျော်နိုင်သမျှ အပူဒဏ်ခံ အတိုက်ခတ်တွေ
ခံပြီးတော့ ဒီဘက်ကမ်းမှာပဲ နေရလိမ့်မယ်။ ဒီဥပမာအရ မိမိတို့ဟာ မလွတ်
မြောက်သေးဘူးဆိုတဲ့ အခြေအနေကို ဖြည်းဖြည်းစဉ်းစားကြည့်ပါ။

ဟိုဘက်ကမ်းကို ကူးနေတယ်လို့ထင်

ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေကျတော့ ဟိုဘက်ကမ်းကိုရောက်သွားပြီး မီးလောင်
မခံရတော့ဘူး။ လေတိုက် မခံရတော့ဘူး။ စုတိစိတ်ကျပြီး နောင်ဘဝသစ်
မဖြစ်တော့တဲ့ အချိန်ကျတော့မှ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ တစ်ဖက်ကမ်းကို အပြီးတိုင်
သွားရတယ်။ မိမိတို့ဟာ လွတ်မြောက်မှုကို မသိမမြင်တော့ ကန်းနေကွယ်နေ
တော့ ဒီဘက်ကမ်းမှာပဲနေပြီး အလုပ်တွေကို လုပ်မိတယ်။ အန္တရာယ်ကင်းတဲ့
ဘေးကင်းတဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းကို မကူးမိကြဘူး။ မကူးချင်ကြဘူး။ သို့သော် မိမိတို့
အထင်က ခွဲက ဟိုဘက်ကမ်းကို ကူးနေတာပဲ။ လွတ်မြောက်ရေးကို လုပ်နေ
တာပဲ။ ဟိုဘက်ကမ်းရောက်ဖို့အတွက် ကြိုးစားနေတာပဲလို့ ထင်တတ်ကြတယ်။
ဒါပေမဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းရဲ့သဘာဝလေးကို ရိပ်ဖမ်း သံဖမ်းလေးမှ မသိမမြင်ကြ
တော့ ကိုယ်လုပ်နေတာ ဒီဘက်မှာပဲ လည်နေတယ်ဆိုတာ တွေ့ရတယ်။

လေတိုက်ခံနေရတုန်းပဲ

တကယ်လို့များ မိမိတို့က လွတ်မြောက်ဖို့အတွက် ဝိပဿနာရှု ဖြစ်ပျက်
ရှုနေကြတယ်။ ဖြစ်ပျက်ရှုနေတာဟာ တကယ်လွတ်မြောက်ပြီလားလို့မေးရင်
ဒီဘက်ကမ်းမှာ လေတိုက်ခံနေရတာပဲ ရှိသေးတယ်။ ဒါကို မိမိတို့က မသိ

နားမလည်တော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးပြီး ငါတို့က ဟိုဘက်ကမ်းကို ကူး
မြောက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ နိဗ္ဗာန်ရဖို့အတွက် ကြိုးစားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလို့
တွေးပြီးတော့ ပျော်နေတတ်ကြတယ်။ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရဆိုတာ ဝဲလှည့်တာပဲ
ရှိသေးတယ်။ ဟိုဘက်ကမ်း မရောက်သေးဘူး။ လေတိုက်တဲ့ကိစ္စမှာ ဖြစ်ပျက်
သင်္ခါရတွေကို အေးအေးချမ်းချမ်း ကြည့်နိုင်ဖို့ အပူမပါဘဲသိနိုင်ဖို့ အပူဆိုတဲ့
ကိလေသာမီးကိုလည်း ဖယ်ရှားရသေးတယ်။ မြန်မာစကားပုံတစ်ခုမှာ ‘နူရာ
ဝဲစွဲ လဲရာသူခိုးထောင်း’ ဆိုတာ နှစ်ထပ်ကွမ်း နှိပ်စက်ခံရတာ။ နူတဲ့နေရာမှာ
ဝဲကထပ်ပေါက်တော့ ပိုယားတယ်။ ကံမကောင်းလို့ ချော်လဲပါတယ်ဆိုမှ ပြေး
လာတဲ့သူခိုးက တံတောင်နဲ့ထောင်းသွားတယ်ဆိုတာ နှစ်ခါခံရတာ။ ဒီလိုပဲ
လွတ်မြောက်မှုကို မရသေးတဲ့ မိမိတို့မှာလည်း နှစ်ခါခံရတယ်။

မီးဒဏ် လေဒဏ် သပ်သပ်စီငြိမ်း

ကိလေသာအပူမီးတွေတိုက်တာက တစ်ခါ၊ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရလေတွေ
တိုက်တာက တစ်ခါ၊ မီးအပူမခံရဘဲ လေတိုက်ပဲခံရတယ်ဆိုရင် နည်းနည်း
သက်သာတယ်။ လေမတိုက်ဘဲ မီးအပူ ခံရတာပဲဆိုရင်လည်း နည်းနည်း
သက်သာသေးတယ်။ ဒီနှစ်ခုလုံးကို အတူတူထားပြီး ဖြတ်ကျော်လို့ မရဘူး။
မီးက မီးသပ်သပ် ငြိမ်းရတယ်။ လေက လေသပ်သပ် ငြိမ်းအောင်တားဆီးရ
တယ်။ သဘာဝချင်းတူမှ မတူဘဲ။ ဒီတော့ မီးလောင်တာ လေတိုက်တာတွေကို
သတိထားကြည့်ပြီး အချက်တွေပေး ရှောင်တိမ်းတော့မှ မီးဒဏ် လေဒဏ်က
လွတ်မှာ။ မီးလောင်မှုရဲ့ အရင်းမြစ်ဟာ အနုသယဓာတ်သဘောဆိုတာ
ဘုရားက ထုတ်ပြတယ်။

မီးတောထဲကနေ မီးလွတ်ရာကို ညွှန်ပြသူ

မီးတောက်ကို စဖြစ်စေတတ်တဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိ ဒိဋ္ဌာနုသယ အမြင်မှား
နဲ့ သံသယတွေကို ပယ်ရမယ်။ အဲဒါပယ်တော့မှ ငြိမ်းရာကိုမြင်၊ လွတ်ရာကို
မြင်ရတဲ့ ဝိမုတ္တိရသ ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဒါကို မသိမမြင်သေးရင်တော့
လွတ်မြောက်ရေးကို လုပ်နေပါတယ်ဆိုပြီး မီးလောင်ခံနေရဦးမှာပဲ။ လေတိုက်

၁၉၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ခံနေရဦးမှာပဲ၊ ဝဲလည်နေဦးမှာပဲ။ ဒါကို မသိမမြင်ဘဲနဲ့ ဆရာလုပ် သွန်သင်ညွှန်ကြားပြီးတော့ နေခဲ့ရင်လည်းပဲ မီးတောထဲကနေပြီး ကိုယ်အလောင်ခံနေရရက်နဲ့ သူတစ်ပါးကို မီးလွတ်ရာကိုညွှန်ပြနေတဲ့သူ၊ ကိုယ်က အတိုက်ခံနေရရက်နဲ့ လေငြိမ်ရာကို ညွှန်ပြနေတဲ့သူ၊ ကိုယ်က ဝဲလည်နေပြီးတော့ ဝဲလွတ်ရာကို ညွှန်ပြနေတယ်ဆိုရင် အဲဒီသူရဲ့ တပည့်တွေဟာ ဝိမုတ္တိရသကိုရဖို့ ဖြစ်နိုင်ခွင့်ကတော့ နည်းနေလိမ့်မယ်။

ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေသာ တကယ်ရှိမယ်ဆိုရင် သူတကယ်မသိလို့ပြောတာ။ တကယ်သိရင် ဝဲလွတ်ရာကို ကိုယ်အရင်သွားမှာပေါ့။ မီးလောင်ခံရတာကို ကိုယ်တကယ်သိရင် မီးကို အရင်ဆုံးငြိမ်းမှာပေါ့။ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရတွေကို ကျော်ဖို့ သိမယ်ဆိုရင် ကိုယ်အရင်ကျော်မှာပေါ့။ ဟိုဘက်ရောက်တော့မှ ဒီဘက်က ပုဂ္ဂိုလ်ကို ‘ဟေ့ လာခဲ့ဟေ့၊ ဒီဘက်မှာငြိမ်းနေပြီ။ အေးနေပြီ’ လို့ ဆွဲမှာပေါ့။ ဒါကို တကယ်မသိခဲ့ရင်တော့ ဘုရားက ဥပမာလေးပေးထားတာ ရှိပါတယ်။

အကန်းချင်း တုတ်ဆွဲ

ဥပမာလေးက အကန်းချင်း တုတ်ဆွဲနေတာနဲ့ တူတယ်။ အရူးချင်း ဂုဏ်ပြိုင်နေတာနဲ့တူတယ်။ လေကိုဖမ်းပြီး ဝါးတန်းမှာချည်နေတာနဲ့တူတယ်။ အကန်းတစ်ယောက်ဟာ မွေးကတည်းက ကန်းလာတာ။ လတွေ၊ နေတွေ၊ ကြယ်တွေ မမြင်ဘူးဘဲနဲ့ ဟိုမှာ လကြီးက သိပ်ပူတာပဲ။ နေလုံးကြီးက ကြည့်လို့ သိပ်အေးတာပဲလို့ အကန်းတစ်ယောက်က တစ်ယောက်ကို ပြောရင် ယုံတာပဲ။ အကန်းအကန်းချင်း ယုံတယ်။ ပြောနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အကန်းတွေရဲ့ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တယ်။ မမြင်ရဘဲပြောတဲ့စကားကို ယုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ယုံတယ်ဆိုရင် အကန်းယုံ ယုံတာ။ အကန်းတို့ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီးဟာ သိပ်ကြောက်ဖို့ကောင်းပါတယ်။

အကယ်၍များ ဦးဇင်းတို့ မသိမမြင်ဘဲ ပြောနေတာကို နောက်က လူတွေ မသိမမြင်ဘဲနဲ့ လိုက်နေရင် ဦးဇင်းတို့လည်း အကန်းခေါင်းဆောင်ဖြစ်တာပဲ။ အကန်းခေါင်းဆောင်နောက်ကို အကန်းနောက်လိုက်တွေက လိုက်ပြောတော့

ဘာရလဒ်မှ မပေါ်တော့ပါဘူး။ ဒီတော့ အခုပြောတာတွေ သေချာနားထောင် ပါ။ အကန်းခေါင်းဆောင်ဆိုတာ ဘာမှမထူးပါဘူး။ အကန်းပါပဲလို့ ဘုရားက ထုတ်ပြတယ်။ မိမိတို့မှာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထောက် ကြည့်ရင် ကိလေသာမီး ဝင်ကပ်လာရင် ပူတယ်။ ဒိဋ္ဌိမီး ဝင်ကပ်လာရင် ပူတယ် ဆိုတာ တွေ့ရမယ်။ ဖြစ်-ပျက်သင်္ခါရတွေ မငြိမ်းတဲ့အတွက် လူပင်ပန်း စိတ်ပင်ပန်းဖြစ်နေတာ တွေ့လိမ့်မယ်။

တရားတော်တွေသည်ဆရာ

သစ္စာလေးပါးသိသူကို ဘုရားလို့ပြောတယ်။ သစ္စာလေးပါး သိခြင်းကြောင့် ဘုရားဖြစ်တာ။ ဘုရားသည် အပြော၊ သစ္စာလေးပါးသိခြင်းသည် သဘော၊ ပါဠိလို ဗုဒ္ဓ၊ မြန်မာလို ဘုရား၊ အခေါ်အားဖြင့်တော့ ဗုဒ္ဓပဲ။ ဘုရားကော တကယ်ရှိသလားဆိုရင် တကယ်မရှိပါဘူး။ ဘုရားနဲ့သစ္စာလေးပါး သိခြင်းဟာ နှစ်ခုမကွဲပြားဘူး။ တစ်ခုပဲ၊ ဒါကိုသဘောပေါက်အောင်ကြည့်ပါ။ မဟုတ်ရင် ဘုရား၊ ဘုရားနဲ့ ခွဲခြားပြီး ဒို့ဘုရားဆိုပြီး ရုပ်ပုံတွေပေါ်မှာ စွဲနေကြရင် ကြည့်ညို ရတာတွေ စိတ်အပူ၊ စိတ်အလှုပ်တွေ အများကြီးဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မယ်။ ဗုဒ္ဓဆိုတာ သစ္စာလေးပါးကို သိတဲ့သဘောလို့ သဘောကိုသိရင် အပူတွေမလာ တော့ဘူး။ ဘုရားက အရှင်အာနန္ဒာကို မှာခဲ့တာရှိပါတယ်။ **‘ယော ခေါ် အာနန္ဒ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော’** အကြင်တရားကို ငါသည်ဟောခဲ့ပြီ။ **‘သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာ ဘဝိဿတိ’** ငါဟောခဲ့တဲ့ တရားတော်တွေဟာ သင်တို့အတွက် ဆရာဖြစ်လတ္တံ့-တဲ့။ သူမရှိတော့တဲ့အခါမှာ တရားတော် တွေဟာ ဆရာဖြစ်လိမ့်မယ်-တဲ့။

တရားမရှိတော့လျှင် ဘုရားပျောက်မည်

ဒီတော့ ပညတ်အနေနဲ့ မကြည့်ဘဲနဲ့ သဘောတရားအနေနဲ့ကြည့်ရင် တရားသည်ပင်လျှင် ဘုရား၊ ဘုရားသည်ပင်လျှင် တရားဆိုတာ တွေ့ရတယ်။ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီးတော့ အရှင်အာနန္ဒာ ပူဆွေးသောက ရောက်တယ်။

၁၉၂ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဘုရားကို ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါအနေနဲ့ တွယ်ထားတယ်။ ဘုရားမရှိရင် ဘာကို အားကိုးရမလဲတဲ့။ ဘုရားက ငါ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပေမဲ့ တရားရှိနေရင် ငါဘုရား ရှိနေသေးတာပဲ။ **‘အနတိတ သတ္ထုကမေဝ ပါဝစနံ’** ဆိုတာ ပိဋကတ်တော် တွေ ရှိနေသမျှ တရားဓမ္မတွေရှိနေသမျှ ဘုရားဘယ်တော့မှ မသေဘူး။ ဘုရား ဘယ်တော့မှ မပျောက်ဘူး။ ပိဋကတ်တော်တွေ တရားတွေမရှိရင် ဘုရား ပျောက်ပြီသာ မှတ်ပေတော့။

အမှန်တရားမပျောက်ပါ

တကယ်တော့ အမှန်တရားဟာ ဘယ်တော့မှ မပျောက်ဘူး။ တိမ်မြုပ် သွားတာ။ ပျောက်ကွယ်သွားတာ မဟုတ်ဘူး။ တရားက ဟိုးအစကတည်းက တရားပဲ။ ဘုရားက ဒါကိုထုတ်ဖော်လိုက်တာပဲရှိတယ်။ တရားက ဘုရားဟော လို့ တရားဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ တရားက တရားအတိုင်းပဲ ဘယ်သောအခါမှ မပျောက်ဘူး။ ခဏတဖြုတ် တိမ်ကောသွားတာ။ ဖော်နိုင်သူရှိရင် ပြန်ထွက် ပေါ်လာတာပဲ။ တရားဆိုတဲ့ အမှန်တရားဟာ အမြဲတမ်းရှိနေတယ်။ ဘယ် တော့မှ မပျောက်ဘူး။ ဒါဆိုရင် ဘုရားသည်ပင် တရား၊ တရားသည်ပင် ဘုရား ဆိုတော့ ဘုရားလည်း မပျောက်ဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ကတော့ အစကတည်းက မရှိတာပါ။ သဘောတရားအနေနဲ့ကတော့ အမြဲတမ်းရှိနေတဲ့သဘာဝ နဲ့ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲနေတဲ့သဘာဝ ဒီလိုနှစ်ခုရှိနေတယ်။

နိဗ္ဗာန်ဟာ အမြဲတမ်းဖြစ်တည်နေတဲ့ သဘာဝတစ်ခုဖြစ်တဲ့အတွက် **နိဗ္ဗာ**၊ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲနေတဲ့ သဘာဝက **အနိဗ္ဗာ**၊ နိဗ္ဗာန်ကို သိတဲ့ဘုရား၊ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သတ္တိတွေ ဘုရားဆီမှာ ရောက်နေရင် ဘုရားသည်ပင်လျှင် နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်သည်ပင်လျှင် ဘုရား ဆိုပြီးတော့ ဒီလိုမြင်လို့ရတယ်။ ဒါဆိုရင် နိဗ္ဗာန် မပျောက်ဘူးဆိုရင် ဘုရားလည်း မပျောက်တော့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ အနေနဲ့တော့ မရှိပါဘူး။ ဘုရားက ဒါကိုသိစေချင်တယ်။

အပြောကိစ္စမရှိ၊ တကယ်ထင်ရင်ဒိဋ္ဌိ

လောကမှာ အမြင်မှားနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါလို့ထင်ပြီး အပူမီးဟပ်တော့တာပဲ။ ဒါဟာ ငါ့သား၊ ငါ့သမီး၊ ဒါ ငါတို့ခန္ဓာကိုယ်၊ ခန္ဓာငါးပါးကို ကိုယ့်ကိုယ်လို့ ထင်တယ်။ ယောက်ျားမိန်းမ ထင်တယ်။ အပြောတွေကို တကယ်မှတ်ပြီး ထင်နေကြတယ်။ သဘောကိုတော့ မသိမမြင်ကြဘူး။

‘အပြောကိစ္စ မရှိ၊ တကယ်ထင်ရင် ဒိဋ္ဌိ’ ဆိုတာ အပြောကို တကယ် ထင်တော့ မှားသွားရော၊ ဒီကနေမှ အပူမီးတောက်လာရော၊ သား၊ သမီးဆိုတာ အပြော၊ ဒီအပြောကို တကယ်ထင်တော့ သား၊ သမီးလိမ္မာရင် ပျက်စီးသွားမှာ စိုးလို့၊ မကောင်းတဲ့ အပေါင်းအသင်းနဲ့ ပေါင်းမိသွားမှာ စိုးရိမ်ရတယ်။ လိမ္မာရေးခြား ရှိတော့လည်း စိတ်က မအေးရပါဘူး။ မိုက်ကန်းတော့လည်းပဲ ပိုတောင်မှ စိတ်ပူရသေးတယ်။ ဒီတော့ အယူမှားကို ပျောက်အောင် ဖျောက်ရ မယ်။ မိမိတို့ဟာ တရားမဖြစ်ဘဲနဲ့ ငါဖြစ်နေတယ်။ ယောက်ျားဖြစ်နေတယ်။ မိန်းမဖြစ်နေတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါဖြစ်နေရင် ယောက်ျားဘဝကနေ မိန်းမ ဘဝဖြစ်တယ် အနိစ္စ၊ တရားကတော့ ဘယ်တော့မှမပြောင်းဘူး နိစ္စ၊ ဒီတော့ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် တရားဖြစ်သွားပြီဟေ့ဆိုရင် မပျောက်တော့ဘူး မပြောင်းတော့ ပါဘူး။ ဒါကို ဉာဏ်နဲ့ မြင်အောင်ကြည့်ပါ။

တရားမြင်မှ ဘုရားမြင်

ဝတ္ထုလိမထေရ်ဆိုတာ ဘုရားကို ကြည်ညိုလွန်းလို့ လိုက်ကြည့်ကြည့် နေတဲ့အခါ ဘုရားက ခန္ဓာကိုယ် အပုပ်ကောင်ကြီးကြည့်နေလို့ ဘာမှမထူးဘူး။ **‘မောဃ ပုရိသ’** အလကားကောင်ဆိုပြီး ရုပ်လှလို့ကြည့်တဲ့သူကို မချီးကျူးဘူး။ တရားမမြင်ရင် ငါဘုရားကိုမြင်တာမဟုတ်ဘူး။ တရားနဲ့ ဘုရားဟာ အတူတူ ဖြစ်တယ်။ တရားမြင်မှ ဘုရားကိုမြင်တယ်ဆိုတာ ဒိဋ္ဌိပြုတ်အောင်ပြောတာ။ ဒီလိုပဲ မိမိတို့လည်း ရွှေတိဂုံဘုရားကို ကြည်ညိုလိုက်ကြတာ။ ဘုရားကို အာရုံ တွေ တက်ယူကြတယ်ဆိုရင် အသေအချာပဲ ဘုရားကိုမြင်တာ မဟုတ်ပါဘူး။

၁၉၄ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ရွှေရောင်ကြီးကို မြင်တာပါပဲ။ ဒါကို စကားလုံးအနေနဲ့ မငြင်းပါဘူး။ သဘောတရားအနေနဲ့သွားပါ။

ဘုရားမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဘုရားသည်ပင်လျှင် တရား၊ တရားသည်ပင်လျှင်ဘုရား၊ ဒါဟာ အဆင့်တန်းမြင့်ထားတဲ့စကားလုံး၊ တော်ကြာဦးဇောတိကကပြောတယ်။ စေတီပုထိုးတွေဟာ ဘုရားမဟုတ်ပါဘူးလို့ လုပ်ကြဦးမယ်။ ဝတ္တလိမထေရ်က ဘုရားကို ကြည်ညိုတယ်ဆိုတာပဲ ပါတယ်။ ဘုရားကိုကြည်ညိုရလို့ ငါဘုန်းကြီးချင်တယ်ဆိုတာ မပါဘူး။ ငါတန်ခိုးတက်ချင်တယ် ဆိုတာလည်း မပါဘူး။

ဝဲလည်တာကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်

အခု မိမိတို့ ဝဲလည်တာကိုကြည့်ပါ။ ဘုရားကြည်ညိုပါတယ်ဆိုပြီးတော့ ဘုရားပေါ်တက်၊ ပုတီးတွေစိပ်ပြီးတော့ အသက်ရှည်ချင်တယ်၊ ကျန်းမာချင်တယ်။ လာဘ်လာဘတွေကောင်းပြီး ဈေးရောင်း၊ ဈေးဝယ်တွေ ကောင်းချင်ကြတယ်။ ဝဲလည်ပြီးတော့ ချာလည်လည်တော့ လွတ်လမ်းမမြင်တော့ဘူး။ ဘုရားကို ကြည်ညိုရုံလေး ကြည်ညိုတာကို ဘာရလဒ်မှ မလိုချင်တာကိုတောင် ဘုရားက မောင်းထုတ်တယ်။ အခုတော့ ဘုရားကြည်ညိုပါတယ်ဆိုပြီး ဘုရားဂုဏ်တော်တွေနဲ့ တန်ခိုးတောက်ချင်နေကြတယ်။ ဝဲလည်တာ သိပ်ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်။ ဝဲလည်နေလို့ကတော့ ထွက်လို့မရဘူး။ အဲဒီဝဲထဲက လွတ်အောင်သာထွက် သူများလည်နေတာလည်း မြင်အောင်ကြည့်၊ ကိုယ်လည်နေတာကိုလည်း မြင်အောင်ကြည့်ပါ။

သူများဖြစ်စဉ်ကို သင်ခန်းစာယူ

သူများဖြစ်စဉ်က ကိုယ့်အတွက် သင်ခန်းစာယူရမယ်။ ကိုယ်လည်နေတာကို တရားရှာ ကိုယ်မှာတွေ့ဆိုသလို တရားကို သေသေချာချာမြင်အောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သေချာကြည့်တော့မှ မြင်မယ်။ ဘုန်းကြီးတွေ ပရိတ်တွေ ရွတ်ကြတယ်။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးချင်လို့ လာဘ်လာဘတွေရချင်လို့ဆိုရင် မှားနေပြီ။

ဦးဇောတိက- ဘာဆရာတော် ညာဆရာတော်ဆိုပြီး ခေါင်းစဉ်တပ်ပြီး ရှေ့ဖြစ်
နောက်ကြောင်းတွေဟော အကြားအမြင်ရသလိုလို ဘာလိုလိုပေါ့။ နောက်
ပရိတ်စွမ်းသလိုလို နာမည်တွေကြီးပြီး လူတွေကဝိုင်း၊ အဟုတ်ကြီးထင်နေရင်
ဆရာကော တပည့်ကော ဝဲလည်နေတာ။ ဝဲလည်နေရင်တော့ ဒီဘက်ကမ်း
မှာပဲ မီးလောင်ခံရမယ်။ လေတိုက်ခံရမယ်။ ဒါနဲ့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် အဆင့်
အတန်း မြင့်အောင် ကြိုးစားပြီး နားလည်အောင် ကြိုးစားပါ။

လွတ်မြောက်ဖို့အတွက်

တစ်ခါတစ်ရံ ဒီလိုပြောရတဲ့အခါမှာ နို့စို့ကလေးကို ထမင်းတွေအတင်း
ခွံ့ကျွေးနေရသလိုပဲ။ သူတို့စားလို့မှ မရတာ။ စားလို့မရတော့ ကိုယ်ပဲမိုက်ရာ
ကျတယ်။ မသိတတ်ရာ ကျတယ်။ သိလောက်မယ်ထင်လို့ ပြောပေမဲ့ မသိရင်
မွေးစကလေး ထမင်းလုပ်ကြီးကြီး ခွံ့နေတာနဲ့တူတယ်။ အခုပြောနေတာတွေ
က အပေါ်ပိုင်းရောက်ဖို့ ပြောနေတာပါ။ လွတ်မြောက်ဖို့အတွက် ပြောနေတာ၊
လည်ဖို့အတွက် ပြောနေတာမဟုတ်ဘူး။ ယုတ္တိဆိုတာ စဉ်းစားနှိုင်းချိန်ကြည့်
တာ၊ မျက်စိနဲ့တွေ့တာ မှားတတ်သေးတယ်။ ဒါကို ယုတ္တိဘေဒနည်းနဲ့လိုက်ပါ။
ဘုရားရဲ့ဝါဒက ဝိဘဇ္ဇဝါဒ ဝေဖန်ပိုင်းခြားရမယ်။ မိမိတို့က အမှန်တရားဘက်
ကော အမှားဘက်ကော စဉ်းစားရမယ်။

နို့စို့ကလေးဘဝကလွတ်အောင်

အမှားအမှန် စဉ်းစားတဲ့အခါကျတော့ ကလေးလေးတွေရဲ့ဘဝဟာ
သူများအားကိုးရတယ်။ မိခင်က နို့တိုက်ထိန်းကျောင်းတော့မှ သူတို့မှာ ရပ်တည်
နိုင်တယ်။ သူတို့လက် သူတို့ခြေနဲ့ ဘာမှမလုပ်နိုင်ဘူး။ ဒီလိုပဲ မိမိတို့လည်း
သူများကိုပဲ အားကိုးနေရမယ်။ သူများပြောမှ သူများကိုပဲ မှီပြီး ရပ်တည်
နေရမယ်ဆိုရင် ရင်ခွင်ပိုက် ကလေးလေးတွေပဲ ဖြစ်နေလိမ့်မယ်။ နည်းနည်း
အကောင်ကြီးလာပြီး ကိုယ့်ဟာကိုယ် သွားနိုင် စားနိုင် ပြောနိုင် ဆိုနိုင်လာပြီဆိုရင်
မိခင်အားမကိုးတော့ပါဘူး။ ဒီဥပမာလေး သဘောပေါက်အောင်ကြည့်ပါ။

၁၉၆ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

သူများအားကိုးလို့မရ

မိမိတို့က ဒီတရားဓမ္မနဲ့ပတ်သက်ပြီး သေကာမှသေရော၊ သူများ အားကိုး နေရဦးမယ်ဆိုရင် နို့စို့ကလေးလိုပဲ ဖြစ်နေလိမ့်မယ်။ အခုဦးဇင်းတို့ကို မေးကြ မြန်းကြတယ်။ ဦးဇင်းကိုပဲ အားကိုးနေမယ်ဆိုရင် ဦးဇင်းရဲ့ နို့စို့ကလေးပဲ ဖြစ်နေ လိမ့်မယ်။ ဒါ သဘောပြောပြတာပါ။ မေးမြန်းပြီးတော့ လေ့ကျင့်ပြီးတော့ သိပြီဆိုရင် မိခင်မရှိလည်း ဘာမှမဖြစ်တော့ဘူး။ သူ့ဟာသူ သွားနိုင်တယ်၊ လာနိုင်တယ်၊ နို့စို့ကလေးဘဝက လွတ်ပြီ။ ဒီတော့ အခုမြင်နေရတာတွေ ပြောရမှာတော့ အားနာပါတယ်။

နေ့ကလေးထိန်းကျောင်း

အားနာပေမဲ့ ပြောရမယ်၊ မွေးစကလေးတွေကို မိဘကမကြည့်နိုင်တော့ နေ့ကလေးထိန်းကျောင်းဆိုပြီး ပို့ကြတယ်။ ကျောင်းမှာ ကလေးတွေကို ပျော် အောင် ထားတယ်။ တတ်နိုင်သမျှလေး သင်တယ်။ အခုသာသနာတော်မှာ ရိပ်သာအသီးသီး ဖွင့်ထားပြီးတော့ တရားတွေပြုကြတယ်။ လူတွေကလည်း အားကိုးတကြီးနဲ့ သွားကြတယ်။ ဥပမာပြောရရင် နေ့ကလေးထိန်းကျောင်းလို့ပဲ။ လာခဲ့ လာခဲ့ ပျော်အောင်ထားတယ်၊ ထိန်းတယ်။ ကလေးဘဝကလွတ်အောင် မိမိ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ရပ်တည်နိုင်အောင် သင်ပေးရမှာကို။ အခုတော့ နေ့ကလေးထိန်းကျောင်း ဖွင့်သလိုပဲ။ ပြောရတာတော့ အားနာပါတယ်။ အားနာ ပေမဲ့ မပြောလို့လည်း မဖြစ်ဘူး။ အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း ကြည့်ရသလို အမှား ကိုလည်း အမှားအတိုင်း မြင်အောင်ကြည့်ရတယ်။

မိဘကအမြဲတမ်းမကြည့်နိုင်သလို

မိဘက ကလေးကို တစ်သက်လုံးနို့တိုက်ပြီး မကြည့်နိုင်ပါဘူး။ ဒီတော့ တိုက်ချိန်တန်တိုက်ပြီး ထူထူထောင်ထောင်ရှိရင် သွားပေးတော့ဆိုပြီး သူတို့ကို ကြီးထွားခွင့်ပေးရမှာ။ ကြီးထွားခွင့်မပေးဘဲနဲ့ ကလေးထိန်းပဲ လုပ်နေမယ်ဆိုရင် တော့ ဒီကလေးတွေဟာ တစ်ခါမှကို မကြီးလာဘဲနဲ့ ဝဲလည်နေတဲ့သူတွေ

ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဒါကို သဘောပေါက်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ပြဿနာရှာတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလိုပြောရင်တော့ တစ်နိုင်ငံလုံးက ဝိုင်းပြီးတော့မှန်းကြတော့မှာ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဒီကိစ္စတွေမှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သဘောတူပြီး ဝဲထဲမှာပျော် တာကိုး။

ဝဲလည်ရတာပင်ပန်း

တရားဓမ္မမှာ ဘုရားက လွတ်မြောက်ဖို့အတွက် သွားခိုင်းတယ်။ ဝဲလည် ဖို့ဆိုတာ ပင်ပန်းလွန်းပါတယ်။ သံသရာတစ်ခွင်လုံး လှည့်ခဲ့ပြီ၊ လည်ခဲ့ပြီ။ ဒါတွေ လှည့်မကြည့်နဲ့တော့။ လှည့်တဲ့အခါ လည်တဲ့အခါ တိုးတက်ကြီးပွားရေးအတွက် ရှာကြဖွေကြ၊ ရိပ်သာတွေဆောက်ကြပြုကြ တစ်လုံးကနေ နှစ်လုံး နှစ်လုံးကနေ သုံးလုံးဖြစ်လာတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ဒီလိုပြောရသလဲဆိုရင် ဦးဇင်းတို့ကိုယ်တိုင် သည်ပင်လျှင် ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝကတည်းက ရိပ်သာမှာ ကြီးလာတာ။ အခုလက်ရှိ အဲဒီရိပ်သာကြီးက ဦးဇင်းတို့လက်ထဲ အမွေရခဲ့တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုနေ့ကလေးထိန်းကျောင်း အလုပ်တော့ ဝါသနာကသိပ်မပါဘူး။ မလုပ်ချင်ဘူး။

သူ့လမ်းသူ့သွား ကိုယ်လမ်းကိုယ်သွား

အခုလိုသင်တန်းတွေ ဟောပြောပြီး၊ သူ့လမ်းသူ့သွား ကိုယ်လမ်း ကိုယ် သွား အေးအေးဆေးဆေးသာနေကြ။ လွတ်အောင်ကြိုးစား လွတ်အောင်သွား၊ အဲဒီလိုက ပိုကောင်းပါတယ်။ မဟုတ်ရင် အရိပ်တကြည့်ကြည့်နဲ့ နေရတာ။ ကျန်းမာရေး မကောင်းလည်း ကြည့်ရ၊ စားရေး သောက်ရေးမကောင်းလည်း ကြည့်ရ၊ အကုန်လုံး လျှောက်လုပ်ပေးနေရတယ်။ ဒီတော့ ဒါကိုမြင်အောင် ကြည့်ပါ။ ဒီထက်ကျော်ပြီး မြင်အောင်ကြည့်ပါ။

တရားဓမ္မသာရှိတယ်

ဘုရားသည်ပင်လျှင်တရား၊ တရားသည်ပင်လျှင်ဘုရား၊ ဒါဆိုရင် မိမိတို့ လွတ်သွားပြီ။ ကိုယ်သည်ပင်လျှင်တရား၊ တရားပင်လျှင် မိမိတို့ကိုယ် ဖြစ်သွားပြီ

၁၉၈ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

ဆိုရင် လွတ်တယ်။ ဒါကို မြင်အောင် ကြည့်ရမယ်။ မီးလောင်နေတာက အယူမှားကနေ အခြေခံတယ်ဆိုရင်၊ အဲဒီအမှားကို တည့်တည့်ကြီး သေချာ ကြည့်ပြီး ဖျောက်ပစ်ရမယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ခွဲခြားမှုဟာ တရားမဟုတ်ပါဘူး။ ခွဲခြားမှုဟာ အမှားဖြစ်နေတယ်။ ခွဲခြားမှုကို ပြန်ပေါင်းလိုက်တော့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ သည်ပင်လျှင် တရားဓမ္မ၊ တရားဓမ္မသည်ပင်လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဆိုတော့ တရားဓမ္မက အမှန်အတိုင်းရှိတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါက အပြောပဲ။ ဒီတော့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါပျောက်ပြီး တရားဓမ္မကျန်ခဲ့တယ်။ တရားဓမ္မဟာ အမှန်အတိုင်း ဖြစ်နေလို့ ဘယ်တော့မှမပျောက်ဘူး။ အမှန်တရားကို မိမိတို့သက်ဝင်သွားပြီး ရင် အမှားပျောက်တဲ့အတွက် အမှားပျောက်ခြင်းဆိုတဲ့ အပူမီး စပြီးငြိမ်းပါ တယ်။ အပူမီးငြိမ်းပေမဲ့ ဘာကျန်နေသေးလဲဆိုရင် ရုပ်တွေ နာမ်တွေ ရှိသမျှ တော့ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရလေးက အတိုက်ခံနေရဦးမှာပဲ။

နိဗ္ဗာန်ခရီးနီးသလား

ရုပ်ကလည်း ဖြစ်ပြီးပျက်၊ သိတဲ့စိတ်က နာမ်တရားကလည်း ဖြစ်ပြီးပျက် ဆိုတော့ တစ်ခါမှ ငြိမ်မနေရဘူး။ ရေမငြိမ်တာဟာ လေတိုက်လို့ဖြစ်ရတာ။ မိမိတို့စိတ်တွေ မငြိမ်တာက ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရတွေရှိနေလို့။ ဒီတော့ ဒီလေမရှိ တော့မှ ဒီရေဟာငြိမ်မှာမို့လို့ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရကို တစ်ခါတည်းငြီးငွေ့အောင် ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရကို မကြုံချင် မဆုံးရှုံးချင်။ ဒါကြီးနဲ့နေနေရတာ ကြာလှပြီဆိုပြီး ဒါကို တဆင့်ထပ်ကျော်ရမယ်။ ဒီလိုကျော်တော့ လေလည်းမတိုက်တဲ့အရပ်၊ မီးလည်းမလောင်တဲ့အရပ်၊ ဝဲလည်းမလှည့်တဲ့အရပ်ရောက်ပြီ။ ဒီတော့ နိဗ္ဗာန် ခရီးဟာ နီးသလားလို့မေးရင် မီးမလောင်တော့တဲ့ တစ်နေ့၊ လေမတိုက်တော့တဲ့ တစ်နေ့၊ ဝဲမလှည့်တော့တဲ့ တစ်နေ့ ရောက်ပါတယ်။

မီး (၁၁)မျိုး

လောင်နေတဲ့ မီးတွေကို မီး (၁၁) မျိုး ဆိုပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက ခွဲပေးထားတာ ရှိပါတယ်။ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် နားလည်နိုင်အောင်လို့ ရုပ်ပိုင်း

ဆိုင်ရာကို လောင်တဲ့ မီး၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာကို လောင်တဲ့ မီး၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို လောင်တဲ့မီး ဆိုပြီးတော့ (၁၁)မျိုး ခွဲပေးထားပါတယ်။ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ၊ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ (၁၁)မျိုး၊ မိမိတို့စိတ်ကို ပူလောင်စေတဲ့အရာ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာကို လောင်တဲ့မီးက ရာဂ ဆိုတဲ့ ကပ်ငြိတွယ်တာမျှ၊ ဒေါသ-ထိခိုက်ပြစ်မှားမှု၊ မောဟ-အသိဉာဏ်တုံးမှု၊ ဒေါမနဿ-စိတ်ဆင်းရဲမှု၊ သောက-စိုးရိမ်ပူဆွေးမှု ငါးပါးဖြစ်တယ်။

ရုပ်မှာ လောင်တာက ဇာတိ-မွေးဖွားလာခြင်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ ဇရာ-အိုမင်းရင့်ရော်လာပြီး ဆံဖြူသွားကျိုးခြင်း၊ မရဏ-သေဆုံးကွယ်လွန် အနိစ္စ ရောက်ခြင်း၊ ဒုက္ခ-ခန္ဓာကိုယ်ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်း လေးပါးဖြစ်တယ်။ ရုပ်ကော နာမ်ကော နှစ်ခုလုံးမှာ လောင်တာက ပရိဒေဝ-မျက်ရည်ကျခြင်း၊ ဥပါယာသ-တက်မတတ် ချက်မတတ် အပြင်းအထန်ပူလောင်ခြင်းတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒီမီးတွေ ဟာ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းမရောက်မချင်း အလောင်ခံနေရမှာပါ။ ဒီမီးတွေ ကို ကြည့်တဲ့အခါမှာ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာကို လောင်တဲ့မီးသည် ဒိဋ္ဌိကို အခြေခံပြီး တက်လာတယ်။ ဒိဋ္ဌိက ခွဲခြားလိုက်တဲ့အတွက်ကြောင့် ငါ့သား၊ ငါ့သမီးဆိုပြီး ရာဂ၊ ဒေါသစတဲ့ မီးတွေလာတယ်။

ဘာကြောင့်အယူမှားသလဲ

ဘာကြောင့် အယူမှားရသလဲဆိုတော့ မောဟမသိမှုကြောင့် ဖြစ်ရတာ။ အသိဉာဏ်ရှိသွားပြီဆိုရင် စွဲလမ်းမှုတွေ နည်းသွားမယ်။ မကျေနပ်မှုတွေ နည်းသွားမယ်။ အမြင်မှားရှိနေလို့ကတော့ သိကိုမသိပါဘူး။ တွယ်နေဦးမှာ၊ ခင်နေဦးမှာပဲ။ ကောင်းတာပြောရင် ဝမ်းမြောက်မယ်။ မကောင်းတာပြောရင် စိတ်ဆင်းရဲနေမယ်။ ဒါ မသိလို့ ရာဂဖြစ်တာ၊ ဒေါသဖြစ်တာ၊ သေချာသိခဲ့ရင် ဘာပြောပြော ချီးကျူးစကား ကောင်းတာပြောလည်း ဟုတ်တာကို ဟုတ်မှန်းသိ တယ်။ ကျေနပ်နှစ်သက်တာမျိုး မဖြစ်ပါဘူး။ မဟုတ်တာကို မဟုတ်မှန်းသိ တယ်။ စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်တဲ့ မကျေနပ်တဲ့သဘောမျိုး မရှိပါဘူး။

၂၀၀ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

လားရာလည်းမရှိ လာရာလည်းမရှိ

နိဗ္ဗာန်သည် အာဂတိဆိုတဲ့ပါဠိနဲ့ **နေဝဂတိနာဂတိ**-လားရာလည်းမရှိ၊ လာရာလည်းမရှိတဲ့ သဘာဝ၊ သူက တည်နေတာ။ လာရာ၊ လားရာရှိတယ် ဆိုတာ စိတ်ကညွတ်ရင် ရောက်သွားတဲ့သဘောပဲ။ အာရုံတွေက စိတ်တွေကို ဆွဲဆောင်တော့ စိတ်ကလည်း အာရုံတွေဆီကို ရောက်တယ်၊ သွားတယ်။ အသွားအလာရှိတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကျတော့ ဒီလိုမရှိပါဘူး။ အသွားအလာလည်း မရှိဘူး။ သူ့ဘာသာသူ ရပ်တည်နေတဲ့သဘော၊ ဘယ်သူကမှ ဖန်တီးတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ အကြောင်းတရားလည်းရှိတာမဟုတ်ဘူး။ အကြောင်းမရှိဘဲနဲ့ဖြစ်တဲ့ သဘောတရား၊ အကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်တဲ့အတွက် ပျက်လည်းမပျက်ဘူး။

အကြောင်းလား အကျိုးလား

နိဗ္ဗာန်ဟာ အကြောင်းလား အကျိုးလားလို့မေးရင် အကြောင်းလည်း ဟုတ်တယ်၊ အကျိုးလည်းဟုတ်တယ်။ အကြောင်းလည်းမဟုတ်ဘူး၊ အကျိုးလည်း မဟုတ်ဘူး။ နှစ်မျိုးလုံးပြောလို့ရတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုပြောရသလဲဆိုတော့ ဘုရားလက်ထက်တုန်းက **‘အမရာ ဝိက္ခေပ’** ဆိုတဲ့ ဝါဒတစ်ခုရှိခဲ့ဖူးတယ်။ အမရာ ဝိက္ခေပ-ဆိုတာ ဟုတ်လားလို့မေးရင် မဟုတ်ဘူးလို့ဖြေတယ်။ မဟုတ်ဘူးလားမေးရင် ဟုတ်တယ်လို့ဖြေတယ်။ အမရာ-ဆိုတဲ့ ငါးက သိပ်ချောတာ။ ဖမ်းလိုက်ရင် လျှောခနဲ ထွက်သွားတယ်၊ ဖမ်းလို့မမိဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကို အဲဒီလို အယူဝါဒနဲ့ ထင်မှာစိုးလို့။ နိဗ္ဗာန်သည် အကြောင်းလား၊ အကျိုးလား ဆိုတာ နည်းနည်းရှင်းပြမယ်။

နိဗ္ဗာန်သည် အသွားအလာမရှိ

အာရုံတွေအနေအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဟာအကြောင်း၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းမှာ ပါတယ်။ **‘နိဗ္ဗာန် မဂ္ဂဿ ဖလဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော’** တဲ့။ အငြိမ်းခါတ်၊ အအေးခါတ် နိဗ္ဗာန်သည် မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်အား အာရမ္မဏပစ္စည်းနဲ့ ကျေးဇူးပြုတယ်။ နိဗ္ဗာန်သည် တည်ငြိမ်အေးချမ်းတဲ့အတွက် နိဗ္ဗာန်ကို

အာရုံပြုတဲ့စိတ်ဟာ တည်ငြိမ်အေးချမ်းသွားတယ်။ ဘယ်ကိုမှ အသွားအလာ မရှိတော့ဘူး။ အတုန်အလှုပ်မရှိတော့ဘူး။ ငြိမ်းသွားတယ်။ အေးချမ်းသွားတယ်။ မိမိတို့စိတ်ကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ စိတ်က ဖျတ်ခနဲဆိုရင် ငြိကပ်ပြီး ပြန်မခွါ နိုင်တော့ဘူး။ မှတ်ထားပြီး နောက်တစ်ခေါက် ပြန်သွားတယ်။ ရွှေတိဂုံ ဘုရားဖူးပြီး အိမ်ပြန်ရောက်သွားတဲ့အခါ စိတ်ကူးနဲ့ ပြန်ဖူးသလိုပေါ့။ အဲဒါ အာရုံတွေဆီကို စိတ်ကသွားတာ။ ညွတ်တယ်လို့ ခေါ်တယ်။ နိဗ္ဗာန်ကျတော့ ဒီလိုညွတ်တဲ့ဘဝမရှိဘူး။ အသွားအလာမရှိဘူး။

နိဗ္ဗာန်၏ သဘာဝ

နိဗ္ဗာန်ဟာ သဘာဝအနေအားဖြင့် ကြည့်ရင် ရောက်အပ် ရအပ်တဲ့ သဘာဝရှိလို့ အကျိုးတရား၊ ရသင့်တဲ့အကျိုးလို့ ပြောလို့ရတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ သဘာဝက စိတ်ကိုဆွဲဆောင်နေတဲ့ အာရုံအကြောင်းတရား၊ ပါဠိလိုပြောရင် **အာရမ္မဏ**၊ အကျိုးတရားအနေနဲ့ကတော့ **ဝတ္ထုဗ္ဗ**-လို့ခေါ်တယ်။ ရောက်အပ် ရအပ်တဲ့အတွက် အကျိုးတရား။ တကယ်တော့ နိဗ္ဗာန်ရဲ့သဘာဝဟာ သူ့ဘာသာသူကတော့ အကြောင်းလည်းမဟုတ်၊ အကျိုးလည်းမဟုတ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို စိတ်က အာရုံပြုရင် သူကအကြောင်းတရား၊ မိမိတို့စိတ်က နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ ပြုတဲ့အနေနဲ့ ရောက်သင့် ရသင့်တယ်ထင်ရင် အကျိုးတရား၊ အမှန်တကယ် တော့ နိဗ္ဗာန်သည်အကြောင်းအကျိုးလွတ်တဲ့တရားပါ။ အာရုံအနေနဲ့ သတ်မှတ် ရင် စိတ်က နိဗ္ဗာန်ကိုသွားပြီး ညွတ်ပြီးတော့ အာရုံယူရတဲ့အတွက် နိဗ္ဗာန်သည် မဂ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ်တို့ရဲ့ အကြောင်းတရားဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်ခါ မိမိတို့ အတွက် ရသင့်ရထိုက်တဲ့ လွတ်မြောက်ရာ သဘောတရားဖြစ်လို့ နိဗ္ဗာန်ဟာ အကျိုးတရားဆိုပြီးတော့ ဒီလိုမှတ်ပါ။ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဟာ အကြောင်းလား အကျိုးလားဆိုရင် အကြောင်းလည်းမဟုတ်ဘူး။ အကျိုးလည်း မဟုတ်ဘူးလို့ ဖြေလို့ရတယ်။ အကြောင်းမဟုတ်ဘူးလား အကျိုးမဟုတ်ဘူးလားဆိုရင်လည်း ဖြေလို့ရတယ်။ ခုနကပြောတဲ့ အမရာဝိက္ခေပနည်းလို တွေ့ကရာလျှောက်ဖြေ ပြီးတော့ ပေါကြောင်ကြောင်ဖြေတဲ့ အဖြေမျိုးမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါဟာ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဗဟုသုတတစ်ချက်ပါ။

ထမင်းအိုးပူလို

ဒီလောက်ဆို နိဗ္ဗာန်ကို တော်တော်လေးရှင်းပါပြီ။ ပုထုဇဉ်ဆိုတာ မီးဖိုပေါ်မှာ မီးထိုးခံထားရတဲ့ ထမင်းအိုးလိုပဲ အမြဲတမ်းပူနေတယ်။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ထမင်းအိုးကြီးကို မီးဖိုပေါ်ကနေ အောက်ကို ချလိုက်တာနဲ့ တူတယ်။ အောက်ကမီးပူတော့ မခံရတော့ဘူး။ သို့သော် ထမင်းအိုးချချခြင်းလက်နဲ့ထမင်းအိုးထဲ သွားနှိုက်ရင် ပူဦးမယ်။ အငွေ့ဟပ် ခံရဦးမယ်။ ဒီအပူကို တစ်စတစ်စ ယပ်တောင်နဲ့ခတ်ပေးရင် အေးသွားမယ်။ ဒီလိုအေးသွားအောင် လုပ်တာကို ဖိုလ်ဝင်စားတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် ခဏခဏ ဖိုလ်ဝင်စားတာ ထမင်းအိုးကြီး မြန်မြန်အေးအောင် ယပ်ခတ်ပေးတာနဲ့ တူပါတယ်။ ဖိုလ်ဝင်စားပါများရင် နိဗ္ဗာန်ခါတ်ကို စိတ်က ရောက်ပါများရင် တစ်စတစ်စနဲ့ ပိုပြီးတော့ အေးသွားတယ်။

အေးစက်နေတဲ့ထမင်းအိုးကြီး

ရဟန္တာကတော့ မီးလည်းမရှိတော့ဘူး။ အပူခါတ်လည်း မရှိတော့ဘူး။ မီးငြိမ်းတဲ့ ဖိုကြီးတွေလိုပဲ။ မီးဘယ်တော့မှ မလောင်တော့ဘူး။ ဘာတင်တင်၊ ဘာကပ်ကပ်၊ ဘာထိထိ အပူခါတ်မရှိတော့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။ ထမင်းအိုးကြီး လုံးဝ အေးစက်သွားတဲ့ အခြေအနေမျိုး၊ ဘာအပူမှမရှိတော့ရင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ တူပါတယ်။ ဒီဥပမာအနေနဲ့ကြည့်ပြီး မိမိတို့သည် ကိုယ်ဘယ်မှာ ရပ်တည်နေသလဲ။ ဘာလောင်နေသလဲ။ ဘယ်ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရတွေမှာ တင်နေ သလဲ။ ဘာလေတိုက်ခံနေရသလဲဆိုတာ သဘောပေါက်အောင် ကြည့်ပါ။ အဆင့်ကတော့ ကျော်သွားလို့မရဘူး။ သူဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်ဖြစ်ဖြစ် ကြည့်ပြီးတော့ အမြဲတမ်းဝေဖန်နေရမယ်။ ဝေဖန်နေရင် မြင်လာလိမ့်မယ်။ မြင်လာရင် တစ်စတစ်စနဲ့ဒါတွေကိုဖြုတ်လိမ့်မယ်။ အဓိကအကျဆုံးကတော့ ခွဲခြားမှုတွေ ပျောက်ပြီး မခွဲခြားဘဲ တရားဓမ္မတစ်ခုတည်း တစ်သားတည်းမြင်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီလောက်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်နဲ့ပတ်သက်လို့ ပြည့်စုံပါပြီ။

ဖြစ်စဉ်ပဲပြောပြလို့ရတယ်

မေးချင်တာရှိလည်း မေးကြပါ။ အလုပ်စဉ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး သိရမဲ့ ကိစ္စမှာ လာမေးနေလို့ကတော့ မသိပါဘူး။ သိအောင်လည်း ကြိုးစားကြပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကြည့်ရမဲ့ကိစ္စမှာ အရှင်ဘုရား ဒါဘယ်လိုလဲဆိုပြီး မေးနေလို့တော့ ပြောလို့ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ လူတစ်ယောက်တွေ့ရင် ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ လူလို့ မြင်သလား။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါလို့ မြင်သလား။ ခန္ဓာငါးပါးလို့ မြင်သလား။ ရုပ်၊ နာမ်လို့မြင်သလား။ ဖြစ်ပျက်လို့ မြင်သလားဆိုတာ။ ကိုယ့်အမြင်နဲ့ပဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆုံးဖြတ်ရတာ။

အရှင်ဘုရား၊ ဒါကိုဘယ်လိုလုပ်ကြည့်ရမလဲဆိုတော့ ဖြစ်စဉ်ပဲ ပြောပြလို့ရတယ်။ ဒီထက်ပိုပြီး ထပ်ပြောလို့မရပါဘူး။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ကြည့်ပြီး လူလို့မြင်ရင် လူပေါ့။ လူမဟုတ်ပါဘူး။ ရုပ်နာမ်သဘာဝလို့ သိရင်လည်း ဒါသဘာဝပေါ့။ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရလို့ မြင်ရင်လည်း ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရပေါ့။ ဖြစ်ပျက်သင်္ခါရကိုကျော်ပြီး လွတ်ငြိမ်းအေးပြီး အဲဒီသဘာဝကို မြင်လိုက်ရင်လည်းပဲ အဲဒီသဘာဝပေါ့။ ဒါကတော့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်မြင်ရမယ့် အပိုင်းဖြစ်သွားပြီ။ ဟုတ်၏ မဟုတ်၏ဆိုတာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ပဲ ကိုယ့်ညဏ်နဲ့ကိုယ်ထောက်ပြီး တော့ ဒီလိုမျိုးလေးတွေဟာ ဖြစ်နိုင်သလား၊ မဖြစ်နိုင်ဘူးလားဆိုတာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ဆက်ပြီး လျှောက်ရတော့မှာ။ ဒီတော့မှ မရှင်းတဲ့အခါကျရင် ထပ်မေးလို့ ရပါတယ်။

ကိုယ်တွေ့မဟုတ်ရင် သဘောမပေါက်နိုင်ပါ

ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လုပ်ရမယ့် အလုပ်သဘောမှာကျတော့ မေးခွင့်မရှိပါဘူး။ ဖြစ်စဉ်သဘောတရားမှာ မေးလို့ရတယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လုပ်ရမယ့် အလုပ်မှာ ကျတော့ မေးလို့မရတော့ဘူး။ မေးတာကိုဖြေလို့ရှိရင်လည်း ကိုယ်တွေ့မဟုတ်တဲ့အတွက် သဘောမပေါက်ပါဘူး။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ သဘောမပေါက်ပါဘူး။ ဒါဆိုရင် အားလုံးလည်း ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ နောက်ဆုံးရဖို့ဟာ မိမိတို့ဘဝမှာ နိဗ္ဗာန်ပါ။ နိဗ္ဗာန်ရခဲ့ရင်လည်း ဒီထက် နောက်ထပ် ရစရာ မရှိတော့ပါဘူး။

၂၀၄ T အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

အမြဲတမ်း နိစ္စ ထာဝရတည်တံ့သွားတဲ့ မမ္မသဘောထဲ သက်ဝင်သွားတာဖြစ်လို့
နောက်ထပ်ရစရာကတော့ ဘာမှမရှိတော့ပါဘူး။ ဒီသဘောတရားဟာ တစ်ခါမှ
လည်း မရဘူးသေးတဲ့ သဘာဝဖြစ်နေတဲ့အတွက် တကယ်လို့ ရခဲ့ရင်လည်း
နောက်ထပ် ရစရာ မရှိတော့တဲ့အတွက် နောက်ဆုံးရလဒ်ဆိုတဲ့ အမည်ဖြင့်
ခေါင်းစဉ်နဲ့တင်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကိုပြောခဲ့တာ အခုပြည့်စုံသွားပါပြီ။

နောက်ဆုံးရလဒ်ပြီးပြီ။

ဆရာတော်အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း) ဟောကြားသော
ဓမ္မအသိအမြင်ပေး တရားစာပေများ ထုတ်ဝေရေးအတွက်
မ,တည်အလှူရှင်များစာရင်း

စဉ်

၁။ ဆရာတော် ဦးဇောတိက	၂,၅၀,၀၀၀/-
၂။ မိဘများဖြစ်ကြသော ဦးဦးတင် + ဒေါ်ကြိုင်အား အမျိုးထား၍ ဦးကိုကိုထွေး (K & K Co.)	၁,၀၀,၀၀၀/-
၃။ ဦးမြင့်ဆွေ + ဒေါ်ညွန့်ညွန့်ဆွေ (ကြည့်မြင်တိုင်)	၁,၀၀,၀၀၀/-
၄။ ဦးမျိုးသန့် + ဒေါ်နှင်းသန့်၊ သား-မောင်စန်းဇော်	၁,၀၀,၀၀၀/-
၅။ ကိုမင်းစိန် + မချိုချိုလွင်သန်း	၁,၀၀,၀၀၀/-
၆။ မချိုမွန်အောင်	၅၀,၀၀၀/-
၇။ (ဦးညောင်) + ဒေါ်ညွန့်မွှေး မိသားစု	၅၀,၀၀၀/-
၈။ ဦးဘုန်းညွန့် + Dr. ဒေါ်သန်းသန်းရီ	၄၀,၀၀၀/-
၉။ ဦးခင်စိန် မိသားစု	၃၀,၀၀၀/-
၁၀။ ဦးသန်းဦး + ဒေါ်တင်ဝင်း	၃၀,၀၀၀/-
၁၁။ ဒေါ်သက်မြတ်ဝင်း	၃၀,၀၀၀/-
၁၂။ ဦးချစ်သိန်း + ဒေါ်လှသီ	၂၀,၀၀၀/-
၁၃။ ဦးခင်ဟန် + ဒေါ်သိန်းသိန်းစိုး	၂၀,၀၀၀/-
၁၄။ ဦးလှမြင့် + ဒေါ်နော်နန္ဒာသင်းကြိုင် သမီး-နော်ဇာခြည်လင်း၊ နော်စုစုညိုမိ	၂၀,၀၀၀/-

စဉ်

အမည်

၁၅။	ဦးဝင်းနိုင် + ဒေါ်မြင့်မြင့်ထက်	၁၅,၀၀၀/-
၁၆။	ဦးကျော်မိုးအောင် + ဒေါ်တင်တင်လှ	၁၅,၀၀၀/-
၁၇။	ဦးမျိုးအောင် + ဒေါ်မြင့်မြင့်တင်	၁၀,၀၀၀/-
၁၈။	ဦးမျိုးညွန့် + ဒေါ်ရီရီဌေး	၁၀,၀၀၀/-
၁၉။	ဦးမြတ်စိုး + ဒေါ်လှလှမေ	၁၀,၀၀၀/-
၂၀။	ဦးသိန်းထွန်း + ဒေါ်မိုးမိုး	၁၀,၀၀၀/-
၂၁။	ဦးမိုးကျော်သူ + ဒေါ်တင်တင်ခိုင် (သား)မောင်သူမြတ်ဟိန်း (၅)နှစ်ပြည့် မွေးနေ့အလှူ	၁၀,၀၀၀/-
၂၂။	Dr . ဦးသိန်းမြင့် + ဒေါ်မြမြ	၁၀,၀၀၀/-
၂၃။	ဦးစိုးသိမ်း + ဒေါ်အေးအေးဆင့်	၁၀,၀၀၀/-
၂၄။	ဦးကျော်ညွန့် + ဒေါ်ဝင်းမာ	၁၀,၀၀၀/-
၂၅။	ဦးအောင်ဟန် (ဆိပ်ကမ်း) + ဒေါ်စန်းစန်းတင့်	၁၀,၀၀၀/-
၂၆။	(ဦးအရှုပ်) + ဒေါ်ကြင်တီ မိသားစု	၁၀,၀၀၀/-
၂၇။	ဒေါ်ကြည်မေ သား-ဦးထွန်းဝင်းနှင့် ညီအစ်ကိုများ	၁၀,၀၀၀/-
၂၈။	Dr . ဦးစိုးလွင် + ဒေါ်လှလှချော	၁၀,၀၀၀/-
၂၉။	ဦးလှငွေ + ဒေါ်မြင့်မြင့်သန်း	၅,၀၀၀/-
၃၀။	ဒေါ်ကြည်ကြည်မြင့်	၅,၀၀၀/-
၃၁။	ဦးအောင်သူမင်း	၅,၀၀၀/-
၃၂။	ဦးတင်မောင်မြင့်	၅,၀၀၀/-
၃၃။	ဦးသိန်းအောင် + ဒေါ်ဖြိုးမန	၅,၀၀၀/-
၃၄။	ဦးအောင်တိုး (K & K) + ဒေါ်လှမိုးသူ (ထ-၁၊ ဒေါ်ပုံ)	၅,၀၀၀/-
၃၅။	ကိုဇော် + မရင်ရင်	၃,၀၀၀/-

**အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)
ဟောပြောပို့ချခဲ့သော သင်တန်းတရားများ**

၁။ ဝိဇယမင်္ဂလာဓမ္မသဘင် (ကမ္ဘာအေး)

- ၁။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော် (၂၀၀၈)
- ၂။ လက်တွေ့အသုံးချ ဓမ္မစကြာ (၂၀၀၈)
- ၃။ ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော် (၂၀၀၈)

၂။ ရှင်သာမဏေဓမ္မဗိမာန် (ဗဟန်း)

- ၁။ ဗုဒ္ဓပညာ (ဘုရားပေးသောအသိ) (၂၀၀၉)
- ၂။ လက်တွေ့အသုံးချ ဓမ္မစကြာ (၂၀၀၉)
- ၃။ ပဋ္ဌာန်းနှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဆက်သွယ်အသုံးချပုံ (၂၀၀၉)
- ၄။ ဗုဒ္ဓသာသနာ သိမှတ်စရာ (၂၀၁၀)
- ၅။ ဗုဒ္ဓဝါဒအနှစ်သာရ အနတ္တလက္ခဏသုတ်ဒေသနာတော် (၂၀၁၀)

၃။ မင်္ဂလာဗျူဟာအသင်းချုပ် (ဗဟန်း)

- ၁။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်သင်တန်း (၂၀၁၀)
- ၂။ လက်တွေ့အသုံးချ မင်္ဂလာနှင့်မေတ္တာသင်တန်း (၂၀၁၀)

၄။ မင်္ဂလာဗျူဟာအသင်းချုပ် နှင့် ရှင်သာမဏေဓမ္မဗိမာန်

- ၁။ ဘုရားဟောကြား တရားစကား
 - (က) စိတ်လျှောက်လမ်း (၂၀၁၀)
 - (ခ) ဘဝသခင် ဖန်ဆင်းရှင် (၂၀၁၀)
 - (ဂ) အမှားနဲ့အမှန်၊ အမှန်နဲ့အမှား (၂၀၁၀)
 - (ဃ) နောက်ဆုံးရလဒ် (၂၀၁၁)

၅။ ပါရမီဓမ္မရိပ်သာ (ဩစတြေးလျ) (၂၀၁၀)

၁။ ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လွတ်မြောက်ရေး၊ ချမ်းသာရေးတရား

၂။ အဘိဓမ္မာသင်တန်းတရား

၃။ ပါရမီဆယ်ပါးသင်တန်းတရား

၆။ ရှင်သာမဏေ ဓမ္မဗိမာန်

၁။ ဓမ္မပဒ သဘာဝသင်တန်း (၂၀၁၁)

၂။ အဆင့်မြင့် ပဋ္ဌာန်းတရားတော် (၂၀၁၁)

၇။ မင်္ဂလာဗျူဟာအသင်းချုပ်

၁။ ဝိသုဒ္ဓိကျင့်စဉ်သင်တန်း (၂၀၁၂)

၂။ စရိုက် (၆)ပါး သဘောတရားသင်တန်း (၂၀၁၂)

၈။ ရှင်သာမဏေ ဓမ္မဗိမာန်

၁။ ဓမ္မနှင့်အညီ နေနည်း သေနည်းသင်တန်း (၂၀၁၂)

ပညာဓိကဗ္ဗစာပေပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့မှ ထုတ်ဝေသည့်
အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း) ၏
ဓမ္မအသိအမြင်ပေးသော တရားစာအုပ်များ

ထုတ်ဝေပြီး-

ယူတတ်မှရ မြတ်ဓမ္မ (အိတ်ဆောင်)

ယခု

နောက်ဆုံးရလဒ်

ဆက်လက်ထုတ်ဝေမည့်စာအုပ်

၁။ ဗုဒ္ဓဟောကြား ဘာဝနာရှေ့သွားတရား

၂။ ဝိသုဒ္ဓိကျင့်စဉ်တရား

U T U T

ရရှိနိုင်သော နေရာဌာနများ

- (၁) ရှင်သာမဏေဓမ္မဗိမာန်
အာဇာနည်လမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း ၀၁-၃၈၇၃၆၁
- (၂) ဒေါ်အေးမွန်အောင်
၈၂ / က၊ ဆရာစံလမ်းသွယ်၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊
ဖုန်း ၀၁-၅၄၂၆၂၁
- (၃) ဦးခင်စိန်
၁၀ / ၁၂ (မြေညီ)၊ သဇင်လမ်း၊ ရေကျော်၊ ပုဇွန်တောင်။
ဖုန်း ၀၉-၄၅၀၀၅၈၈၃၉
- (၄) ဦးတင်စော
၁၆၊ ကွင်းကျောင်းလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊
ဖုန်း ၀၁-၂၂၀၅၁၉

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

A

ထုတ်ဝေသည့်နှစ် - ၂၀၁၃-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ

A

အကြိမ် ပထမအကြိမ်

A

အုပ်ရေ ၁၀၀၀

A

တန်ဖိုး ၂၀၀၀ ကျပ်

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း

ဦးအောင်ကြည် (ပညာဓိက)

ဗ

မျက်နှာဖုံးနှုတ်တွင်းပုံနှိပ်

ဒေါ်အေးအေးကြူ (၀၅၆၄၄)

မိုးဝင်းပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၂၂၊ သိမ်ကြီးလမ်း၊

ကြည့်မြင်တိုင်။

ထုတ်ဝေခြင်း

ပညာဓိကဓမ္မစာပေပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့မှ ထုတ်ဝေသည်။

၂၉၄၃

အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း)

နောက်ဆုံးရလဒ်တရားတော် / အရှင်ဇောတိက (ညောင်တုန်း) - ရန်ကုန်

ပညာဓိကဓမ္မစာပေပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့၊ ၂၀၁၃။

၉၈ - ၈၊ ၁၃.၅ x ၁၉ စင်တီမီတာ

(၁) နောက်ဆုံးရလဒ်တရားတော်